

O, o n. (-,-) : 1. *großes O*, O bras g., O skrivet bras g., pennlizherenn O b. ; 2. *das A und O*, **a** an alfa hag an omega, an deroù hag ar fiñvez (Gregor), an deroù hag ar fin, an deroù hag an termen, an deroù hag an diwezh, ar c'homañs hag ar fin ; **b**) ar c'hraf pouezusañ g., ar c'hraf pennañ g., ar c'hentañ pezh eus udb g., ar penngraf g., ar vudurun b., ar skoulm g., an dalc'h brasañ g., ar poent grevusañ g., ar poent pounnerañ g., an dailh b., ar gempenn b., an amanenn g., ar pep pouezusañ g., ar pep donañ eus udb g., ar pep kentañ g., ar penn g., ar penn kentañ g., ar pezh pouezusañ g., ar pep retañ g., ar pezh retañ g., ar pezh a gont ar muiañ g., ar pezh a zoug g., ar pezh a vern g., an tad g. ; *von A bis O*, a-hed-da-hed, penn-da-benn, penn-dre-benn, penn-da-benn an neudenn, eus an eil penn d'egile, eus ur penn d'egile, a-benn-da-benn, war e hed, hed-ha-hed, hed-da-hed, a-bezh, eus an deroù d'an diwezh, a-zeroù da ziwezh, adalek an eil penn betek egile ; [douaroniezh] *berradur evit Oder : Frankfurt / O*, Frankfurt an Oder.

o estl. : o ! wi ! ; *o doch !* eo ! geo ! (Gregor), ya 'vat ! feiz ya ! sur ! ya sur ! beo ! gon ! boa ! bo ! geus ! 'nije ! gin [mont a rin] ! gouie [gouzout a ouie] ! bezo ! eo, gra ! eo, geus ! eo, graet en dije ! eo, gin ! eo, gouie ! h.a..... ; *o nein !* nann 'ta ! nann enta ! nann 'vat ! nann da ! nann eveljust ! naren ! tamm ebet ! grifisenn ! neudenn ebet ! tra-tra / tamm-tamm / eskenn / e nep feson / e nep hent / e nep tro / war nep tro / brienenn / nebaon ! (Gregor) ; *o weh !* c'hwitell ! aiou ! siwazh ! kern va buoc'h ! gwa me ! gwa deomp-ni ! gwa ni ! mallozh gast ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mardiac'h ! mardoust ! mardoustac'h ! mardoustik ! mil mallozh ! daonet 'vin ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene (va ereoù, mil va ereoù, chipot-holen va mamm gozh, kroc'hen va ene, kroc'hen kurunoù va ene) ! non de va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunoù !

Ö / ö n. (-,-) : O bras daoubik warnañ g., o munut daoubik warnañ g., O-Umlaut g., o-Umlaut g.

Oase b. (-,-n) : oaziz g., glasvezeg b. [*liester glasvezegi / glasvezegoù*] ; [dre skeud.] *eine Oase der Ruhe, eine Oase der Stille, eine Oase des Friedens*, un oaziz a beoc'h g.

Oasen- : ... oaziz.

Oasenbewohner g. (-s,-) : oazizour g. [*liester oazizourien*].

o.B. : [berradur evit **ohne Befund**] netra direizh, netra da reiñ da c'houzout.

OB g. (-/s,-s) : [berradur evit **Oberbürgermeister**] kentañ bourc'hvestr g., maer-meur g. ; *der Londoner Oberbürgermeister*, lord-maer Londrez g.

ob araog. : 1. [gen.] [dispredet] abalamour da, en abeg da, en arbenn da, war ziarbenn, a-ziarbenn da, en askont da, dre an arbenn da ; 2. [dat.] war, war bord ... ; *Rothenburg ob der Tauber, Rothenburg o. d. T.*, Rothenburg an Dauber.

Adv. : *na und ob ! und ob !* feiz ya ! ya da ! sur 'vat ! nebaon ! douetañs ebet ! na petra 'ta ! ya 'vat ! membri ! pardistac'h ! pardiach'h ! drandoue !

stagell isurzhañ : 1. ha, hag, hag-eñ ; *er fragte mich, ob ich ihn besuchen wolle*, goulenn a reas ouzhin ha c'hoant am befe d'ober ur gwel dezhañ, goulenn a reas ouzhin hag-eñ em befe c'hoant d'ober ur gwel dezhañ ; *ich weiß nicht, ob du es kannst*, n'ouzon ket ha gouest e vefes d'en ober, n'ouzon ket hag-eñ e vefes gouest d'en ober ; *ich weiß nicht, ob er kommt*, n'ouzon ket ha dont a raio, n'ouzon ket ha bez' e teuy, n'ouzon ket hag-eñ e teuio ; *ich weiß nicht, ob es gut ist*, n'ouzon ket hag-eñ ez eo mat, n'ouzon ket ha mat eo, n'ouzon ha mat pe fall eo ; *ich frage mich, ob ...*, mechal ha ..., mendare ha ..., emañ o klask gouzout ha ... ; *man fragt sich, ob ...*, bez ez eus arvar e ..., emeur o klask gouzout ha ..., chom a ra an dud en entremar da c'houzout ha ... ; 2. mechal hag, ha, c'hwistim e, c'hwistim ha, c'hwistim hag-eñ ; *ob er auch kommt ?* daoust ha sur eo e teuy ? ha sur eo e teuy ? mechal hag eñ a zeuio ? c'hwistim e teuio ? c'hwistim hag e teuio ? c'hwistim hag-eñ e teuio ? ; *ob wir je in die Heimat zurückkehren ?* mechal ha distreiñ a raimp un deiz d'hor bro ? ; 3. pe... pe ..., mechal hag ... pe ..., c'hwistim hag ... pe ..., hag ... pe ..., hag-eñ ... pe ... ; *ob das ein Freund ist oder ein Feind ?* pe ur mignon pe un enebour deomp eo an den-se ? ; *ich möchte wissen, ob ich es bekomme oder nicht*, me garfe gouzout p'em bo va zra pe n'em bo, mechal hag em bo va zra pe n'em bo ? c'hwistim hag em bo va zra pe n'em bo ? ; *je nachdem, ob er Recht hat oder nicht*, hervez ma vo ar wirionez gantañ pe get ; *ich weiß nicht, ob er kommt oder nicht*, n'ouzon ket pe e teuio pe ne zeuio ket, da c'houzout eo din pe e teuio pe ne zeuio ket, n'ouzon ket ha bez' e teuio pe get ; *ich weiß nicht, ob er krank oder gesund ist*, n'ouzon ket pe ez eo yac'h pe glañv ; *um zu sehen, ob er noch lebt oder schon tot ist*, da welet pe vev pe varv eo ; *ich weiß nicht, ob er noch lebt oder schon tot ist*, n'ouzon ket pe vev pe varv eo ; *ich weiß nicht, ob ich weitermache oder aufhöre*, n'ouzon ket hag-eñ e kendalc'hin pe e paouezin da labourat ; *sie wussten nicht, ob ich scherzte oder ob ich es ernst meinte*, ne ouient ket pe a-fars pe a-zevri edon ; 4. daoust pe ... pe ... ; *ob er es tut oder nicht*, pe e rafe, pe ne rafe ket ; *ob es schneit oder regnet*, glav pe erc'h ne ra forzh, daoust pe c'hlav pe erc'h a vefe ; *ob es regnet oder nicht, ich komme*, ne vern doare an amzer, dont a rin - ne vern pe vrav pe fall e vo an amzer, dont a rin ; *ob er mitkommt oder nicht, ich gehe sowieso hin*, daoust ha dont a raio pe ne raio ket, emañ o vont koulskoude ; *egal, ob er schläft oder nicht !* n'eus forzh pe e vo kousket pe e vo dihun, n'eus kaz pe e vo kousket pe e vo dihun ; *egal, ob er Recht oder Unrecht hat*, e ve ar gwir gantañ pe get, petra 'vern ? ! ; 5. *ob er will oder nicht, ob es ihm gefällt oder nicht*, droug pe vad gantañ - mat mar plij dezhañ, mat mar ne ra ket - bezet drouk ha mat gantañ - pe

hennezh a vezo mat ar stal gantañ pe ne vezo ket - pe vad pe fall e vo gantañ - droug ha fach gantañ - bezet drouk bezet mat gantañ - bezet drouk pe vat gantañ - drouk pe vat gantañ - plijet pe get - pe zrouk pe vat e vo gantañ - drouk ha mat (e vo) gantañ - mat ha drouk - pe zrouk e vo gantañ pe ne vo - salokras - geo da ! - pe vo kontant pe ne vo ket ! - dre redi pe dre nep redi - dre gaer pe dre heg - dre dous ha dre heg - etre c'hwec'h ha c'hwerv - dre gaer pe dre griz - dre het pe dre heg - dre gaer pe dre vil - dre vrav pe dre hav - dre vrav pe dre vil - ha pa vefe displejet - dre gaer kenkoulz ha dre nerzh - daoust dezhañ kaout c'hoant pe get - bezet drouk ha mat gantañ - drouk ha mat gantañ ne vern ket - karo pe ne garo ket - a-c'hrad-vat pe en desped - a-c'hrad-vat pe a-c'hrad-fall ; *ob er will oder nicht, ich gehe hin*, pe zrouk pe vat e vo gantañ, mont a rin di ; **6. ob lang, ob kurz, in der Mitte ist die Hälfte**, bezet hir pe bezet berr, e-barzh ar c'hreiz emañ an hanter ; **7. als ob** : evel pa, e-giz pa, koulz ha pa, stal ha pa ; *tu, als ob du zu Hause wärest*, gra evel er gêr, amañ emañ er gêr, amañ emañ da gêr ; *als ob er mein Bruder wäre*, evel pa vije-eñ ur breur din, koulz ha pa vije-eñ ur breur din ; *mir war, als ob ich einen Schädelbruch hätte*, me a soñje din e oa digrogennet va fenn, hañval e oa ganin (seblantout a rae din) e oa digrogennet va fenn ; *ihr war, als ob sie frei in der Luft schwebte*, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar ; *du bleibst im Bett liegen, als ob nichts zu tun wäre*, chom a rez da gousket evel pa n'az piñe netra d'ober, chom a rez da gousket koulz ha pa n'az piñe netra d'ober ; *es ist als ob, ..., war a seblant e ..., da welet* (din da welet, a-hervez, hervez, evit doare, e-doare, war a hañval, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, hervez ar gwel, bete gwelet, me 'laka) e ..., ... 'm eus aon ; *er gab sich den Anschein, als wollte er weggehen*, ober a reas ar man e felle dezhañ mont kuit ; *er tut so, als ob er arbeiten würde*, ober a ra van da labourat, ober a ra an asvan da labourat, ober a ra an ezvan da labourat, ober a ra ar mod da labourat, ober a ra min da labourat, ober a ra sin a labourat, ober a ra lusk a labourat, ober a ra an neuz da labourat, ober a ra neuz da labourat, ober a ra an neuz labourat, ober a ra neuz labourat, labourat a ra diwar neuz ; **8. ob ... auch** : ha pa, goude ma, ha goude ma, goude ha ma ; *ob er es auch immer sagt*, ha pa (goude ma, ha goude ma, goude ha ma) lavar an dra-se.

Obacht b. (-) : evezh g., evezhded b., pled g., evezhiegezh b., aket g., preder g. ; *Obacht ! evezh ! diwall ! diwall !* ! chomit evezhet ! ; *auf etwas (ak.) Obacht geben*, diwall udb, diwall ouzh udb, en em ziwall diouzh udb, lakaat evezh rak (ouzh) udb, ober evezh rak (ouzh) udb, teuler evezh ouzh (war, da) udb, teuler meiz da (ouzh, war) udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, teuler pled gant (ouzh, war) udb, teuler pled d'udb.

Obdach n. (-s) : goudor g., gwarez g., gwasked g., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., repu g., lojeiz g., bod g., bodenn b., gwarant g., flojenn b., minic'hi g./b., goloadurezh b., herberc'h g., herberc'hva g., kouskedenn b., siklutenn b., muz g., aoz g./b., loj g., ti ha loj, golo g., [dispredet] repel g. ; *Obdach suchen*, klask goudor, klask loj, klask ti ha loj, klask un tamm lojeiz, klask bod, klask bodenn, klask golo ; *um Obdach bitten*, goulenn digor, goulenn dor zigor, goulenn disglav, goulenn golo, goulenn goudor, goulenn bod, goulenn lojeiz, goulenn lojeris, goulenn loj, goulenn ti ha loj, goulenn lojañ, klask repu digant u.b., goulenn degemer ; *Obdach geben*, reiñ goudor, reiñ bod, reiñ golo, reiñ bodenn, reiñ repu, reiñ minic'hi, dougen minic'hi, reiñ gwarant, reiñ herberc'h, reiñ flojenn, reiñ degemer, reiñ toenn, reiñ digor, reiñ bara ha golo, reiñ loj, reiñ ti ha loj, bodenniñ, annezatiñ, lojañ ; *Obdach finden*, kavout bod, kavout repu, kavout goudor, en em flojenniñ,

kavout degemer en un ti bennak, kavout dor zigor en un ti bennak, kavout herberc'h, kavout bodenn, kavout lojeiz, kavout da lojañ, kavout gwasked, kavout golo, kavout goloadurezh, kavout bara ha golo, kavout da vuzat e ti u.b., kavout bod hag aoz e ti u.b., kavout loj, kaout ti ha loj, kavout ti ha loj.

Obdachgeber g. (-s,-) : herberc'hier g.

obdachlos ag. : dic'houdor, digledour g., diloj, dilojeiz, hep ti nag aoz (H.T.N.A.), hep bod nag aoz, hep mont ebet, diloj, diannez, digêr, didi, diherberc'h, hep skod na loj, hep ti na loj ; *obdachlos sein*, bezañ hep ti nag aoz, na gaout na ti nag aoz, na gaout na ti na foz, na gaout na ti na loj, na gaout mont ebet, chom hep ti nag aoz, na gaout tamm ti ebet, na gaout tamm lojeiz ebet, mont eus an eil solier d'eben, na gaout kêr ebet, bezañ du-mañ du-hont, bezañ digêr, bezañ diloj, bezañ didi, bezañ war kein ar wiz, bezañ war teod an deñved.

Obdachlose(r) ag.k. g./b. : digledoureg g. [*liester* digledouren], dilojeg g. [*liester* dilojen], den dic'houdor g., den diloj g., den dilojeiz g., den diannez g., den didi g. ; *die Obdachlosen*, an digledouren ls., an dilojen ls., an dud dic'houdor ls., ar re ziloz ls., ar re ziloeiz ls., ar re ziannez ls., ar re zidi ls., ar re hep toenn evit disglaviñ ls., an dud diloj ls., an dud dilojeiz ls., an dud didi ls., ar re hep ti nag aoz ls., ar re hep mont ebet ls., ar re hep ti na loj ls., ar re hep bod nag aoz ls., ar re hep skod na loj ls., ar rezeudien ls., ar re lojet dindan lost ar c'hi ls., ar re a ya eus an eil solier d'eben lies, ar re n'o deus tamm ti ebet evit o degemerout ls., ar re n'o deus tamm lojeiz ebet ls., an dud eus Kernetra ls., an dud eus Kernebeudig ls.

Obdachlosenasyll n. (-s,-e) / **Obdachlosenheim** n. (-s,-e) : bod evit an dud dic'houdor g., bod ar re ziloz g., bod evit an dud hep ti nag aoz g.

Obdachlosigkeit b. (-) : diouer a lojeiz g., dienez b., tavantegezh b., ezhommegezh b., paourentez b., reuzeudigezh b., mizer zu b., mizer ruz b., ankalez g., estrenvan b.

Obduktion b. (-,-en) : [mezeg.] korfскеjerezh g., korfскеjadur g., skej-korf g., kelanskejañ g., kelanskejadur g., dispennadur-korf g.

Obduktion- : ... kelanskejel, ... ar c'helanskejañ.

Obduzent g. (-en,-en) : kelanskejour g.

obduzieren V.k.e. (hat obduziert) : [mezeg.] korfскеjañ, skejata, kelanskejañ, diskejañ ; *obduzieren, um die Todesursache festzustellen*, kelanskejañ evit savelañ abeg ar marv.

Obedienz b. (-) : [relij.] obediañs b. ; *zur Obedienz gehörig*, obediañsel.

Obedienziar g. (-s,-e) : [relij.] obediant g. [*liester* obedianted].

O-Beine ls. : divesker war-gromm ls., divhar ramp ls. ; *mit O-Beinen*, nezet e zivhar gantañ, ramp e zivhar gantañ, divesker kromm dezhañ, divesker war-gromm dezhañ, divesker rampik dezhañ, podek, frakellek, gargamm, jilgamm.

o-beinig ag. : nezet e zivhar gantañ, ramp e zivhar gantañ, divesker kromm dezhañ, divesker rampik dezhañ, podek, frakellek, gargamm, jilgamm.

Obelisk g. (-en,-en) : obeliskenn b.

oben Adv. : e-krec'h, ouzh krec'h, en nec'h, el laez, war-laez, war-lein, a-us, a-uc'h, a-zioc'h, dialaez ; *ganz oben*, tre da laez, tre en nec'h, war-c'horre, dialaez, tre e-krec'h ; *oben auf dem Berg*, e-krec'h ar menez, ouzh krec'h ar menez, war-grec'h ar menez, war lein ar menez, àr blein ar menez ; *oben auf dem Hügel*, war lein ar run ; *ganz oben auf dem Berg*, tre da laez ar menez, war fri ar menez, e beg ar menez ; *ganz oben auf der Leiter*, e beg ar skeul ; *hoch oben auf etwas stehen*, bezañ

pintet uhel e beg udb ; *oben drauf*, war-lein, war-c'horre ; *oben auf dem Schrank*, war an armel, war-lein an armel, war-varr an armel, e-krec'h an armel, war-c'horre an armel, a-us an armel, a-uc'h an armel ; *leg diesen Sack ganz oben auf die anderen*, laka ar sac'h-mañ war-benn (war-lein, war-varr, war-c'horre) ar re all, laka ar sac'h-mañ war-c'horre ; *oben im Dorf*, e-krec'h ar bourk ; *in der Stadt weiter oben*, en nec'h da gêr ; *sie sind oben im Haus*, war-laez emaint ; *er wohnt oben im Haus, sein Zimmer ist oben im Haus*, kambret eo war-laez ; *das liegt weiter oben*, uheloc'h emañ, krec'hoc'h emañ, pelloc'h en nec'h emañ, muioc'h war-laez emañ ; *da oben*, ouzh krec'h, e-krec'h, el laez, en nec'h ; *nach oben*, war-laez, d'an nec'h, ouzh krec'h, war-grec'h, da laez, d'al laez, d'al lein, war-lein, etrezek an uhel, etramek an uhel, da-geñver an uhel, er vann, e-barzh ar vann, war-zu an nec'h ; *nach oben gehen*, sevel d'al laez, sevel d'an nec'h, pignat d'al laez, pignat d'an nec'h ; *sich mit der Kraft der Arme und ohne Beinunterstützung nach oben ziehen*, pignat a-nerzh e zivrec'h, pignat a-harzoù, pignat war-bouez e harzoù, pignat diwar-bouez e harzoù ; *nach oben schauen*, sellet a-zioc'h, sellet a-us, sellet d'an nec'h, sellet war-zu an nec'h, sellet er vann, gorren e zaoulagad ; *nach oben bringen*, kas d'an nec'h, kas d'al laez ; *kommen Sie nach oben* ! deuit war-laez ! pignit war-laez ! savit war-laez ! ; *gestern Abend bist du wie ein Elefant die Treppe nach oben getrampelt*, pouez a oa ganit dec'h da noz o pignat gant an diri, pouez a oa ganit dec'h da noz o tont 'laez ; *die Sardinien kommen nach oben*, sevel a ra ar sardin da vol ; *die Sardinien anködern, damit sie nach oben kommen*, boueta ha sevel ar sardin ; *zieh nach oben* ! sach ganit war-bouez-krec'h ! ; *etwas nach oben ziehen*, frapañ (sachañ) udb war-laez, frapañ (sachañ) udb d'an nec'h, frapañ (sachañ) udb ouzh krec'h, frapañ (sachañ) udb da laez, frapañ (sachañ) udb d'al laez, frapañ (sachañ) udb d'al lein, frapañ (sachañ) udb war-grec'h, frapañ (sachañ) udb war-bouez-krec'h, frapañ (sachañ) udb war an uhel, frapañ (sachañ) udb etrezek an uhel, frapañ (sachañ) udb etramek an uhel, frapañ (sachañ) udb da-geñver an uhel, frapañ (sachañ) udb war-lein, frapañ (sachañ) udb er vann ; *er wohnt oben im Stockwerk direkt über uns*, emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *oben am Tisch sitzen*, bezañ azezet ouzh penn an daol, bezañ azezet e penn an daol ; *von oben bis unten*, **a**) a laez da draoñ, krec'h-ha-traoñ, krec'h-traoñ, traoñ-ha-krec'h, traoñ-ha-laez, ken war an uhel ken en traoñ, eus an nec'h d'an traoñ, eus an nec'h betek an traoñ, eus penn an nec'h betek an traoñ, eus ar barr d'ar strad, eus tal krec'h betek traoñ, diouzh al laez betek an traoñ ; **b**) [dre skeud.] penn-da-benn, penn-dre-benn, penn-da-benn an neudenn, a draoñ da laez, krec'h-ha-traoñ, penn-kil-ha-troad, penn-ha-korf, penn-ha-troad, penn-ha-korf-ha-troad, leizh ar gudenn, eus ar penn d'an treid, eus beg e dreid betek penn, eus beg e dreid betek krec'h, eus penn an traoñ betek krec'h ; *der Felsblock zerriss von oben nach unten*, a-faout e oa frailhet ar roc'hell ; *von oben herab*, **a**) a-ziwar-laez, diwar-laez, diwar al lein, eus an nec'h (eus ar c'hrec'h) d'an traoñ, eus penn an nec'h d'an traoñ, eus an uhel d'an izel, a-uhel, dialaez, a-zialaez, diouzh krec'h ; **b**) [dre astenn.] gant brasoni, gant morgañs, gant rogentez, gant rogoni ; *jemanden von oben herab behandeln*, mont d'u.b. gant dispriz (disprizañs dizoujañs), bezañ dizamant (dizouj) e-keñver u.b., ober fae ouzh (war, eus) u.b., dismegañsiñ u.b., dismegañ u.b., disprizañ u.b., disprizañ doujañ d'u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., kaout dismegañs ouzh u.b., kaout dismegañs evit u.b., faeañ u.b., mezhekaat u.b., snobañ u.b. ; *er sieht auf uns von oben herab*, sellet a ra dreist penn e skoaz (gant morgañs, uhel,

gant dismegañs, gant rogoni) ouzhomp, sellet a ra ouzhomp diwar e elloù ; *oben erwähnt*, usveneget, meneget en araog, kentlavaret, rakveneget ; *oben genannt*, usanvet ; [dilhad., merc'hed] *oben ohne*, dispak he bronnoù, dibrenn he bronnoù ; [relij.] *da oben, dort oben*, en neñvoù ; [tro-lavar] *P. mir steht's bis oben*, rez va boned am eus, me 'zo rentet ôg, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lèr ! me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het marv gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, me a zo ôg, erru on heug, erru on heuget, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuget on gant kement-se, leizh va lèr am eus diouzh an dra-se, leizh va lèr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol !

obenan Adv. : er penn uhelañ, war-c'horre, e-krec'h, war-grec'h, ouzh krec'h, en nec'h, el laez, war-laez, dialaez.

obenauf Adv. : **1.** war-c'horre, war-lein, war-varr ; **2.** [dre skeud.] *er ist obenauf*, e barr (e-kreiz, e kreñv) e nerzh emañ, en e blom emañ, war e du emañ, hennezh a zo aes war e aheloù, emañ en e lec'h ; *er ist wieder obenauf*, deuet eo war e du adarre, adsavet en deus e gein, deuet eo e-barzh, grif ha yac'h eo adarre, distroet eo d'e goch ; **3.** [Bro-Suis, tr-l] *obenauf schwingen*, sevel a-striv-kaer betek ar pazennoù uhelañ, diraeziñ a-striv-kaer an derezioù uhelañ, gounit a-striv-kaer kaout ur garg eus ar re enorusañ, [sport] tizhout a-striv-kaer bezañ e-touez ar re wellañ, en em lakaat war renk ar re wellañ.

obenaus Adv. : [Bro-Suis] sellit ouzh **obenauf** ; [Bro-Suis, tr-l] *obenaus schwingen*, sevel a-striv-kaer betek ar pazennoù uhelañ, diraeziñ a-striv-kaer an derezioù uhelañ, tizhout a-striv-kaer bezañ e-touez ar re wellañ, en em lakaat war renk ar re wellañ.

obendrauf Adv. : [tr-l] *eins obendrauf geben*, lavaret e Bater d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., teuler ar seizh anv divalav war u.b., ober ar seizh seurt gant u.b., ober a bep seurt anvioù gant u.b., fouilhezañ u.b. a salmennoù, troc'hañ hujaoù gant u.b., bleiziñ u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., krial war-lerc'h u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., kribañ e benn d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lamm war boutonioù u.b., en em arastañ ouzh u.b., en em gerner ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., kannañ e roched (e gouez) d'u.b., plantañ kentel gant u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., kenteliañ u.b. / koueziañ e benn d'u.b. / kiviñ tonenn e benn d'u.b. (Gregor).

obendrein Adv. : ha kaeroc'h 'zo, 'zo kaeroc'h, ha 'zo kaeroc'h, ha koantoc'h 'zo, 'zo koantoc'h, 'zo brasoc'h, ha muioc'h 'zo, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, ouzhpenn-tra, zokennoc'h, war ar marc'had, war ar priz, war ar bern, war an holl, ha gwellañ

'zo, hag ouzhpenn 'zo, zo-mui-ken, war ar barr, en tu-hont da se, en tu all da se, ha gwashañ pezh 'zo, zo-mui-ken, evit ma vefe ar gwall en e varr ; *sie ist schön und reich obendrein*, koantik eo ha pinvidik zokennoc'h, koantik eo en tu-hont ma'z eo pinvidik, koantik eo-hi ha pinvidik war ar marc'had (ha gwellañ 'zo : pinvidik eo, hag ouzhpenn 'zo : pinvidik eo, ha c'hoazh eo pinvidik), koantik eo estr ma'z eo pinvidik, koantik eo ouzhpenn ma'z eo pinvidik, koantik eo ha pinvidik gant an dra-se.

obengenannt ag. : kentlavaret, usveneget.

obenhin Adv. : **1.** diwar skañv, a-skañv, a-ziwar skañv, bourlik-ha-bourlok, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep prederiañ, hep bezañ soñjet mat, war ar prim, trumm-ha-trumm, en un hunvre, buan-ha-buan, dreist-penn-biz ; *etwas obenhin sagen*, lavaret udb diwar-skañv ; *ich hatte die Frage obenhin gestellt*, graet em boa ar goulenn-se diwar mont ha hanter vont ; **2. bis obenhin füllen**, leuniañ betek ar barr, peurleuniañ, peurgargañ, barrleuniañ, leuniañ chouk, kargañ chouk, kargañ a-rez ar bordoù, kargañ barr, kargañ betek barr, kargañ betek ar barr, leuniañ betek ar skoulm, kargañ da fennañ, leunaat a-rez ar bordoù, barrañ, lakaat barr, rezañ ; *das Fass bis zum Rand füllen*, kargañ ar varrikenn betek ar barr, kargañ barr ar varrikenn, kargañ ar varrikenn betek barr, leuniañ ar varrikenn betek ar barr, barrleuniañ ar varrikenn, peurleuniañ ar varrikenn, kargañ ar varrikenn da fennañ, peurgargañ ar varrikenn, leuniañ chouk ar varrikenn, kargañ chouk ar varrikenn, kargañ ar varrikenn a-rez ar bordoù, leunaat ar varrikenn a-rez ar bordoù, barrañ ar varrikenn ; *bis obenhin gefüllt, voll bis obenhin*, raz, karget a-rez, karget a-rez ar bordoù, karget barr, karget betek barr, beget da verañ, leun betek ar skoulm, karget da fennañ, karget leun, leun-raz, leun-tenn, leun-kreñv, leun-barr, leun-kouch, leun-klok, leun-chouk, leun-rik, leun-chek, leun-bourr, leun-brok, leun-faezh, leun-fot, leun-fenn, leun-sklok, leun-blouk, leun-bloup, leun-mort, bourr-sank, bourr-stank, karget betek ar barr, stambouchet, peurleun, barrleun, barruhel, barr-skuilh, leizh-klok, leizh-plok, leizh-faezh, leizh-brok, barrek ; **3. ich hab's bis obenhin, ich hab's satt bis obenhin**, me a zo aet skuizh dreist-penn, me 'zo rentet ôg, dizonet on diouzh an dra-se, rez va boned am eus, re eo din, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, trawalc'h da'm lêr, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het marv gant an dra-se, darev on gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, me zo ôg, erru on heug, erru on heuged, faezh on) gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuged on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, leizh va lêr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol !

Oben-ohne-Bedienung b. (-, -en) : [merc'hed] servij gant bronnoù dispak g., servij gant bronnoù dibrenn g.

obenrum Adv. : e-krec'h, ouzh krec'h, en nec'h, el laez, war-laez.

ober- ag. : *sellit ouzh obere(r,s) ha oberste(r,s)*.

Ober g. (-s, -) : **1.** paotr-tavarn g., paotr-kafe g., paotr an ostaleri g., mevel ostaleri g., mestr-ostaleri g. ; **2.** [kartoù] kartenn damgevatal ouzh an damez b., damez b. ; **3.** [relij.] priol g., tad superior g.

Oberamtman g. (-s, -männer) : [istor] vidam g.

Oberappellationsgericht n. (-s, -e) : [gwir] lez-terriñ b.

Oberarm g. (-s, -e) : [korf.] brec'h etre ar skoaz hag an ilin b., brec'h b. ; *der Unterarm und der Oberarm*, an arvrec'h hag ar vrec'h.

Oberarmarterie b. (-, -n) : [korf.] talmerenn ar vrec'h b.

Oberarmknochen g. (-s, -) : [korf.] paler g. [*liester* palerioù], paler-brec'h g., gwerzhid ar vrec'h b. ; *äußerer Gelenkhöcker des Oberarmknochens*, arskodenn gostezel ar paler b.

Oberarmkopf g. (-s, -köpfe) : penn uhelañ ar paler ; *großer Vorsprung des Oberarmkopfes (Tuberculum majus)*, torzhell vras b. ; *kleiner Vorsprung des Oberarmkopfes (Tuberculum minus)*, torzhell vihan b.

Oberarmkondyle b. (-, -n) : [korf.] pennig ar paler g.

Oberarmmuskel g. (-s, -n) : [korf.] kigen ar vrec'h b.

Oberarzt g. (-s, -ärzte) : pennvezeg g. [*liester* pennvezeien].

Oberassistent g. (-en, -en) : [skol-veur] mestr-prezegenner g., mestr-skoazeller g.

Oberaufseher g. (-s, -) : pennevezhier g., pennverour g., merour-meur g., gourseller g.

Oberaufsicht b. (-) : pennverouriezh b., goursellerezh g.

Oberbau g. (-s, -bauten) : **1.** dreistfram g., dreistsavadur g. ; **2.** [kirri-tan] karroñsador g., korf ar c'harr g. ; **3.** chaoser ha treuzelloù an hent-houarn.

Oberbauch g. (-s, -bäuche) : [korf.] argreuzenn b.

Oberbauleiter g. (-s, -) : penn chanter g., rener labourioù g., adeiladour g., mestr oberour g., mestr al labourioù g., mestr an oberiadur g.

Oberbayern n. (-s) : Bavaria-Uhel b.

Oberbefehl g. (-s, -e) : [lu] pennc'hourc'hemennezh g.

Oberbefehlshaber g. (-s, -) : [lu] pennc'hourc'hemenner g., penngomandant g., pennjeneral g., jeneral dreist d'an holl jeneraled g.

Oberbegriff g. (-s, -e) : **1.** anv rumm g. ; **2.** [preder.] termen ledanañ g. ; **3.** [yezh.] usmeizad b., uc'herdal g. ; *"Tier gegenüber Vogel" ist ein Oberbegriff*, "loen" a zo uc'herdal da "labous".

Oberbekleidung b. (-, -en) : dilhad war-benn ls., dilhadoù war-benn ls.

Oberbergamt n. (-s, -ämter) : pennvelestradur ar mengleuzioù g.

Oberbett n. (-s, -en) : lenn-wele b., golc'hed war-benn b., pluñveg b. [*liester* pluñvegoù].

Oberboden g. (-s, -böden) : douar-labour g., douar-gounid g., douar tomm g., atil g./b., douar-atil g., douar-teil g., teil-douar g., teil munut g., mannoù ls., douar bev g., douar stuz g., rotel g., humus g., baoz b., gardenn b., douar-mag g., douar aradus g. ; *dünner Oberboden*, douar skars g.

Oberbootsmann g. (-s, -männer) : [merdead.] bousouin g. [*liester* bousouined].

Oberbuchhalter g. (-s, -) : penngontour g.

Oberbürgermeister g. (-s, -) : kentañ bourc'hvestr g., maer-meur g., maer ur gêr vras g. ; *der Oberbürgermeister von London*, lord-maer Londrez g.

Oberbürgermeisterin b. (-, -nen) : kentañ bourc'hvestrez g., maerez-veur b., maerez ur gêr vras b.

Oberdeck n. (-s, -s) : **1.** [merdead.] pont uhelañ g., tilher g. [*liester* tilheroù], leur b., bourzh g., gorre-bourzh g. ; **2.** [karr-boutin] stel-karr g.

Oberdeckomnibus g. (-ses, -se) : karr-boutin un estaj dezhañ g., bus ur stel-karr dezhañ g.

oberdeutsch ag. : alamanek-uhel ar su, en alamaneg-uhel ar su.

Oberdeutsch n. : alamaneg-uhel ar su g.

Oberdirektor g. (-s,-en) : pennrener g., pennsturier g., pennlevier g.

Oberdominante b. (-,-n) : [sonerezh] uspennderez g.

obere(r, s) ag. : uhelañ, a-us, war-c'horre, war-benn, ... krec'h, ... gorre ; *die oberen Klassen*, **a**) [kevredigezh] ar renkadoù uhelañ ls. ; **b**) [skolioù] ar c'hlasoù uhelañ ls. ; *die oberen Stockwerke, die oberen Etagen*, an estajoù uhelañ, ar solieroù uhelañ ls., ar solieroù a-us ls., solieroù al laez ls. ; *die oberen Zähne*, an dent krec'h ls. ; *die oberen Zehntausend*, brasañ juloded (pitaoded, pinarded, richaoded, ruped, krokanted, tarined, oc'haned, oterien, mondianed) ar vro ls. ; *obere Führungskraft*, sterner ren g., sterner uhel g. ; *der obere Teil*, ar gorre g., an tu war-c'horre g., an diwar-c'horre g., an diwarvarr g., ar barr g., al laez g., an nec'h g., ar penn nec'h g., ar c'hrec'h g., al lein g., al lodenn uhelañ b., ar vegenn b., ar penn-laez g. ; *den oberen Teil nehmen*, kemer an diwar-c'horre, kemer an diwarvarr ; *der obere Teil des Hauses*, an nec'h eus an ti g., penn nec'h an ti g., krec'h an ti g., penn-laez an ti g. ; *in der oberen Etage*, en estaj a-us, war-laez, ouzh krec'h ; *in die obere Etage steigen*, pignat e-krec'h ; *die oberen Zimmer*, ar c'hrambroù d'an nec'h ls. ; [labour-douar] *die oberflächliche Bearbeitung der oberen Bodenschicht*, an arat bas g. ; *die obere Hälfte*, an hanterenn uhelañ b. ; *obere Grenze*, usveenn b., bevenn uc'hek b., bevenn uhelañ b. ; [stered.] *oberer Planet*, planedenn a-us b. ; [korf.] *die freien oberen Extremitäten, die oberen Gliedmaßen*, an izili krec'h ls. ; [douarouriezh] *oberer Mantel*, mantell uhel b.

Obere(r¹, s) ag.k. g./b./n. : **1.** *das Obere*, ar gorre g., an diwar-c'horre g., an diwarvarr g., ar barr g., al laez g., an nec'h g., ar c'hrec'h g., al lein g. ; **2.** [liester] *P. die Oberen*, ar renerien ls., *P. an tev g.*

Obere(r²) ag.k. g. : [relij.] priol g., tad superior g.

Obereck n. (-s,-e) : [ardamezouriezh] konk g. ; *rechtes Obereck*, konk dehoù ar c'hab g. ; *linkes Obereck*, konk kleiz ar c'hab g.

Obereigentum n. (-s) : [istor] perc'henniezh divarr b.

Obereozän n. (-s) : [henzouarouriezh] eoken uhel g.

oberfaul ag. : **1.** o vreinañ en e leziregezh, lezirek evel ur martolod, lezirek evel ur bleiz, lor evel un targazh, skoet gant terzhienn an didalvez, grevet gant terzhienn al leue, un toull diboañ anezhañ, landreant, yeuek ; *er ist oberfaul*, seul nebeutoc'h, seul welloc'h ; **2.** bubuik, skeudik.

Oberfeldherr g. (-n,-en) : [lu] pennc'hourc'hemenner g., pennjeneral g., penngomandant g.

Oberfeldwebel g. (-s,-) : [lu] mestr adjutant g., pennadjutant g.

Oberfinanzdirektor g. (-s,-en) : penndeñzorier g.

Oberfläche b. (-,-n) : **1.** gorre g., diwar-c'horre g., barr g., blein g., dremm b., gwisk g. ; *gekrümmte Oberfläche*, gorre kromm g. ; *auf (an) der Oberfläche*, war ar gorre, war-c'horre, war-benn, e vol, war barr an dour, war gorre an dour, war-lein an dour, war-varr, war lein ; *die Samen wurden nur leicht auf die Oberfläche der Erde gedrückt*, resedet eo ar greun ; *die Essigmutter bildet sich an der Oberfläche*, ar gwele a grou war-benn ; *dicht über der Wasseroberfläche*, war fleurig an dour ; *dicht unter der Wasseroberfläche*, e fleurig an dour ; **2.** [mat.] *Oberfläche einer Pyramide*, gorreenn gerndalek b.

oberflächenaktiv ag. : [fizik] gorrewezher.

Oberflächenbearbeitung b. (-,-en) /

Oberflächenbehandlung b. (-,-en) : danzeadur gorre g.

Oberflächenenergie b. (-,-n) : [fizik] gremmder gorreel g.

Oberflächenfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk vol g., pesk-avel g.

Oberflächenhärtung b. (-,-en) : [tekn.] tremp war-c'horre g.

Oberflächenhobel g. (-s,-) : [tekn.] disgwarerez b. [liester disgwarezeziou], plaenaerez b. [liester plaenaereziou]

Oberflächenmyzel n. (-s,-ien/-e) : [bev., louza.] mikeliom gorre g.

Oberflächennetz n. (-es,-e) : [pesketaerezh] roued vas b., roued neuñvus b.

Oberflächenspannung b. (-,-en) : [fizik] tennder gorre g.

Oberflächenabflusswasser n. (-s,-wässer) /

Oberflächenwasser n. (-s,-wässer) : dour-koll g., dour-gouez g.

oberflächlich ag. : **1.** gorreel, diwar-c'horre, a-ziwar-c'horre, diwar-benn, diwar-varr ; **2.** [labour-douar] bas ; *die oberflächliche Bearbeitung der oberen Bodenschicht*, an arat bas g. ; **3.** [dre skeud.] diwar-c'horre, a-skañv, a-ziwar skañv, diwar skañv, a-varr, a-ziwar-c'horre, e vol, diwar neuz ; *oberflächliche Prüfung*, enselladenn diwar-c'horre b. ; *oberflächliche Leute*, tud diwar-c'horre ls., tud bas o spered ls. ; *oberflächliche Bildung*, livadenn deskadurezh b., tamm liv deskadurezh g., gwiskad deskadurezh diwar-c'horre g. ; *seine Bildung ist nur oberflächlich*, ul livadenn deskadurezh en deus, un tamm liv deskadurezh en deus, ur gwiskad deskadurezh diwar-c'horre en deus ; *oberflächliches Wissen*, livadenn ouiziadur b., livadenn ouiziegezh b., gouiziegezh damdost b. ; *oberflächliche wissenschaftliche Kenntnisse*, un tamm liv skiant g. ; *oberflächliches Gerede*, kaoziou dister ls., kaoziou patatez ls., kaoziou flak ls., komzoù divlaz ls., komzoù goular ls., komzoù aner ls., komzoù didalvez ls., gerioù gwan ls., komzerezh goullou g., komzoù goullou ls., komzoù ven ls., komzoù plat ls., komzoù skañv ls., plataj g., komzoù gwan ls., glabousezezh g., orogell b., fistilh g., fistilherezh g., flaperezh g., flap g., flapaj g., kaoziou toull ls., klakennerezh g., komzoù hep poell na dalc'h ls., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., komzoù gwrac'h ls., pifoù ls., arabad g., komzoù kollet ls., bourouell g., ranezennererezh g., kozh fardaj g. ; *einen Aufsatz oberflächlich lesen, einen Aufsatz oberflächlich überfliegen*, braslenn ur skridaozadenn, lenn ur skridaozadenn diwar nij, lenn ur skridaozadenn d'an trotig, lenn ur skridaozadenn war ar prim, lenn ur skridaozadenn dreist-penn-biz, lenn ur skridaozadenn a-flav, follennata ur skridaozadenn, lenn laeradennoù eus ur skridaozadenn, kemer un alberz eus ur skridaozadenn, lenn ur skridaozadenn en ur c'haoliata ar pajennoù, tremen dreist ur skridaozadenn / lenn ur skridaozadenn en ur dremen (Gregor) ; **3.** *oberflächlich kennen*, damanavezout ; *etwas oberflächlich sehen*, damwelet udb, gouwelet udb, merzout dispis udb.

Oberflächlichkeit b. (-) : **1.** gorreelezh b. ; **2.** [dre skeud.] diwar-c'horre g., diwarvarr g., skañvadurezh b., skañventez b., skañvijenn b.

Oberförster g. (-s,-) : penngoadour g., pennforestour g., pennward-koad g.

Oberforstrat g. (-s,-räte) : pennenseller an dour hag ar c'hoadeier g., gourseller an dour hag ar c'hoadeier g.

Oberfranken n. (-s) : Frankonia-Uhel b.

Oberfunker g. (-s,-) : [lu] penn servij ar skingelaouerezh g., skingelaouer kentañ klas g., skinbellgomzer kentañ klas g., skinbellskriver kentañ klas g.

Obergaden g. (-s,-) : [tisav.] steudad prenester en un iliz veur b., klouedenn b.

obergärig ag. : [goell, bier] *übergäriges Bier*, bier uhelvervet g. ; *übergärige Hefe*, goell uhelvervus g.

Obergefreite(r) ag.k. g. : [lu] penngorporal g., pennvrigadier g.

Obergericht n. (-s,-e) : [gwir] lez-varn galv b., lez-engalv b.
obergescheit ag. : [dismegañsus] teilek, kaoc'hek, ... a gred dezhañ bezañ pevare person an Dreinded, ... a gred dezhañ e sav an heol en e revr, ... a oar pet lost en deus ar yar, ... a zo muioc'h a gagal eget a c'hloan gantañ, ... a ra muioc'h a voged eget a dan, ... re vras e benn evit deskiñ tra, teodet hir ha dornet berr, ... a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer g., ... a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), brizhouziek, pennek, ingennus, ... arveller, ... arguzer.

Obergeschoss n. (-es,-e) : estaj kentañ g., estaj uhelañ g., estaj uheloc'h g., estaj a-us g.

Obergewalt b. (-,-en) : dreistbeli b., dreistelezh b., mestroni b.

Obergrenze b. (-,-n) : bevenn uc'hek b., bevenn uhelañ b., usvevenn b., gourin g., lodenn uhelañ b., poent uhelañ g. ; *Preisobergrenze*, priz uhelañ g., priz uc'hek g.

Obergurt g. (-s,-e) : [kezeg] siveleñn b.

oberhalb araog. (gen.) : a-us da, e krec'h da, en argrec'h da ; *Sand oberhalb der Gezeitenzone*, traezh marv g./str. ; *ihm wurde das Bein oberhalb des Knies amputiert*, dreist e c'hlin eo bet troc'het e c'har dezhañ.

Oberhand b. (-) : tu kreñv g., tu gounit g., levezon b., dreistelezh b., tu war-c'horre g., pleg war-c'horre g., dreistbeli b., mestroni b., hol g. ; *die Oberhand gewinnen*, dont an tu kreñv gant an-unan, kemer e greñv war u.b., kemer an hol war u.b., kemer lañs war u.b., kemer al levezon war u.b., dont an tu gounit gant an-unan, mont an tu kreñv gant an-unan, mont an tu gounit gant an-unan, kemer an tu war-c'horre, tapout an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer ar pleg war-c'horre, tapout ar pleg war-c'horre, pakañ ar pleg war-c'horre, kaout ar pleg war-c'horre, kemer an tu kreñv, tapout e droad er par, sevel war varr ; *wieder die Oberhand gewinnen, die Oberhand zurückgewinnen*, adkemer an tu war-c'horre, adaptout an tu war-c'horre, adpakañ an tu war-c'horre, adkemer ar pleg war-c'horre, adaptout ar pleg war-c'horre, adpakañ ar pleg war-c'horre, adkaout ar pleg war-c'horre, adkemer an tu kreñv, adaptout e droad er par, adsevel war varr ; *die Oberhand über jemanden gewinnen*, kavout pleg war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an hol war u.b., kemer lañs war u.b., kemer al levezon war u.b., mont ar c'hrog gant an-unan ; *ich weiß, wie wir die Oberhand über sie gewinnen können*, me a oar ar pleg warno ; *die Oberhand behalten*, chom an tu kreñv (an tu war-c'horre, an tu gounit, al levezon) gant an-unan, chom mestr war an dachenn, chom ar c'hreñv gant an-unan ; *die Oberhand haben*, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, kaout al levezon, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ an tu gounit gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, bezañ al levezon gant an-unan, kas ar penn hag an troc'h, bezañ an dorn gant an-unan ; *die Oberhand verlieren*, koll e lañs, dilañsañ, koll an tu kreñv.

Oberhaupt n. (-s,-häupter) : penn g., pennrener g., pennadurezh b. ; [relij.] *das Oberhaupt der Kirche ist der Papst*, e penn an Iliz emañ ar pab, pennrener an Iliz eo ar pab.

Oberhaus n. (-es,-häuser) : [polit.] kambr-uhel b.

Oberhaut b. (-,-häute) : 1. [korf.] ken g., ezkcroc'henn g., epiderm g., rusk g. ; 2. [tekn.] kreunenn b., kreun g., pluskenn b.

Oberhäutchen n. (-s,-) : [korf.] amgoc'henn b.

Oberhauttransplantation b. (-,-en) : [mezeg.] treuzplantadur ezkcroc'henn g., treuzplantadenn ezkcroc'henn b., imboud ezkcroc'henn g., imboudañ ezkcroc'henn g., imboudadur ezkcroc'henn g., imboudadenn ezkcroc'henn b.

Oberhemd n. (-s,-en) : roched g./b.

Oberherrschaft b. (-) : 1. riegezh b. ; 2. dreistbeli b., dreistelezh b., mestroni b., pennaotrouniezh b., damani b., sujite b.

Oberherrscher g. (-s,-) : roue-meur g.

Oberhirte g. (-n,-n) : [relij.] pastor bras an deñved g. / mager an eneoù g. (Gregor), rener eneoù g.

Oberhoheit b. (-) : 1. riegezh b. ; 2. dreistbeli b., dreistelezh b., mestroni b., pennaotrouniezh b., damani b., sujite b. ; *seit 1951 untersteht Tibet der Oberhoheit Chinas*, abaoe 1951 emañ Tibet dindan damani Sina, abaoe 1951 emañ Tibet dindan sujite Sina, abaoe 1951 emañ Tibet e sujite Sina.

Oberin b. (-,-nen) : [relij.] mamm superiozezh b.

Oberingenieur g. (-s,-e) : pennijour g., pennijiner g.

Oberinspektor g. (-s,-en) : pennseller g., gourseller g.

Oberintendant g. (-en,-en) : pennverour g., merour-meur g.

oberirdisch ag. : war-c'horre an douar, war gorre an douar, war barr an douar.

Oberitalien n. (-s) : Italia-Uhel b.

Oberjägermeister g. (-s,-) : gwenaeur meur g.

Oberjura g. (-s) : [douarouriezh] juraseg uhel g.

Oberkellner g. (-s,-) : 1. mestr-ostaleri g. ; 2. [leti] mestr sal g., mestr ar servijerien g.

Oberkiefer g. (-s,-) : [korf.] javed-laez b., javed-krec'h b., javed uhelañ b., karvan grec'h b., karvan uhelañ b., chagell uhelañ b.

Oberkiel g. (-s,-e) : [merdead.] gerlink g., adkein g.

Oberkirchenrat g. (-s,-räte) : [relij.] koñsistor meur an Iliz luterian g., bodadeg veur an Iliz luterian b.

Oberklassen ls. : 1. renkadoù uhelañ ls. ; 2. [skolioù] ar c'hlasoù uhelañ ls.

Oberkleid n. (-s,-er) : dilhad war-benn g.

Oberkommandierende(r) ag.k. g. : [lu] pennjeneral g., pennc'hourc'hemenner g., penngomandant g.

Oberkommando n. (-s,-s) : [lu] pennc'hourc'hemennezh g.

Oberkommissar g. (-s,-e) : [polis] komiser rannadeg g., penngomiser g.

Oberkörper g. (-s,-) : 1. [korf.] korf-bras g., hantergorf g. ; *den Oberkörper aufrichten*, sevel en e c'hoazez [diwar-benn u.b. a oa astennet], sevel e gein, digeinañ, digrommañ, eeunañ e gein ; *den Oberkörper nach hinten neigen*, kleuzañ e gein ; *mit freiem Oberkörper, mit nacktem Oberkörper, mit bloßem Oberkörper, mit entblößtem Oberkörper*, [paotr] en e gorf noazh, war korf e jave ; [plac'h] dispak he bronnoù, dibrenn he bronnoù ; 2. [mat.] uskorf g.

Oberkreide b. (-) : [henzouarouriezh] Kleizeg uhel g., Kretase uhel g.

Oberlager n. (-s,-) / **Oberlagerfläche** b. (-,-n) : [maen, mañsonerezh] gwele gorre b.

Oberland n. (-s,-länder) : uheldirioù ls. ; *Berner Oberland*, menezioù tro-dro da Vern ls., „Oberland“ Bern g.

Oberländer g. (-s,-) : annezad an uheldirioù g., tiruheliad g.

Oberlandesgericht n. (-s,-e) : [gwir] lez-varn galv b., lez-engalv b.

Oberlänge b. (-,-n) : [lizherennoù, moull.] post krec'h g. [*liester pester krec'h*].

Oberlauf g. (-s,-läufe) : [stêr] red uhel g., red uhelañ g., argrec'h g., dialaez g.

Oberlausitz b. (-) : *die Oberlausitz*, Luzas-Uhel b.

Oberleder n. (-s,-) : [botoù] eneb-botez g., lêreneb g., eneb g., enebenn b., palv botez g.

Oberlehns Herrlichkeit b. (-) : pennaotrouniezh b.

Oberlehns Herrschaft b. (-) : pennaotrouniezh b.

Oberlehrer g. (-s,-) : kelenner lise g.

Oberlehrerin b. (-,-nen) : kelennezh lise b.

Oberleib g. (-s,-er) : [korf.] korf-bras g., hantergorf g.
Oberleitung b. (-,-en) : 1. pennrenerezh g. ; 2. [tredan, treuzdougen] doug-orjalenn g., fun b., linenn a-us douar b.
Oberleitungsbus g. (-ses,-se) / **Oberleitungsomnibus** g. (-ses,-se) : [treuzdougen] trolle g., trollebus g.
Oberléon n. : *das Oberléon*, Gorre-Leon g.
Oberleutnant g. (-s,-s) : [lu] letanant g.
Oberlicht n. (-s,-er) : 1. sklêrijenn o tont eus an nec'h b., gouloù o tont eus ar c'hrec'h g., sklêrijenn neinboentel b. ; 2. [tisav.] kondre g., gorre-prenestr g.
Oberlichtfenster n. (-s,-) : [tisav.] 1. kondre g., gorre-prenestr g. ; 2. prenestr toenn g., prenestr neinboentel g., „vazistas“ g., lombier g.
Oberlidfalte b. (-,-n) : [mezeg.] epikantuz g.
Oberliek n. (-s,-e) : [merdead.] ravalink uhelañ b., ravalink laez b.
Oberliga b. (-) : [sport, mell-droad] eil rummad g.
Oberlippe b. (-,-n) : [korf.] gweuz-laez b., gweuz-krec'h b., muzell grec'h b., muzell uhelañ b., gweuz uhelañ b. ; *er hat etwas Flaum auf der Oberlippe*, un tammig marbluñv a zo war e vuzell, P. savet ez eus dezhañ un tammig marbluñv war stal ar mic'hi ; *Raum zwischen Oberlippe und Nase*, P. stal ar mic'hi b., pont ar mic'hi g., lipenn b.
Oberlippenspalte b. (-,-en) : [mezeg.] boulc'h g., beg-gad g.
Obermaat g. (-s,-el-en) / **Obermatrose** g. (-n,-n) : [merdead.] kartermestr g., eilmestr mestrañser g.
Obermeister g. (-s,-) : mestr-micherour g.
Obermundschen g. (-en,-en) : *königlicher Obermundschen*, boutailher ar roue g.
Oberoffizial g. (-es,-e) : [gwir, relij.] ofisial g. [*liester ofisial*], vikel-barner g.
Oberösterreich n. (-s) : Aostria-Uhel b.
Oberpfalz b. (-) : *die Oberpfalz*, ar Balezelezh-Uhel b.
Oberpostdirektion b. (-) : pennrenerezh ar Post g.
Oberpriester g. (-s,-) : beleg-meur g.
Oberprima b. (-,-primen) : [lise] klas termen g.
Oberprimaner g. (-s,-) : lisead eus ar c'hlas termen g.
Oberprimanerin b. (-,-nen) : liseadez eus ar c'hlas termen b.
Oberrabbiner g. (-s,-) : [relij.] rabin meur g. [*liester rabined veur*].
Oberregierungsrat g. (-s,-räte) : kuzulier-meur ar gouarnamant g.
Oberrhein g. (-s) : *der Oberrhein*, red uhel ar Roen g. [etre Basel ha Bingen].
oberrheinisch ag. : war red uhel ar Roen, er red uhel ar Roen, eus red uhel ar Roen.
Oberrinde b. (-,-n) : [louza.] epiderm g., ezruskenn b.
Oberring g. (-s,-e) : [fuzuilh] gwalenn penn fuzuilh b.
Obers n. (-) : [Bro-Aostria, kegin.] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf an dienn g.
Obersatz g. (-es,-sätze) : 1. [preder.] lavarenn ledanañ g., rakvarr g., rakdiviz g. ; 2. [retorik] gourbarr g. ; *der Obersatz und der Untersatz*, ar gourbarr hag ar gouvarr.
Oberschale b. (-,-n) : [kig bevin] blodenn-arzell b., blodenn vorzhed b.
Oberschenkel g. (-s,-) : [korf.] morzhed b.
Oberschenkelarterie b. (-,-n) : [korf.] talmerenn ar vorzhed b., talmerenn glun b.
Oberschenkelhose b. (-,-n) : [istor, dilhad.] otoù g. [*liester oteier*].
Oberschenkelkanal g. (-s,-kanäle) : [korf.] kanol ar vorzhed b.
Oberschenkelknochen g. (-s,-) : [korf.] askorn-morzhed g., askorn ar vorzhed g., gwerzhid-vorzhed b., gwerzhid ar

vorzhed b., morzhedaskorn g. ; *zum Oberschenkelknochen gehörig*, morzhedaskornel.
Oberschenkelkondyle b. (-,-n) : [korf.] skodenn an askorn morzhed b.
Oberschenkelnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn ar vorzhed b.
Oberschenkelstrumpf g. (-s,-strümpfe) : [istor, dilhad.] bazoù g. [*liester bazeier*].
Oberschenkelvene b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn ar vorzhed b., gwazhienn glun b. ; *tiefe Oberschenkelvene*, gwazhienn don ar vorzhed b.
Oberschicht b. (-,-en) : 1. gwiskad war-c'horre g., gwisk war-c'horre g., diwarc'horre g., diwarvarr g. ; 2. renkad uhelañ b., uhelidi ls. ; *die Oberschicht*, ar renkadoù uhelañ ls., P. an tev g.
Oberschiedsrichter g. (-s,-) : dreisttredeog g.
oberschlächtig ag. : [milinoù] *Wassermühle mit oberschlächtigem Wasserrad*, milin-dreist b.
Oberschlesien n. (-s) : Silezia-Uhel b.
Oberschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen.] karvan grec'h ar pigos b., karvan uhelañ ar pigos b.
Oberschnitt g. (-s,-e) : [moull.] troc'had penn g.
Oberschulam n. (-s) : Ensellerezh akademiezh g.
Oberschule b. (-,-n) : skol eil-derez b.
Oberschulrat g. (-s,-räte) : [skol] enseller g.
Oberschulrätin b. (-,-nen) : [skol] ensellerez b.
Oberschwelle b. (-,-n) : [tisav.] gourin g., palatrez g., gouryev g., raoulin g., treustell b.
Oberschwester b. (-,-n) : [mezeg.] pennglañvdiourez b.
Oberseite b. (-,-n) : lodenn uhelañ b., gorre g., diwarc'horre g., diwarvarr g., barr g., laez g., tu war-c'horre g. ; *die Unterseite ist schöner als die Oberseite*, an dindan a zo bravoc'h eget ar gorre.
Oberseitenklappe b. (-,-n) : [nij.] stalaf ezkein g./b.
Oberst g. (-en,-en) : [lu] koronal g.
Oberstaatsanwalt g. (-s,-anwälte) : [gwir] prokolor meur g., pennbrokolor g., prokolor ar Republik g.
Oberstaatsanwältin b. (-,-nen) : [gwir] prokulorez veur b., pennbrokulorez b., prokulorez ar Republik b.
Oberstabsfeldwebel g. (-s,-) : [lu] major g.
Oberstadt b. (-,-städte) : *die Oberstadt*, gorre-kêr g., lein-kêr g. ; *die Bewohner der Oberstadt*, an dud diwar-c'horre ar barrez ls.
Oberständer g. (-s,-) : baluenn b.
oberste(r,s) ag. : 1. uhelañ, pennañ, kentañ, diwezhañ, war-c'horre, war-benn, dreist ; *der oberste Teil*, al lodenn uhelañ b., ar penn uhelañ g., ar penn krec'h g., ar gorre g., an diwarc'horre g., an diwarvarr g., ar barr g., al laez g., ar vegenn b. ; *oberster Sowjet*, sovied meur g. ; *oberster Führer*, rener meur g. ; *oberste Grenze*, usvevenn b., bevonn uc'hek b., bevonn uhelañ b. ; *der Oberste Rat*, ar C'huzul Meur g. ; [gwir] *die oberste Gerichtsbarkeit*, al lez-varn uhelañ b., al lez-uhel a justis b. ; *oberstes Gericht*, *oberster Gerichtshof*, lez uhelañ b., lez vras ar breujoù b., lez-varn ar breujoù b., lez-dreist b., lez-varn c'halv b., lez-veur ar Reizh b. ; *der oberste Gerichtshof der USA*, lez uhelañ ar Stadoù-Unanet b. ; *oberster Richter*, pennvarner g. ; [relij.] *der oberste Richter*, ar Barner bras g. ; [labour-douar] *oberste Bodenschicht*, douar-barr g. ; 2. [tro-lavar] *das Oberste zuunterst kehren*, lakaat an dindan war-varr, eilpennañ an traoù, lakaat an traoù bep eil penn, eilpennañ an ti, lakaat an traoù war o c'hement all, didanfoeltrañ kement tra zo, tanfoeltrañ pep tra, tanfoeltrañ pep tra, foeltrañ pep tra, daoubenniñ pep tra, lakaat an traoù tu evit tu (penn evit penn)

(Gregor), lakaat an traoù war an tu gin, lakaat an traoù war an tu enep, pismigañ.

Obersteiger g. (-s,-) : [mengleuz.] mestr-mengleuzier g., pennvestr-mengleuzier g.

Oberstimme b. (-,-n) : [sonerezh] roll uhelvouezhiek g.

Oberstleutnant g. (-s,-s) : [lu] letanant-koronal g. ; *er steht im Rang einem Oberstleutnant gleich*, a-renk gant ul letanant-koronal emañ.

Oberstock g. (-s,-stockwerke) : 1. estaj kentañ g. ; 2. estaj uhelañ g. ; 3. estaj uheloc'h g., estaj a-us g.

Oberstübchen n. (-s,-) : P. [dre skeud.] penn g., chipot g., bleñch g., boul b., boulienn b. kelorn g. ; *er ist nicht richtig im Oberstübchen, er hat kein Licht im Oberstübchen*, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreñf ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, faout eo e girin, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapelled, fiziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapelled, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ.

Oberstube b. (-,-n) : mañsardenn b., kambr dindan an doenn b.

Oberstudiendirektor g. (-s,-en) : [skol] provizor g., rener g.

Oberstudiendirektorin b. (-,-nen) : [skol] provizorez b., renerez b.

Oberstudienrat g. (-s,-räte) : [skol] kelenner lise g.

Oberstudienrätin b. (-,-nen) : [skol] kelenner lise b.

Oberstufe b. (-,-n) : [Bro-Aostria, liseoù] *Oberstufe der allgemeinbildenden höheren Schulen*, eil kelc'hiad studioù an eil-derez g.

Obertasse b. (-,-n) : tas g., tasenn b. [enebet ouzh *Untertasse* : pladennig-tas].

Oberteil g./n. (-s,-e) : 1. *der Oberteil / das Oberteil*, al lodenn uhelañ b., ar penn uhelañ g., ar penn krec'h g., ar gorre g., an diwar-c'horre g., an diwarvarr g., ar barr g., al laez g., ar vegenn b. ; 2. [dilhac'h] korf-sae g., korf-brozh g. ; *Oberteil einer Schürze*, pateled g. ; *Oberteil eines Bikinis*, brennidenn b., dalc'h-

brennid g., P. sav-tezh g., stalafioù pres laezh ls., sac'h-bronnoù g., sav-sukig g. ; 3. [botoù] eneb-botez g., lêreñeb g., eneb g., enebenn b., palv g.

Oberton g. (-s,-töne) : [sonerezh] klotadur g., ledson g.

Obertrias b. (-) : [henzouarouriezh] trias uhelañ g.

Oberwappen n. (-s,-) : [ardamezouriezh] arskoed g. [*liester* arskoedoù].

Oberwasser n. (-s,-) : 1. [milinoù] kan-dour krec'h g., kan-dour laez g. ; 2. [tredan.] dour a-ziwar laez g., dour eus an nec'h g., dour eus ar c'hrec'h g. ; 3. [dre skeud.] *Oberwasser haben*, bezañ an tu kreñv (an tu gounit, al levezon, al lañs) gant an-unan, bezañ an dorn gant an-unan, bezañ en e jeu, bezañ en e vleud ; *Oberwasser bekommen*, *Oberwasser kriegen*, *wieder Oberwasser bekommen*, *wieder Oberwasser kriegen*, kavout adarre e aez hag e blaen, en em vestroniañ, dont en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), divorfilañ, divorzañ, adkavout e gempouez (e blom, e grog), ober un dastum, en em gavout, dont en-dro war e du, difallañ, adsevel war gorre e vec'h, sevel war-c'horre an dour, sevel war an dour, sevel eus e boull, sevel e chouk, digeinañ, sevel e gein.

Oberwasserschiff g. (-s,-e) : lestr-gorre g.

Oberweite b. (-,-n) : ment an dro vruched b.

Oberwelt b. (-) : [mojenn.] bed an dud krouet g. [*enebet ouzh* Unterwelt : ifernioù, bed all g., bed-hont g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b.].

Oberzahn g. (-s,-zähne) : dant krec'h g.

Obfrau b. (-,-en) : 1. kadoriadez b., prezidantez b. ; 2. dileuriadez b.

obgleich stag. isurzh. [*sellit ivez ouzh obwohl*] : daoust ma, daoust ha ma, daoust dezhañ, ha, pegement bennak ma, penaos bennak ma, diarbenn ma, petra bennak ma, petra bennak, pegen bras bennak, dezhañ da, evitañ da, goude ma, evit, evit ... da, bezañ ma, ha bezañ ma, evit bezañ ma, evit ma, ha bezañ e, na bezañ e, na bout e, na bout Doue, hag-eñ, hag-eñ pegen, hag-eñ pegement, da-dra ma ; *obgleich es sehr kalt ist, kann man noch nicht Schlittschuh laufen*, daoust ma'z eo yen-kenañ an amzer n'eus ket tu da vont da riklañ c'hoazh ; *obgleich ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen*, keit all 'zo emañ o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; *ich erzählte niemandem von der seltsamen Begegnung, obgleich die Versuchung keine geringe war*, ne gontis da nikun gant peseurt den iskis e oan en em gavet, pegen bras bennak e oa an temptadur ; *obgleich er schon alt ist, arbeitet er doch noch*, daoust dezhañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat - evit dezhañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat - evitañ da vezañ kozh e kendalc'h da labourat - kendalc'h'er a ra da labourat, dezhañ da vezañ kozh - na bezañ m'eo kozh e kendalc'h da labourat - na bout ez eo kozh e kendalc'h da labourat - evit m'eo kozh e kendalc'h da labourat - evit bezañ m'eo kozh e kendalc'h da labourat - kendalc'h'er a ra da labourat daoust d'e oad - evitañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat ; *er kam zur Arbeit, obgleich er eine leichte Grippe hatte*, deuet e oa da labourat hag eñ un tammig klañv gant ar grip ; *obgleich er reich ist, gibt er wenig aus*, goude dezhañ bezañ pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, ne zispign ket kalz a arc'hant hag eñ pinvidik koulskoude, ne zispign ket kalz a arc'hant hag-eñ pegen pinvidik eo, ha goude dezhañ bezañ pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, ha bezañ ma'z eo pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, da-dra ma'z eo pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant.

Obhut b. (-) : pled g., gwarez g., evezh g., evezhded b., evezhiegezh b., aket g., preder g., miridigezh b. ; *geistliche Obhut*, reizh b. ; *die Mönche stellten sich unter die geistliche*

Obhut eines Superiors, en em lakaat a reas ar venec'h dindan reizh un tad ; *jemanden in Obhut nehmen*, reiñ gwarez ha skoazell d'u.b., kemer u.b. en e warez (dindan e warez), kemer u.b. dindan e askell ; *ein Kind in Obhut nehmen*, kemer an emell eus ur bugel ; *ich gebe mich in Ihre Obhut*, en em lakaat a ran etre ho taouarn hag en ho trugarez ; *ich gebe meine Kinder in Ihre Obhut*, fiziout a ran va bugale deoc'h, fiziout a ran va bugale ennoc'h, fiziout a ran va bugale d'hoc'h evezh, reiñ a ran deoc'h an emell eus va bugale, kargañ a ran ac'hanoc'h da gemer an emell eus va bugale, erbediñ a ran va bugale deoc'h, gourc'hemenn a ran va bugale deoc'h ; *sie stehen in unserer Obhut*, ni hon eus an diwall anezho.

Obi g./n. (-/-s,-s) : [kimono, judo] obi g. [*liester* obiou].

obig ag. : a-us, meneget a-us, kentlavaret, usveneget.

Obige(s) ag.k. n. : pezh hag a zo bet meneget a-us g., pezh a zo kentlavaret g., pezh a zo usveneget g.

Objekt n. (-s,-e) : 1. pezh g., tra g., traezenn [*liester* traezoù] ; *Frau als Objekt, Frau als Lustobjekt*, maouez c'hoariell b., korf-tra g. ; *heiliges Objekt*, traezenn sakr b. [*liester* traezoù sakr] ; 2. [preder.] ergorenn b. ; *das Objekt und das Subjekt*, an ergorenn hag an dangorenn ; *ein Objekt intentionieren*, ambredañ un ergorenn ; 3. [bred.] ergerc'henn b. ; *Triebobjekte*, ergerc'hennou luzadel ls. ; *Partialobjekt*, ergerc'henn darnel b. ; *Übergangsobjekt*, ergerc'henn ardreizadec b. ; 4. [yezh.] renadenn-dra b., ger-renet g., klokaenn b., renadenn b. ; *direktes Objekt*, renadenn-dra eeun b., klokaenn amkan eeun b., renadenn eeun b. ; *indirektes Objekt*, renadenn-dra dieeun b., renadenn dra ameeun b., renadenn ameeun b., klokaenn amkan ameeun b. ; *transitives Verb mit direktem Objekt (zielendes Verb)*, verb trazeat eeun b., verb kreñv eeun g., verb graus g., verb tre g. ; *transitives Verb mit indirektem Objekt*, verb kreñv dieeun g., verb trazeat ameeun g., verb trazeat dieeun b. ; 5. [arz] traezenn b. [*liester* traezoù] ; 6. leve-font g., savadur g., glad g., madoù-font ls. ; 7. [stered.] korf g. ; *astronomisches Objekt*, korf kosmek g. ; *erdnahes Objekt*, douargroazier g. [*liester* douargroazieroù], korf douargroazier g. ; *unbekanntes Flugobjekt*, nijell dianavez b., nijell dianav b., nidi b. ; 8. [skiantoù, mat., fizik, h.a.] objed g., ergorenn b. ; *mathematisches Objekt*, ergorenn jedoniel b. ; *fraktales Objekt*, brevenn b. ; *virtuelles Objekt*, ergorenn derc'hel b. ; 9. danvez g., poent g., kraf g., tenor g., divoud g., pennabeg g., abeg g., kaoz b., pennkaoz g., diazeadenn b., perag g., gwir g., rezon b., sujed g.

objektal ag. : [bred.] ervoudel, ergerc'hennel, ergerc'hennek, ... ergerc'henn ; *objektale Libido*, libido ervoudel b., libido ergerc'hennel b.

Objektbeziehung b. (-,-en) : [bred.] keñver ervoudel g.

Objektfall g. (-s,-fälle) : [yezh.] akuzativ g., tro renet b.

objektiv ag. : 1. [preder., beziat] rakvoudel, ergorel ; *die objektive Welt*, ar bed ergorel g., ar bed rakvoudel g. ; *das objektive Recht*, ar gwir ergorel g. ; *objektive Entscheidung*, skaradur ergorel g. ; 2. [preder., diazezet war ur varn] ergorek, rakvoudek ; *ein objektives Urteil*, ur varn ergorek b., ur varn rakvoudek b. ; *ein objektives Verhalten, eine objektive Haltung*, un emzalc'h ergorek g., un emzalc'h rakvoudek g. ; 3. dirakvarn, neptu, didu, diduek, diuntu, diuntuek, kuit a bep mennozh eus tu pe du, hep doug na dizoug.

Adv. : 1. ent-ergorel ; 2. kuit a bep mennozh eus tu pe du, hep doug na dizoug.

Objektiv n. (-s,-e) : [optik] ferenneg b. [*liester* ferennegoù], ferenn-vras b., lagad g., amkanell b., ferenn-dro b. ; *achromatisches Objektiv*, akromat g., ferenn akromatek b., amkanell akromatek b. ; *afokales Objektiv, brennpunktlöses Objektiv*, amkanell drastiek b. ; *Mikroskopobjektiv*, amkanell

vikroskop b. ; *Weitwinkelobjektiv*, amkanell gavael bras b. ; *Objektiv mit variabler Brennweite, Objektiv mit verstellbarer Brennweite*, amkanell stihed argemmus b.

Objektivation b. (-) : [preder.] rakvoudeladur g., rakvoudelaat g., ergoreladur g., ergorelaat g.

objektivierbar ag. : rakvoudeladus, egoreladus.

objektivieren V.k.e. (hat objektiviert) : [preder.] rakvoudelaat, ergorelaat, ergorekaat, danvezelaat, danvezekaat.

Objektivismus g. (-) : [preder.] rakvoudelouriezh b., ergorelouriezh b.

Objektivist g. (-en,-en) : [preder.] rakvoudelour g., ergorelour g.

Objektivistisch ag. : [preder.] rakvoudelour, ergorelour.

Objektivität b. (-) : 1. [preder., bezoud] ergorelezh b., rakvoudelezh b. ; *das Prinzip der Objektivität*, pennaenn an ergorelezh b. ; 2. [preder., barn] rakvoudegezh b., ergoregezh b. ; 3. diuntuegezh b., diduegezh b., diuntu g., neptuegezh b.

Objektlibido b. (-) : [bred.] libido ouzh ar rakvoud b.

objektlos ag. : [yezh.] direnadenn.

Objektsatz g. (-es,-sätze) : [yezh.] islavarenn bennanvel b., islavarenn diskuliañ b.

Objektschutz g. (-es) : gwarez ar madoù-font g.

Objektsfall g. (-s,-fälle) : [yezh.] akuzativ g., tro renet b.

Objektträger g. (-s,-) : [mikroskop] lavnenn b.

Objektwahl b. (-) : [Sigmund Freud] dibab ervoudel g.

Oblate¹ b. (-,-n) : 1. [relij.] ostiv g. ; 2. [kegin.] krazenn b.

Oblate² g. (-n,-n) : [relij.] oblاد g. [*liester* obladed], gouestlad g. [*liester* gouestlidi], breur lik g. [*liester* breudeur lik] (Gregor).

Oblaten-Vater g. (-s,-Väter) : [relij.] tad oblاد g.

Oblatenwesen n. (-s) : [relij.] obladiet b.

Oblation b. (-,-en) : [relij.] 1. kinnigadur g., kinnigidigezh b., kinnigadenn b., profadur g., profañ g., ofertouer g. ; 2. gouestladur an obladed g.

obliegen V.gw. (oblag mir / ist mir obliegen / zu obliegen /// dispredet : lag mir ob / ist mir obgelegen) : bezañ karg u.b., degouezhout gant u.b. ; *die Pflichten, die uns obliegen*, ar c'hefridioù hon eus da seveniñ ; *es obliegt mir zu ...*, ganin eo e tegouezh [ober udb], va c'harg eo [ober udb], em dalc'h (en dalc'h ganin, em emell) emañ da ..., endalc'het on da ..., dalc'het on da ..., dleet eo din [ober udb], dle eo din [ober udb], karget on da ..., karg am eus evit [ober udb], va foellad a zo [ober udb] ; *diese Pflicht oblag mir lange*, bet em eus bet e-pad pell an emell war an dra-se, bet em eus bet e-pad pell karg eus an dra-se, bet em eus bet e-pad pell emell eus (ouzh) an dra-se, e karg eus an dra-se e oan bet e-pad pell, em emell e oa bet an dra-se e-pad pell, war va c'hont e oa bet an dra-se e-pad pell, degouezhet e oa bet din e-pad pell seveniñ ar garg-se, ganin eo e tegouezhas e-pad pell ober an dra-se, va c'harg e oa bet e-pad pell seveniñ ar c'hefredi-se, dleet e oa din e-pad pell ober an dra-se, dle e oa din e-pad pell ober an dra-se ; *das obliegt dir*, ganit eo e tegouezh ober al labour-se, dit-te eo d'ober al labour-se, dleet eo dit ober an dra-se, dle eo dit ober an dra-se, emañ al labour-se ez emell, en emell eus al labour-se emout, karg ac'h eus eus an dra-se.

Obliegenheit b. (-,-en) : dlead g., dever g., karg b., endalc'h g., emell g., [istor, dispredet] ofis g.

obligat ag. : forset, rediet, endalc'het, ret.

Obligation b. (-,-en) : 1. endalc'h g., endalc'hidigezh b., red g., redi g. ; 2. [arc'hant.] endalc'henn b. ; *Obligation mit festem Ertrag*, endalc'henn gant korvoder sonn b. ; *Obligationen emittieren, Obligationen ausgeben*, embann endalc'hennou, krouiñ endalc'hennou.

Obligationär g. (-s,-e) : [Bro-Suis] endalc'henneg g. [*liester* endalc'henneien].

Obligationenmarkt g. (-s,-märkte) : nevid an endalc'hennoù g., marc'had an endalc'hennoù g.

Obligationsanleihe b. (-,-n) : [arc'hant.] amprest dre endalc'hennoù g.

Obligationsinhaber g. (-s,-) : endalc'hennege g. [*liester* endalc'henneien].

obligatorisch ag. : endalc'hus, ret, radius gourc'hemennus, gourc'hemennet, rankout, dleet ; *der Grundschulunterricht ist obligatorisch*, ret ha dleet eo ar gelennadurezh kentañ, al lezenn a redi ar vugale da gaout un deskadurezh kentañ-derez, radius eo an deskadurezh kentañ-derez, rankout eo d'an holl vugale kaout un deskadurezh kentañ-derez ; [Bro-Suis] *das obligatorische Schießen*, prantad pleustriñ war an tennañ evit an holl re a c'hall bezañ enluet da ober bep bloaz dre ret g.

Obligatorisches ag.k. n. : [Bro-Suis] *das Obligatorische*, [*berradur evit das obligatorische Schießen*] prantad pleustriñ war an tennañ evit an holl re a c'hall bezañ enluet da ober bep bloaz dre ret g.

Obligatorium n. (-s, Obligatorien) : [Bro-Suis] **1.** endalc'h g., endalc'hidigezh b., redi g. ; **2.** [skol] danvez ret g. ; **3.** labour ret g.

Obligo n. (-s,-s) : [kenwerzh] endalc'h g., enkoulmidigezh b., enkoulm g., enkoulmadur g. ; *ohne Obligo*, hep nep redi, hep gwarant, diendalc'h, ezkoulm, diliamm ; *Indossament ohne Obligo*, ardestadur bevennus g.

oblique ag. : [yezh.] beskellek ; *obliquer Kasus*, tro veskellek b., troad oblikel b., troad amskouer b.

Obliquität b. (-) : **1.** [stered.] stou g. ; *Obliquität der Ekliptik*, stou an ekliptik g. ; **2.** [yezh.] beskelegezh b. ; **3.** direizhder g. ; **4.** [mezeg.] enluskadur ar babig er c'haniou-gouennañ gant e skoaz da gentañ g., enluskadur skoaz da gentañ g.

Obliquus g. (-, Obliqui) : [yezh.] tro veskellek b., troad oblikel b., troad amskouer b.

Obmann g. (-s,-männer/-leute) : **1.** kadoriad g., prezidant g. ; **2.** dileuriad g.

Obödienz b. (-) : [relij.] obediañs b. ; *zur Obödienz gehörig*, obediañsel.

Oboe b. (-,-n) : [sonerezh] oboell b., hirmombard b.

Oboist g. (-en,-en) : [sonerezh] oboellour g., hirmombarder g.

Oboistin b. (-,-nen) : [sonerezh] oboellourez b., hirmombarderez b.

Obolus g. (-,-se) : **1.** [pezh moneiz] obolenn b. ; **2.** [dre skeud.] aluzenig b., skodennig b. ; *seinen Obolus entrichten*, reiñ e skodennig.

Obrigkeit b. (-,-en) : pennadurezhioù ls., aotrouniezhioù ls., leviezh g., pennoù ar vro ls., pennoù bras ls. ; *Treue zur alten Obrigkeit*, leagezh b. ; *die geistliche Obrigkeit, die Vertreter der geistlichen Obrigkeit*, an aotrouniezhioù relijiel ls., al leviezh relijiel g., pennadurezhioù an Iliz ls. ; *von der kirchlichen Obrigkeit approbiert*, aotreet gant pennadurezhioù an Iliz.

obligkeitlich ag. : beliek, aotrouniek, ... an aotrouniezh foran.

Obrigkeitsstaat g. (-s,-en) : stad aotrouniek b., stad veliek b.

Obrist g. (-en,-en) : [lu] koronal g.

obchon stag. isurzh. [*sellit ivez ouzh obwohl*] : daoust ma, daoust ha ma, daoust dezhañ, ha, pegement bennak ma, penaos bennak ma, diarbenn ma, petra bennak ma, petra bennak, pegen bras bennak, dezhañ da, evitañ da, goude ma, bezañ ma, ha bezañ ma, evit bezañ ma, evit ma, ha bezañ e, na bezañ e, na bout e, na bout Doue, hag-eñ, hag-eñ pegen, hag-eñ pegement, da-dra ma.

observabel ag. : [dispredet] heverk, notadus, dreist, dispar, eveshaus, espar, dreist da gaer.

observant ag. : [relij.] mirer.

Observant g. (-en,-en) : [relij.] mirer g.

Observanz b. (-,-en) : **1.** [relij.] mirezh g., miridigezh b., sentidigezh b. ; *strenge Observanz*, miridigezh strizh b. ; *Zisterzienser der strengerer Observanz*, kisterkiad a vir ar strishañ reolenn ls. ; *Observanz der Regel*, miridigezh ar reolenn b. ; *die Observanz des Fastens*, miridigezh ar yun b. ; **2.** [dre astenn.] hengoun g., henvoaz g., gwir hengounel g., gwir kustumel g., gwir ar c'hustum g. ; **3.** *Vegetarier strenger Observanz*, struzhdebrer rik g. ; *er ist Sozialist strengster Observanz*, hennezh a zo ur sokialour kentañ troc'h (eus ar c'hentañ troc'h), hennezh a zo sokialour betek mel e eskern, hennezh a zo sokialour hed an neudenn, hennezh a zo ur sokialour leun.

Observation b. (-,-en) : [stered.] arselladenn b., arsell g., arsellerezh g., arselladur g., arsellig g.

Observator g. (-s,-en) : arseller g.

Observatorium n. (-s, Observatorien) : arsellva g.

Obsession b. (-,-en) : [bred.] mac'henn derc'han b.

obsessiv ag. : [bred.] mac'hennel ; *obsessiv-kompulsiver Sammler*, dastumer mac'hennel g.

Obsidian g. (-s,-e) : [maen.] obsidian g., gwer-menez-tan g. ; *Stück Obsidian*, obsidianenn b., maen gwer-menez-tan g.

obsiegen V.gw. (obsiegte / hat obsiegt /// siegte ob / hat obgesiegt) : *jemandem obsiegen*, bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., trec'hiñ u.b., trec'hiñ war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour d'u.b., gounit war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an hol war u.b., kemer lañs war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer al levezon war u.b., kavout pleg war u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, lakaat u.b. war e c'hennoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, kaout al levezon war u.b.

obskur ag. : **1.** luziet, displann, kudennek, amsklaer, disklaer, dispis, amc'houlou, koumoulek ; **2.** disur, douetus, disfizius, diskred warnañ, da zisfiziout dioutañ.

Obskurant g. (-en,-en) : **1.** obskurantour g., enebaraokadour g. ; **2.** irienn a labour en disgwel g., korvigeller a labour en disgwel g., arlouper g., frikoter kuzh g.

Obskurantismus g. (-) : obskurantegezh b., eneparaokaat g.

obskurantistisch ag. (-) : obskurantek, obskurantour, enebaraokadour.

Obskurität b. (-) : **1.** displannet b., displannet g. ; **2.** divrud g.

Obsoleszenz b. (-) : diamzereter g., dispredadur g., dispredañ g. ; *geplante Obsoleszenz*, dispredadur raktreset g., diamzeriñ goulevet g.

obsoleszieren V.gw. (hat obsolesziert) : diamzeriñ, dispredañ.

obsoleszierend ag. : war zispredañ, war ziamzeriñ.

obsolet ag. : dispredet, diamzeret ; *obsolet werden*, diamzeriñ, dispredañ.

Obsorge b. (-) : [Bro-Austria] damant g., preder g., evezh g.

Obst n. (-es) : [louza., kegin.] frouezh str., frouezhaj g. ; *er isst kein Obst*, ne zebr frouezhenn ebet ; *reifes Obst*, michodad g. [*liester michodadoù*], frouezh darev str. ; *Obst mit Druckstellen, angeschlagenes Obst*, frouezh goloet a vloñsoù str., frouezh goloet a vloñsadennoù str., frouezh bloñset str., frouezh bronduet str., frouezh brundu str., frouezh kotiset str. ; *Obst der Jahreszeit, Obst der Saison*, frouezh ar mare str. ; *dieses Jahr gibt es reichlich Obst*, er bloaz-mañ e fonn ar frouezh, frouezhus eo ar bloavezh-mañ, fonnus eo ar frouezh er bloaz-mañ, ur fonnder a frouezh a zo er bloaz-mañ, frank eo ar frouezh evit ar bloaz, frouezhek-bras eo ar bloaz-mañ, puilh eo ar frouezh hevlene, bout zo puilhentez a frouezh er bloaz-mañ ; *das Obst reift heran*, emañ ar frouezh o krouiñ ; *warten wir ab, bis das Obst reif ist*, gortozomp ma vo darev ar frouezh ;

das Obst vor der Reife pflücken, kutuilh ar frouezh a-raok ma vezont azv ; *diese Bäume geben Obst in Hülle und Fülle*, ar gwez-mañ a daol (a zoug) frouezh gant fonnder, ar gwez-mañ a daol frouezh a-goñfont, ar gwez-mañ a ro gant fonnusted, ar gwez-mañ a ro hardizh, frouezhus-kenañ eo ar gwez-mañ, ar gwez-mañ a vez o leizh a frouezh enno ; *das Obst hat durch die anhaltende Dürre Schaden gelitten*, ar frouezh a zo en em gavet gwazh eus ar sec'hor, ar frouezh a zo bet gwazh eus ar sec'hor ; *nicht gereiftes Obst*, frouezh krotous str., krotouzed ls. ; *nicht gereiftes Obst sammeln*, krotousa ; *fleischiges Obst*, frouezh bouedennek, frouezh bouedek str. ; *Obst pflücken*, dastum (kutuilh, dibennañ, eostiñ) frouezh, frouesha ; *Obst mit der Hand pflücken*, dibennañ frouezh ; *Obst von den Bäumen pflücken*, kutuilh gwez ; *Obst in Sirup*, frouezh dre siros str. ; [kegin.] *Obst tournieren*, kizellat frouezh.

Obstanlage b. (-,-n) : frouezheg b. [*liester* frouezhegi / frouezhegoù], plantadeg gwez-frouezh b. [*liester* plantadegoù gwez-frouezh], planteiz dindan gwez-frouezh g.

Obstart b. (-,-en) : spesad frouezh g., frouezh g., frouezhenn b. ; *die Birnen sind eine gute Obstart*, frouezhiou mat a zo eus ar per, frouezhiou mat eo ar per.

Obstbanane b. (-,-n) : [louza.] bananez str.

Obstbau g. (-s) : [labour-douar] gouniderez frouezh g., frouezhc'hounezerezh g., gounezerezh frouezh g.

Obstbauer g. (-n/-s,-n) : frouezhc'hounezher g., gounezher frouezh g., gounider frouezh g.

Obstbaukunde b. (-) : frouezhouriezh b.

Obstbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-frouezh str., frouezhenn b. [*liester* frouezhenned] ; *Frühobstbaum*, kentradenn b. [*liester* kentradenned] ; *veredelte Obstbäume*, gwez-frouezh deuet diwar imboud str. ; *nicht gepflanzter Obstbaum*, *wurzelechter Obstbaum*, gwezenn goudask b., gwezenn but b., putenn b. [*liester* putennoù], koudaskenn b. [*liester* koudaskenned], avoultrenn b. [*liester* avoultrennoù], trenkezenn b. [*liester* trenkezenned], gwezenn drenk b. ; *ein Edelreis in die längs gespaltene Rinde eines Obstbaumes einsetzen*, imboudañ etre koad ha kroc'hen, imboudañ etre koad ha plusk, imboudañ etre koad ha rusk, lagadiñ ; *der Hagel hat die Obstbäume verwüstet*, drailhet (gwatalet) eo bet ar gwez-frouezh gant ar c'hazarc'h, drastet (gwastet, kalkennet) eo bet ar gwez-frouezh gant ar barroù kazarc'h, kazarc'het eo bet ar gwez-frouezh, kazarc'het eo ar gwez-frouezh, grizilhet eo ar gwez-frouezh, ar barroù kazarc'h o deus drastet (gwastet, kalkennet) ar gwez-frouezh, ar grizilh o deus (ar grizilh en deus) drailhet ar gwez-frouezh.

Obsternte b. (-,-n) : [labour-douar] frouesha g., kutuilh frouezh g., kutuilherezh frouezh g., kutuilhadeg frouezh b.

Obstetrik b. (-) : [mezeg.] amiegouriezh b.

Obstfrachter g. (-s,-) : [merdead.] samlestre frouezh g. [*liester* samlistri frouezh].

Obstfrau b. (-,-en) : marc'hadoerez frouezh b., froueshaerez b., frouezherezh b.

Obstgarten g. (-s,-gärten) : berje b., berjez b., gwerje b., gwerjez b., frouezheg b. [*liester* frouezhegi / frouezhegoù], liorzh-frouezh b., avalenneg b. [*liester* avalennegi, avalennegoù], kloz gwez-frouezh g., kloziad gwez-frouezh g.

Obstgärtner g. (-s,-) : gounider frouezh g., gounezher frouezh g., frouezhc'hounezher g.

Obstgelee g./n. (-s,-s) : toaz frouezh g., kaotigell b.

Obstgeschäft n. (-s,-e) : frouezherezh b., stal-frouezh b.

Obsthäcksler g. (-s,-) : malouer frouezh g. [*liester* malouerioù frouezh].

Obsthandel g. (-s) : frouezherezh g.

Obsthändler g. (-s,-) : marc'hador frouezh g., froueshaer g., frouezher g. ; *der Obsthändler wiegt großzügig*, lakaat a ra ar marc'hador frouezh kreñvoc'h eget justoc'h d'e bratikoù.

Obsthandlung b. (-,-en) : frouezherezh b., stal-frouezh b.

obstinat ag. : pennek, kilpennek, aheurtet, kilvers, kilhourzet, beuz.

Obstipation b. (-,-en) : [mezeg.] goustivador g., kaledigezh kof b., P. kleñved-kalet g., stard-kof g. ; *eine Obstipation beheben*, dic'houstiviñ, digalediñ ; *Behebung einer Obstipation*, dic'houstivador g., dic'houstiviñ g.

obstipieren V.gw. (hat obstipiert) : [mezeg.] goustiviñ, kaletaat ar c'horf, lakaat ar c'horf da galediñ, kalediñ ar c'horf, stankañ ar c'horf, stambouc'hañ, stegnañ, [dre zic'harvaat] strizhañ ar c'horf.

obstipierend ag. : [mezeg.] goustivus, kaledus, kaletaus, stegnus, stankaus, stankus.

obstipiert ag. : [mezeg.] goustivet, kaledet, kalet e gof, kalet e gorf, start wamañ, stanket e gorf, berchet, kaledet e fank ennañ, P. stouvet.

Obstjahr n. (-s,-e) : bloaz frouezhek-bras g.

Obstkammer b. (-,-n) / **Obstkeller** g. (-s,-) : frouezhlec'h g.

Obstkern g. (-s,-e) : [louza.] maen g., askorn g., splus str., plusk str.

Obstkiste b. (-,-n) : kased evit ar frouezh g./b., karched evit ar frouezh g., karchedig g.

Obstkonserve b. (-,-n) : boestad frouezh-mir b.

Obstkunde b. (-) : frouezhoniezh b.

Obstladen g. (-s,-läden) : frouezherezh b., stal-frouezh b.

Obstlehre b. (-) : frouezhoniezh b.

Obstler g. (-s,-) : [kegin.] odivi frouezh g., lambig frouezh g.

Obstlese b. (-,-n) : [labour-douar] frouesha g., kutuilh frouezh g., kutuilhadeg frouezh b., kutuilherezh frouezh g.

Obstleser g. (-s,-) : [labour-douar] kutuilher g.

Obstlikör g. (-s,-e) : likor frouezh g. ; *hausgemachter Obstlikör*, P. boñboñ kredañs g.

Obstmesser n. (-s,-) : kontell frouezh b.

Obstmühle b. (-,-n) : malouer frouezh g. [*liester* malouerioù frouezh].

Obstpflücken n. (-s) : [labour-douar] frouesha g., kutuilh frouezh g., kutuilherezh frouezh g.

Obstpflücker g. (-s,-) : [labour-douar] 1. [den] kutuilher g. ; 2. [benveg] kutuilhouer g. [*liester* kutuilhouerioù].

obstreichen ag. : frouezhek, frouezhek-bras.

obstruieren V.k.e. (hat obstruiert) : stankañ, sparañ, stouvañ, skoilhañ, steviañ, stoc'hañ ; [mezeg.] stankañ, daskomprañ.

Obstruktion b. (-,-en) : stankadur g., stankerezh g., stankadenn b., skoilhadur g., skoilherezh g., steviadur g., gread herzel g. ; *Obstruktion treiben*, sparañ an hent, skoilhañ ; [mezeg.] steviadur g., steviañ g., stankadur, daskomprad g., daskompradur g., daskomprañ g., bouc'had g., bouc'hadur g., bouc'hañ g. ; *Obstruktion der Atemwege*, steviadur ar forzhioù analañ g., stankadur ar forzhioù analañ g., daskomprad analadel g. ; *Darmobstruktion*, antreizh pervez g., goustivador er bouzelloù g.

Obstruktionismus g. (-) : [polit.] skoilherezh g.

Obstruktionist g. (-en,-en) : [polit.] skoilher g.

obstruktionistisch ag. : [polit.] ... skoilhañ.

Obstruktionsmanöver n. (-s,-) / **Obstruktionstaktik** b. (-,-en) : [polit.] gread herzel g., embregadeg skoilhañ b., skoilherezh g.

obstruktiv ag. : 1. ... herzel, stankaus, stankus, stevius, ... skoilhañ ; [polit.] *obstruktive Taktik*, *obstruktives Manöver*, gread herzel g., embregadeg skoilhañ b., skoilherezh g. ; 2. [mezeg.] a) a stev, stevius ; b) deuet diwar ur steviadenn, steviadel ;

obstruktive Atemwegserkrankung, obstruktive Lungenerkrankung, skorted gwentadur steviadel b.

Obstsalat g. (-s,-e) : [kegin.] saladenn frouezh mesk-ha-mesk b., masedoan frouezh g. ; *gezuckerter Obstsalat*, freskaenn frouezh b.

Obstschale b. (-,-n) : 1. [louza.] plusk frouezh str., kroc'henn frouezh g. ; 2. lestr evit ar frouezh g., kest frouezh b., kestad frouezh b., pezel frouezh b., plad frouezh g.

Obstsaft g. (-s,-säfte) : chug-frouezh g.

Obstsorte b. (-,-n) : spesad frouezh g., frouezh g., frouezhenn b. ; *diese Obstsorten taugen nichts*, ne dalv tra ar frouezhiou-se, ne dalv tra ar frouezhennoù-se ; *haltbare Obstsorten*, frouezh mir str.

Obststeige b. (-,-n) / **Obststiege** b. (-,-n) : kased evit ar frouezh g./b., karched evit ar frouezh g., karchedig g.

Obsttag g. (-s,-e) : [mezeg., reol-voued] devezh frouezh g.

obsttragend ag. : [louza.] ... frouezh, ... a daol frouezh.

Obstverkäufer g. (-s,-) : marc'hadour frouezh g., froueshaer g., frouezher g.

Obstwasser n. (-s) : [kegin.] odivi frouezh g., lambig frouezh g.

Obstwein g. (-s,-e) : gwin frouezh g.

Obstzucht b. (-) : [labour-douar] frouezhc'hounezerezh g., gouniderez frouezh g.

Obstzüchter g. (-s,-) : [labour-douar] frouezhc'hounezher g., gounider frouezh g.

obszön ag. : hudur, ordous, ort, gadal, gadalus, pebret lik, lous, loudour, lik, lor, ramp, hakr, kailh, kras, kleuk, lourt, orgedus, dizabolu, brein ; *obszön reden*, kaozeal gast, kaozeal vil, bezañ lous e c'henoù, bezañ un teod lous a zen eus an-unan, bezañ ur genoù lous a zen eus an-unan, bezañ ur beg vil a zen eus an-unan, bezañ boull e grouer, bezañ re libr en e gomzoù, bezañ libr ha lous en e gomzoù, lardañ e gomzoù gant gerioù hudur, lavaret hudurnezoù, lavaret traoù kailh, lavaret traoù kras, lavaret traoù lik, lavaret traoù pebret lik, bezañ lourt e barlant, dislonkañ komzoù hudur, dislonkañ tourc'haj ; *obszöne Geschichte*, koñchenn lous b., koñchenn ort b. ; *obszöne Gesten*, jestroù fall ls., jestroù kailh ls., jestroù lous ls. ; *obszöne Worte*, komzoù hudur ls., komzoù kleuk ls., komzoù ort ls., komzoù kras ls., komzoù diskramailh ls., komzoù dizolo ls., komzoù dibrenn ls., komzoù diwisk ls., komzoù lampr ls., tourc'haj g., luc'haj g., luc'hajoù ls., loustajoù ls., diskramailherezh g.

Obszönität b. (-,-en) : hudurniezh b., hudurnez b., loudouriezh b., lousterioù ls., likaouerezh g., gadaliezh b., loustonioù ls., likentez b., librentez b., viltañs g., traoù hudur ls., traoù kailh ls., traoù lik ls., traoù dizabolu ls., tourc'haj g. ; *sich in Obszönitäten ergeben*, dislonkañ komzoù hudur, lavaret tourc'haj, dic'henaouiñ loustonioù, dic'henaouiñ komzoù hudur, dic'henaouiñ tourc'haj.

Obus g. (-ses,-se) / **O-Bus** g. (-ses,-se) : [berradur evit **Oberleitungsbus** / **Oberleitungsomnibus**] : [treuzdougen] P. trolle g., trollebus b.

obwalten V.gw. (obwaltete / waltete ob // hat obwaltet / hat obgewaltet) : bezañ, ren.

obwaltend ag. : o ren ; *unter den obwaltenden Umständen*, an traoù o vezañ evel m'emañ, en degouezhioù o ren, o vezañ m'emañ an traoù e-giz m'emañ.

obwohl stag. isurzh. : daoust ma, daoust ha ma, daoust dezhañ, evit dezhañ, ha, pegement bennak ma, penaos bennak ma, petra bennak ma, diarbenn ma, petra bennak, pegen bras bennak, dezhañ da, evitañ da, goude ma, war-lerc'h ma, bezañ ma, ha bezañ ma, evit bezañ ma, evit bout, evit ma, ha bezañ e, na bezañ e, na bout e, na bout Doue,

hag-eñ, hag-eñ pegen, hag-eñ pegement, da-dra ma ; *obwohl er reich ist, gibt er wenig aus*, goude dezhañ bezañ pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, ne zispign ket kalz a arc'hant hag eñ pinvidik koulskoude, ne zispign ket kalz a arc'hant hag-eñ pegen pinvidik eo, ha goude dezhañ bezañ pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, ha bezañ ma'z eo pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant, da-dra ma'z eo pinvidik ne zispign ket kalz a arc'hant ; *obwohl er Bescheid weiß, macht er weiter so*, goude gouzout kement-se e talc'h atav d'ober heñvel ; *obwohl er nicht viel verdient*, evit bezañ n'eo ket bras e bae ; *obwohl ich anderer Meinung bin als du*, ha bezañ ne soñjan ket evelhout ; *obwohl sie schon lange verheiratet war*, evit bout hi dimezet a-bell-kent, evit bout hi kozh-dimezet ; *obwohl er Italiener ist*, evitañ da vezañ Italian ; *obwohl sie klein waren, waren sie stark*, evit dezho bezañ bihan e oant kreñv koulskoude, kreñv e oant hag int bihan koulskoude, kreñv e oant hag-eñ pegen bihan e oant, hag int bezañ bihan e oant kreñv koulskoude, daoust dezho bezañ bihan e oant kreñv koulskoude, daoust dezho da vezañ bihan e oant kreñv koulskoude, kreñv e oant daoust ha bihan ; *obwohl sie allerhand zu tun haben, sind sie gekommen*, deuet int hag-eñ pegement a draoù o devez d'ober ; *obwohl ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen*, keit all 'zo emañ o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; *obwohl es sehr kalt ist, kann man noch nicht Schlittschuh laufen*, daoust ma'z eo yen-kenañ an amzer n'eus ket tu da vont da riklañ c'hoazh, n'eus ket tu da vont da riklañ c'hoazh hag-eñ pegen yen eo an amzer, pegement bennak ma'z eo yen-kenañ an amzer n'eus ket tu da vont da riklañ c'hoazh, penaos bennak ma'z eo yen-kenañ an amzer n'eus ket tu da vont da riklañ c'hoazh ; *obwohl mein Vater nichts von sich hören lässt, bin ich überzeugt, dass er noch lebt*, petra bennak ne skriv ket va zad, e kredan ez eo bev c'hoazh ; *ich erzählte niemandem von der seltsamen Begegnung, obwohl die Versuchung keine geringe war*, ne gontis da nikun gant peseurt den iskis e oan en em gavet, pegen bras bennak e oa an temptadur ; *obwohl er schon alt ist, arbeitet er doch noch*, kendalc'her a ra da labourat, dezhañ da vezañ kozh - daoust dezhañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat - daoust dezhañ da vezañ kozh e kendalc'h da labourat - evit bezañ kozh e kendalc'h da labourat - evit dezhañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat - evitañ da vezañ kozh e kendalc'h da labourat - kendalc'her a ra da labourat, evitañ da vezañ kozh - na bezañ m'eo kozh e kendalc'h da labourat - evit m'eo kozh e kendalc'h da labourat - evit bezañ m'eo kozh e kendalc'h da labourat - kendalc'her a ra da labourat daoust d'e oad - evitañ bezañ kozh e kendalc'h da labourat - na bout ez eo kozh e kendalc'h da labourat ; *er kam zur Arbeit, obwohl er eine leichte Grippe hatte*, deuet e oa da labourat, hag eñ un tammig klañv gant ar grip ; *obwohl er eine lange Strecke, zurückzulegen hatte, kam er ziemlich früh heim*, pegeit bennak e voe an hent e tegouezhas abred a-walc'h er gêr ; *sie haben es falsch gemacht, obwohl ich es ihnen ganz genau erklärt hatte*, faziet int goude ma'm boa displeget mat dezho penaos ober ; *er war noch wütend, als er zu Hause ankam, obwohl es mir ja doch vorher gelungen war, ihn ein bisschen zu beruhigen*, fuloret e oa pa oa erruet du-mañ ha c'hoazh e oan deuet a-benn d'e sioulaat un tamm bennak a-raok ; *sie ist äußerst vernünftig, obwohl sie noch recht jung ist*, honnezh n'eus ket ur vlevenn sot warni daoust ha gwall yaouank c'hoazh ; *obwohl sie schon allerhand besitzen, beklagen sie sich dauernd*, hag-eñ pegement a draoù o deus dija e vezont atav o klemm ; *er sah das Buch nicht, obwohl es vor seiner Nase lag*, ne wele ket

al levr hag-eñ e oa e-tal dezhañ ; *obwohl seine Mutter es ihm strengstens untersagt hatte, obwohl seine Mutter es ihm strengstens verboten hatte*, en daoust da zifenn groñs e vamm, daoust da zifenn groñs e vamm, en desped da zifenn groñs e vamm.

obzwar stag. isurzh. [*sellit ivez ouzh obwohl*] : daoust ma, daoust ha ma, daoust dezhañ, ha, pegement bennak ma, penaos bennak ma, diarbenn ma, da-dra ma, petra bennak, pegen bras bennak, dezhañ da, evitañ da, goude ma, bezañ ma, ha bezañ ma, evit bezañ ma, ha bezañ e, na bezañ e, hag-eñ, hag-eñ pegen, hag-eñ pegement ; *ich erzählte niemandem von der seltsamen Begegnung, obzwar die Versuchung keine geringe war* [Stefan Zweig], ne gontis da nikun gant peseurt den iskis e oan en em gavet, pegen bras bennak e oa an temptadur.

Occasion b. (-, -en) : [Bro-Suis] rankontr g., karr eildorn g., afer vat b., misi g.

Ochropyra b. (-) : [mezeg.] terzhienn velen b.

Ochs g. (-en, -en) / **Ochse** g. (-n, -n) : **1.** [loen.] ejen g. [*liester ejened pe oc'hen*] ; *Ochsen zu zweit vorspannen*, rollañ ejened, rollañ oc'hen, yevañ ur c'houblad oc'hen, yevañ ur c'houblad ejened, sterniañ ur c'houblad ejened, sterniañ ejened a-goublad, sterniañ ejened a-zaouiou, sterniañ ejened a-zaou, sterniañ ur yevad ejened, sterniañ ur yevad oc'hen, lakaat ur c'houblad ejened ouzh ar yev, koublañ ejened ; *Ochsen einspannen, Ochsen ins Joch spannen*, lakaat ejened ouzh ar yev, sterniañ oc'hen, yevañ oc'hen, sterniañ ur yevad ejened, sterniañ ur yevad oc'hen ; *den Ochsen das Joch abnehmen, die Ochsen abjochen*, diyevañ an oc'hen ; *die Ochsen antreiben, die Ochsen mit dem Stachelstock antreiben*, broudañ an ejened, broudañ an oc'hen ; *junger Ochse*, krennejen g., blogorn g., kojen g. ; *einen Ochsen schlachten*, bosañ un ejen, diskar un ejen ; *einen ganzen Ochsen am Spieß braten*, poazhañ un ejen en e bezh pikol ouzh ar ber ; *Ochsen mästen*, geota oc'hen, geotegañ oc'hen ; **2.** [dre skeud.] amiod g., imobil g., imobil a zen g., arsod g., darsod g., amoed g., genaoueg g. [*liester genaoueien*], genaoueg echu g. [*liester genaoueien echu*], podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g. [*liester glaourenneien*], pampez g., nouch g. [*liester nouched*], loñseg g. [*liester loñseged*], bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., balbouzer g., arziod g., aneval g., pennsod g., diskiant g., arc'henaoueg g. [*liester arc'henaoueien*], jaodre g., geolieg g. [*liester geolieien*], beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester alvaoned / alvaoneien*], houerper g., papelod g., droch g., penn droch g., badaouer g., bader g., bajaneg g. [*liester bajaneien*], begeg g. [*liester begeded*], louad g., buzore g., balteg g. [*liester balteien*], inosant g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn-bailh g., penn-bazh g., penn peul g., penn leue g., penn beuz g., penn azen g., brichin a zen g., brichin g., brizh g., buredenneg g. [*liester buredenneien*], pav-kaol g., plankenn g., glep g., jostram g., jalod g., beg glep g., genoù glep g., klapez g., penn luch g., magn g., magn b., takezenn b., krampouezhenn b., tarieller g., feson tartzet b., genoù tartzet g., skiant verr a zen g., alvaon g., alvaon g. [*liester alvaoned*], alvaoneg g. [*liester alvaoneien*], amboubal g., sac'h panez g., luguder g., andell b., berbroell g. ; **3.** *er steht da wie der Ochse am Berge, er steht da wie der Ochse vorm Scheunentor*, souezhet eo evel un teuzer kloc'h (Gregor), ken bras eo e zaoulagad ha brammoù saout, ken bras eo e zaoulagad ha

pentoniou, troc'het eo bet e c'hwitell dezhañ, chom a ra da luchañ evel ar yer ouzh an erc'h, chom a ra war e gement all (da vamañ evel ur genaoueg), kouezhet eo war e gement all, chom a ra genaoueg, chom a ra abaf, chom a ra abaf evel ur yar displuñvet, chom a ra da sellet gant e c'henou, mont a ra e genoù, chom a ra bamet, chom a ra en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn, chom a ra pof ; *was Jupiter erlaubt ist, ist nicht jedem Ochsen erlaubt*, an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - ne reomp ket pep tra hervez hor c'hoant - an den ne oar nemet lavaret, Doue avat a ra evel ma kar - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget - lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ ; *die Ochsen hinter den Pflug spannen*, mont war e benn, labourat evel ma kac'h ar saout en noz, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, bezañ maout da lakaat ar spilhoù e revr ar saout, lakaat lost ar c'harr a-raok, debriñ e gig a-raok e soubenn, kregiñ ganti dre ar penn foerell, sevel an tour a-raok an aoter, troc'hañ e gerc'h a-raok e foenn, lakaat an arar a-raok ar c'hilhorou, lakaat an arar a-raok ar c'hezeg, stagañ kezeg ouzh lost ar c'harr, lakaat ar c'harr a-raok ar marc'h, lakaat an denn war-lerc'h an arar, tapout skrilhed gant bazh ar yod, skarzhañ al lenn gant un hanaf toull, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vious fresk e neizhiou warlene, klask vious fresk e neizhiou kozh ; *er ist stark wie ein Ochse*, hennezh a zo kreñv evel un ejen, ur paotr difall a zo anezhañ, hennezh a zo kreñv evel un tarv, hennezh a zo kreñv evel ur marc'h, hennezh a zo ken nerzhus hag ur marc'h, hennezh a zo kreñv marc'h, hennezh a zo kreñv evel un dervenn, hennezh a zo ken kreñv ha pevar, hennezh a zo houarn, hennezh n'eus muzul ebet d'e nerzh, hennezh a zo un den kreñv a'r c'hrenvañ, [dre fent] sklosenn en deus.

ochsen V.gw. (hat geochst) : labourat a-zevri, mont parfet dezhi, bezañ gwir wellañ o labourat, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf ouzh al labour, terriñ e gein, daoudortañ war an tach, en em arastañ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, sachañ warni, lakaat leizh ar vourell, korfañ, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), tramailhat evel ul loen, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, lopañ, lardañ, lorgnañ, forsiñ, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, c'hweshañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

Ochsenanbeter g. (-s, -) : ejenazeuler g.

Ochsenauge n. (-s, -n) : **1.** lagad ejen g. ; **2.** [tisav.] lomber g., lagad-ejen g., toull-lagad g.

ochsenhaft ag. : 1. ejenek, blogornek, bovinek, ... loen-saout ; 2. [dre skeud.] sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboeil, diskiant, droch, pampes, cheulk, darsot, bleup, gloud, sot-nay, sot-pik, panenn, louat, loukes.

Ochsenhälfte b. (-, -n) : hanter ejen g. [*liester* hanterioù ejen].

Ochsenhirt g. (-en, -en) : toucher ejened g., toucher oc'hen g., paotr-saout g.

Ochsenkalb n. (-s, -kälber) : [loen.] kojén g., blogorn g.

Ochsenkarren g. (-s, -) : karr sachet gant ejened g., karr sachet gant oc'hen g., karr dre ejened g., karr oc'hen g. ; *vordere Stütze eines Ochsenkarrens*, gavr-garr b. ; *hintere Stütze eines Ochsenkarrens*, bouc'h-karr g. ; *einen Ochsenwagen mit einer Stütze stabilisieren*, bouc'hiñ ur c'harr.

Ochsenmaulsalat g. (-s) : [kegin.] mojellad vevin b.

Ochsenpaar n. (-s, -e) : koublad ejened g.

Ochseneschlepp g. (-s, -e) : [Bro-Aostria, kegin.] lost bevin g.

Ochseneschleppsuppe b. (-, -n) : [Bro-Aostria, kegin.] soubenn al lostoù bevin b.

Ochseneschwanz g. (-es, -schwänze) : [kegin.] lost bevin g.

Ochseneschwanzsuppe b. (-, -n) : [kegin.] soubenn al lostoù bevin b.

Ochsenstall g. (-s, -ställe) : kraou oc'hen g. [*liester* krevier oc'hen].

Ochsenstock g. (-s, -stöcke) : garzhou g./b., garzhouin b., gwalenn-c'harzhou b., gwalenn-vroud b., broud g.

Ochsentour b. (-) : [dre skeud.] labour da lazhañ an dud g., labour lazhus g., lazhtud g., labour brevus g., labour ki g., lazhtud g., lazhtud g., lazhtud g., koutez g., uz tud g., labour tenn g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., klogorenn b., bourellenn b., torr-korf g., disec'h-tud g., kole d'ober g., truañ g., trepan g., charre g., chastre g.

Ochsentreiber g. (-s, -) : toucher ejened g., toucher oc'hen g., brouder g., paotr-saout g.

Ochsenziemer g. (-s, -) : kalkenn b., kalkenn-ejen b., kastrejen g., kastrenn b., kastrigenn b. ; *Schlag mit dem Ochsenziemer*, kastrad g., kalkennad b., kastrigennad b. ; *mit dem Ochsenziemer schlagen*, kalkennañ, kalkennata, kastrig, skeiñ [gant u.b., war u.b.] gant ur kalkenn-ejen.

Ochsenzunge b. (-, -n) : 1. [kegin.] teod bevin g. ; 2. [louza.] teod-ejen-bras g.

ochsig ag. : 1. ejenek, blogornek, bovinek, ... loen-saout ; 2. [dre skeud.] ramzel, dreistment.

Ocytocin n. (-s) : [bev.] okitokin g.

ocker ag. digemm : melend, okr melen ; *ocker färben*, okriñ.

Ocker g. (-s, -) : bouliermeni g., pri-liv g., okr g. ; *gelber Ocker*, okr melen g. ; *roter Ocker*, *gebrannter Ocker*, *Rotocker*, okr ruz g.

ockerartig ag. / **ockerbraun** ag. / **ockerfarbig** ag. / **ockergelb** ag. : melen-du, okr melen, ... a zoug ul liv okr melen, okrek.

ockerhaltig ag. : okrus.

Ockhamismus g. (-) : okamouriezh b.

Ockhamist g. (-en, -en) : okamour g.

OCR-Software b. (-, -s) : [stlenn.] meziante naouerezh optikel an arouezennoù g.

Octan n. (-s) : [kimiezh] oktan g.

Octansäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn goprilek b.

Octanzahl b. (-, -en) : [kimiezh] feuriader oktan g.

Ocularist g. (-en, -en) : lagadosodour g.

Ocytocin n. (-s) : [bev.] okitokin g.

Odaliske b. (-, -n) : [istor, sklavez] odaliskenn b. [*liester* odaliskezed].

Ode b. (-, -n) : telenngan g., kanenn b., meulgan g. ; „*Ode an die Freude*“ des deutschen Komponisten Beethoven, „kanenn

d'al Levenez“ gant ar sonaozour alaman Beethoven b., „*Meulgan d'al Levenez*“ gant ar sonaozour alaman Beethoven g.

öde ag. : 1. distro, digenvez, digevannez, digevannezus, digavandenn, gwaremm, gouez, didud, dizarempred, dicheñs-bras ; 2. krin, pizh, sinac'h, signac'h, disec'h, difrouezh, tagn, togn, spagn, treut, distruj, dizampred, gay, gloev, gouez, fraost, gouelec'hel, dezerzhiek ; 2. [dre skeud.] borodus, enoeüs, arabadus, torr-penn, hep pebr nag holen, moredus, goullou, goular, darnaoüs, fastus, dizudi, euver, hirvoudus, trist ; *sein Dasein erschien ihm nun öde und trostlos*, ne gave mui saour gant netra.

Öde b. (-, -n) : 1. gouelec'h g., dezerzh g. ; 2. digenvezder g., digenvez g. ; 3. [dre skeud.] goullou g., dizarvoud g.

Odém g. (-s) : [barzh.] anal b., c'hwèzh b., mouezh g.

Ödem n. (-s, -e) : [mezeg.] gouliñv g., koeñvadenn b., koeñvadurezh b., koeñvadur g., arwez-dour g., foeñv-dour g., dour-koeñv g., dourgoeñv g., droug-sant-ltrop g., arouez-dour b. ; *das Ödem resorbiert sich*, assugañ a ra ar gouliñv ; *er hat ein Lungenödem*, koeñvet eo e skevent.

ödematisch ag. / **ödematös** ag. : [mezeg.] gouliñvek.

Odeon n. (-s, -s) : [anv savadurioù modern] Odeon g. [*liester* Odeonoù].

oder stag. kenurzh. : pe, peotramant ; *Sie müssen mit Ja oder Nein antworten*, lavarit ya pe get, respontit gant ya peotramant gant nann ; *der eine oder der andere*, hini pe hini, hemañ-henn, unan pe unan, unan pe unan anezho, unan pe egile, den pe zen, an eil pe egile ; *dies oder das*, *dies oder jenes*, seurt pe seurt ; *an diesem oder jenem Ort*, en ul lec'h bennak, en un tu bennak, un tu bennak, tu bennak, e tu pe du, un tu pe du, un tu, en un tu pe du, e lec'h pe lec'h ; *wie ist das Wetter heute, kalt oder warm* ? daoust pe tomm pe yen eo an amzer hiziv ? ; *kommt er mit oder kommt er nicht mit* ? daoust ha dont a raio ganeomp pe ne raio ket ? daoust pe e teuio pe ne zeuio ket ? daoust dezhañ pe dont ganeomp pe chom amañ ? ; *ob das ein Freund ist oder ein Feind* ? pe ur mignon pe un enebour deomp eo an den-se ? ; *was möchtest du : Tee oder Kaffee* ? petra az po : te peotramant kafe ? ; *entweder ... oder ...*, pe ... pe ..., diviz pe ... pe ... / daoust pe ... pe ... (Gregor) ; *entweder das eine oder das andere*, pe an eil pe egile ; *entweder vorher oder nachher*, pe a-raok, pe war-lerc'h - pe a-raok, pe goude ; *entweder kommt er selbst oder er schickt jemanden*, pe e teuio eñ e-unan, pe e kaso unan bennak d'ober evitañ ; *ich werde entweder in Berlin oder in Leipzig studieren oder vielleicht auch in Dresden*, studiañ a rin pe e Berlin, pe e Leipzig, pe c'hoazh e Dresden - studiañ a rin neuze e Berlin, pe e Leipzig, peotramant c'hoazh e Dresden ; *Fastenzeit oder nicht Fastenzeit*, koraiz ha digoraiz ; *ich möchte wissen, ob ich es bekomme oder nicht*, me garfe gouzout p'em bo va zra, pe n'em bo - mechal hag em bo va zra, pe n'em bo ? c'hwistim hag em bo va zra, pe n'em bo ? ; *ich weiß nicht, ob er kommt oder nicht*, n'ouzon ket pe e teuio, pe ne zeuio ket - da c'houzout eo din pe e teuio, pe ne zeuio ket ; *ob es schneit oder regnet*, glav pe erc'h ne ra forzh, daoust pe c'hlap pe erc'h a vefe ; *ob er mitkommt oder nicht*, *ich gehe sowieso hin*, daoust ha dont a raio pe ne raio ket, emañ o vont koulskoude ; P. *entweder dies oder nichts*, unan a zaou : pe an dra-mañ, pe mann ebet ; *hier heißt es entweder oder*, unan a zaou : neuñ pe veuziñ ! ; *du bist wohl krank* ? oder ? hañ ? ha n'out ket yac'h ? - n'out ket yac'h ? hañ ? ; *das ist doch lustig, oder* ? fentus eo, neketa ? - fentus eo, nekewir ? - fentus eo, n'eo ket gwir ? - fentus eo, n'eo ket 'ta ? - fentus eo, kuita ? - laka eo fentus ! - laka 'ta ez eo fentus ! - fentus eo, hama ? - fentus eo, hañ ?

Evezhiadenn : pa verk „pe“ ne c'haller ket termal evit dibab unan eus disenteziou un dazeilad, ne vez peurliesañ kemmadur ebet war e lerc'h : *wie viele Bücher sind es ? zwei oder drei ?* pet levr a zo ? daou pe tri ?

Oder¹ n. (-) : [preder.] dazeilad g. ; *ausschließendes Oder*, dazeilad ezkaelad g. ; *nicht-ausschließendes Oder*, *inklusives Oder*, dazeilad disgenat g., dazeilad enkaelad g.

Oder² b. (-) : [stêr] Oder b.

Odermännchen n. (-s,-) : [louza.] skav-ar-Werc'hez str., agremani g.

ödermatös ag. : [mezeg.] dourel ; *ödermatöse Cellulite*, kellulit dourel g.

Odermennig g. (-s,-e) : [louza.] skav-ar-Werc'hez str., agremani g.

Oder-Neiße-Linie b. (-) : [istor, polit.] linenn Oder-Neisse b.

Odeum n. (-s, Odeen) : [savatur istorel] odeon g. [*liester odeonou*].

Ödheit b. (-) / **Ödigkeit** b. (-) : **1.** digenvez g., digenvezder g. ; **2.** krinder g., kraster g., difrouezhder g., difrouezhusted b., anstrujusted b. ; **3.** dizarvoudusted b., borodusted b., , goularded b., dilevenez b., tristidigezh b.

Odin g. : [mojenn.] Odin g.

ödipal ag. : [bred.] edipian, edipel.

Ödipalphase b. (-,-n) : [bred.] taolad edipian g., prantad edipian g., fazenn edipian b.

Ödipus g. : [mojenn.] Edip g.

Ödipuskomplex g. (-es,-e) / **Ödipuskonflikt** g. (-s,-e) : [bred.] kemplezh Edip g., kenniñv edipel g.

Odium n. (-s) : mezhusted b., viloni b., fallagriezh b. ; *diesem Verhalten hängt das Odium der Korruptionsabsicht an*, ar c'hoant ifamus da brenañ grad vat tud 'zo gant arc'hant a zo arouezius (arouezus) eus e emzalc'h (a ziskouez mat piv eo).

Ödland n. (-s) : douaroù fraost (dindan gozh, war gozh, dilabour) ls., douaroù o sellet ouzh an heol ls., douar kondon g., douaroù distu (yen, geot, paouez) ls., kozhennoù ls., tiriennoù ls., douaroù leton ls., douaroù kozh ls., douaroù vak (dic'hounid) (Gregor) ls., lann b., lanneg b. [*liester lannegi / lanneier*], brugeg b. [*liester brugegi / brugeier / brugegoù*], gwarem b. [*liester gwaremmeier / gwerimier*], gwarem b.

Odo g. : Eozen g.

Odontalgie b. (-,-n) : [mezeg.] dentost g., poan dent, droug dent g.

Odontologe g. (-n,-n) : [mezeg.] dentour g.

Odontologie b. (-) : [mezeg.] dentouriezh b., odontologiezh b.

odontologisch ag. : ... dentouriezh, odontologek.

Odorologie b. (-) : c'hwezhouriezh b.

odorologisch ag. : c'hwezhourel.

Odyssee b. (-,-n) : **1.** [mojenn.] Odysseia b., Odusseia b. ; *Theorie, nach der Ilias und Odyssee das Werk eines einzelnen Dichters sei*, homerouriezh b. ; **2.** [dre astenn.] ergerzhadenn b., troiadenn b., imram g. ; **3.** [dre skeud.] beaj turmudus b., beaj arvarus-kenañ b., buhez leun a zarvoudoù dic'hortoz b.

Odysseus g. : [mojenn.] Odysseüs g., Odiseüs g., Ulises g.

OECD b. (-) : [berradur evit **Organisation for Economic Co-operation and Development**] Aozadur Kenober ha Diorren Ekonomikel g., AKDE g.

Oersted n. (-/-s,-) : [fizik] oersted g. [*liester oerstedou*].

oesophagisch ag. : [korf.] ... an treizher.

Oesophagus g. (-, Oesophagi) : [korf.] treizher g., korzennvoued b., kanol vezhur b., kan boued g., P. bouzellenn-ruz b.,

Œuvre n. (-,-s) : [lenn.] oberenn b.

Ofen g. (-s, Öfen) : **1.** forn b. [*liester forniou / fernel / ferner*], fornigell b., fornell b., fornez b. ; *elektrischer Ofen (Heizofen)*, forn dredan b., forn dre dredan b. ; *einen Ofen setzen*, staliañ

ur forn ; *in den Ofen schieben*, forniañ, ifornañ, enforniañ, lakaat er forn ; *etwas aus dem Ofen ziehen*, diforniañ udb, tennañ udb eus ar forn ; *die Entnahme aus dem Ofen*, an diforniañ g. ; *nehmt den Kuchen aus dem Ofen, dass er abkühlt*, tennit ar farz er-maez, ma torro e dan ; *die glühenden Kohlen aus dem Ofen schaffen*, diregezañ ar forn ; *hintere Steinplatte des Ofens*, maen-fornigell g. ; *hintere Metallplatte des Ofens*, houarn-fornigell g. ; *den Ofen heizen*, den Ofen aufheizen, goriñ ar forn, gwiriñ ar forn, tommañ ar forn ; *zum Heizen des Ofens bestimmtes Brennholz*, keuneud forn str., gor forn g. ; *den Ofen säubern*, skubañ ar forn, naetaat ar forn ; *den Ofen kehren*, patouilhañ ar forn, patouilhañ ar forn, skarzhañ ar forn, karzhañ ar forn ; *bannpflichtfreier Ofen*, fornred b. ; *Steinofen an der Küste zum Verbrennen des Seetangs [Jodgewinnung]*, klegereg b. [*liester klegeregoù*] ; **2.** tommerez b., fornigell b. ; **3.** [dre skeud.] *dauernd hinterm Ofen sitzen*, chom groc'het er gêr, chom atav souchet er gêr, bezañ luduek (yeuek, ul luduek, ul luduenn), bevañ bac'het en e di, na deuler troad er-maez eus e di, en em glenkañ en e di, luduenniñ ; *damit kann man keinen Hund vom Ofen locken*, n'eo ket gant an dra-se e vo graet berzh, n'oufe den bezañ dedennet gant an dra-se, den ne vo dedennet gant an dra-se, n'eus berzh ebet da gaout diwar gement-se, n'eo ket e-giz-se e vo graet brud.

Ofenaufsatz g. (-es,-aufsätze) : gorre ar fornigell g., golo ar fornigell g.

Ofenauszieher g. (-s,-) : difornier g.

Ofenbank b. (-,-bänke) : bank e-kichen ar fornigell g., bank e-kichen an dommerez g.

Ofenbau g. (-s) : savidigezh forniou b.

Ofenboden g. (-s,-böden) : leur b.

Ofenbruch g. (-s) : [metal.] kadmienn b.

Ofenecke b. (-,-n) : kogn an oaled g., korn an oaled g.

Ofeneinschieber g. (-s,-) / **Ofeneinsetzer** g. (-s,-) : enfornier g.

Ofenform b. (-,-en) : [kegin.] kasenn b.

ofenfrisch ag. : o paouez bezañ diforniet, nevez diforniet.

Ofenfutter n. (-s,-) : speurennoù ar forn ls., gwarnisadur tanspirus ar forn g.

Ofengabel b. (-,-n) : pifon g., perchenn-forn b., fichell forn b., keniler g. [*liester kenilerioù*].

Ofenhaken g. (-s,-) : kammellenn-forn b., rozell-gamm b., rozell-forn b. ; *den Backofen mit dem Ofenhaken säubern*, skarzhañ ar forn gant ar rozell-gamm, rozellat ar forn.

Ofenheizung b. (-,-en) : tommerezh dre fornigell g.

Ofenhocker g. (-s,-) : [dre fent] luduenn b. [*liester luduenned*], luduek g. [*liester ludueien*], krazenn b. [*liester krazenned*].

Ofenkartoffeln ls. : [kegin.] avaloù-douar poazh-disec'h ls., avaloù-douar giz Breizh ls., avaloù-douar mod Breizh ls.

Ofenklappe b. (-,-n) : dorig ar fornigell b., dor-forn b., trapig ar forn g.

Ofenkrücke b. (-,-n) : kammellenn-forn b., rozell-gamm b., rozell-forn b. ; *den Backofen mit der Ofenkrücke säubern*, skarzhañ ar forn gant ar rozell-gamm, rozellat ar forn.

Ofenloch n. (-s,-löcher) : toull-forn g., toull ar forn g., genoù ar forn g., mouchal-forn g.

Ofenlochstein g. (-s,-e) : maen-forn g.

Ofenluftloch n. (-s,-löcher) : toullig-avel ar fornigell g. ; *Stein zum Verschließen des Ofenluftloches*, maen-gad g.

Ofenöffnung b. (-,-en) : toull-forn g., toull ar forn g., genoù ar forn g., mouchal-forn g.

Ofenplatte b. (-,-n) : plakenn oaled b., houarn fornigell g., maen fornigell g.

Ofenrohr n. (-s,-e) / **Ofenröhre** b. (-,-n) : **1.** tuellenn ar fornigell b. ; **2.** [u, dre fent] bazouka g.

Ofenrost g. (-es,-e) : kael forn b.

Ofenschieber g. (-s,-) : iforn g., enfor g., pal-iforn b. [*liester* palioù-iforn, pili-iforn], pal-forn b. [*liester* palioù-forn, pili-forn].

Ofenschirm g. (-s,-e) : difulenner g. [*liester* difulennerioù], harz-tan g. [*liester* harzoù-tan], skramm g., gward-tan g., tanharz g. [*liester* tanharzoù], distaner g. [*liester* distanerioù], harz-fulennoù g. [*liester* harzoù-fulennoù].

Ofenschüssel b. (-,-n) : *Ofenschüssel aus Stahl*, kasenn b. ; *Ofenschüssel aus Keramik*, lichefre g.

Ofenschwärze b. (-) : poultr grafit g.

Ofensetzer g. (-s,-) : [micherour] siminaler g., stalier fornigelloù g.

Ofensetzerin b. (-,-nen) : [micherourez] siminalerez b., stalierez fornigelloù b.

Ofentür b. (-,-en) : dor ar fornigell b., dorikell ar fornell b.

Ofenvorsetzer g. (-s,-) : ludueg b. [*liester* luduegoù].

Ofenwischer g. (-s,-) : [benveg] frapour-forn g., patouilh-forn g.

Off n. (-pe -s) : diavaez g. ; *Stimme aus dem Off*, mouezh a-vaez b.

Offbeat g. (-) : [sonerezh] enepred g.

offen ag. : **1.** digor, dibrenn, diskloz, distank, distouv ; *halb offen*, leddigor, hanterzigor ; *einen Spalt offen*, *einen Spalt weit offen*, damzigor, damgloz, damserr, gouzigor, kornzigor, tarzhdigor ; *die Tür steht halb offen*, hanterzigor (leddigor, damzigor, gouzigor, kornzigor, tarzhdigor) eo an nor ; *die Tür blieb halb offen*, hanterzigor (leddigor, damzigor, kornzigor, tarzhdigor) e vanas an nor ; *die Tür steht weit offen*, digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, bez eo digor an nor war hec'h hed ; *bei offenen Fenstern schlafen*, kousket gant prenester digor (digor ar prenester, distouv ar prenester) ; *die Tür steht offen*, digor eo an nor ; *der Stall ist (steht) offen*, digor eo war ar c'hraou ; *nach allen Seiten offen*, digor da bep avel, digor d'ar pevar avel, digor d'ar seizh avel ; *die Wunde ist noch offen*, n'eo ket kleizhennet (kiget) ar gouli c'hoazh ; *die Jagd ist offen*, krog eo ar chase, emañ digor ar chase ; *offene Frage*, goulenn digor g. / *geschlossene Frage*, goulenn serr g. ; **2.** [dre skeud.] *mit offenem Munde dastehen*, bezañ (chom) balc'h e c'henoù, chom da c'henaouiñ, chom genaouek, chom ar forn digor gant an-unan (e forn digor gantañ, he forn digor ganti h.a.), chom e c'henoù digor war c'hwec'h eur (digor war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), chom ar genoù digor gant an-unan war nav eur hanter (e c'henoù digor gantañ, he genoù digor ganti h.a.), chom digor-bras e c'henoù hag e zaoulagad, rampañ e c'henoù, displeviñ e c'henoù, foranañ e c'henoù, mont e genoù, chom da sellet gant e c'henoù ; *jemandem mit offenem Mund zuhören*, selaou u.b. beg ha razh ; *jemanden mit offenem Mund ansehen*, *jemanden mit offenem Mund anstarren*, genaouiñ ouzh u.b., genaouegiñ ouzh u.b., chom da sellet ouzh u.b. gant e c'henoù, bamañ ouzh u.b., sellout a-bann ouzh u.b., sellet a-bik ouzh u.b., sellet par ouzh u.b., derc'hel e zaoulagad par war u.b., daoulagata u.b., chom war e gement all o sellout ouzh u.b. ; *ins offene Messer laufen*, mont e-barzh genoù al louarn, mont etre dent ar rodoù, mont da graoña en ur vodenn fall, mont da zrouziwezh, mont d'e gollidigezh, en em fourrañ e kudennoù ; *offene Augen haben*, bezañ lemm e zaoulagad, chom war evezh, teuler evezh, bezañ ul lagad eeun a zen, na vezañ e zaoulagad o rodellat en e c'hodell, gwelet sklaer, na vezañ dall e saout, bezañ dibikous e zaoulagad, na vezañ pemoc'h e leue ; *jemanden mit offenen Armen empfangen*, degemer u.b. a galon frank (a-dro-vriad, a-vriad-kaer), degemer u.b. an divrec'h digor bras, ober stad d'u.b., ober lid d'u.b., reiñ un degemer a'r gwellañ d'u.b., reiñ

un degemer c'hwec'h d'u.b., ober chalantiz d'u.b., ober bourrus d'u.b., ober min mat d'u.b., ober min mat ouzh u.b. ; *offener Brief*, lizher digor g., lizher digor d'an holl g. ; *eine offene Hand haben*, bezañ brokus (lark, largentezus) ; *offene Tafel halten*, derc'hel taol evit kement a gar dont (Gregor), derc'hel taol zigor, degemer ouzh taol kement hini a gar dont ; *Tag der offenen Tür*, deiz an dorioù digor g., gwezhiad stal digor b. ; *seine Tür steht jedem offen*, digor eo e zor da gement hini a ya hag a zeu ; *ihm stehen alle Türen offen*, er findet überall offene Türen, roet e vez dor zigor dezhañ e pep lec'h, kavout a ra dor zigor e pep lec'h, kavout a ra dor zigor dre-holl, kavout a ra dor zigor e kement ti 'zo, hiroc'h eo e vrec'h eget e vañch, penn-brec'h en deus ; *offener Wein*, gwin bet tennet eus ar varrikenn g., gwin servijet en ur picher ; **3.** dispak, kompez ha dizolo, digor, frank ha libr ; *offenes Gelände*, tachenn kompez ha dizolo b., tachenn dispak b., tachenn digor b., tachenn frank ha libr b., frankizenn b. ; *auf offenem Gelände*, war an dizolo mik, war an dizolo, war zizolo, war an dispak, war ar frank, war an dispalu ; *offenes Feld*, park diskloz g., park digae g. ; *riesengroßes offenes Feld*, maeziad g., maezoù g., [*liester* maezeier], maezaouad g. ; **4.** dido, didoenn, dizolo ; *offener Güterwagen*, bagon didoenn b., bagon dizolo b. ; **5.** dizifenn, divoger, digor ; *offene Stadt*, kêr digor b., kêr dizifenn b., kêr divoger b. ; **6.** diaod, digor, dispak ; *offene See*, *offenes Meer*, dour digor g., mor digor g., donvor g., keinvor g., mor bras g., mor-don g., mor diaod g., kreiz g., maez g. ; *auf offenem Meer*, *auf offener See*, en donvor, war an donvor, er c'heinvor, war ar c'heinvor, war ar mor bras, er mor bras, er mor, war ar mor digor (dispak), war ar mor diaod, er mor digor, en dour digor, war an dour digor, war an don, en don, er maez, e-kreiz ar mor, er c'hreiz ; **7.** *auf offener Straße*, war greiz an hent, a-wel hag a-ouez d'an holl, a-wel hag anat d'an holl, en deiz anat, dirak an holl, a-wel d'an holl, e fas an heol hag e fas ar bed (Gregor), diguzh, dindan lagad an holl ; *auf offener Szene*, e-kerzh un abadenn war al leurenn ; **8.** *mit offenem Visier*, a) savet e zremmisk gantañ ; b) [dre skeud.] hep klask en em guzhat, a-wel d'an holl ; **9.** [lu] *offene Feldschlacht*, *offene Schlacht*, emgann a-renkadoù g. ; **10.** *mit offenem Haar*, diblañsonet he blev, diblezhet he blev, diblezhennet he blev, dinac'hennet he blev, he blev diere ganti ; **11.** [dre skeud.] *es ist ein offenes Geheimnis*, toull e oa an ti, an holl er goar - dizere eo ar sac'h / rouez eo ar sekred (Gregor) ; **12.** [dre skeud.] *offene Türen einrennen*, ober c'hoari gaer gant traoù mil anavezet, en em gannañ gant milinoù-avel, klask gounit unan gounezet, klask gounit tud gounezet, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, ober un taol bazh en dour, ober ur bramm en dour, reiñ un taol bouc'hal er mor, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, treiñ an avel diwar-bouez ur sugell ; **13.** didro, didroell, didroidell, disgwe, virjin, displeg, didres, distag, diguzh, onest, gwirion, gwir, gwiriek, reizh, jurdik, diflatr, leal, eeun, frank, raktal, digamm, digammwidre, diwidre, diorbid, digamambre, divaniell, ... n'eus ket a gamambre gantañ, diouzhtu, diroufenn, eeun ha didroell, berr ha krenn, berr ha groñs, karantek ; *offener Charakter*, temzpered didro (diwidre, eeun, digor, didroidell, didro, ront, diroufenn, displeg, disgwe, virjin, didres, frank) a zen g. ; *offenes Geständnis*, anzav fraezh ha sklaer g., anzav dichipot g. ; *ein offenes Spiel treiben (spielen)*, bezañ onest e c'hoari, mont eeun ouzh an dud, bezañ eeun a bep hent, bezañ eeun e pep hent, na vezañ koad-tro ebet en an-unan, na vezañ koad a-dreuz ebet en an-unan, bezañ diwidre, bezañ ront a galon, bezañ frank ha ront, bezañ un den frank ha libr, na vezañ netra gamm en e gordenn, mont gant ar wirionez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù

gant an-unan, na vezañ gwe ebet (tro ebet) en e gordenn, na glask kuzhat ar pod, na glask kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, lavaret e soñj a-glev d'an holl, lavaret e soñj a-ouez d'an holl, bezañ didro, bezañ didroidell, bezañ displeg, na vezañ gwidre ebet en an-unan, mont dezhi hep kuzh seurt ebet, bezañ ur paotr diouzhtu eus an-unan, bezañ ur paotr raktal eus an-unan ; *offener Ungehorsam*, disujidigezh anat kerkent b. ; **14.** dieub, diac'hub, vak, libr ; *eine Stelle bleibt noch offen*, chom a ra c'hoazh ur post labour dieub (ur plas labour diac'hub, ur post labour vak) ; **15.** direspont, e-pign c'hoazh, a-ispih c'hoazh, a-stlej c'hoazh, a-zistribilh c'hoazh, e-skourr c'hoazh, e-perch c'hoazh ; *sellit ivez ouzh : offenstehen, offenbleiben, offenlassen, offenhalten, offenlegen ; offen ist die Frage, ob ..., offen ist, ob ...*, da c'houzout eo ha ... ; **16.** *die Liste ist offen*, ar roll a c'hall mont pelloc'h, ar roll a c'hall bezañ astennet ; **17.** [kenw.] *offene Handelsgesellschaft*, kevredad personoù g., kompagnunezh anv-stroll b., kevredad anv-stroll g. ; **18.** [kenwerzh] anavezet, disklêriet, marilhet, enskrivet, hewel, gweladus ; *offene Reserve*, mirad bet disklêriet b., mirad anavezet b., mirad hewel g., mirad gweladus g. ; **19.** [mat.] *offener Bogen*, gwarenn digor b. ; *offener Kantenzug*, ristenn digor b. ; *offene Strecke*, regenn digor b. ; *offenes Intervall*, entremez digor g. ; **20.** [tredan.] *offener Schaltkreis*, amred digor g. ; **21.** [stered.] *offener Sternhaufen*, gronnad digor g. ; **22.** [sport, rugbi] *offenes Gedränge*, meskadeg digor b. ; **23.** [mezeg.] *offener Bruch*, torr digor g. ; *offene Herzoperation*, oberatadenn a galon digor b. ; **24.** [yezh.] *offener Vokal*, vogalenn digor b. ; *offene Wortklasse*, rummad digor g. ; **25.** [istor] *offenes Petschaft*, siell distag b.

Adv. : *sellit ivez ouzh : offenstehen, offenbleiben, offenlassen, offenhalten ; 1.* end-eeun, eeun, didro, didroidell, displeg, diorbid, divaniel, digamambre, raktal ; *seine politischen Ansichten offen kundtun*, embann e vennozhioù politikel, embann e gredenn bolitikel ; *offen gesagt, offen gestanden*, e gwirionez, evit gwir, e gwir, leal, el leal, e pep lealded, hep lavaret gaou, hep ger gaou, evit lavaret gwir, end-eeun, evit gwir lavaret, ent gwir, kuit a c'haou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, evit lavaret an traoù gant frankiz, pa lavarin mat, kement ha lavaret ar wirionez, kenkoulz ha lavaret ar wirionez, betek lavaret ar wirionez ; *offen sprechen*, komz kras, naet ha distag - komz didro - komz didroidell - komz displeg - komz distag - komz diguzh - komz eeun ha didroell - komz berr-ha-krenn - komz berr-ha-groñs - komz hep biezh - mont didro ganti - mont didroidell ganti - mont dezhi eeun-hag-eeun - lavaret an traoù rube-rubene - kaout ur gomz krak - bezañ dichek en e gomzoù - lavaret an traoù ken diflatr ha tra - mont eeun ganti - mont gant an eeun - mont dezhi hep kuzh seurt ebet - lavaret e soñj a-glev d'an holl - lavaret e soñj a-ouez d'an holl - na glask tro en e gaoz - lavaret an traoù krak-ha-berr - lavaret an traoù berr-ha-krenn - lavaret e soñj en ur ger krenn - na vezañ sac'h d'an diaoul - bezañ groñs en e vennozh - lavaret groñs e vennozh - lavaret krak e soñj - lavaret krenn e soñj - lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krak-ha-krenn, krenn-ha-krak) - lavaret anezho distag - komz hep klask troidell ebet d'e gomzoù - bezañ distlabez da lavaret an traoù - na ober a c'henoù bihan evit lavaret e soñj - na vezañ a veskelloù gant an-unan - komz hep tamm kildroenn ebet - komz didortilh ; *jemandem offen antworten*, respont kras, naet ha distag d'u.b. - respont groñs d'u.b. - respont krak d'u.b. - respont d'u.b. hep tamm kildroenn ebet ; *man sagt ihr alles ganz offen*, pep tra 'zo diguzh outi, ne vez kuzhet netra outi, ne vez kuzhet netra dezhi ; *offen gesagt*, e leal, ez leal, end-eeun, evit lavaret gwir, evit gwir lavaret, ent gwir, e gwirionez,

evit lavaret ar wirionez, kuit a c'haou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, pa lavarin mat, kement ha lavaret ar wirionez, kenkoulz ha lavaret ar wirionez, betek lavaret ar wirionez, hep ger gaou, evit komz heñvel ouzh ar wirionez, evit komz hervez ar wirionez, em askre e lavarin deoc'h ... ; *die Karten offen auf den Tisch legen*, dispakañ e jeu, diskuliañ eus peseurt spered ez eur buhez, diskuliañ splann peseurt mennozh a zo en e spered, diskouez peseurt spered a geflusk an-unan, diskouez d'an dud petra zo o treiñ en e benn, mont eeun ouzh an dud, diskouez d'an dud peseurt jeu a zo gant an-unan, mont gant ar wirionez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù gant an-unan, na glask kuzhat ar pod, mont didro dezhi, mont didroidell dezhi, mont dezhi hep kuzh seurt ebet ; **2.** *offenstehende Rechnung*, lizher-die n'eo ket bet paeet (a chom da baeañ) g. ; **3.** digor, dibrenn ; *die Augen offen halten*, chom dibrenn e zaoulagad ; *die Tür steht offen*, digor eo an nor ; *die Tür steht weit offen*, digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, bez eo digor an nor war hec'h hed ; *der Stall steht offen*, digor eo war ar c'hraou ; *der Hühnerstall steht offen*, digor eo war ar yer ; *die Tür steht halb offen*, hanterzigor (leddigor, damzigor, gouzigor, kornzigor, tarzhdigor) eo an nor ; *die Tür blieb halb offen*, hanterzigor (leddigor, damzigor, kornzigor, tarzhdigor) e vanas an nor ; *die Tür steht weit offen*, digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, bez eo digor an nor war hec'h hed ; *mit weit offen stehendem Hemd*, difarle, diferlink, difraoul, difurlu, diskalavr, diskrelu, diskrepez, diskrubuilh, disparbuilh ; *mein Haus steht ihm jederzeit offen*, va zi a vo bepred digor dezhañ ; **4.** *Käse offen kaufen*, prenañ keuz diouzh an troc'h.

offenbar ag. : anat, anat da welet, tremen splann, tremen anat, peursklaer, sklaer ; *offenbar werden*, anataat, splannaat, dont da vezañ splann, dont da vezañ anat.

Adv. : a-dra-sklaer, evit doare, doare 'zo, din da welet, tremen splann eo, tremen anat eo, anat dit ! anat deoc'h ! ; *offenbar wollen sie sich nicht unterwerfen*, ne welan ket e vefe lusk ganto plegañ.

offenbaren V.k.e. (offenbarte // hat offenbart / hat geoffenbart) : diskuliañ, diskouez, reiñ da anaout, reiñ da welet, erzerc'hañ, eztaoliñ ; *seine Freude offenbaren*, bezañ laouen ouzh an dud, diskouez e levez e a-leun.

V.em. : **sich offenbaren** (offenbarte sich // hat sich (ak.) offenbart / hat sich (ak.) geoffenbart) : en em ziskuliañ, digeriñ (diskuliañ, dizoleiñ, diskargañ, dileuniañ) e galon, dispakañ frank e galon, diskouez e ene en noazh, disac'hañ, en em zisac'hañ, splannaat, anataat, anadiñ, erzerc'hañ, dont war wel ; *sich als etwas offenbaren*, diskouez bezañ udb.

Offenbarung b. (-, -en) : **1.** diskuliadur g., diskulierezh g., diskuliadenn b., diskuliadeg b., erzerc'had g., erzerc'hadur g., diskouezadur g. ; *Offenbarung der Wahrheit*, erzerc'hadur ar wirionez g. ; **2.** [relij.] *die Offenbarung*, ar Revelasion b. (Gregor), an Diskulierezh g., an Diskuliadur g. ; *die Offenbarung Johannis*, revelasionoù sant Yann Avielor (Gregor) Is., Diskuliadur sant Yann Avielour g., an Apokalips g. ; *die Offenbarung Jesu Christi*, Diskuliadur Jezus-Krist g. ; *die christliche Offenbarung*, an diskuliadur kristen g.

Offenbarungseid g. (-s, -e) : [gwir] **1.** le disklêrius g. (Gregor) ; **2.** anzavadenn dic'halloudegezh an-unan b.

Offenbarungsreligion b. (-, -en) : relijion diskuliet b.

offenbleiben V.gw. (blieb offen / ist offengeblieben) : chom da ziskoulmañ, chom da renkañ, chom direspont, chom (menel) e-kroug, chom (menel) e-ispih, chom (menel) a-ispih, chom (menel) war vordo, menel e-skourr, chom e-skourr, chom (menel) a-stlej, chom (menel) e-perch, bezañ e-perch, chom

(menel) e darn, chom (menel) en arvar, chom (menel) e krog, chom (menel) ouzh an drez, chom (menel) e-pign, chom (menel) war vann, chom (menel) er vann, chom (menel) a-sac'h, chom da restañ, chom o restañ, chom (menel) a-istribilh, chom (menel) a-zistribilh, bezañ war silwink, bezañ war vrafiskell, bezañ e bili-bann, chom (menel) a-dreiz-foran ; *diese Frage bleibt offen*, n'eus ket bet kavet penn diouzh lost d'ar bellenn (poell d'ar gudenn), n'eo ket bet dibunet (diluziet, dirouestlet, diskoulmet) ar gudenn, chomet eo ar gudenn en entremar, n'eur ket deuet a-benn eus ar gudenn, ar gegeliad-se a chom da nezañ, ar gudenn-se a chom da ziskoulmañ, an afer a chom a-zistribilh.

offenhalten V.k.e. (hält offen / hielt offen / hat offengehalten) : leuskel direspont, leuskel a-ispilh, leuskel a-stlej, leuskel a-dreiz-foran, leuskel a-zistribilh, leuskel e-skourr, lezel e-perch ; *eine Frage offenhalten*, leuskel ur goulenn e balañs, leuskel ur goulenn direspont, leuskel un afer a-dreiz-foran, leuskel ur gudenn e-skourr, leuskel ur c'hraf a-istribilh, lezel ur c'hraf e-perch.

Offenheit b. (-) : 1. eeunded b., frankiz b., lealded b., didroellerezh g. ; *in aller Offenheit*, hep kuzh seurt ebet, dindan lagad an holl, a-wel d'an holl, a-wel hag a-ouez d'an holl, a-wel hag anat d'an holl, e fas ar bed hag e fas an heol (Gregor), dindan selloù an holl, dindan sell an holl, a-ouez d'an holl, a-ouez an holl, a-ouez an dud ; 2. [digordet] frankted b.

offenherzig ag. : 1. dibrenn, dibrenn e galon, farlaot, digor e spered, ledan e spered, digor d'an holl evel ul levr, lavariant, kaozeüs, hegarat, darempredus, kevredus, didro, didroidell, diroufenn, dispieg, disgwe, virjin, didres, distag, digamm, digammwidre, diwidre, onest, gwirion, reizh, leal, eeun, frank, raktal, diouzhtu, sichant, karantek ; *sie geht mit mir immer offenherziger um*, joausaat a ra ouzhin, laouenaat a ra ouzhin ; 2. [dre fent, maouez] *sehr offenherzig*, difarle, diferlink, difraoul, difurlu, diskalavr, diskrelu, diskrepez, diskrubuilh, disparbuilh, gant he bronnoù en noazh, dispak he divronn ganti, dibrenn he divronn ganti.

Offenherzigkeit b. (-) : eeunded b., lealded b., diwidre g., frankiz b., didroellerezh g.

offenkundig ag. : anat d'an holl, anat da welet, splann, tremen splann, tremen anat, brudet, anavezet d'an holl, anavezet gant an holl, gouezet gant an holl, noter, stlenn, hewel, [dispredet] gnaou ; *das ist offenkundig*, se 'zo anat d'an holl, aes eo gouzout, brav eo gouzout, kaer eo gouzout, sklaer eo gouzout ; *es scheint mir offenkundig*, dass ..., anat eo din e .... ; *offenkundig werden*, en em ziskouez, en em ziskuliañ, dont war wel.

Adv. : *offenkundig machen*, diskouezata, diskouez ; *offenkundig und vor aller Augen*, dindan lagad an holl, a-wel hag a-ouez d'an holl, a-wel hag anat d'an holl, e fas ar bed hag e fas an heol (Gregor), dindan selloù an holl.

offenkundigkeit b. (-) : brud g./b., anadurezh b., anad g., splannder g., splanned b.

offenlassen V.k.e. (lässt offen / ließ offen / hat offengelassen) : leuskel direspont, leuskel a-ispilh, leuskel a-stlej, leuskel a-dreiz-foran, leuskel a-zistribilh, leuskel e-skourr, lezel e-perch ; *etwas offenlassen*, leuskel udb e balañs, leuskel udb direspont, leuskel udb a-dreiz-foran, leuskel udb e-skourr, leuskel udb a-istribilh, lezel udb e-perch.

offen lassen V.k.e. (lässt offen / ließ offen / hat offen gelassen) : *er hat die Tür offen gelassen*, chomet eo an nor digor gantañ.

offenlegen V.k.e. (legte offen / hat offengelegt) : diskuliañ, diskouez, reiñ da anaout, reiñ da welet, erzerc'hañ ; *seine Absichten offenlegen*, dispakañ e jeu ; *ein Problem offenlegen*,

lakaat ar gaoz war ur gudenn, tennañ ar gaoz war ur gudenn, lakaat ur gudenn war an tabier, lakaat ur gudenn war an tabier, lakaat ur gudenn war an doubier.

Offenmarktpolitik b. (-) : politikerezh marc'had frank g., politikerezh marc'had digor g., politikerezh frankizek g.

offensichtlich ag. : anat, anat da welet, sklaer, tremen splann, hewel, hewelus, peursklaer, dizolo, stlenn, [dispredet] gnaou ; *seine Verwirrung war offensichtlich*, gwelet e veze diouzhtu pegen strafuilhet e oa ; *offensichtlich werden*, anataat, anadiñ, erzerc'hañ, splannaat, dizoleiñ, dont war wel, en em ziskuliañ ; *es scheint für mich offensichtlich zu sein*, dass ..., anat eo din e ...

Adv. : a-dra-sklaer, splann, anat, evit doare, doare 'zo, din da welet, tremen splann eo, tremen anat eo ; *offensichtlich wollen sie sich nicht unterwerfen*, ne welan ket e vefe lusk ganto plegañ.

Offensichtlichkeit b. (-) : anadurezh b., anad g., splannder g., splanned b.

offensiv ag. : tagus, argadus, jahinus, atahinus, stourmus, kannus ; *offensive Handgranate*, greunadenn arsailh b.

Offensivallianz b. (-, -en) / **Offensivbündnis** n. (-ses, -se) : kevredadur argadiñ g.

Offensive b. (-, -n) : argad g., argadenn b., argadeg b., tourtad g., bountadenn b., bountadeg b., taol-bount g. ; *die Offensive ergreifen*, luskañ ur argadenn, argadiñ, mont dezhi, stagañ ganti, kregiñ gant an traoù, stagañ gant an argad, bellañ, digeriñ an emgann, lakaat ar poult da grozal, kregiñ da vat gant an emgann, stagañ da vat gant an emgann, mont d'an arsailh, argadiñ, tagañ, skeiñ tan.

Offensivkraft b. (-) : nerzh tagañ g., nerzh argadiñ g., barr skeiñ g.

Offensivkrieg g. (-s, -e) : brezel argadiñ g.

Offensivspieler g. (-s, -) : [sport] argader g.

Offensivstoß g. (-es, -stöße) : argadeg b.

Offensivwaffe b. (-, -n) : arm tagañ g., arm-sko g., arm arsailh g.

Offenstallhaltung b. (-) : [labour-douar] staoliañ dinask ha digor g.

offenstehen V.gw. (stand offen, hat offengestanden) : 1. *Ihnen stehen alle Möglichkeiten offen*, frankiz a-walc'h hoc'h eus da zibab pezh a garit, en ho kerz emañ dibab pezh a garit, c'hwia raio ho santimant, diampech a-walc'h oc'h evit dibab pezh a garit, emañ al letern hag ar gouloù ganeoc'h, emañ ar gontell hag an dorch ganeoc'h ; *uns steht keine Ausweichmöglichkeit offen*, n'eus diflip ebet evidomp, n'eus ket a achap deomp, n'hon eus diank ebet ken, n'eus moaien ebet evidomp, n'eus ket a voaien da voaien, n'hon eus na tu na lañs ; 2. *jemandem offenstehen*, bezañ e gourc'hemenn u.b., bezañ e-kerz u.b., bezañ digor d'u.b. ; 3. bezañ diac'hub, bezañ dieub, bezañ diberc'henn, bezañ vak, bezañ dibourvez, bezañ goull, bezañ libr ; 4. *es steht Ihnen offen*, das zu tun, deoc'h d'ober pezh a garit, frankiz a-walc'h hoc'h eus d'en ober ma karit, en ho kerz emañ en ober, c'hwia raio ho santimant, diampech a-walc'h oc'h evit en ober m'ho pefe c'hoant (Gregor), n'eo ket ken ret ha mervel ; 5. bezañ diechu, na vezañ bet graet, bezañ chomet (manet) a-blad, bezañ chomet (manet) a-ispilh, bezañ chomet (manet) e-skourr, bezañ chomet (manet) a-sac'h, bezañ chomet (manet) a-istribilh, bezañ chomet (manet) e-pign, bezañ chomet (manet) e-perch, bezañ chomet (manet) e krog, bezañ chomet (manet) darn, bezañ chomet (manet) e darn ; *offenstehende Rechnung*, faturenn chomet hep bezañ paeet (chomet e-skourr) b., lizher-dle n'eo ket bet paeet (a chom da baeañ) g. ; *offenstehende Frage*, afer da ziskoulmañ c'hoazh b., afer da renkañ c'hoazh b.

öffentlich ag. : 1. digor d'an holl, anavezet d'an holl, anat d'an holl, a-wel d'an holl, a-ouez d'an holl, a-glev d'an holl, foran, publik, diguzh, boutin, ... a zo d'an holl ; *das öffentliche Interesse, [das Gemeininteresse]*, al laz foran g. ; *öffentliches Verfahren, öffentliche Gerichtsverhandlung*, breudoù foran ls., dalc'h foran g., prosez digor d'an holl g., breutadenn digor d'an holl b. ; *eine öffentliche Debatte*, breudoù foran ls. ; *öffentliches Ärgernis erregen*, reiñ gwallskouer d'an holl, feukañ (anoaziñ, pikañ) an dud, ober fae ouzh reolennoù ar vuhezegezh vat ; *Erregung öffentlichen Ärgernisses, Verstoß gegen die öffentliche Moral*, dismeg ouzh ar vuhezegezh vat g. ; *öffentliche Moral, öffentliche Sittlichkeit*, urzh divezek g. ; *öffentliche Beleidigung*, taol dismegañs graet dirak (a-wel, a-ouez, a-wel hag a-ouez) d'an holl g., gwalennad b. ; *öffentliche Parkanlage, öffentlicher Garten*, liorzh-kêr b., liorzh foran b., liorzh voutin b., gourliorzh b., kenliorzh g. ; *öffentlicher Ziehbrunnen*, kenpuñs g. ; *die öffentliche Meinung*, ar c'hedveno g., soñjoù an dud ls., pezh a soñj an dud g., teod an dud g., ar meno foran g., ar vouezh b., mouezh an holl b. ; *die öffentliche Meinung manipulieren*, merat ar bobl ; *der öffentliche Raum*, an domani foran g. ; *öffentlicher Besitz*, glad foran g. ; *Umschwung der öffentlichen Meinung*, eilpenn kedveno g., eiltroadur kedveno g., eilpennadur mennozh an dud g., eilpennadur soñj an holl g., cheñchamant krenn a vennozh gant an dud g. ; *öffentliches Geheimnis*, sac'h dizere g. / sekred rouez g. (Gregor), sekred anavezet d'an holl g., sekred toull g. ; *öffentliche Ruhe und Sicherheit*, peoc'h an dud g., urzh vat g., reizh ar vuhez foran b., urzh foran g. ; *die öffentliche Ordnung stören, die öffentliche Ordnung gefährden, gegen die öffentliche Ordnung verstoßen*, direnkañ an urzh foran, direizhañ ar peoc'h hag an urzh vat ; *Aufrechterhaltung der öffentlichen Ordnung*, kendalc'h an urzh foran g., gwardoniezh (dalc'hidigezh) an urzh vat b., [polis] kêreizhañ g. ; *öffentlicher Verkehrsweg*, hent digor d'an holl g., hent foran g., hent boutin g. ; *die öffentliche Ordnung gewährleisten*, diogeliñ an urzh foran ; *öffentliche Abbitte*, emzigarez foran g. ; *öffentliche Abbitte tun, öffentliche Abbitte leisten*, en em zigareziñ a-glev d'an holl ; *Person des öffentlichen Lebens*, den publik g. ; [istor] *Verpflichtung zu unbezahlten Arbeiten an den öffentlichen Straßen*, devezhioù aner ls., devezhioù hent-bras ls.

2. kevredik, a-berzh Stad, kefridiel, foran, boutin, ofisiel, ... Stad, publik ; *öffentliches Amt*, karg a-berzh Stad b., karg kefridiel b. ; *die öffentlichen Angelegenheiten*, an aferioù foran ls. ; *öffentliche Ankündigung*, kemennadenn gefridiel b. ; *die öffentlichen Behörden*, ar pennadurezhioù ls., ar galloudoù foran ls., ar galloudoù kevredik ls., an aotrouniezh foran b., ar velestradurezh b. ; *der öffentliche Dienst*, an amaezh foran g., ar servijoù kevredik ls., ar servij publik g., ar gwazerezh foran g. ; *öffentliche Betriebe, öffentliche Dienste*, aozadurioù (gwazadurioù) kevredik ls. ; *öffentliche Einrichtungen*, aozadurioù (gwazadurioù) kevredik ls., aveadurioù foran ls., diazeadurioù foran ls. ; *öffentliche und private Investitionen*, postadurioù foran ha postadurioù prevez ls. ; *öffentliche Finanzen (Gelder, Mittel)*, arc'hant an tailhoù g., arc'hant kevredik g., leveoù ar Stad ls., P. gwenneien ar Stad ls. ; *der öffentliche Bereich, der öffentliche Sektor*, ar gennad Stad g., ar gennad foran g. ; *der öffentliche und der privatwirtschaftliche Sektor, der öffentliche und der private Sektor*, ar foran hag ar prevez ; *öffentliche Gewalt*, beli gevredik b., nerzh foran g., aotrouniezh foran b. ; *öffentliche Gesundheitspflege*, gwazadurioù kevredik ar Yec'hed ls. ; *die öffentliche Hand*, a) an arc'hantouriezh kevredik b., an arc'hant kevredik g., an teñzordi kevredik g., an defizoriezh kevredik b.,

an dineroù boutin ls. ; b) ar gennad foran g., ar gennad Stad g. ; *der Bürgermeister nimmt in seiner Gemeinde Aufgaben der öffentlichen Verwaltung wahr*, emañ ar maer en emell eus mont en-dro aferioù kevredik ar gumun, karget eo ar maer da verañ aferioù kevredik ar gumun ; *an der Gestaltung der öffentlichen Angelegenheiten seines Landes mitwirken*, kemer perzh e gouarnerezh e vro, perzhiañ e gouarnerezh e vro ; *der Wille des Volkes bildet die Grundlage für die Autorität der öffentlichen Gewalt*, youl ar bobl eo diazez aotrouniezh ar veli gevredik (diazez an aotrouniezh foran) ; [gwir] *öffentliches Recht*, gwir foran g., kenwir g., gwir boutin g., gwir kevredik g. ; *Spezialist im öffentlichen Recht*, gwiraour foran g. ; *öffentliche Person*, person a genwir g., person a wir foran g. ; *der öffentliche Personenverkehr*, an dezougerezh kevredik g. ; *die öffentlichen Verkehrsmittel*, an araezioù treuzdouden boutin ls., an araezioù dezougen kevredik ls., an treuzdouden boutin g., an treuzdouden foran g., an treuzdougerezh kevredik g. ; *die Nutzer öffentlicher Verkehrsmittel*, boazierien an araezioù treuzdouden boutin ls. ; *von öffentlichem Nutzen*, a dalvoudusted kevredik, a dalvoudegezh foran.

Adv. : a-wel d'an holl, a-glev d'an holl, a-ouez d'an holl, dirak an holl ; *etwas öffentlich tun*, ober udb a-wel d'an holl ; *etwas öffentlich sagen*, lavaret udb a-glev d'an holl, lavaret udb a-ouez d'an holl ; *öffentlich bekannt*, noter, mil anavezet, mil vrudet, brudet a bep tu, brudet bras, forzh vrudet, brudet kenañ, anat, anv, anavezet, stlenn, splann, tremen splann, tremen anat, anavezet d'an holl, anavezet gant an holl, gouezet gant an holl, [dispredet] gnaou ; *öffentlich bekannt machen*, embann, kemenn d'an holl, diskuliañ, disklêriañ, disklozañ, doziñ ; *das ist öffentlich bekannt*, brud a zo dre-holl, ar brud-se a zo a bep tu, anavezet eo gant an holl, ne gomzer a gen, an holl er goar ; *jemanden öffentlich beleidigen*, ober un taol dismegañs ouzh u.b. a-wel hag a-ouez d'an holl, dichekal u.b. dirak an holl ; *öffentlich verkaufen*, gwerzhañ diouzh ar c'hresk (war an uhelañ priz, diouzh ar gouloù).

Öffentlichkeit b. (-) : 1. an dud ls., an holl ls. ; *vor die Öffentlichkeit treten*, mont dirak an dud, en em ziskouez d'an dud ; *der Öffentlichkeit zugänglich*, digor d'an holl, digor d'an dud, foran ; *der Öffentlichkeit nicht zugänglich*, disforan ; *an die Öffentlichkeit bringen*, embann, diskuliañ, disklêriañ, disklozañ, doziñ ; *in aller Öffentlichkeit*, dindan lagad an holl, a-wel d'an holl, a-wel hag a-ouez d'an holl, a-wel hag anat d'an holl, e fas ar bed hag e fas an heol (Gregor), dindan selloù an holl, dindan sell an holl, a-ouez d'an holl, a-ouez an holl, a-ouez an dud ; [gwir] *den Ausschluss der Öffentlichkeit anordnen*, gourc'hemenn ma vefe skarzhet an dud er-maez eus sal al lez-varn ha serret an dorioù a-raok ma vefe kendalc'h et gant ar prosez ; *unter Ausschluss der Öffentlichkeit*, prenet an dorioù warnañ, an dorioù serret (Gregor), disforan ; [dre skeud.] *seine schmutzige Wäsche in der Öffentlichkeit waschen*, ober kouez dirak an holl ; 2. [gwir] foranded b.

Öffentlichkeitsarbeit b. (-, -en) : [kenwerzh.] kehentiñ-marketing g., arwerzhouriezh b.

öffentlichkeitswirksam ag. : efedus a-fet bruderezh, skogus a-fet daranverezh, skogus a-fet bruderezh.

öffentlichrechtlich ag. : hervez (eus) ar gwir foran, a wir foran, a genwir ; *öffentlich-rechtliche Anstalt*, diazeadur foran g., diazeadur a wir foran g. ; *öffentlichrechtlicher Bereich*, domani foran g.

offerieren V.k.e. (hat offeriert) : kinnig, kinnizien.

Offerte b. (-, -n) : [kenwerzh, Bro-Suis] kinnig g., kinnig priz g., kinnigadenn b.,

Offertorium n. (-s, Offertorien) : [relij.] kinnigadur g., kinnigadenn b., ofertouer g.

Office n. (-, -s) : [Bro-Suis] adkegin b., kegin b.
Office-Paket n. (-s, -e) : [stlenn.] rummad dafar burevegel g.
Offizial g. (-es, -e pe -en, -en) : 1. [gwir, relij.] ofisial g. [*liester ofisial*], vikel-barner g. ; 2. [Bro-Aostria] amaezhiad g. [*liester amaezhiaded*], kargiad g. [*liester kargidi*].
Offizialat n. (-s, -s) : [gwir, relij.] lez an liz b., lez an eskob b.
Offizialität b. (-) : 1. [gwir, relij.] ofisialiezh b. ; 2. kefridielled b., ofisielled b.
Offizialklage b. (-, -n) : [gwir] obererezh barnerezhel a-berzh an erlenerezh g., keinad er barnerezh a-berzh prokolor ar Stad g.
Offizialschaft b. (-) : [gwir, relij.] ofisialiezh b.
Offizialverteidiger g. (-s, -) : [gwir] breutaer anvet a-berzh-kefridi g.
Offiziant g. (-en, -en) : 1. komis g., mevel g., kargiad isrenk g., implijad isrenk g. ; 2. [relij.] oferenner g., lider g., lidour g., ofiser g. ; *Offiziant bei einem Pardon*, pardonner g., beleg lider ur pardon g.
offiziell ag. : 1. a-berzh-Stad, ofisiel, stadel, kefridiel, a-berzhvat, ... Stad ; *offizielle Kunst*, arz a-berzh Stad g., arz ofisiel g. ; *offizielle Bestätigung, offizielle Anerkennung*, kefridieladur g. ; *laut offizieller Seite*, a berzh kefridiel, a-berzh-Stad, a-berzhvat ; 2. cheuc'h, tonius, solenn ; *sei doch nicht so offiziell* ! ehan 'ta gant da arvezioù ha da orbidoù !
Adv. : ent-kefridiel ; *offiziell bestätigen, offiziell anerkennen*, kefridielaat.
offiziellerseits Adv. : a berzh kefridiel, ent-kefridiel.
Offizier g. (-s, -e) : 1. ofiser g. ; *höhere Offiziere*, ofiserien uhel ls., ofiserien a renk uhel ls. ; *zum Offizier ernannt werden*, bezañ lakaet (anvet) da ofiser ; *der diensttuende Offizier*, an ofiser diouzh tro g., an ofiser ouzh servij g., an ofiser e karg g. ; *Offizier vom Ortsdienst*, ofiser ouzh gward g., ofiser diouzh tro g., ofiser ouzh servij g., ofiser e karg g. ; *Offizier im Wartestand*, ofiser e vaktet g., ofiser en amstael g. ; *ein Offizier wurde verletzt, sowie vier weitere Soldaten*, un ofiser a zo bet gloazet, ha pevar soudard all war ar bouez anezhañ ; 2. [merdead.] *nautischer Offizier*, eil kabiten g.
Offizieranwärter g. (-s, -) / **Offiziersanwärter** g. (-s, -) : danvez ofiser g.
Offizierbursche g. (-n, -n) / **Offiziersbursche** g. (-n, -n) : mevel-ofiser g., mevel-soudard g., ordrenañs g.
Offizierheim n. (-s, -e) / **Offiziersheim** n. (-s, -e) : kelc'h an ofiserien g., oaled an ofiserien b., tinell an ofiserien b.
Offizierin b. (-, -nen) : ofiserez b.
Offizierkabine b. (-, -n) / **offizierskabine** b. (-, -n) : [merdead.] kambr ofiser b. ; *die Offizierskabinen*, kambrou an ofiserien ls.
Offizierkasino n. (-s, -s) / **offizierskasino** n. (-s, -s) : sal an ofisourien b., saloñs an ofiserien g., kelc'h an ofiserien g., oaled an ofiserien b., bod an ofiserien g., tinell an ofiserien b.
Offizierkoffer g. (-s, -) / **offizierskoffer** g. (-s, -) : mal-ofiser b., kantineb b.
Offizierkorps n. (-, -) / **offizierskorps** n. (-, -) : ofiserien ls., korf an ofiserien g.
Offizierlager n. (-s, -) / **offizierslager** n. (-s, -) : „oflag“ g., kamp prizonidi evit an ofiserien g.
Offiziermesse b. (-, -n) / **offiziersmesse** b. (-, -n) : [merdead.] sal an ofisourien b., saloñs an ofiserien g., bod an ofiserien g., tinell an ofisourien b.
Offizierpatent n. (-s, -e) / **offizierspatent** n. (-s, -e) : breou ofiser g., breved ofiser g.
Offizin b. (-, -en) : 1. ti-moullañ g., moullerezh b. ; 2. apotikerezh b., labourva apotikerezh g.
offiziell ag. : [mezeg.] ... apotikerezh.

offiziös ag. : amgefridiel, diofisiel, damofisiel ; *aus offiziöser Quelle*, a berzh amgefridiel.
Adv. : a berzh amgefridiel.
Offizium n. (-s, Ofizien) : [relij.] 1. oferen-lid b., oferen-bred b., oferen veur b. ; 2. eur ganonel b.
offline ag. : [stlenn.] ezlinenn, digennask.
Offline-Betrieb g. (-s) / **Offline-Modus** g. (-) : [stlenn.] mod ezlinenn g., mod digennask g.
öffnen V.k.e. (hat geöffnet) : 1. digeriñ [*pennrann digor-*], diglozañ, diseriñ, disklozañ, igeriñ [*pennrann igor-*], dibrennañ, dispakañ, distankañ, distouvañ ; *wieder öffnen*, addigeriñ [*pennrann addigor-*] ; *einen Brief öffnen*, digeriñ ul lizher, disklozañ ul lizher, dispakañ ul lizher ; *den Schieber öffnen*, digeriñ ar rañvell ; *den Mund öffnen*, diseriñ e veg, diseriñ e c'henoù, diseriñ e rann, diglozañ e vuzelloù, P. digeriñ e ogell ; *jemandem die Tür öffnen*, digeriñ an nor d'u.b., digeriñ d'u.b., reiñ digor d'u.b. ; *öffnet das Buch auf Seite elf*, digorit al levrioù er pajenn unnek ; *eine Flasche öffnen*, distouvañ ur voutailh, didafañ ur voutailh ; *mitte in seiner Rede wurde die Tür geöffnet*, e-kreiz m'edo o komz e voe digoret an nor ; *halb öffnen*, damzigeriñ, gouzigeriñ, kornzigeriñ, tarzhdigeriñ, reiñ un tarz da, digeriñ ur seblantig ; *halb geöffnet*, damzigor, damserr, damgloz, gouserr, gouzigor, kornzigor, tarzhdigor, hanterzigor, digor ur seblantig ; *zur Hälfte öffnen, halb öffnen*, hanterzigeriñ ; *weit öffnen*, digeriñ frank, digeriñ a-leizh, digeriñ ledan, peuzigeriñ ; *seinen Schrank weit öffnen*, digeriñ frank e armel, digeriñ e armel a-leizh ; *weit geöffnet*, digor-frank, digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer ; *die Tür einen Spalt öffnen*, didantañ an nor, digeriñ ur seblantig an nor, reiñ un tarz d'an nor, damzigeriñ an nor, kornzigeriñ an nor, tarzhdigeriñ an nor, gouzigeriñ an nor ; *das Fenster einen Spalt öffnen*, digeriñ ur seblantig ar prenestr, reiñ un tarz d'ar prenestr, damzigeriñ ar prenestr, kornzigeriñ ar prenestr, tarzhdigeriñ ar prenestr, gouzigeriñ ar prenestr ; *die Tür lässt sich nur schwer öffnen*, aet start eo an nor, start eo an nor da zigeriñ, hek eo an nor, an nor ne zibrenn ket aes ; *mit weit geöffneten Augen*, dibrenn e zaoulagad, dispourbell e zaoulagad, dipoupet e zaoulagad, disloaget ; *jemandes Grab öffnen*, toullañ war bez u.b., sevel bez u.b. ; *etwas mit Gewalt öffnen*, forzhañ udb ; *eine Tür mit Gewalt öffnen*, skeiñ (bountañ) an nor en ti, digeriñ un nor a-gas, digeriñ un nor a-frap, digeriñ un nor a-daol, forzhañ un nor ; *jemandem den Schädel öffnen*, trepanañ u.b. ; *eine zugemauerte Tür wieder öffnen*, divañsonat un nor ; [kenwerzh] *jeden Tag geöffnet außer sonntags*, digor bemdez war-bouez ar Sul ; [sport, boks] *seine Deckung öffnen*, digeriñ e ward, digeriñ e emward ; *die Augen öffnen*, a) digeriñ e zaoulagad, diglozañ e zaoulafad, dibrennañ e zaoulagad, P. digeriñ e brenester ; b) [dre skeud.] digeriñ daoulagad an dud, divanegañ daoulagad an dud, dizallañ an dud ; [moull.] *eine runde Klammer öffnen*, digeriñ ur grommell ; 2. [dre skeud.] *jemandem die Augen öffnen*, digoc'hennañ daoulagad u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., digoc'hennañ e zaoulagad d'u.b., didouellañ u.b., difaziañ u.b., divleupañ ur gwaz bennak, divleupezañ ur vaouez bennak, dibikouzañ u.b., dibikouzañ spered u.b., sklêrijennañ u.b., dileueiñ u.b., disaoutiñ u.b., divorodiñ u.b., dilouadiñ u.b., disorbiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ u.b., lemel diwar daoulagad u.b. ar rouedenn deñval lakaet warno, lemel ar rouedenn taolet war spered u.b., dilabaniñ u.b., diziodiñ u.b., P. diseitegañ u.b., digleizañ u.b. ; *jemandes Geist öffnen*, reiñ dihun da spered u.b., digeriñ spered u.b., divorediñ spered u.b., lakaat mel-penn u.b. da dommañ ha da viriñ, divanegañ spered u.b. ; *jemandem Tür und Tor öffnen*, reiñ dor zigor d'u.b., digeriñ e zor d'u.b. ; *der Kriminalität Tür und Tor öffnen*, reiñ bod (bodenn, lañs, dor zigor) d'an torfederezh, bezañ lañsus d'an torfederezh, harpañ

an torfederezh, tuañ d'an torfederezh, skoazellañ an torfederezh, magañ an torfederezh, reiñ toull d'an torfederezh, reiñ hol d'an torfedourien, reiñ hent d'an torfederezh, digeriñ hent d'an torfederezh, distankañ war an torfederezh, lakaat an torfederezh da fonnañ.

V.em. : **sich öffnen** (hat sich (ak.) geöffnet) : 1. digeriñ, diglozañ, dibrennañ, diglorañ, displegañ ; *sich einer Sache (dat.) öffnen*, digeriñ d'udb, tommañ d'udb ; *die Tür ihrer Zelle öffnete sich*, dor he c'hellig a zigoras warnezi ; *die Tür öffnet sich einen Spalt*, digeriñ a ra an nor war he gouserr ; *das Fenster öffnet sich einen Spalt*, digeriñ a ra ar prenestr war e c'houserr ; *die Erde öffnete sich unter ihren Füßen*, an douar a zigoras dindan o zreid ; 2. *er öffnet sich (ak.) nicht ohne weiteres*, n'en em ro ket, ne zigor e galon da zen ; *sich der Außenwelt (dat.) öffnen*, a) treiñ e spered ouzh an traoù a-ziavaez ; b) [polit.] digeriñ e vro war ar bed.

Öffnen n. (-s) : 1. digoridigezh b., digoradur g., igoridigezh b., digor g. ; *beim Öffnen Ihres Schreibens*, en digor eus ho lizher ; *vor dem Öffnen des Mundwerks Gehirn einschalten*, tavit ha prennit ho kenou ma n'eo ket fur ho komzù, gra nav zro gand da deod ez kenou a-raok komz, pouez mat pep ger a-raok komz ; 2. *das Öffnen einer Flasche*, distouvadur ur voutailh g., an distouvañ g., an didafañ g.

öffnend ag. : ... digeriñ ; [moull.] *öffnende Anführungszeichen*, daouaskoù digeriñ ls. ; *öffnendes einfaches Anführungszeichen*, skilf digeriñ g. ; *öffnendes doppeltes Anführungszeichen*, daouskilf digeriñ g. ; *öffnende eckige Klammer*, kroched-sonn digeriñ g., sonnell digeriñ b. ; *öffnende runde Klammer*, kroched-kromm digeriñ g., krommell digeriñ b. ; *öffnende geschweifte Klammer*, briataenn digeriñ b.

Öffner g. (-s,-) : 1. [tekn.] *Dosenöffner*, digor-boestoù-mir g. [*liester* digorerioù-boestoù-mir], digorez boestoù-mir b. [*liester* digorezeziou-boestoù-mir], digorer-boestoù g. [*liester* digorerioù-boestoù] ; 2. bouton an digoradur emgefre g., afell an digoradur emgefre b., nozelenn an digoradur emgefre b.

Öffnerin b. (-,-nen) : [c'hoariva] plaserez b.

Öffnung b. (-,-en) : 1. [ober] digoridigezh b., digoradur g., igoridigezh b., igoradur g., digor g. ; *die Öffnung des Fallschirms auslösen*, digeriñ e harz-lamm, distegnañ e harz-lamm ; *auf die Öffnung eines Geschäftes warten*, gortoz digor dirak ur stal-werzh ; *die Öffnung der Jagd*, digoradur ar chase g. ; 2. digor g., digoradur g., gouzoug g., toull g., toullad g., toull distank g., boulc'henn b., difour g., ode b., toull-ode g., toull-antr g., toull-digor g., toull-karr g., tremenvoe g., dibrenn g., genoù g. ; *Öffnung des Belüftungsschachts*, toull avel g. ; *Brunnenöffnung*, genoù ur puñs g., beg ur puñs g., gouzoug ur puñs g. ; *Öffnung einer Börse*, gouzoug ur yalc'h g. ; *Öffnung des Sacks*, genoù ar sac'h g., gouzoug ar sac'h g. ; *zum Schießen hatte er eine kleine Öffnung in der Hecke frei gemacht*, graet en doa ur riboulig da veg e fuzuilh dre greiz ar c'harzh ; 3. [tisav.] pe g., toull g. ; 4. [optik] igorad g. ; *Öffnung der Blende*, igorad ar rañvell g. ; *Öffnung des Verschlusses*, igorad ar stanker g. ; 5. [bev., loen., louza] *kleine Öffnung zur Außenwelt*, ostiolenn b. [*liester* ostiolennoù].

Öffnungsbreite b. (-,-n) : digorder g., digorentez b., digorded b., digoradur g., digor g., kavnez b.

Öffnungsfehler g. (-s,-) : [optik] aberradenn sferek b., gouskoevad pellennel g.

Öffnungsfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh dihilius str.

Öffnungsgrad g. (-s,-e) : 1. digorded b., digorentez b. ; 2. [soniadoniezh] derez igoradur g. ; *kleinster Öffnungsgrad*, igoradur izek g. ; *größter Öffnungsgrad*, igoradur uc'hek g.

Öffnungsgröße b. (-,-n) : digorder g., digorded b., digorentez b., digoradur g., digor g., kavnez b.

Öffnungskurs g. (-es,-e) : [polit.] digoridigezh b., digoradur g., politikerezh a zigoridigezh g.

Öffnungsmaß n. (-es,-e) : [tekn.] kavnez b.

Öffnungspolitik b. (-) : [polit.] digoridigezh b., digoradur g., politikerezh a zigoridigezh g.

Öffnungsverhältnis n. (-es,-se) : [optik] gavael g.

Öffnungszeit b. (-,-en) : eurvezhiou stal-digor ls., eurvezhiou ma vez digor ar stal ls., eurvezhiou labour ls., eurvezhiou digor d'an holl ls., ampled an eurvezhiou labour g., eurioù digeriñ ls.

Offsetdruck g. (-s,-e) : [moull.] moulladur „offset“ g. ; *im Offsetdruck hergestellt*, moullat en „offset“.

Offsetdrucker g. (-s,-) : [moull., micher] mouller „offset“ g., ofsetour g., embreger „offset“ g.

Offsetdruckerin b. (-,-nen) : [moull., micher] moullerez „offset“ b., ofsetourez b., embregerez „offset“ b.

Offsetdruckmaschine b. (-,-n) : [moull.] moullerez „offset“ b. [*liester* moullereziou „offset“].

Offsetpapier n. (-s) : [moull.] paper „offset“ g.

Offshore-Bohrung b. (-,-en) : taradur „offshore“ g., talarerezh war vor g.

Offshore-Lagerstätte b. (-,-n) : gwelead „offshore“ g.

Offshore-Plattform b. (-,-en) : leur direoul b.

Offshoring n. (-s) : [armerzh] treuzlec'hiadur d'an estrenvro g., treuzlec'hiañ d'an estrenvro g., dilec'hiadur d'an estrenvro g., dilec'hiañ d'an estrenvro g.

Offside n. (-/-s,-s) / **offside** digemm : [Bro-Suis, sport] freuz-c'hoari g. ; *der Fußballspieler ist (steht) offside*, e-maez c'hoari emañ ar melldroader, emañ ar melldroader o c'hoari er-maez.

Oflag n. (-s,-s) : [lu, berradur evit Offizierlager] „oflag“ g. [*liester* „oflagoù“], kamp prizonidi evit an ofiserien g.

oft Adv. : alies, alies a wech, lies a wech, lies gwech, lies taol, un toullad gwezhiennoù, stank ; *sehr oft*, lies-lies, alies-kaer, lies-mat, gwall alies, stank-ha-stank, an hanter eus an amzer, forzh alies, alies-bras, biken-ataz ; *ziemlich oft*, aliezik, liezik, alies a-walc'h, peuzalies, estroc'h eget ur wech, meurik a wech ; *zu oft*, re alies ; *etwas zu oft benutzen*, ober re gant udb ; *das kommt oft vor*, se a c'hoarvez alies ; *wie oft ?* pet gwech ? bep pegeit ? pegen alies ? ; *wie oft kommen sie zu Besuch ?* pegen alies e vezont du-se ? bep pegeit e teuont du-se ? ; *wie oft fahren die Züge ?* bep pegeit ez eus trenioù ? ; *wie oft habe ich es dir schon gesagt !* nouspet gwech c'hoazh em eus lavaret kement-se dit ! pegen alies em eus lavaret se dit ! *tremen kant gwech em eus lavaret an dra-se dit !* kant gwech ha kant all em eus lavaret se dit ! kant ha kant gwech em eus lavaret se dit ! pet gwech warn-ugent (pet ha pet gwech all, nag a bet gwech, hag a bet gwech, nag a wech, na pet gwech, pet kant gwech warn-ugent, pet mil gwech warn-ugent) em eus lavaret se dit, n'ouzon ket pet kant warn-ugent em eus lavaret se dit, n'ouzon ket pet mil warn-ugent em eus lavaret se dit ; *und wie oft hat man mir das Baden verboten, aus Angst, ich könnte ertrinken !* pet gwech ivez ez eus bet difennet ouzhin mont da gouronkañ gant aon da vezañ beuzet ! ; *wie oft habe ich nicht geklingelt !* na liesat am eus sonet ! ; *wir haben oft an euch gedacht*, soñjet hon eus e-leizh ennoc'h ; *so oft wie nötig*, ken alies gwech ha ma vo ret ; *so oft wie möglich*, an aliesañ ar gwellañ, kelliess gwech ma'z eo gallus, liesañ-gwellañ ; *schreiben Sie so oft wie möglich*, skrivit ken lies gwech (ken alies, ken alies tro) ha ma c'hallit (ha ma c'hallot), skrivit ken lies taol ha ma c'hallot ; *er hat oft Fieberanfälle*, stank e vez e varradoù terzhienn ; *er kommt jetzt nicht mehr so oft zu Besuch*, ne vez ket amañ ken alies ha gwechall, evit alies ne zeu ket mui bremañ, ne vez ket skubet war e lerc'h ken alies ha gwechall ; *er geht nicht mehr so oft in die Gaststätte*,

nebeutaat a ra da vont d'an ostaleri, rouesaat a ra da vont d'an ostaleri ; *er sitzt oft in der Kneipe*, alies e vez en ostaleri, techet eo da daverniñ, hennezh a zo ur reder tavarnioù, er chapel e vez alies a-walc'h, e chapel ar bod iliaev e vez alies a-walc'h, tremen a ra an hanter eus e amzer e chapel ar bod iliaev, ouzh an daol santel e vez alies a-walc'h, gwallhentiñ a ra an tavarnioù, troet eo da zaremprediñ an tavarnioù ; *oft und in kleinen Mengen pinkeln*, staatigellat ; *er geht oft diesen Weg*, alies e bleustr an hent-se, ober a ra e zarempred dre an hent-se.

öfter ag. : stank, paot, puilh, niverus ; *öfteres Wiederkehren*, aliested b.

Adv. : **1.** alies, alies a-walc'h, aliezik, liezik, lies taol, meur a wech, meur ha meur a wech, lies gwech, lies a wech, alies a wech, gwall alies, bep an amzer, bep en amzer, stank ; *er kam des öfteren zu mir*, gwall alies (alies a-walc'h, liezik) e teue da'm gwelet ; *ich habe ihn in den letzten Tagen öfter gesehen*, gwelet em eus bet anezhañ alies a-walc'h (un toullad gwezhiennou) en devezhioù tremenet, gwelet em boa anezhañ aliezik a-walc'h en devezhioù all ; **2.** aliesoc'h, liesoc'h ; *jeden Tag und manchmal öfter*, bemdez pe liesoc'h ; *öfter als einmal pro Tag*, aliesoc'h eget bemdez ; *je öfter desto besser*, an aliesañ ar gwellañ ; *er geht öfter in die Gastätte als in die Uni*, pleustriñ a ra aliesoc'h an ostalerioù eget ar skolveur ; *immer öfter*, aliesoc'h-aliesañ ; *er geht immer öfter in die Gaststätte*, aliesaat (kreskiñ, stankaat) a ra da vont d'an ostaleri, mont a ra aliesoc'h-aliesañ d'an ostaleri ; *immer öfter Sport treiben*, kreskiñ d'ober sport, stankaat d'ober sport ; [relij.] *seine religiösen Pflichten immer öfter erfüllen*, kreskiñ d'ober e relijion, kreskiñ d'ober e zevosion, aliesaat d'ober e zevosion, stankaat d'ober e relijion, stankaat d'ober e zevosion.

öfters Adv. : alies, alies a-walc'h, aliezik, liezik, lies taol, meur a wech, meur ha meur a wech, lies gwech, lies a wech, alies a wech, gwall alies, bep an amzer, bep en amzer, ken lies a wech, stank-ha-stank, stank, un toullad gwezhiennou ; *ich habe ihn in den letzten Tagen öfters gesehen*, gwelet em eus bet anezhañ alies a-walc'h en devezhioù tremenet, gwelet em boa anezhañ aliezik a-walc'h en devezhioù all.

oftmalig ag. : meur ha meur a wech, tro-distro, stank, stank-ha-stank, paot, puilh.

oftmals Adv. : alies, alies a-walc'h, aliezik, liezik, lies taol, meur a wech, meur ha meur a wech, lies gwech, lies a wech, alies a wech, gwall alies, bep an amzer, bep en amzer, ken lies a wech, stank, stank-ha-stank, un toullad gwezhiennou ; *ich habe oftmals geweint*, me'm boa graet meur a oueladenn.

Ogam-Schrift b. (-) : ogam g., ogham g.

ogamisch ag. : ogamek, oghamek.

ogdoedrisch ag. : [kristallografiezh] ogdoedr ; *ogdoedrische Kristallform*, ogdoedriezh b.

Oger g. (-s,-) : roñfl g. [*liester* roñfled].

Ogham-Schrift b. (-) : ogam g., ogham g.

oghamisch ag. : ogamek, oghamek.

oh estl. : oh ! oei ! o ! ho-ho ! wi ! a ! hopala !

Oheim g. (-s,-e) : eontr g., tonton g. [*liester* tontoned].

OHG b. (-,-s) : [berradur evit **offene Handelsgesellschaft**] kevredad personnoù g., kompagnunezh anv-stroll b., kevredad anv-stroll g.

ohje estl. : biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! ne c'hallan ket krediñ, pezh a welan ! diaoul biskoazh ! lost ar spanell ! lost ar c'hazh er sac'had farz ! n'eo ket gwir alato ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! nag ul lanfas tra !

Ohm¹ g. (-s,-e) : eontr g., tonton g. [*liester* tontoned].

Ohm² n. (-s,-) : [fizik] ohm g., ohmad g., om g., omad g.

Ohm³ n. (-s) : buñs g., buñsad g., mes g., mesiad g.

Öhmd n. (-s) : [labour-douar] gwim str., eil troc'h g., adtroc'h g., azfoenn g., adfoenn g., regain g. ; *auf den Feldern wächst das Öhmd*, gwimiñ a ra ar parkoù ; *Felder, auf denen Öhmd wächst*, parkoù gwimiek ls.

ohmisch ag. : [fizik] ohmek, omek.

Ohmmeter n. (-s,-) : [fizik, tredan.] ohmventer g. [*liester* ohmventerioù], omventer g. [*liester* omventerioù].

ohne araog. [ak.] : **1.** hep, hep a, hep ket a, kuit a, forc'het a, keneve, panevet, panave, anez, di- ; *ohne mich*, hepdon ; *ohne dich*, hepdout ; *ohne sie*, **a)** hepti ; **b)** hepto ; *ohne ihn*, heptañ ; *ohne uns*, hepdomp ; *ohne euch*, hepdoc'h ; *ohne Hose*, dilavreg, divragez, divragoù ; *ohne Wiedervereinigung unseres Landes, kein Pardon*, anez adunanidigezh hor bro, pardon ebet ; *ohne Unterschied*, *ohne Diskriminierung*, hep ket a zisparzh, hep ket a ziforc'h, kuit a ziforc'h ; *alle Menschen haben ohne Unterschied Anspruch auf gleichen Schutz durch das Gesetz*, par eo an holl dirak al lezenn ha gwir o deus da vezañ diwallet ganti ; *ein Haus ohne Dach*, un ti n'eus na toenn na mann warnañ g., un ti dido g., un ti didoenn g. ; *ohne jeden Zweifel*, hep douetañs ebet, nebaon, hep mar ebet, hep ket a var, hep nep mar, moarvat, hep kretaat, kuit a var ; *ohne mein Wissen*, hep rat din, hep ratozh din, hep gouzout din, en dic'houzout din, hep gouzout dare din, anez gouzout dare din, dre-guzh ouzhin, e-kuzh din ; *ohne etwas*, *ohne irgendetwas*, kuit a vann ebet, hep netra tout ; *Mehl ohne Kleie*, bleud kuit a vrenn g. ; *ohne Licht und Feuer*, hep na gouloù na tan ; *ohne weitere Kosten*, *ohne zusätzliche Kosten*, hep ken mizoù, hep advizoù ; *ohne weitere Verzögerung*, kerkent ha bremañ, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriñ, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, dizale, hep daleañ nemeur, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, hep mui gortoz ; [kegin.] *ohne weitere Zubereitung*, hep ken terk, hep ken aoz ; **2.** [troioù-lavar] *ich habe meine Brieftasche wieder gefunden, aber ohne das Geld, das drin war*, adkavet em eus va doug-paperioù, forc'het a'n arc'hant a oa e-barzh ; *er ist ohne seine Frau gekommen*, chomet eo e wreg war e lerc'h ; *ohne weiteres*, ken aes ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, hep-mui, hepmuiken, netra dreist, digompliment, digamambre, diorbid, divaniel, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, evel farz gant ar paotr kozh, plaen ha brav, plaen evel an dis, war blaen, hep ken son, ken dichipot ha tra, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, raktal, hep dale tamm, war e vadober, war e blaen ; *das ist nicht so ganz ohne*, **a)** bez ez eus pig pe vran, udb a zo gwir e kement-se, n'eo ket ken faos all, un tamm mat a wirionez a zo er c'homzoù-se, gwir a-walc'h eo, hanter wir eo ; **b)** n'eo ket ken fall-se, n'eo ket fall en holl, n'eo ket un hanter hini, n'eo ket un hanter unan ; *er ist nicht so ganz ohne*, n'eo ket ken sot-se, a-wechoù e sked gant e nerzh spered ; *er läuft unten ohne herum*, emañ war e bastell - hennezh a c'haloup, e revr en noazh ; *oben ohne*, dispak he bronnoù, dibrenn he bronnoù ; **2.** panevet, panave, anez, keneve ; *ohne deine Hilfe hätte ich es nie geschafft*, keneve ar sikour az peus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - panevet ar sikour az peus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - kenevedout (panevedout, panevet dit-te, anez dit), biken ne vijen deuet a-benn - panevedout ne oan ket deuet a-benn ; *ohne die Hilfe seines Vaters hätte er es nie geschafft*, hennezh, panevet d'e dad, ne vije morse deuet a-benn ; *ohne dich hätten wir verloren*, kenevedout (panevedout, panevet dit-te, anez dit) e oamp koll ; *ohne den kämpferischen Mut unserer*

Soldaten wären wir jetzt alle tot, panevet kalon hor soudarded e vijemp bet lazhet holl.

ohne ... zu stag. is. : hep, anez, kuit da ; *ohne ein Wort zu sagen*, hep rannañ (faoutañ, seniñ, saniñ, gwikañ, tintal) grik, hep faoutañ ur ger, hep rannañ un dister ger, hep daouhanterañ ur ger, hep dihostal, hep dihostal ur ger, hep dihostal grik, hep dic'hwezhañ, hep dic'hwezhañ ger, hep distagañ ur grik, hep distagañ an disterañ ger, hep lavaret an disterañ ger, hep lavaret ger, hep lavaret un dister ger zoken, hep lavaret un hanter c'her zoken, o tevel krenn, o tevel mik, hep mik na mak, hep ober mik na mak, hep trinkañ ur ger, hep lavaret na grik na mik, hep rannañ ger, hep dihostal ger, hep tintal ger, hep diserriñ grik, hep diserriñ e rann, hep diserriñ e c'henoù, hep digeriñ e c'henoù, hep digeriñ e veg, hep leuskel ur wikadenn, hep leuskel gwik ebet, hep divegañ grik, hep lavaret na deus na meus ; *er kommt nicht ins Dorf, ohne mich zu besuchen*, ne zeu ket d'ar vourc'h, anez dont da'm gwelet (anez tremen dre zu-mañ) ; *ich habe alle Bücher mitgebracht, ohne ein einziges zu vergessen*, degaset em eus an holl levrioù hep disoñjal nikun ; *ich konnte am Haus vorbei, ohne angebellt zu werden*, aet e oan hebiou an ti hep d'ar c'hi harzhal ; *der Hund hat ihn ins Bein gebissen, ohne vorher zu bellen*, kroget en doa ar c'hi en e c'har, kuit da harzhal ; *ich konnte keine zehn Schritte gehen, ohne auf Bekannte zu treffen*, ne c'hallen ket ober dek kammed na welen tud anavezet ganin ; *ohne weiter darüber nachzudenken, ohne wirklich darüber nachzudenken*, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h ; *ohne mich rühmen zu wollen*, kuit a foug.

ohne dass stag. is. : hep ma, hep na, hep [d'u.b. ober udb], anez na ; *ohne dass er dich sieht*, hep ma (hep na) welfe ac'hanout, hep na wel ac'hanout, hep dezhañ gwelet ac'hanout, e kuzh dezhañ, e kuzh outañ ; *ohne dass ich es bemerkte*, hep gouzout din, hep rat din, hep ratozh din, en dic'houzoud din, dic'houzvez din, anez gouzout dare din, e kuzh din, e kuzh ouzhin, dre-guzh ouzhin, a-guzh din, a-guzh-kaer diouzhin ; *ohne dass die Welt es bemerkte*, dre laer, dre guzh, hep gouzout d'ar re all, hep gouzout da zen, hep gouzout da nikun, en dic'houzout d'an holl, hep gouzout dare da zen, hep ma ouzer, e kuzh, dre-guzh, a-sil, a-silik, a-sil-kaer, e kuzulig, e kuzul, kuzh-ha-muz, kuzhmuz, choucha-moucha ; *es verlief kein einziger Monat, ohne dass er uns wenigstens einen Besuch abstattete*, ne basee ket ur miz hep dezhañ dont d'hor gwelet ; *ihre Stimme war zu hören, ohne dass man sie sah*, klevet a reer he mouezh hep na weler anezhi.

ohnedem Adv. / **ohnedies** Adv. : 1. n'eus forzh penaos, forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, bepred, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed ; 2. peotramant, anez, e-giz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, a-hend-all, panevez-se, keneve-se ; 3. estroc'h eget kement-se, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, en tu-hont da se, en tu all da se, zo-mui-ken.

ohneinander Adv. : an eil hep egile, an eil hep eben ; *sie streiten sich dauernd, können aber nicht ohneinander auskommen*, n'int ket evit en em ober nag evit en em zioueriñ.

ohnegleichen Adv. : dibar, dieil, digeneil, hep e bar, hep par, dreist-par, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, hep hañval, na voe gwelet nag a-raok na goude, dishevelep, a-dreist par, ... n'eus den ebet (tra ebet) o talvezout dezhañ, ... n'eus den ebet (tra ebet) heñvel outañ, ... n'en deus ket e goulz, ... n'eus ket par dezhañ, ... n'eus ket dezhañ, kabidan, fiskal ; *mit einer Frechheit ohnegleichen*, gant un divergontiz dreist meiz. **Ohnehaltflug** g. (-s, -flüge) : nij hep ehan g., nij hep arsav g., nijadenn hep ehan b., nijadenn hep arsav b.

ohnemaßen Adv. : dreistpenn, hep ment na bevonn.

ohngefähr Adv. : von *ohngefähr*, dre zegouezh, dic'hortoz-kaer, kouezhet diwar al loar da greisteiz.

ohnehin Adv. : 1. n'eus forzh penaos, forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, bepred, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed ; 2. peotramant, anez, e-giz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, a-hend-all, panevez-se, keneve-se ; 3. estroc'h eget kement-se, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, en tu-hont da se, en tu all da se, zo-mui-ken.

Ohnmacht b. (-, -en) : 1. dic'halloud g., dic'halloudezh b., dic'halloudegezh b. ; 2. [mezeg.] sempladurezh b., sempladur g., sempladenn b., semplaenn b., fallaenn b., falladenn b., filidigezh b., marv-bihan g., vaganadur g. ; *in Ohnmacht fallen*, dont ur fallaenn d'an-unan, kaout ur fallijenn, koll e anaoudegezh, kaout ur sempladenn, kouezhañ e sempladurezh, kaout ur fallaenn (ur falladenn, ur filidigezh), mezevelliñ, koll e anaoudegezh, mont an anaoudegezh digant an-unan (e *anaoudegezh digantañ, hec'h anaoudegezh diganti h.a.*), sevel bec'h war an-unan, semplañ, migañ, koll ar skiant eus an-unan (*anezhañ e-unan h.a.*), fatañ, dont da fatañ, fatikañ, fallaat, faganiñ, vaganiñ, fredañ, orvaniñ, freneziañ, kouezhañ e badoù, kouezhañ e paramoutig, kouezhañ en eterjidi, kouezhañ e barr, kouezhañ, ober ar marv-bihan, mont er bord all, mont en tu all, reudennañ, tresmeiñ, yarañ ; *als sie diese Nachricht hörte, fiel sie in Ohnmacht*, ar c'heloù-se en doa kaset anezhi bord all ; *ich war nahe daran, in Ohnmacht zu fallen*, darbet e oa din bezañ bet ur fallaenn, hogos e oa bet din fatañ, tost-kaer e oa bet din fatañ, war-hed un netraig em bije bet ur fallaenn ; *fiel nur nicht in Ohnmacht* ! taol pled n'az pije ur falladenn ! ; *aus einer Ohnmacht erwachen*, adkavout e anaoudegezh, en em adkavout, dont e santimant en-dro, dont eus e fallaenn, dont en e anaoudegezh, dont d'e stad, dont d'en em intent, difatañ, difallañ, difallaat, difatikañ, dialvaoniñ, difaganiñ, divaganiñ, diorvaniñ, divatorelliñ, divorfiliñ, divadaouiñ, diabafiñ, dont an anaoudegezh d'an-unan (e *anaoudegezh dezhañ, hec'h anaoudegezh dezhi h.a.*), en em anavezout, dont d'e vez en-dro, dont ar meiz d'an-unan (e *vez dezhañ, he meiz dezhi h.a.*), dont ar meiz en an-unan (e *vez ennañ, he meiz enni h.a.*), dont d'an-unan, dont en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*) eus ur fallaenn, dont e-barzh, addont e-barzh, distreiñ e-barzh, sevel distronket, distreiñ en an-unan ; *als er von seiner Ohnmacht erwachte*, pa zeuas d'en em intent, pa zistroas e-barzh, pa zifallaas.

ohnmächtig ag. : 1. dic'halloud, dic'hall, dic'halloudek, dic'halloudus, dizifenn ; *ohnmächtig sein*, bezañ er blooù, bezañ dic'halloud, bezañ en dic'halloud, chom en diaskren, pladañ, na gaout na tu na lañs ; *der Einwirkung der Sonne stehen wir ohnmächtig gegenüber*, n'eus ket a harz ouzh an heol ; 2. semplet, fatiket, hep e anaoudegezh, motet, faganet, fatet, fredet, orvanet, tresmeet ; *ohnmächtig werden*, koll e anaoudegezh, kaout ur fallaen, kaout ur sempladenn, mont an anaoudegezh digant an-unan (e *anaoudegezh digantan, hec'h anaoudegezh diganti h.a.*), koll ar skiant eus an-unan (*anezhañ e-unan h.a.*), semplañ, migañ, fatañ, dont da fatañ, fatikañ, fallaat, faganiñ, vaganiñ, fredañ, orvaniñ, dont ur sempladenn (ur fallaenn) d'an-unan, kouezhañ e sempladurezh, kouezhañ e badoù, kouezhañ e barr, kouezhañ, kouezhañ e paramoutig, kouezhañ en eterjidi, ober ar marv-bihan, freneziañ, diadaviñ, reudennañ, tresmeiñ, yarañ, mont er bord all, mont en tu all, sevel bec'h war an-unan ; *sie wird ohnmächtig*, homañ a zo o vont en tu all ; *aus Nahrungsmangel ohnmächtig werden*, semplañ gant an disvoued ; *ohnmächtig sein*, bezañ semplet, bezañ fatiket ; *sie ist ohnmächtig*, semplet eo ; *als sie diese Nachricht hörte*,

wurde sie ohnmächtig, ar c'heloù-se en doa kaset anezhi bord all.

Ohnmächtige(r) ag.k. g./b. : den semplet g., den fatiket g.

Ohnmachtsanfall g. (-s,-anfälle) : sempladurezh b., sempladur g., semplaenn b., fallaenn b., falladenn b., filidigezh b., fatadur g. ; *einen Ohnmachtsanfall erleiden*, koll e anaoudegezh, mont an anaoudegezh digant an-unan (e anaoudegezh digantan, hec'h anaoudegezh diganti h.a.), koll ar skiant eus an-unan (anezhañ e-unan h.a.), semplañ, migañ, fatañ, dont da fatañ, freidiñ, fatikañ, fallaat, vaganiñ, sevel bec'h war an-unan, dont ur sempladenn (ur fallaenn) d'an-unan, kaout ur fallaenn (ur falladenn, ur filidigezh), kouezhañ e sempladurezh, kouezhañ e badoù, kouezhañ e barr, kouezhañ e paramoutig, kouezhañ en eterjidi, ober ar marvbihan, freneziañ, diadaviñ, reudennañ, tresmeiñ, yarañ, sevel bec'h war an-unan mezevelliñ, mont er bord all, mont en tu all ; *Ohnmachtsanfälle erleiden*, vaganellañ.

oho estl. : harz ! ho ! hep ! hopala ! hopalaba !

Ohr n. (-s,-en) : 1. [korf.] skouarn b., P. lorikenn b., [dre fent] toull-selaou g. ; *das Innenohr*, ar skouarn diabarzh b. ; *zum Ohr gehörig*, otek, skouarnel, ... skouarn, ... an divskouarn ; *das Außenohr*, ar skouarn diavaez b. ; *das Mittelohr*, ar skouarn greiz b., ar skouarn grenn b. ; *Innenohr*, skouarn diabarzh b. ; *oberes Bläschen des Innenohres*, sac'hig b. ; *abstehende Ohren*, P. Segelohren, divskouarn podelz ls., divskouarn diflaket ls., divskouarn distoket ls., divskouarn sparfell ls., divskouarn diskolpet ls., divskouarn a-divilh ls. (Gregor) ; *spitze Ohren*, a) [loened war evezh] divskouarn sonn ls. ; b) [tud ha loened] divskouarn bechek ls., divskouarn begek ls. ; *jemandem ein Ohr abschneiden*, *jemandem beide Ohren abschneiden*, diskouarnañ u.b. ; *mit abgeschnittenen Ohren*, diskouarnet ; *einem Hund die Ohren stutzen*, diskouarnañ ur c'hi ; *Kerben in die Ohren der Schafe schneiden*, drailhennañ skouarnioù an derfed ; *Schlag aufs Ohr*, skouarnad b. ; *jemanden aufs Ohr schlagen*, skouarnata u.b. ; *zum Ohr gehörig*, skouarnel ; *beide Ohren betreffend*, divskouarnel ; *sich (dat.) die Ohren sauber machen*, skarzhañ e zivskouarn, karzhañ e zivskouarn ; *sich (dat.) die Ohren zuhalten*, stankañ (prennañ, serriñ) e zivskouarn ; *die Ohren hängen lassen*, bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, kac'hat en e vragez, bezañ digalonekaet (disouezhet), plegañ touchenn, en em lezel, en em lezel holl, en em leuskel, en em lezel da vont, en em leuskel da vont, lezel da vont, koazhañ, kouezhañ e veudig en e zorn, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, mont bihan e galon, lezel e zivrec'h da gouezhañ, fallgaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan, bezañ pinous (lostek, toutek, dipitet) ; *die Ohren anlegen*, a) bale moan, kerzhet moan, bale plaen, bale strizh, bale kempenn, charreat moan, plegañ touchenn, koazhañ, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, skrampañ dirak u.b., diskenn e vragoù, stouiñ e dal dirak u.b., yariñ gant u.b., lentañ ouzh u.b., kailhañ dirak u.b. ; b) diskouez bezañ emskiantek ouzh e faot, diskouez bezañ emouez ouzh e vankadenn, diskouez bezañ leun a geuz, diskouez bezañ morc'hedus, bezañ e lost en e c'harbedenn, bezañ pinous, bezañ lostek, bezañ toutek ; *mir flogen Steine um die Ohren*, nijal a reas mein en-dro din ; *jemandem eins hinter die Ohren geben*, reiñ ur skouarnad (un trepan, koad, kerc'h, kerc'h Spagn) d'u.b., roustañ u.b., frotañ kaer u.b., mont ouzh u.b. a daolioù vil, frotañ u.b. ken na fu / frotañ u.b. a c'hoari gaer / reiñ e gaolpour d'u.b. (Gregor) ; *er bekam rechts und links eine hinter die Ohren*, pakañ a reas ur c'houblad flac'hadoù ; *ich habe ihm eine rechts und links hinter die Ohren gehauen*, bountet em

boa ur c'houblad flac'hadoù gantañ ; *jemandem die Ohren lang ziehen*, sachañ d'u.b. war e flip, strilhañ e skouarn d'u.b. ; *jemandem übers Ohr hauen*, a) frotañ kaer u.b., roustañ u.b., reiñ kerc'h (kerc'h Spagn, koad) d'u.b., strilhañ u.b. ; b) touellañ a-zevri u.b., fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., gennañ (nezañ, bratellat, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, toazañ, houerigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, dastum, pakañ, tapout, gwaskañ) u.b., klaviañ u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., finesiñ ouzh u.b., c'hwennat u.b., touzañ e c'henoù d'u.b., bountañ ar c'henn en u.b., kac'hat e godell u.b., rozellat arc'hant u.b. ; *er hat es (faustdick) hinter den Ohren*, hennezh a zo gwriet a finesaoù, hennezh en deus kement fil a zo, finoc'h eo eget kaoc'h louarn, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifellenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ul louarn a zen a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, diouzh ar mintin eo, fin eo evel al louarn, gwidre an diaoul a zo en e gorf, meret eo bet e bleud tanav, ul louarn a zen eo hennezh, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo itrikoù tout, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, itrikoù an diaoul a zo en e gorf, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ, un ebeul eo hennezh, ur fouin eo hennezh, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo un higen a zen, hennezh a zo leun a widre, n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'eo ket bet ganet abaoe dec'h, n'eo ket dec'h ez eo bet ganet, n'emañ ket war e dro gentañ, n'emañ ket oc'h uzañ e vragoù gentañ, pegen louarn eo hennezh ! ; *jemandem das Fell über die Ohren ziehen*, c'hoari (ober) an dall d'u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., c'hwibañ (houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, gennañ, pakañ, tapout, gwaskañ, toazañ, louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, kabestrañ, deviñ, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, bratellat) u.b., klaviañ u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., paskañ lus d'u.b., bountañ ar c'henn d'u.b., dic'hloanañ u.b. (Gregor), c'hwennat u.b., lakaat u.b. war an noazh, flipañ (peilhañ, kignat) u.b., kas u.b. d'ar bern, touzañ e c'henoù d'u.b. ; *die Handwerker ziehen einem das Fell über die Ohren*, an artizaned a zo un debr tud ; *hier haben die Wände Ohren*, amañ ne c'hall ket an den treiñ e viz en e c'henoù hep ma ouife tout an dud - ar bodennoù o deus lagadoù - ar girzhier a glev - divskouarn a zo er c'harzh diavaez ha diabarzh ; *jemandem einen Floh ins Ohr setzen*, c'hwedhañ an diskred e kalon u.b., c'hwedhañ (silañ) an disiz e spered u.b. ; *wer hat ihm diesen Floh ins Ohr gesetzt* ? piv en deus silet seurt sonjoù en e benn ? piv en deus plantet (chouket, sanket, bountet, fourret, c'hwedhet) ar pennadoù-se ennañ ? ; *dieser Schrei hallt immer noch weiter in meinen Ohren*, ar youc'hadenn-se a zasson em divskouarn c'hoazh ; *bis über die Ohren*, dreist an divskouarn, penn-da-benn, penn-dre-benn, penn-da-benn an neudenn, penn-kil-ha-troad, leizh ar gudenn, leizh an neud, hed an neudenn, glez ; *bis über die Ohren erröten*, ruziañ betek e zivskouarn, dont ruz evel kribenn ur c'hilhog, dont ruz-glaou, dont ruz evel ur gerezenn da Vezheven, dont ruz evel ur c'hlaouenn dan ; *bis über die Ohren verliebt sein*, teuziñ dre ar garantez, frailhañ a garantez, karet u.b. dibropoz, karet u.b.

dreistpenn, bezañ dall gant u.b., bezañ tomm-berv e galon ouzh u.b. ; *bis über die Ohren in Schulden stecken*, kaout dle betek toull e c'houzoug, kaout ur bern dle, bezañ sammet a zle, bezañ gwriet a zle, bezañ taget a zle, bezañ karget a zle, bezañ dalc'het a bep tu, bezañ stag e vag dre-holl, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ rivinet e boch gant ar vezh ; *schreibe es dir hinter die Ohren !* laka an dra-se don e-barzh da benn ! merk mat an dra-se ! laka an dra-se don ez spered ! sank an dra-se don ez penn ! moull kement-mañ ez kalon ! ; *er ist noch nicht trocken hinter den Ohren, er ist noch feucht hinter den Ohren, er hat noch die Eierschalen hinter den Ohren*, ne oar na bu na ba, na "sou" na "diha" - ne oar nemet evañ laezh ha debriñ yod d'el lakaat er-maez - yaouank eo an deiz gantañ - n'eo ket sec'h (glas eo) e vegel c'hoazh - n'en deus ket kollet e hini glas c'hoazh - n'eo nemet un tamm fri lous (un tamm kozh mic'hieg, un tamm fri-mic'hi, ur fri-karn) - hennezh a zo eus an torad diwezhañ - ur beg melen a zo anezhañ c'hoazh - hennezh a zo war e gentañ lamm - war ar boulc'h kentañ emañ - war e dro gentañ emañ - trec'h eo ar mic'hi war e ziwuez ; *viel um die Ohren haben*, bezañ beuzet gant al labour, bezañ prez labour gant an-unan, bezañ war vec'h, kaout labour d'ober dreistpenn ; *er hat viel um die Ohren*, traoù en deus war ar ramp, labour en deus war ar portolo, labour a zo gantañ en arrelaj.

2. skouarn b., klev g., klevet g. ; *ein feines Ohr haben*, bezañ tanav e skouarn, bezañ skañv e zivskouarn, bezañ skañv e skouarn, kaout skouarn tanav, klevet sklaer, klevet buan, klevet spizh, bezañ skiltr e skouarn, bezañ sklaer a skouarn (Gregor), bezañ lemm e glev ; *mach deine Ohren weit auf !* sav (digor, astenn) da zivskouarn ! distouv da zivskouarn ! ; *die Ohren spitzen*, sonnañ e zivskouarn (e skouarn), plomañ e zivskouarn, sevel (astenn, digeriñ) e zivskouarn, astenn (sevel, digeriñ) e skouarn da selaou, sebloutiñ e zivskouarn, krizañ e zivskouarn, bezañ skeltr an divskouarn gant al loen-mañ-loen, bezañ an divskouarn er vann gant al loen-mañ-loen, krugañ e zivskouarn, reudiñ e skouarn, krizañ e zivskouarn, krugañ e zivskouarn, bezañ e zivskouarn er vann gant al loen-mañ-loen, bezañ skeltr an divskouarn gant an-unan (*e zivskouarn gantañ, he divskouarn ganti h.a.*), [tud] astenn (sevel, digeriñ) e skouarn da selaou, tanavaat e skouarn da glevet udb [*an dud a danavaas o skouarn da glevet ar galv a zeue betek enno*] ; *das Pferd spitzt die Ohren*, savet eo e zivskouarn gant ar marc'h ; *der Hase spitzt die Ohren*, pichet eo he diskouarn gant ar c'had, ar c'had eo pichet e lorikennou ganti ; *ganz Ohr sein*, reiñ skouarn, bezañ digor e skouarn, digeriñ e zivskouarn, reiñ steud d'ar gaoz, selaou gant steud, selaou pizh, sigotañ, selaou gant pled, selaou gant preder, selaou gant arvest, selaou gant evezh bras ; *jemandem etwas ins Ohr zuflüstern*, lavaret udb d'u.b. en e skouarn, lavaret udb d'u.b. dindan e vouezh, lavaret udb d'u.b. e kuzul, lavaret udb d'u.b. chuchumuchu e pleg e skouarn, lavaret udb d'u.b. chuchumuchu e toull e skouarn, silañ ur gomz bennak d'u.b. en e skouarn, silañ udb d'u.b. e pleg e skouarn, lavaret udb d'u.b. etre kuzh-ha-muz, kuzulikat udb e pleg skouarn u.b., kuzulikat udb ouzh skouarn u.b., hiboudiñ udb e pleg skouarn u.b. ; *sich liebkosende Worte ins Ohr flüstern, sich sanfte Worte ins Ohr flüstern*, en em vobionat ; *es geht ihm zum einen Ohr rein und zum anderen wieder raus*, lonkañ a ra ar c'homzoù bep ma vezont lavaret, gourdrouz ha gourc'hemennou a dreuz buan e benn ; *nur mit halbem Ohr (hin)hören*, selaou gant ur skouarn hepken, selaou korniek, na deuler kalz a evezh ouzh ar pezh a vez lavaret, na selaou gwall aketus pezh a vez lavaret, selaou gant nebeut a aket, selaou gant ur spered disoñj, selaou gant ur spered dibarfet ;

sich aufs Ohr legen, flutañ, kludañ, plouzañ, mont da blouzañ, mont da biochiñ, mont da gludañ, mont d'e riboul, mont d'e ched, mont d'e glud, mont d'e gel, mont d'e siklud, mont d'e gloz, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da flutañ, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun, mont da Gerroc'h, mont da voueta ar c'hwen, mont da vagañ c'hwen, mont er vallin ; *auf dem Ohr (auf den Ohren) liegen*, piochiñ, bezañ e Kerhun (e Kerroc'h), kousket c'hwek, bezañ morvitellet, kousket evel ur roc'h (evel ur broc'h), bezañ kousket-mort, na glevet berad (grik, son, takenn) ; P. *sich aufs Ohr hauen*, mont da blouzañ, mont da biochiñ, mont da gludañ, mont d'e riboul, mont d'e ched, mont d'e siklud, mont d'e glud, mont d'e gel, mont d'e gloz, mont da flutañ, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont da voueta ar c'hwen, mont da vagañ c'hwen, mont er vallin ; *er sitzt auf den Ohren*, hennezh en deus kaset e zivskouarn da livañ, ober a ra skouarn gaoc'h, spoue a zo en e zivskouarn ; *tauben Ohren predigen*, prezeg er gouelec'h, komz evit ar c'helien, komz ouzh Yann dibalamour, komz ouzh tud eus Kerskouarneg, komz ouzh pennoù bouzar, mont e gomzoù gant an avel, komz ouzh tud n'o devez ket c'hoant klevet, komz ouzh tud na selaouont na kuzul na kelenn ebet, komz ouzh tud na reont van ebet ; *tauben Ohren ist schlecht predigen*, ne dalvez ket ar boan satal pa ne fell ket d'ar marc'h staotañ, kamm ki pa gar ; *taub auf einem Ohr sein*, kaout ur skouarn vouzar, bezañ bouzar eus un tu ; *ein offenes Ohr bei jemandem finden*, bezañ deuet mat e-kichen u.b. (Gregor), bezañ deuet mat e alioù d'u.b., bezañ deuet mat e alioù gant u.b., bezañ erru mat e alioù gant u.b. ; *jemandem die Ohren voll schreien*, terriñ penn u.b., badaouiñ u.b., borodiñ u.b., bouzarañ divskouarn u.b., mezeveliñ penn u.b., troc'hañ e zivskouarn d'u.b., dotuañ u.b., terriñ skouarn u.b., freuzañ divskouarn u.b. ; *jemandem mit etwas dauernd in den Ohren liegen*, diviañ divskouarn u.b., borodiñ u.b. gant e gomzoù skuizh, arabadiñ u.b. gant e gomzoù skuizh, terriñ ha terriñ penn u.b. gant e demzoù skuizh, bouzariñ u.b. gant e gomzoù skuizh, boudinellañ e zivskouarn d'u.b., terriñ skouarn u.b. ; *er liegt mir in den Ohren, ich soll ...*, emañ atav o c'hoari (o terc'hel, o forsiñ) warnon da [ober udb] ; *er liegt mir dauernd in den Ohren damit*, atav e vez o riboulat din ar memes son ; *jemandem sein Ohr leihen (schenken)*, reiñ skouarn d'u.b. ; *jemandem ein geneigtes Ohr schenken*, bezañ douget d'ar pezh a lavar u.b., kavout mat pezh a lavar u.b. ; *diese Worte waren nicht auf taube Ohren gestoßen*, ne voe ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, ne oa ket kouezhet ar gomz-se war an douar, n'em boa ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, ne voe ket lezet ar gomz-se da vont e moged ; *die Ohren vollhaben von*, bezañ torret e benn gant / bezañ borodet gant (Gregor) ; *seine Ohren verstopfen, jemandem sein Ohr verschließen*, stankañ (prennañ, serriñ) e zivskouarn ouzh u.b., ober ar bouzar ouzh u.b., ober skouarn vouzar ouzh u.b., ober skouarn goad ouzh u.b., ober skouarn gaoc'h ouzh u.b., ober ar skouarn vouzar ouzh u.b., chom bouzar ouzh komzoù u.b., bezañ bouzar ouzh komzoù u.b., bezañ bouzar ouzh u.b., distreiñ e zivskouarn diouzh komzoù u.b. ; *seine Ohren vor etwas (dat.) verschließen*, stankañ (prennañ, serriñ) e zivskouarn ouzh udb, chom digas ouzh udb ; *auf seinen Ohren sitzen*, serriñ e zivskouarn, prennañ e zivskouarn, stankañ e zivskouarn, distreiñ e zivskouarn, ober ar bouzar, ober skouarn vouzar, ober skouarn goad, P. ober skouarn gaoc'h, bezañ spoue en e zivskouarn, bezañ kaset e zivskouarn da livañ ; *die Ohren steif halten*, a) bezañ e zivskouarn er vann gant al loeñ-mañ-loen, sebloutiñ e zivskouarn,

sonnañ e zivskouarn (e skouarn), reudiñ e skouarn, sevel (astenn, digeriñ) e zivskouarn, plomañ e zivskouarn, krizañ e zivskouarn, krugañ e zivskouarn ; **b.)** derc'hel mat d'ar belost, derc'hel an taol, derc'hel mort (yud, gwevn), derc'hel d'e grog, derc'hel e grog, derc'hel start, kenderc'hel, derc'hel betek penn, padout, herzel, chom en e sav ha plom ; *die Ohren steif halten !* chomit sonn ! arabat koll kalon ! uhel ar c'halonoù ! stardit ho kalonoù ! lakait striv ennoc'h ! krogit start ! bec'h warnoc'h tudañ ! poan ha bec'h, paotred ! isa 'ta, paotred ! gwaskomp, paotred ! dalc'hit mat ! ; *Watte in den Ohren haben*, bezañ spoue en e zivskouarn ; *mir klingen die Ohren, mir tuten die Ohren, mir piept's in den Ohren, mir brummt's in den Ohren, mir pfeift's in den Ohren*, boudal a ra em divskouarn, boudinellañ (boudal) a ra va divskouarn, kornal a ra va divskouarn (Gregor) ; *das ist mir zu Ohren gekommen*, deuet eo ar brud-se betek ennon, deuet eo an hekle eus kement-se betek ennon, klevet em eus ditour eus kement-se, gouezet em eus an dra-se diwar glev, klevet em eus anv eus kement-se, me 'meus bet ar c'hlev eus kement-se ; *wenn ihm so etwas je zu Ohren kommt, sind wir schlecht dran*, mar deufe dezhañ gouzout an dra-se e vefe spontus evidomp ; *als dies ihnen zu Ohren kam*, pa glevjont an dason eus an dra-se, pa glevjont an hekle eus an dra-se, pa glevjont ditour eus an dra-se, pa erruas ar c'heloù-se ganto, pa erruas ar c'heloù-se betek o divskouarn ; *P. mit den Ohren schlackern*, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet holl, mantret), chom beg, chom beg ha razh, bezañ e beg, chom da zigeriñ e glap, rampañ e c'henoù, chom batet e c'henoù, chom sabaturet, chom manet, stonkañ gant ar sebez, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamet, bezañ skoet mik gant ar souezh, bezañ souezhet mik (souezhet marv, sabatuet, sabaturet, alvaonet holl, divarc'het, divontet, notet, batorellet, boemet, kalmet), bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzek, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlamoù, ober souezhoù bras, estlamiñ, sebez, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het ar genoù d'an-unan (e c'henoù dezhañ, he genoù dezhi h.a.), chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù, rontaat e zaoulagad hag e c'henoù, chom da louchañ ouzh udb evel ar yer ouzh an erc'h, bezañ ken bras e zaoulagad ha brammoù saout, bezañ ken bras e zaoulagad ha pentoniou, chom da vamañ evel ur genaoueg, chom genaoueg, bezañ tapet lopes, chom abaf evel ur yar displuñvet, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, chom bamet, chom en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn, chom pof ; [kr-I] *wer Ohren hat zu hören, der höre !* ar re vouzar hag ar re zall a gaso keloù d'ar re all ! ra zigoro o diskouarn ar re n'int ket bouzar ! neb en deus divskouarn ra glev !

3. [paner] dourgenn b., dorn g.

4. [toenn] rizenn gostez b.

5. [pajenn] korn pleget g. ; *Eselsohren machen (knicken)*, digorniañ pajennoù ul levr, plegañ kornioù ar pajennoù ; *Buchseite mit einem Eselsohr*, pajenn digorniet b.

6. [tisav.] korn-chap g.

Öhr n. (-s, -e) : 1. krao g., kraoenn b. ; 2. *Öhr des Angelhakens*, lagad an higenn g. ; 3. [kraouenn] askell b.

Öhrchen n. (-s, -) : 1. skouarnig b., lorikennig b. ; 2. krao bihan g., kraoenn vihan b.

Öhrchenweide b. (-, -n) : [louza.] haleg skouarnek str., halegenn skouarnek b.

Ohrrüste b. (-, -n) : [korf.] kilvoc'henn b., gwagrenn gilvoc'h b., parotid g.

Ohrecke b. (-, -n) : [korf.] bouc'h g., skouarn diavaez g.

öhren V.k.e. (hat geöhrt) : *Nadeln öhren*, toullañ kraoennoù an nadozioù.

Ohren- : skouarnel, ... skouarn, ... an divskouarn.

Ohrenarzt g. (-es, -ärzte) : [mezeg.] otologour g., skouarnour g., medisin an divskouarn g.

Ohrenbeichte b. (-, -n) : [relij.] kofes a-skouarn g., kofezadur a-skouarn g.

ohrenbetäubend ag. : bouzarus, badaouus, safarus, badinellus, boudinellus, gwashoc'h eget ar raned a son ar bal d'ar gorriganed ; *ein ohrenbetäubender Lärm*, un trouz bouzarus g., un trouz a'n diaoul g., un trouz a'n ifern g., un trouz ifern g., un doumpi b., un todion a'n diaoul, un todilhon g., ur you hag un hemolc'h spontus, ur c'harnaj g., un trouz da vouzarañ ur pothouarn g., un trouz a'r mil diaoul g., ur c'hri hag un trouz da vouzarañ ar vro, un torr-penn g., ur safar gouest da vouzarañ un engroeziad tud g., un trouz gwashoc'h eget ar raned a son ar bal d'ar gorriganed g., ur sabat g., ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat.

Ohrenbläser g. (-s, -) : flatrer g., flatouller g., P. lardigenn b., lardouzenn b.

Ohrenbläserei b. (-, -en) : flatrerezh g., flatoullerezh g., gragailh g.

Ohrenbrausen n. (-s) : [mezeg.] boudinell b., boudinellerezh g., bouderezh an divskouarn g.

Ohrendrüsensekret n. (-s) : kaoc'h-skouarn g., koar-skouarn g., fank-skouarn g., mel-skouarn g., mel-divskouarn g., kerumen g., P. kaoc'h laou g., kaoc'h logod g.

Ohrenentzündung b. (-, -en) : [mezeg.] otit g., skouarnfo g., skouarnad b., tanienn skouarn b.

Ohrenheilkunde b. (-) : [mezeg.] otologiezh b., skouarnoniezh b.

Ohrenkitzel g. (-s) : 1. debron er skouarn g. ; 2. [dre skeud.] plijadur evit an divskouarn b., dudi evit an divskouarn g., sonerezh c'hwec'h g., un drugar e glevet b., ur brav e glevet g., ur chalm e glevet g., ur voem e glevet b.

Ohrenklappe b. (-, -n) : maoutig-skouarn g., golo skouarn g., goloenn skouarn b., stolikenn b., skouarnenn b., lorikenn b., skouarnwisk g.

Ohrenklingen n. (-s) : [mezeg.] boudinell b., boudinellerezh g., bouderezh en divskouarn g.

Ohrenkneifer g. (-s, -) / **Ohrenkriecher** g. (-s, -) : [loen.] garlostenn b. [*liester* garlostenned *pe* garlosted], dermapter g. [*liester* dermaptered].

Ohrenleiden n. (-s) : [mezeg.] poan-skouarn b., droug-skouarn g., skouarnad b.

Ohrenlerche b. (-, -n) : [loen.] alc'hweder kornek g.

ohrenlos ag. : diskouarn.

Ohrenpaar n. (-s, -e) : [korf.] *ein Ohrenpaar*, un divskouarn g.

Ohrenreiniger g. (-s, -) : skarz-skouarn g. [*liester* skarzheriou-skouarn], kartz-skouarn g. [*liester* kartzheriou-skouarn].

Ohrenreißen n. (-s) : [mezeg.] poan-skouarn b., droug-skouarn g., skouarnad b.

Ohrenrobbe b. (-, -n) : [loen.] 1. [kerentiad *Otariidæ*] otariideg g. [*liester* otariideged] ; 2. [spesadoù] otarienn b. [*liester* otariid], reunig-skouarnek g. ; 2. [*Otaria flavescens*] morleonn g., otarienn voueek b.

Ohrensausen n. (-s) : [mezeg.] boudinell b., boudinellerezh g., bouderezh en divskouarn g. ; *ich habe Ohrensausen*,

boudal a ra em divskouarn, boudinellañ (boudal) a ra va divskouarn, kornal a ra va divskouarn (Gregor), badinellañ a ra va fenn gant an trouz.

Ohrenschnalzhals g. (-es) : kerumen g., koar-skouarn g., P. mel-skouarn g., mel-divskouarn g., fank-skouarn g., kaoc'h-skouarn, P. kaoc'h logod g., kaoc'h laou g.

Ohrenschnalzdüse g. (-,-n) : [korf.] gwagrenn ar c'herumen, gwagrenn ar mel-skouarn b.

Ohrenschnalzpfeife g. (-s,-e) / **Ohrenschnalzpfeifen** g. (-s,-) : [mezeg.] stev kerumen g.

Ohrenschnauze g. (-es) : plijadur evit an divskouarn b., dudi evit an divskouarn g., sonerezh c'hwek g., un drugar e glevet b., ur brav e glevet g., ur chalm e glevet g., ur voem e glevet b. ; *diese Musik ist ein Ohrenschnauze*, un drugar eo klevet ar sonerezh-se, ur yec'hed eo klevet ar sonerezh-se, ur chalm eo klevet ar sonerezh-se, ur voem eo klevet ar sonerezh-se.

Ohrenschnmerzen ls. : poan-skouarn b., droug-skouarn g., skouarnad b.

Ohrenschnutze g. (-es,-e) : [istor, tokarnoù] skouarnwisk g.

Ohrenschnützer g. (-es) : maoutig-skouarn g., golo skouarn g., goloenn skouarn b., stolikenn b., skouarnenn b., lorikenn b., skouarnwisk g.

Ohrensessel g. (-s,-) : kador-vrec'h skouarnek b., berjelenn b., berjerenn b.

Ohrenspegel g. (-s,-) : [mezeg.] otoskop g., skouarnseller g. [*liester* skouarnselleriù].

Ohrenszeuge g. (-n,-n) / **Ohrenszeugin** b. (-,-nen) : test a-skouarn g., test diwar glevet g.

Ohrenszipfer g. (-s,-) : [loen.] garlostenn b. [*liester* garlostenned / garlosted], dermapter g. [*liester* dermaptered].

Ohrreule b. (-,-n) : [loen.] toud g. ; *große Ohrreule*, toud meur g. ; *kleine Ohrreule*, toud korr g.

Ohrreife b. (-,-n) : skouarnad b., palvad g., avenad b., boc'had b., javedad b., fasad g./b., fasadenn b., bousellad b., bougennad b., karvanad g., jodad b., flac'had b., dornad g., krabanad b., chagellad b., cholpad g., tarkad g., stlafad b., stafad b., bozad b., distokadenn b., mojad g., pavad g./b., flankad g., parmouchad g., morchad g. ; *leichte Ohrreife*, klapennad b. ; *Schlagkraft einer Ohrreife*, pouezantur ur mojad g. ; *Ohrreife kriegten*, *Ohrreife bekommen*, *Ohrreife ernten*, tapout flac'hadoù, pakan flac'hadoù, eostin flac'hadoù ; P. *er langte ihm eine Ohrreife*, distagañ a reas ur skouarnad dezhañ (ur palvad gantañ), distagañ a reas ur flac'had gantañ, diaveliñ a reas ur flac'had outañ diaveliñ a reas unan gantañ gant e zorn plat diwar kostez e figur, fasadiñ a reas anezhañ, e fasadiñ a reas, e javedata a reas, e jodadiñ a reas, e jodata a reas, e cholpata a reas, e flankadiñ a reas, reiñ a reas dezhañ moull e vaneg da lipat, difoeltrañ a reas ur skouarnad gantañ, dic'hourdañ (diasten, disvantañ) a reas ur javedad gantañ, astenn a reas ur skouarnad dezhañ, dispegañ a reas ur grabanad gantañ, dispegañ a reas ur flac'had gantañ, disvantañ a reas ur flac'had gantañ, plantañ a reas ur flac'had gantañ, plantañ a reas ur stlafad gantañ a-dreuz e c'henoù, ur javedad en doa bet digantañ, reiñ a reas ur fasadenn dezhañ, reiñ a reas pavad dezhañ, e stlafatañ a reas, bountañ a reas ur mojad gantañ, distagañ a reas ur palvad dioutañ (un avenad dezhañ) / diaveliñ a reas ur voc'had gantañ (ur fasad gantañ, ur javedad dioutañ, ur vousellad gantañ) / reiñ a reas ur vougennad dezhañ / e voc'hata (e fasata, e garvanata) a reas (Gregor) ; *eine ordentliche Ohrreife*, *eine tüchtige Ohrreife*, *eine deftige Ohrreife*, ur flac'had yac'h b., ur flac'had c'hwek b., ur flac'had a-zoare b., ur makez flac'had b., ur pezh flac'had b., ur flankad g. ; *ich bekam zwei schallende Ohrreife*, tarzhañ a reas va divjod gant daou flankad (gant ur c'houblad

flac'hadoù) ; *er hat mir eine Ohrreife geknallt*, bet em eus ur flac'had c'hwek (ur flac'had yac'h) digantañ, distaget en doa ur skouarnad a-dro-jouez ganin, darc'haouet en doa ur pezh mell skouarnad ganin, disvantet en doa ur pezh mell skouarnad din ; *sie, nicht faul, beantwortete seine Zudringlichkeit mit einer Ohrreife*, diouzhtu-dak e tistagas ur skouarnad gantañ da dalvezout e hardizhegezh dezhañ.

ohrreife V.k.e. (ohrreifte / hat geohrreift) : boc'hata, parmouchat, fasata, fasadiñ, flac'hata, skouarnata, palvata, javedata, jodadiñ, jodata, cholpata, flankadiñ, karvanata, stlafadañ, stafadañ, tommañ e zivskouarn da, reiñ ur fasadenn da, reiñ ur palvad da, reiñ moull e vaneg da lipat da, reiñ pavad da, dispegañ ur flac'had gant [u.b.], plantañ ur stlafad gant [u.b.] a-dreuz e c'henoù, distagañ ur flac'had gant [u.b.], bountañ ur mojad gant [u.b.], disvantañ ur flac'had gant [u.b.], plantañ ur flac'had gant [u.b.], [yezh ar vugale] ober pav da, ober pavig da.

Ohrreifeengesicht n. (-s,-er) : penn dotu g., penn-beuz g., penn-kastiz g.

Ohrreifer g. (-s,-) : jodadour g., flac'hataer g., fasataer g., boc'hataer g., stlafater g.

Ohrgehänge n. (-s,-) : bravig-skouarn g., kloc'hig-skouarn g. [*liester* kleierigoù-skouarn], bizoù-skouarn g. [*liester* bizeier-skouarn], ruilhenn-skouarn b., lagadenn-skouarn b., pandoreilh g., pommellenn b.

Ohrhörer g. (-s,-) : [tekn.] skouarnigell b. [*liester* skouarnigelloù].

Ohrklappe b. (-,-n) : maoutig-skouarn g., golo skouarn g., goloenn skouarn b., stolikenn b., skouarnenn b., lorikenn b., skouarnwisk g.

Ohrläppchen n. (-s,-) : [korf.] flip ar skouarn g., flipezenn ar skouarn b., lost ar skouarn g. ; *durchstochene Ohrläppchen*, flipoù skouarn toull et ls., flipezennoù skouarn toull et ls.

Ohrlein n. (-s,-) : skouarnig b., lorikennig b.

Ohrlöffel g. (-s,-) : skarz-skouarn g. [*liester* skarzherioù-skouarn], karcz-skouarn g. [*liester* karczherioù-skouarn].

Ohrmuschel b. (-,-n) : [korf.] krogenn ar pleg skouarn b., pleg ar skouarn g.

Ohring g. (-s,-e) : bravig-skouarn g., kloc'hig-skouarn g. [*liester* kleierigoù-skouarn], bizoù-skouarn g. [*liester* bizeier-skouarn], ruilhenn-skouarn b., lagadenn-skouarn b., pandoreilh g., pommellenn b.

Ohrschliefer g. (-s,-) : [loen.] garlostenn b. [*liester* garlostenned / garlosted], dermapter g. [*liester* dermaptered].

Ohrspeicheldrüse b. (-,-n) : [korf.] kilvoc'henn b., gwagrenn gilvoc'h b., parotid g.

Ohrspeicheldrüsenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] jotorell b., parotidit g., tanienn ar gilvoc'henn b.

Ohrstecker g. (-s,-) : [bravig-skouarn] tach skouarn g.

Ohrsteinchen gn. (-s,-) : [korf., bev.] otolit g. [*liester* otolitoù].

Ohrtrumpete b. (-,-n) : [korf., *Tuba auditiva Eustachii* pe *Tuba pharyngotympanica*] korzenn ar skouarn b., korzenn ar c'hleved b., korzenn glevedel b., korzenn Eustachi b.

Ohrung b. (-,-en) : [tisav.] korn-chap g.

Ohrwaschel n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria / Bro-Vavaria] P. skouarn b., P. lorikenn b., [dre fent] toull-selaou g.

Ohrweide b. (-,-n) : [louza.] haleg skouarnek str., halegenn skouarnek b.

Ohrwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] garlostenn b. [*liester* garlostenned / garlosted], dermapter g. [*liester* dermaptered].

ohrzerreißen ag. : bouzarus, badaouus, safarus, badinellus, boudinellus, gwashoc'h eget ar raned a son ar bal d'ar gorriganed.

Ohrzipfel g. (-s,-) : [korf.] flip g., flipezenn b., lost ar skouarn g.

Oikumene b. (-) : [Henamzer] oikoumene g./b., douar annezadus g.

Öil-Sprachen ls. : [yezh.] yezhoù oil ls.

oja ! estl. : [Bro-Aostria, Vienna] geo da ! geo vat !

oje estl. / **ojemine** estl. : o Doue ! o va Doue ! va Doue benniget ! mardouen ! mardiac'h ! mardoust ! mardoustac'h ! mardoustik ! va Doue benniget, pebezh torad filiped ! va Doue benniget, ar vadeziant a-raok an eured ! Gwerchez Vari ! Gwerchez santel ! drandoue ! feiz da'm Doue ! fidamdoue ! gast !

o.k. ag. [digemm] : *es ist alles o.k.*, kudenn ebet, mat ar jeu, mont a ra mat an traoù en-dro, mat ar bed ! ; *dieser Pullover ist schon o.k.*, ar stammenn-se a raio an treuz - ar stammenn-se a raio va jeu - ar stammenn-se a raio va zraoù - ar stammenn-se, setu va zres - ar stammenn-se a rafe va zaol brav a-walc'h ; *der Typ ist o.k.*, un den rik eo an den-se ; *o.k. ! a)* a-du emañ ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! bezet evel se ! akort on ! asant on ! kontant on ! a zo mat ! mat eo ! ; *b)* bezet, hama, ma, mat, ma kari, ma karot, mar karez, mar karit ; *o.k., er darf es*, daoust dezhañ d'en ober pe get, me ne ran ket van ! - gray ma karo, ne laz ket din - mat ! gray ma karo ! - ma ! gray ma karo ! - bezet, gray ma karo, pe laz din - kent a se, gray ma karo ! ; *wenn das für Sie o.k. ist*, mard eo mat deoc'h, mar kavit mat, mard eo da ganeoc'h, mard eo da evidoc'h, mar degouezh deoc'h, mard eo diouzh ho toare, mar en kavit mat, mar ne ra ket diaez deoc'h.

okay ag. [digemm] : *es ist alles okay*, kudenn ebet, mat ar jeu, mont a ra mat an traoù en-dro ; *alles okay ?* c'hoari a ra ? ; *dieser Pullover ist schon okay*, ar stammenn-se a raio an treuz - ar stammenn-se a raio va jeu - ar stammenn-se a raio va zraoù - ar stammenn-se, setu va zres - ar stammenn-se a rafe va zaol brav a-walc'h ; *okay ! a)* a-du emañ ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! bezet evel se ! akort on ! asant on ! kontant on ! a zo mat ! mat eo ! ; *b)* bezet, hama, ma, mat, ma kari, ma karot, mar karez, mar karit ; *okay, er darf es*, daoust dezhañ d'en ober pe get, me ne ran ket van ! - gray ma karo, ne laz ket din - mat ! gray ma karo ! - ma ! gray ma karo ! - bezet, gray ma karo, pe laz din - kent a se, gray ma karo ! ; *wenn das für Sie okay ist*, mard eo mat deoc'h, mar kavit mat, mard eo da ganeoc'h, mard eo da evidoc'h, mar degouezh deoc'h, mard eo diouzh ho toare, mar en kavit mat, mar ne ra ket diaez deoc'h.

Okay n. (-s,-s) : grad b., grad vat b., asant g., asantadenn b. ; *sein Okay geben*, reiñ e asant.

Okapi n. (-s,-s) : [loen.] okapi g. [*liester okapi*ed].

Okarina b. (-s / Okarinen) : [sonerezh] okarina g. [*liester okarina*où].

Okeanide b. (-,-n) : [mojenn.] okeanidenn b. [*liester okeanide*zed].

Okasion b. (-,-en) : [Bro-Aostria] rankontr g., karr eildorn g., afer vat b., misi g.

Okkasionalismus g. (-) : [preder., relij.] erodadouriezh b., degouezhelouriezh b.

Okkasionalist g. (-en,-en) : [preder., relij.] erodadour g., degouezhelour g.

okkasionalistisch ag. : [preder., relij.] erodadour, degouezhelour.

okkludieren V.k.e. (hat okkludiert) : 1. enklozañ ; [hinouriezh] *okkludierte Front*, talbenn enkloz g. ; *okkludiertes Tief*, izelvan enkloz g. ; 2. [kimiezh] arc'hronañ ; *okkludiertes Gas*, aezhenn arc'hronnet b.

Okklusion b. (-,-en) : 1. [mezeg., dent] keharz g., keharzañ g. ; 2. [mezeg., lagadouriezh] mouc'hañ g. ; 3. [hinouriezh] enkloz g. ; *Warmfrontokklusion*, enkloz tomm g. ; *Kaltfrontokklusion*, enkloz yen g. ; 4. [kimiezh] *Gasokklusion*, arc'hronnad aezhenn g.

Okklusionsebene b. (-,-n) : [mezeg., dent] talbenn keharzel an dent g.

Okklusionsfront b. (-,-en) : [hinouriezh] talbenn enkloz g.

Okklusionspunkt g. (-s,-e) : [hinouriezh] poent enkloz g.

Okklusionstief n. (-s,-s) : [hinouriezh] izelvan enkloz g.

okklusiv ag. : stankus, ... serriñ, ... klozañ.

Okklusiv g. (-s,-e) / **Okklusivlaut** g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn dre serriñ b., stankenn b., kensonenn-darzh b., tarzhen b. ; *stimmloser Okklusiv*, tarzhen divouezh b., stankenn divouezh b. ; *stimmhafter Okklusiv*, tarzhen hevouezh b., stankenn hevouezh b.

okkult ag. : kuzh, amguzh, kevrinus, kevrinel, kevrinek, kevrinleun ; *okkulte Wissenschaften*, kilgelouriezh b., fallsiantoù kuzh ls., skiantoù amguzh ls. ; *okkulte Mächte*, hudgalloudoù ls.

Okkultation b. (-,-en) : [stered.] amguzhadur g., mougadenn b., gwaskadenn b., fallaenn b. ; *Okkultation der Sonne durch den Mond*, amguzhadur an heol gant al loar g.

Okkultismus g. (-) : kilgelouriezh b., kuzhouriezh b., kevrinouriezh b., amguzhouriezh b., okultouriezh b., kavailh g.

Okkultist g. (-en,-en) : kilgelour g., kuzhour g., kevrinour g., amguzhour g., okultour g.

okkultistisch ag. : amguzhour, kilgelour.

Okkupation b. (-,-en) : [lu] gouzalc'herezh g., dalc'h g., dalc'hidigezh b., ac'huberezh g., ac'hubiñ g., [istor 1940/44] Okupasion g., Dalc'herezh g.

okkupieren V.k.e. (hat okkupiert) : gouzerc'hel, ac'hubiñ.

okkurent ag. : [yezh.] reveziat ; *okkurente Wörter*, gerioù reveziat ls., reveziadoù ls.

Okkurenz b. (-,-en) : [yezh.] reveziadenn b. ; *Kookkurenz*, kenreveziadenn b.

Öko-Angst b. (-) : „eko“-enkrez g., „eko“-anken b.

Ökobank b. (-,-en) : „ekobank“ g., bank glas g.

Ökoismus g. (-) : [polit., preder.] ekologouriezh b., trevvaouriezh b.

Ökoist g. (-en,-en) : [polit., preder.] ekologour g., trevvaour g.

ökoistisch ag. : [polit., preder.] ekologour, trevvaour.

Ökoladen g. (-s,-läden) : bevstal b., stal „bio“ b., stal boued bevvaek b.

Ökologe g. (-n,-n) : trevoniezhour g., ekologiezhour g.

Ökologie b. (-) : trevoniezh b., ekologiezh b., endroadouriezh b.

Ökologin b. (-,-nen) : trevoniezhourez b., ekologiezhourez b.

ökologisch ag. : trevoniel, trevvaek, ekolek, ekologel ; *ökologischer Einfluss*, *ökologischer Fußabdruck*, skog trevvaek g., skog war an endro g., levezon war an endro b., efed war an endro g., gwered war an endro g., levezon war an amva b., efed war an amva g., gwered war an amva g. ; *ökologische Nische*, trevlog g., log trevoniel b., log ekologel b. ; *die ökologische Wende*, ar reveulzi ekologel b.

Ökologismus g. (-) : [polit., preder.] ekologouriezh b., trevvaouriezh b.

Ökologist g. (-en,-en) : [polit., preder.] ekologour g., trevvaour g.

ökologistisch ag. : [polit., preder.] ekologour, trevvaour.

Ökonom g. (-en,-en) : 1. arboeller g., pourvezer g. ; 2. melestrour g., merour g., mestr-a-di g. ; 3. armerzhour g., ekonomour g., arboellour g., espennour g.

Ökonometrie b. (-) : armerzhventouriezh b., ekonometriezh b.

Ökonometriker g. (-s,-) : armerzhventour g.
ökonometrisk ag. : armerzhventourek, ekonometrek.
Ökonomie b. (-,-n) : 1. armerzhouriezh b., arboellouriezh b., ekonomiezh b., espornouriezh b. ; *politische Ökonomie*, *Nationalökonomie*, armerzhouriezh b. ; 2. esporn g., arboell g., armerzh g., arboellerezh g. ; 3. gounezoniezh b., agronomiezh b.
Ökonomiegebäude n. (-s,-) : [Bro-Suis, labour-douar] *die Ökonomiegebäude*, ar pourpez g., ar chomajoù ls., an tiez-kostez ls.
Ökonomin b. (-,-nen) : 1. arboellerezh b., pourvezerezh b. ; 2. merourez b., melestrourez b. ; 3. ekonomourez b., arboellourez b., armerzhourez b., espornourez b.
ökonomisch ag. : 1. ekonomek, arboellel, armerzhel, ... ekonomiezh, ... arboell, ... armerzh ; *ökonomische Auswirkungen*, *ökonomische Folgen*, *ökonomische Konsequenzen*, askouezhadennoù armerzhel ls. ; [preder., Marx] *ökonomische Basis*, danframm armerzhel g. ; 2. armerzhouriel ; 3. [disprede] espornus, arboellus.
Ökonomismus g. (-) : [polit.] armerzhelouriezh b.
Ökonomist g. (-en,-en) : 1. [disprede] ekonomour g., arboellour g., armerzhour g., espornour g. ; 2. [polit.] armerzhelour g.
ökonomistisch ag. : [polit.] armerzhelour ; *ökonomistische Strömung*, luskad armerzhelour g.
Ökopax g. (-en,-e) : P. unan eus ar re c'hlas g., debrer linad g., „ekolo“ g.
Ökoregion b. (-,-en) : ekorannbarzh b.
Ökosphäre b. (-,-n) : ekosfer g.
Ökosystem n. (-s,-e) : ekoreizhiad b. ; *unberührtes Ökosystem*, ekoreizhiad chomet gwenn b.
Ökoton n. (-s,-e) : ekoton g.
Ökotourismus g. (-) : ekotouristerezh g. ; *Ökotourismus praktizieren*, ekotouristañ.
ökotouristisch ag. : ekotouristel, ... ekotouristañ.
Ökotyp g. (-s,-en) : ekorizh g.
Okoumé b. (-) : 1. [louza.] gwez-okoume str. ; 2. [prenn] okoume g.
Ökowächter g. (-s,-) : ekogward g. [*liester* ekogwarded].
Ökozid n. (-s,-e) : 1. [ober] ekolazhañ g. ; 2. [disoc'h an ober] ekolazh g.
Ökozone b. (-,-n) : ekotakad g.
Okta [Maßeinheit für den Bewölkungsgrad] : [hinouriezh] okta g. [*liester* oktaoù].
Oktaeder n. (-s,-) : [mat.] eizhtaleg g.
oktaedrisch ag. : [mat.] eizhtalek.
oktal ag. : [mat.] eizhredel.
Oktalesystem n. (-s,-e) : [mat.] eizhred g.
Oktan n. (-s) : [kimiezh] oktan g.
Oktansäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn gaprilek b.
Oktant g. (-en,-en) : 1. [stered.] Oktant g. ; 2. [mentoniezh] eibann g. [*liester* eibannoù] ; 3. [merdead.] oktant g.
Oktanzahl b. (-,-en) : [kimiezh] feuriader oktan g.
Oktav¹ n. (-s,-e) : [moull.] eizhplegad g.
Oktav² b. (-,-en) : 1. [iskrim] eizhvet linenn b., eizhvedenn b. ; 2. [relij.] eizhved g., eizhvedad g., eizhvetez b.
Oktave b. (-,-n) : 1. [sonerezh] eizhvedenn b., eizhvedell b., eizhvedellad b. ; *eine Oktave tiefer spielen*, seniñ un eizhvedellad izeloc'h ; 2. [relij.] eizhved g., eizhvedad g., eizhvetez b. ; 3. [mat.] einion g.
Oktavformat n. (-s) : [moull.] ment en eizh b., mentrezh en eizh g.
oktavieren V.gw. (hat oktaviert) : [sonerezh] eizhvedellañ.

Oktavklappe b. (-,-n) : [sonerezh] alc'hwez ur c'hlav sonerezh dre c'hwez g.
Oktett n. (-s,-e) : 1. [sonerezh] a) [laz-seniñ] eizhad g., eizhbenveg g. ; b) [sonaozadenn] eizhadenn b. ; 2. [lenn.] eizhgwerzenn b., barzhoneg eizh gwerzenn g. ; 3. [stlenn.] okted g., eizhbit g.
Oktober g. (-s,-) : Here g., miz Here g., miz gouel-Mikael g., Heneoal g., miz Edro g. ; *Oktober ist der zehnte Monat des Jahres*, Here eo an deket miz eus ar bloaz ; *im Oktober*, e miz Here ; *es war erst Mitte Oktober*, ne oa nemet hanter miz Here anezhi.
Oktoberfest n. (-es,-e) : gouel ar Bier e München g.
Oktoberpacht b. (-,-en) : Gouel-Mikael g.
Oktoberrevolution b. (-) : [istor] Dispac'h Miz Here g.
Oktodez n. (-es,-e) : [moull.] mentrezh en triwech g., ment en triwech b.
Oktogon n. (-s,-e) : [mat.] eizhkorn g., eizhkogneg g., eizhtueg g.
Oktologie b. (-,-n) : eizhphez g., oktologiezh b.
Oktionion b. (-,-en) : [mat.] einion g.
Oktopode g. (-n,-n) : [loen.] oktopod g. [*liester* oktopoded], eizhtroadeg g. [*liester* eizhtroadeged].
Oktosyllabus g. (-,-syllabi) : [lenn.] eizhsilabenn b.
oktroieren V.k.e. (hat oktroiert) : aotren.
Okular n. (-s,-e) : lagadell b., ferenn-lagad b.
okular ag. : lagadel, ... lagad, ... al lagad, a-lagad.
Okularist g. (-en,-en) : lagadosodour g.
Okularkreis g. (-es,-e) : [fizik] kelc'h lagadel g.
Okulation b. (-,-en) : [louza.] lagadiñ g., lagaderezh g.
Okulationsauge n. (-s,-n) : [louza.] lagad g. [*liester* lagadoù].
okulieren V.k.e. (hat okuliert) : [louza.] lagadiñ.
Okulierer g. (-s,-) : [louza.] lagader g. [*liester* lagaderien].
Okuliermesser n. (-s,-) : [louza.] kontell lagadiñ b. [*liester* kontilli lagadiñ].
Okulierung b. (-,-en) : [louza.] lagadiñ g., lagaderezh g.
Okulist g. (-en,-en) : [mezeg.] lagadour g., oftamologour g., medisin an daoulagad g.
Ökumene b. (-) : 1. [Henamzer] oikoumene g./b., douar annezadus g. ; 2. [relij.] ekumenegezh b., eukumeniezh b., kedilizegezh b.
ökumenisch ag. : [relij.] ekumenek, eukumenek, kedilizel ; *ökumenisches Konzil*, sened-meur g. ; *ökumenische Bewegung*, ekumeniezh b. ; *ökumenischer Charakter*, ekumenegezh b., kedilizegezh b.
Ökumenismus g. (-) : [relij.] ekumenegezh b., eukumeniezh b., kedilizegezh b.
Okzident g. (-s) : kuzh-heol g., kornôg g., kornaoueg g. ; *der Okzident*, ar c'hornôg g., ar c'hornaoueg g., ar c'hornaouog g., ar C'huzh-heol g.
okzidental ag. / **okzidentalisch** ag. : kornôgel, kornôgat, ... ar c'hornôg, eus ar c'hornôg, eus ar C'huzh-heol, ... ar C'huzh-heol.
Okzipital : [korf., mezeg.] ... kilpenn, ... a-gilpenn.
Okzipitalappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn gilpenn b.
Okzipitalpol g. (-s,-e) : [korf.] blein kilpenn g.
Okzitaner g. (-s,-) : Okitan g. [*liester* Okitaned].
Okzitanerin b. (-,-nen) : Okitanez b.
Okzitanien n. (-s) : Okitania b.
Okzitanisch n. : okitaneg g., yezh ok b.
okzitanisch ag. : 1. okitan ; 2. [yezh.] okitanek ; *okzitanischer Schriftsteller*, *okzitanischer Dichter*, felibr g. [*liester* felibred] ; *Nationalfest der okzitanischen Sprache und Literatur*, felibradeg b. ; *okzitanische Kulturbewegung*, felibrerezh g. ; *die okzitanische Sprache*, ar yezh ok b., an okitaneg g.

Öl n. (-s,-e) : 1. eoul g. ; *Speiseöl*, eoul-debriñ g., eoul da zebriñ g. ; *in Öl backen*, poazhañ (keginañ) gant eoul ; *das Frittieren mit Öl*, ar fritañ en eoul g. ; *kaltgepresstes Öl*, *kaltgeschlagenes Öl*, *natives Öl*, eoul gwerch'h g., eoul flour g., ar flour eus an eoul g., ar vamm eoul b. ; *ätherisches Öl*, eoul esañs g., irad g. ; *wie Öl*, lenkr, rampus, rikl, riklus, ramp ; *in Öl malen*, livañ dre eoul ; *mit Öl schmieren*, eouliañ ; 2. [dre skeud.] *Öl ins Feuer gießen*, teuler plouz war an tan, lakaat plouz war an tan, lakaat pebr e-barzh ar soubenn, saotrañ (skuilhañ) eoul war an tan, c'hwezhañ war an tan ; *Öl auf die Wogen gießen*, distanañ da soubenn u.b., distanañ kounnar u.b., terriñ e fulor d'u.b., krennañ e ivinoù d'u.b., sioulaat an traoù, habaskaat ar speredoù ; P. *Öl auf die Lampe gießen*, pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, heskiñ e vanne, tapout ur banne, sevel ar vrec'h, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, klukañ ur banne, दौरata e bironenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, distanañ e c'hourlañchenn, glebiañ e gorzailhenn, glebiañ e vos-lagout, gwalc'hiñ e gorzailhenn, soubilhañ e gorzailhenn, eouliañ e gorzailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, glebiañ e c'hourlañchenn, diskenn ur banne, deverañ ul lomm en e c'henoù, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn ; 3. [relij.] *geweihtes Öl*, *heilige Öle*, Eoul Sakr g., Eouliou Sakr an Nouenn ls., Olev b., Olev Sakr b. (Gregor) ; *Kranke mit heiligen Ölen salben*, oleviñ klañvourien ; 4. [kirri-tan] *das Öl wechseln*, skarzhañ an eoul kozh, karzhañ an eoul kozh, skarzhañ an eoul eus keflusker ur c'harr-tan ; 5. tireoul g., petrol g., eoulmaen g., eoul-douar g., strilheoul g., mazout g., fioul g. ; *mit Öl verseuchen*, mazoutiñ ; *Suche nach Öl*, arglaskerezh tireoul g. ; *sich mit Heizöl eindecken*, mazouta.

Ölablass g. (-es,-ablässe) : skarzhe eoul g.

Ölabscheider g. (-s,-) : [tekn.] dizeouler g. [*liester* dizeoulerioù].

Ölabstreifer g. (-s,-) : rozell eoul b., raklerez eoul b.

Ölanlasser g. (-s,-) : [tekn.] lañser dre eoul g. [*liester* lañserioù dre eoul], loc'her dre eoul g. [*liester* loc'herioù dre eoul].

Ölanstrich g. (-s,-e) : lindrenn eoul b., lindraj eoul g., lindrennaje eoul g., gwiskad eoul g., koc'henn eoul b., pluskenn eoul b., gwiskad moan a eoul g.

ölartig ag. : eoulheñvel.

Ölauffangschiff n. (-s,-e) : lestr disaotrañ g.

Öläquivalent n. (-s,-e) : kevatal tireoul g.

Ölbadkasten g. (-s,-kästen) : [tekn.] karter eoul soubañ g. [*liester* karterioù eoul soubañ].

Ölbarrel n. (-s,-s) : barilhad tireoul b.

Ölbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] olivezenn b. [*liester* olivezenned / olived], gwez-olivez str., gwez-oliv str.

Ölbaumgewächs n. (-es,-e) : [louza.] oleeg g. [*liester* oleeged].

Ölbeere b. (-,-n) : [louza.] 1. olivez str. ; 2. paterenn eoulus b., hugenn eoulus b.

Ölbehälter g. (-s,-) : beol an eoul b.

Ölberg g. (-s) : [relij.] *der Ölberg*, Menez an Olivez g., liorz an Olivezenned b., Menez an Olivezenned g., Menez-Olived g.

Ölbild n. (-s,-er) : eoullivadur g., taolenn eoulliv b. ; *Ölbild auf Leinwand*, eoullivadur war lien g., livadenn b.

ölbildend ag. : eoulus.

Ölbrenner g. (-s,-) : dever eoul g. [*liester* deverioù eoul].

Oldie g. (-s,-s) : 1. [kanaouennoù] kanaouenn gozh a blij kalz b. ; 2. paotr kozh g. ; *zwei Oldies*, daouig kozh ls.

Öldruck g. (-s) : 1. eoulwask g., gwask-eoul g. ; 2. eouldresadenn b., eouldresadur g., eouldreserezh b., litografiezh dre eoul b.

Öldruckbremse b. (-,-n) : starderez dre eoulwask b., stard dre eoulwask g., frouen dre eoulwask g.

Oldtimer g. (-s,-) : 1. „oldtimer“ g. [*liester* „oldtimerioù“], karrtan gwechall g. ; 2. [nijerez] flapell gwechall b., karr-nij gwechall g. ; 3. [sport] henaour g. [*liester* henaourien / henaoured].

Oleander g. (-s,-) : [louza.] oleandrez str., rozlore str., lore-roz str.

Olecranon n. (-,Olecranona) : [korf.] kern ilin b.

Olefin n. (-s,-e) : [kimiezh] olefin g. [*liester* olefinoù], alken g. [*liester* alkenoù].

Olein n. (-s) : [kimiezh] olein g.

Öleinheit b. (-,-en) : kevatal tireoul g. ; *Tonne Öleinheiten*, (toe), tonenn kevatal tireoul b., (TKP) b.

Oleinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn oleek b.

Olekranon n. (-, Olekranona) : [korf.] kern ilin b.

ölen V.k.e. (hat geölt) : eouliañ, eouliñ, lampraat, lenkraat, lakaat eoul war, [dre fent] libistrañ ; [dre skeud.] *sich die Kehle ölen*, *sich die Gurgel ölen*, distanañ e c'hourlañchenn, glebiañ e c'hourlañchenn, glebiañ e gorzailhenn, glebiañ e vos-lagout, gwalc'hiñ e gorzailhenn, soubilhañ e gorzailhenn, eouliañ e gorzailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, disec'hiñ e lañchenn, disec'hiñ e c'hourlañchenn, tarzhañ unan, दौरata e bironenn, klukañ ur banne, lopañ unan.

Ölen n. (-s) : eoulidigezh b., eoulerezh g., eouladur g., eouliañ g., eouladenn b.

Oleometer n. (-s,-) : eoulbouezer g. [*liester* eoulbouezerioù].

Öler g. (-s,-) : [tekn.] orsel eoul g., eoulier g. [*liester* eoulieroù].

Oleum n. (-s) : [kimiezh] trenkenn sulfurek b., दौर vitriol g.

Ölexportland n. (-s,-länder) : bro eziporzhier tireoul b., bro a eziporzh tireoul b.

Ölfabrik b. (-,-en) : eoulerezh b., eouldi g., milin-eoul b.

olfaktorisch ag. : ... c'hweshael, ... ar c'hwesha ; *olfaktorische Wahrnehmung*, *olfaktorischer Sinn*, skiant ar c'hwesha b., c'hwesha g., mus g. ; *olfaktorische Empfindung*, eraezadenn c'hweshael b.

Ölfang g. (-s,-fänge) : [tekn.] kan daspugn eoul g., resienn dastum eoul b.

Ölfänger g. (-s,-) : [tekn.] daspugner eoul g. [*liester* daspugnerioù eoul], daspugnerez eoul b. [*liester* daspugnerezioù eoul], dastumer eoul g. [*liester* dastumerioù eoul], dastumerez eoul b. [*liester* dastumerezioù eoul].

Ölfangkasten g. (-s,-kästen) / **Ölfangschale** b. (-,-n) : bailh daspugn eoul g., bailh dastum eoul g.

Ölfarbe b. (-,-n) : pentur dre eoul g., eoulliv g., liv-eoul g., liv dre eoul g.

Ölfarbendruck g. (-s,-e) : eouldresadenn b., eouldresadur g., eouldreserezh b., litografiezh dre eoul b.

Ölfeld n. (-s,-er) : eoulvaez g. [*liester* eoulvaezioù], tireouleg b. [*liester* tireoulegoù] ; *zur Nutzung freigegebenes Ölfeld*, eoulvaez lañvazet g., koñsedadenn eoulvaez b., lañvazadenn eoulvaez b.

Ölfeuerung b. (-,-en) : tommerezh dre vazout g., tommerezh dre fioul g.

Ölfilm g. (-s,-e) : koc'henn eoul b., pluskenn eoul b., gwiskad moan a eoul g.

Ölfilter n./g. (-s,-) : sil eoul g.

Ölflasche b. (-,-n) : 1. pod-eoul g., eoulier g. [*liester* eoulieroù] ; 2. boutailh eoul b.

Ölfleck g. (-s,-e) : saotr eoul g., tarch eoul g., pik eoul g.

Ölförderland n. (-s,-länder) : bro direouler b., bro eztenner tireoul b.

Ölfrüchte ls. : [louza.] frouezh eoulus str.

Ölgas n. (-es) : gaz tireoul g.

ölgekühlt ag. : yenaet gant eoul, distanet dre eoul.

Ölgemälde n. (-s,-) : eoullivadur g., taolenn eoulliv b. ; *Ölgemälde auf Leinwand*, eoullivadur war lien g., livadenn b. ; *ein Ölgemälde malen*, livañ un daolenn eoulliv.

Ölgesellschaft b. (-,-en) : kevredad tireouler g.

Ölgötze g. (-n,-n) : P. [tro-lavar] *was stehtst du da wie ein Ölgötze herum !* na chom ket amañ da sellet gant da c'henoù evel ur c'hohz palastr (evel un amparfal, evel ul lopez, evel un den lor) ! strilh da c'hwen 'ta ! na chom ket aze evel an iliz e-kreiz ar barrez ! na chom ket aze evel ur maen en ur c'hleuz ! da betra e chomez aze da zigeriñ da c'henoù ? da betra e chomez aze da selaou ar mouilc'hi o foerat ? mat e vefe dit en em zifraeañ ! poent e vefe dit divorfilañ ! poent e vefe dit didortañ ! na chom ket diflach evel ur santig koad ! na chom ket a-varv evel ur santig koad ! laka un ene er c'horf-se ! enaou ar c'horf-se ! laka striv ennout ! mer da gorf un tammig ! na chom ket diflach evel ur peul en ur c'hleuz ! dibrouilh da revr ! dibilh ! dibun !

ölhaltig ag. : 1. eoulek, eoulus ; 2. tireoulek, tireoulus, petrolek, petrolus.

Ölhändler g. (-s,-) : eouler g.

Ölheizung b. (-,-en) : tommerezh dre vazout g., tommerezh dre fioul g.

Olifant g. (-s,-e) : [sonerezh] korn olifant g. [*liester* kornioù olifant].

ölig ag. : 1. eoulek, eouliek, eoulet, druz evel an eoul ; *öliger Apfelwein*, sistr eoulek g., sistr eoulet g., sistr druz g. ; *öliger Wein*, gwin eoulet g. ; *der Wein wird ölig*, eoulenniñ a ra ar gwin, eouliñ a ra ar gwin ; *mein Apfelwein wird ölig*, komañset eo va sistr da eouliañ, komañset eo va sistr eouliañ, krog eo va sistr da eouliañ ; 2. [dre skeud.] *eine ölige Stimme*, ur vouezh tener (flour, kuñv, c'hwec'h) b.

Oligarch g. (-en,-en) : oligarc'h g. [*liester* oligarched], nemeurvelour g. [*liester* nemeurvelourien], gronnvelour g. [*liester* gronnvelourien].

Oligarchie b. (-,-n) : oligarc'hiezh b., nemeurveliezh b., beli un nebeudig b., gronnveliezh b., beli unanennoù b.

oligarchisch ag. : oligarc'hek, oligarc'hel, nemeurveliek, nemeurveliel, gronnveliek, gronnveliel.

Oligomer n. (-s,-e) : [bevgimiezh] oligomer g. [*liester* oligomeroù].

oligomerisch ag. : [bevgimiezh] oligomerek.

Oligomerisierung b. (-,-en) : [bevgimiezh] oligomeriñ g.

Oligophrenie b. (-,-n) : [mezeg.] oligofreniezh b.

Oligopol n. (-s,-e) : [kenwerzh] nemeurwerzhouriezh b., oligopol g.

Oligozän n. (-s) : [henzouarouriezh] oligoken g.

oligozänisch ag. : [henzouarouriezh] oligokenel.

Ölhafen g. (-s,-häfen) : porzh tireoul g.

Ölindustrie b. (-) : 1. eoulerezh g., ijinerezh an eoul g. ; 2. (Erd)ölindustrie, tireoulerezh g. ; *Ausrüstungen für die (Erd)ölindustrie*, aveadurioù tireoulet ls.

oliv ag. (digemm) : glas olivez, a-liv gant an olivez, el liv d'an olivez.

Olive b. (-,-n) : 1. [louza.] olivez str., olivezenn b., oliv str. ; *schwarze Oliven*, olivez du str. ; *grüne Oliven*, olivez glas str. ; *Oliven ernten*, *Oliven lesen*, olivesa ; 2. [dornell] olivenn b.

Olivenanbau g. (-s) / **Olivenbau** g. (-s) : olivezerezh g.

Olivenbauer g. (-n,-n) : olivezer g.

Olivenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] olivezenn b. [*liester* olivezenned, olived], gwez-olivez str., gwez-oliv str. ; *die*

gewundenen Stämme der Olivenbäume, kefiou korvigellek ar gwez-olivez ls.

olivenbraun ag. : gell olivez.

Olivenerte b. (-,-n) : olivesa g.

olivenförmig ag. : olivennek.

olivengrün ag. : glas olivez.

Olivenhain g. (-s,-e) : olivezeg g. [*liester* olivezegi / olivezegoù].

Olivenkern g. (-s,-e) : 1. [louza.] *der Olivenkern*, maen an olivezenn g., ar maen olivez g. [*liester* ar mein olivez], an askorn olivez g. [*liester* an eskern olivez] ; 2. [korf.] gronn olivennek g., olivenn b. [*liester* olivennoù].

Olivenlese b. (-) : olivesa g.

Olivenöl n. (-s) : eoul olivez g. ; *natives Olivenöl*, eoul gwerc'h olivez beuz g., eoul flour olivez beuz g.

Olivenölseife b. (-,-n) : soavon eoul olivez g. ; *weiße Olivenölseife*, soavon gwenn g.

Olivenpflanzung b. (-,-en) : olivezeg g. [*liester* olivezegi / olivezegoù].

Oliver g. : Olier g.

Olivetaner g. (-s,-) : [relij.] olivedour g.

Olivetanerin b. (-,-nen) : [relij.] olivedourez b.

Oliviersalat g. (-s) : [kegin.] saladenn giz Rusia b., saladenn Olivier b.

Olivin g. (-s,-e) : [maenoniezh] olivin g.

Öljacke b. (-,-n) : porpant eouliet g., porpant-koaret g., sired g., siraj g., frag melen ar besketaerien g.

Ölkäfer g. (-s,-) : [loen.] c'hwil glas g., c'hwil rous g.

Ölkanister g. (-s,-) : bidon eoul g.

Ölkanne b. (-,-n) / **Ölkännchen** orsel eoul g., eoulier g. [*liester* eoulieroù].

Ölkohle b. (-) : [kirri-tan, tekn.] kalamín g.

Ölkreide b. (-) : kleiz druz g.

Ölkrise b. (-,-n) : [istor] enkadenn an tireoul b., „stroñs tireoul“ g., stroñs tireoulet g., stroñs priz an tireoul g.

Ölkuchen g. (-s,-) : 1. [kegin.] gwastell eoul b. ; 2. tourtell plant eoulus b., torzhenn eouluzed b.

Ölkühler g. (-s,-) : distaner dre eoul g. [*liester* distanerioù dre eoul].

Ölkühlung b. (-,-en) : [tekn.] yenadur dre eoul g., distanadur dre eoul g.

oll ag. : [norzh Bro-Alamagn] kozh, P. got, kleuz, tiar ; *olle Klamotten*, kozh dilhadoù ls., dilhad kozh ls. ; *oller Zausel*, kozh kripon g., kripon pampes g., kripon impopo g., kripon babala g., kripon luo g., kozh straker g., loufer g.

Öllache b. (-,-n) : pallennad eoul g., strewad eoul g.

Öllampe b. (-,-n) : kleuzeur dre eoul b. [*liester* kleuzeurioù dre eoul], kleuzeur dre direoul b. [*liester* kleuzeurioù dre direoul].

Öllappen g. (-s,-) : 1. tamm pilhenn intret (treantet) gant eoul g. (Gregor), lardouzenn b. ; 2. [kegin.] larjezenn b., lardigenn b., lardouzenn b.

Olle(r) ag.k. g./b. : [norzh Bro-Alamagn] P. *mein Oller*, [va zad] ma hini charl g., ma añjez g., m'añjez g. ; *meine Olle*, [va mamm] ma hini charl b., ma gwammell b. ; *meine Ollen*, ma re charl ls.

Ölleitung b. (-,-en) : eoulsan b.

Olm g. (-s,-e) : [loen.] olm g. [*liester* olmed], sourd gwenn g. [*liester* sourded gwenn].

Ölmagnat g. (-en,-en) : chevañsour an tireoul g.

Ölmalerei b. (-,-en) : 1. an eoullivañ g., al livañ dre eoul g. ; 2. eoullivadenn b., taolenn eoulliv b.

Ölmanometer n./g. (-s,-) : menter an eoulwask g. [*liester* menterioù an eoulwask].

Ölmesstab g. (-s,-messstäbe) : jaoj an eoul g.

Ölmotor g. (-s,-en) : keflusker diesel g. [*liester* kefluskerioù diesel], keflusker fioul g. [*liester* kefluskerioù fioul].
Ölmühle b. (-,-n) : eoulerezh b., eouldi g., milin-eoul b.
Ölmüller g. (-s,-) : eouler g.
Ölmulti g. (-s,-s) : kevredad tireouler liesvroadel g.
Ölofen g. (-s,-öfen) : fornell vazout b., fornigell fioul b.
Ölpalme b. (-,-n) : [louza.] palmez eoul str., palmez eoulus str.
Ölpapier n. (-s,-e) : paper druz g., paper eoulek g., paper eouliek g., paper eoulet g.
Ölpest b. (-,-en) : lanv du g., mare du g. ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden*, evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù.
Ölpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant eoulus str., eouluzenn b., [*liester* eouluzed].
Ölplattform b. (-,-en) : leur direoul b.
Ölpneumatik b. (-) : [tekn.] eoulaezhoniezh b.
ölpneumatisch ag. : eoulaezhoniel, oleopneumatek.
Ölpreisschock g. (-s) : [istor, armerzh] stroñs tireoulet g., stroñs priz an tireoul g., enkadenn an tireoul b., „stroñs tireoul“ g.
Ölpresse b. (-,-n) : gwaskell eouluzed b., gwaskell d'ober eoul b.
Ölprospektor g. (-s,-en) : amc'hwilier tireouler g.
Ölpumpe b. (-,-n) : plomenn eoul b.
Ölquelle b. (-,-n) : poull tireoul da eztennañ g.
Ölraffinerie b. (-,-n) : purezezh tireoul b.
Ölrechnung b. (-,-en) : fakturrenn an tireoul b.
ölreich ag. : pinvidik an tireoul, kreñv an tireoul.
Ölreinigung b. (-,-en) : glanidigezh an eoul b., puridigezh an eoul b.
Ölrübsen g. (-s) : [louza.] irvin-skouarn-gad str.
Ölrückstand g. (-s,-rückstände) : dilerc'h eoul g. [*liester* dilerc'hioù eoul].
Ölsamen ls. : greun eoulus g./str.
Ölsand g. (-s,-e) : traezh bitumek str.
Ölsardine b. (-,-n) : *Ölsardinen*, sardin dre an eoul str., sardin dre eoul str ; *dicht gedrängt wie Ölsardinen*, ken start ha gliziged sall en ur varilh, stardet ha moustret evel kaplaned en ur voest, chouket start, cheket start, peg-ha-peg, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, an eil e genoù egile, yoc'h'et, gwasket, krog an eil en egile, sac'h-àr-vac'h, mac'h-àr-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start, kouchet evel foenn er solier, gorjellet, ur re ouzh ar re all ; *auf dem Hof stehen die Leute dicht gedrängt wie Ölsardinen*, gorjellet eo an dud leun ar porzh, en em gouchañ a ra an dud war ar porzh.
ölsauer ag. : oleek.
Ölsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn oleek b.
Ölscheich g. (-s,-e) : [gwashaus] chevañsour an tireoul g.
Ölschicht b. (-,-en) : 1. gwiskad eoul g. ; 2. lennad tireoul b., tireoullenn b., eoullenn b.
Ölschiefer g. (-s) : kerogen g., skilt bitumus g., skilt terdouarek g.
Ölschmiere b. (-,-n) : lard-karr g.
Ölschmierung b. (-,-en) : eoulidigezh b., eoulerezh g., eouladur g., eouladenn b., eouliañ g.
Ölschock g. (-s) : [istor, armerzh] stroñs tireoulet g., stroñs priz an tireoul g., enkadenn an tireoul b., P. „stroñs tireoul“ g.
Ölsperr b. (-,-n) : stankell war-neuñv da wareziñ ouzh ar saotradurioù dre an hidrokarbidennoù b., stankell neuñvus da wareziñ ouzh ar saotradurioù dre an hidrokarbidennoù b.
Ölstand g. (-s,-stände) : live eoul g.
Ölstandsanzeiger g. (-s,-) : jaog an eoul g., merker live an eoul g., merker al live eoul g.
Ölstoff g. (-s,-e) : [kimiezh] olein g.

Ölstoßdämpfer g. (-s,-) : [tekn.] distroñser dre eoul g. [*liester* distroñserioù dre eoul]
Ölsüß n. (-es) : [kimiezh] glikerin g.
Öltank g. (-s,-s/-e) : beol an eoul b.
Öltanker g. (-s,-) : [merdead.] eoullestr g. [*liester* eoullistri].
Ölteppich g. (-s,-e) : pallennad eoul g., strewad eoul g., lennad eoul b.
Ölterminal g. (-s,-s) : termenva eoullistri g.
Öl- und Essigausgießer g. (-s,-) : eoulier-gwinegrier g. [*liester* eoulierioù-gwinegrieroù].
Ölung b. (-,-en) : 1. eoulerezh g., eoulidigezh b., eouliañ g., eouladur g., eouladenn b., lenkraat g. ; 2. [relij.] sakradur g., sakradurezh b., olevadur g., oleviñ g. ; *letzte Ölung, heilige Ölung, Krankenölung*, nouenn b., Sakramant an nouenn g., olevadur ar glañvourien g., deverioù ls., reizhoù diwezhañ ls., reizhoù ls., urzhioù diwezhañ ls., Sakramant an Olev g. (Gregor) ; *die letzte Ölung bekommen*, bezañ nouennet, bezañ nouet, kaout an nouenn, resev an nouenn, kaout e urzhioù diwezhañ, kaout e reizhoù diwezhañ, kaout beleg a-raok mervel ; *er hat die letzte Ölung bekommen*, an olev a zo bet roet dezhañ, nouennet eo bet, resevet en deus an nouenn, bet en deus e groaz-nouenn, bet en deus e reizhoù diwezhañ, P. siret eo bet e votoù dezhañ, lardet eo bet e dreid dezhañ ; *jemandem die letzte Ölung verabreichen*, nouiñ un den toc'hor, nouenniñ un den toc'hor, lakaat an nouenn d'u.b., reiñ an nouenn d'u.b., deveriñ un den toc'hor, reiñ e zeverioù d'u.b., sakramantiñ u.b., reiñ an olev d'u.b., kas e basion d'u.b., P. sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *den Kranken und den Alten die letzte Ölung verabreichen*, sakramantiñ klañv pe gozh ; *die für die letzte Ölung notwendigen Devotionalien*, reizhoù an nouenn ls. ; *Tasche mit den für die letzte Ölung notwendigen Devotionalien*, sac'h-nouenn g., sac'h benniget g.
Ölverkäufer g. (-s,-) : eouler g.
ölverschmiert ag. : eoulek, eouliek, eoulet, balbouzet a eoul, mazoutet ; *ölverschmierte Vögel*, evned mazoutet ls. ; *ölverschmierte Vögel putzen, ölverschmierte Vögel reinigen*, divazoutañ evned ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden*, evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù.
ölverseucht ag. : mazoutet ; *ölverseuchte Vögel*, evned mazoutet ls. ; *ölverseuchte Vögel putzen, ölverseuchte Vögel reinigen*, divazoutañ evned.
Ölverseuchung b. (-,-en) : mazoutadur g., mazoutiñ g.
Ölversorger g. (-s,-) : mazouter g. [*liester* mazouterien].
Ölvorkommen n. (-s,-) : gwelead tireoul g., lennad strilheoul b., tireoullenn b., eoullenn b. ; *Suche nach Ölvorkommen*, arglaskerezh tireoul g.
Ölwanne b. (-,-n) : beol an eoul b., karter an eoul g.
Ölwechsel g. (-s,-) : skarz an eoul kozh g.
Ölwehr b. (-,-en) : strollad emellout ha stourm ouzh ar saotradurioù dre an hidrokarbidennoù g.
Olymp g. (-s) : 1. [mojenn.] Olimpos g., Gwenved g., gwenva g., barzhva g. ; 2. [c'hoariva] solier g.
Olympiade b. (-,-n) : [sport] olimpiadenn b.
Olympiasieger g. (-s,-) : kampion olimpek g.
Olympiasiegerin b. (-,-nen) : kampionez olimpek b.
Olympiastadion n. (-s,-stadien) : stad olimpek g., sportva olimpek g.
Olympier g. (-s) : [mojenn.] doue an Olimpos g.
Olympionike g. (-n,-n) : 1. kampion olimpek g. ; 2. [dre astenn.] perzhiad er c'hoarioù olimpek g.
olympisch ag. : 1. [sport] olimpek ; *olympische Spiele*, c'hoarioù olimpek ls. ; *die Olympischen Sommerspiele 2012 fanden in London statt, die Olympischen Sommerspiele 2012*

wurden in London ausgetragen, e Londrez e voe dalc'het c'hoarioù olimpek an hañv 2012 ; *bei den Olympischen Spielen gewann er eine Silbermedaille*, ur vedalenn arc'hant en deus bet er C'hoarioù Olimpek ; *die olympische Flamme*, das *olympische Feuer*, ar flammenn olimpek b. ; *der olympische Gedanke*, *die olympische Bewegung*, an olimpegezh b. ; **2.** [a sell ouzh an Olimpos] olimpel.

Ölzeug n. (-s) : porpant eouliet g., porpant-koaret g., sired g., siraj g., frag melen ar besketaerien g.

Ölzweig g. (-s,-e) : [louza.] skoultrig gwez-olivez g., skourrig gwez-olivez g.

Oma b. (-,-s) : **1.** mamm-gozh b., mammig-kozh b., mama-gozh b., nenn b., noun b. ; **2.** P. [altmodische Frau] kozh louferez dibasez b., kozh louferez digoulzet b. ; **3.** kozhiadezh b., kozhennig b., kozhezh b., gwrac'hig b. ; *zwei Omas*, div wrac'hig.

Ombrometer n. (-s,-) : ombrometr g., glavventer g. [*liester glavventerioù*].

Ombudsmann g. (-s,-männer/-leute) : hanterour g.

Ombudsfrau b. (-,-en) : hanterourez b.

Omega n. (-/-s,-s) : [yech.] omega g. ; *das Alpha und Omega*, *das Alpha und das Omega*, an alfa hag an omega, an deroù hag ar fiñvez (Gregor), an deroù hag ar fin, an deroù hag an termen, an deroù hag an diwezh, ar c'homañs hag ar fin.

Omega-3-Fettsäuren ls. : [bev.] omegaoù 3 ls. ; *Untergruppe der Omega-3-Fettsäuren*, kerentiad an omegaoù 3 g.

Omegamenge b. (-,-n) : [mat.] teskad ar bezusteroù g.

Omelett n. (-s, -e/-s) : [Bro-Aostria, kegin.] alumenn vioù b., fritadenn vioù b. ; *Omelett nach Bauernart*, alumenn a-ziwar ar maez b., alumenn Yann Gouer b. ; *nicht ganz gares Omelett*, *glibberiges Omelett*, *leicht durchgebackenes Omelett*, alumenn vabouzek b. ; *Käseomelett*, alumenn gant keuz b.

Omelette [Bro-Suis / Bro-Aostria] b. (-,-n) [kegin.] : alumenn vioù b., fritadenn vioù b.

Omelette aux Fines Herbes b. (-) : alumenn gant louzoù-fin b.

Omelette soufflée b. (-) : alumenn c'hwezhet b.

Omelette surprise b. (-) : [kegin.] alumenn norvegat b.

Omen n. (-s,-/Omina) : **1.** diougan g., arouez b., ragarouez b., raksin g., seblant g., spurmant g., sinad g., sin g., titenn b., ditour g., keal g., reze g., asaouer g. [*liester asaoueroù*] ; *es ist ein gutes Omen*, an dra-se a zo diougan keloù mat deomp, kement-se a lusk diskouez ez echuo mat an traoù, an dra-se a zo keal a geloù mat, an dra-se a zo ur sin vat deomp, seblant vat eo ; *schlechtes Omen*, *böses Omen*, gwall sin g., gwall sinad g., sin gwall fin g., gwall sinadoù ls., seblant fall g., feson fall b., seblant a zrougoù g., gwall seblant g., droukziougan g., drougarouez b., gwallarouez b. ; *das ist kein gutes Omen*, *das ist ein böses Omen*, sin gwall fin eo an dra-se, an dra-mañ a zo gwall sinadoù dimp, kement-se a lusk diskouez ez echuo fall an traoù, an dra-mañ a zo ur sin fall deomp, n'eo ket ur seblant vat, seblant a zrougoù eo an dra-se, se a zo un dra a wall seblant, feson fall ! feson fall eo ! ; **2.** [tro-lavar] *nomen est omen*, n'eo ket drouganvet, n'eo ket kammanvet.

Omentum n. (-s, Omenta) : [korf.] danter g. [*liester danterioù*] ; *das Omentum majus*, an danter bras g. ; *das Omentum minus*, an danter bihan g.

ominös ag. : drougarouezius, ... a wall geloù.

Omnibus g. (-ses,-se) : **1.** omnibus g., otokarr g., satos® g., karr-boutin g., karr-straed g., kengarr g. ; *mit dem Omnibus fahren*, mont gant ar c'harr-boutin, mont gant ar satos, mont gant an otokarr ; **2.** [dre skeud.] *er guckt wie ein Omnibus*, souezhet eo evel un teuzer kloc'h (Gregor), ken bras eo e zaoulagad ha brammoù saout, ken bras eo e zaoulagad ha

pentonioù, troc'het eo bet e c'hwitell dezhañ, chom a ra da luchañ evel ar yer ouzh an erc'h, chom a ra war e gement all (da vamañ evel ur genaoueg), kouezhet eo war e gement all, chom a ra genaoueg, chom a ra abaf, chom a ra abaf evel ur yar displuñvet, chom a ra da sellet gant e c'henoù, mont a ra e genoù, chom a ra bamet, chom a ra en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn, chom a ra pof.

Omnibusbahnhof g. (-s,-höfe) : karrborzh g., ti-gar ar c'hirri-boutin g., gar ar c'hirri-boutin b., gar kirri-boutin b., porzh ar c'hirri-boutin g.

omnidirektional ag. : holldurc'hadurel, neproudek ; *omnidirektionales Mikrophon*, mikro neproudek g., mikro holldurc'hadurel g.

omnipotent ag. : hollc'halloudek.

Omnipotenz b. (-) : hollc'halloud g., hollc'halloudegezh b.

omnipräsent ag. : hollvezant.

Omnipräsenz b. (-) : hollvezañs b. ; *das Wunder der Omnipräsenz ist mir nicht zuteilgeworden*, n'on ket evit bezañ e pep lec'h, n'on ket evit tapout e pep lec'h, ne c'hallañ ket tapout e pep lec'h, n'on ket evit pakañ e pep lec'h, n'on ket evit tizhout e pep lec'h, ne c'hallañ ket tapout dre-holl, ne c'hallañ ket bastañ da bep tra.

Omnium n. (-s, Omnien) : [sport] omniom g.

omnivor ag. : [loen.] hollezat, ... hollzebrer.

Omnivore g. (-n,-n) : [loen.] hollezad g. [*liester hollezaded*].

Omoioleton n. (-s, Omoioleto) / **Omoioletiton** n. (-s, Omoioletita) : [lenn.] kenganez ar silabennoù dibenn b., kenganez ar silabennoù diwezh b., kenganez ar silabennoù diwezhañ b.

O. m. U. : [berradur evit **Originalfassung mit Untertiteln**] doare orin istitlet g., DOI g., stummenn orin istitlet b.

Onager g. (-s,-) : [loen.] azen bras Azia g. [*liester azened bras Azia / ezen bras Azia*], damazen g. [*liester damazened / damezen*], azen gouez g. [*liester azened gouez / ezen gouez*].

Onanie b. (-) : onanegezh b., pitouchal g., pitoucherezh g., emvolioñ g.

onanieren V.gw. (hat onaniert) : c'hoari war an noazh, pitouchal, en em bitouchal, c'hoari gant e flip, c'hoari bazh-noilh, c'hoari ar vazh noilh, en em volioñ, hejañ e sac'h, hejañ e gleier, c'hoari hejañ anezhi ; *er onaniert*, ober a ra e blijadur e-unan en e wele, hejañ a ra e gleier, brallañ a ra e gloc'h, c'hoari a ra bazh-noilh, frotañ a ra e beul ; *sie onaniert*, c'hoari a ra frot, c'hoari a ra faout, ober a ra ur frotadenn, en em darasiñ a ra, kravañ a ra he zoull ; *onanierende Frau*, taraserez b. ; *onanierender Mann*, onaneger g., pitoucher g., emvoluer g., brall-bitouz g. [*liester brallerien-vitouz, brallerien o bitouz*], braller g.

Onanist g. (-en,-en) : onaneger g., brall-bitouz g. [*liester brallerien-vitouz / brallerien o bitouz*], pitoucher g., emvoluer g., braller g.

onanistisch ag. : onanek.

Ondit n. (-s,-s) : lavared g. [*liester lavaredoù*].

ondulieren V.gw. (hat onduliert) : rodellañ, frizañ, kordigellañ ; *sich das Haar ondulieren lassen*, lakaat rodellañ e vlev, lakaat frizañ e vlev, lakaat klaouierñ e vlev.

Ondulation b. (-,-en) / **Ondulierung** b. (-,-en) : [blev] frizadenn b., klaouierñ g.

oneirisch ag. : **1.** hunvreel ; **2.** [bred.] errizhek.

Oneirismus g. (-) : [mezeg., bred.] errizhegezh b.

Oneirologe g. (-n,-n) : [mezeg.] hunvreoniour g.

Oneirologie b. (-) : [mezeg.] hunvreoniezh b.

Oneiromantie b. (-) : oniromañs b.

One-Man-Show b. (-,-s) : abadenn kaset en-dro gant un arzour e-unan-penn war al leurenn b., abadenn e-unan-kaer b.

Onkel g. (-s,-) : 1. eontr g., [yezh ar vugale] tonton g. [*liester* tontoned] ; *Onkel mütterlicherseits*, eontr a-berzh mamm g. ; *Onkel väterlicherseits*, eontr a-berzh tad g. ; *ein nicht eingetragener Onkel*, *ein direkt verwandter Onkel*, un eontr kompez g. ; *das ist ein eingetragener Onkel*, hennezh a zo eontr da-heul din ; *ein Onkel meines Ehemannes*, un eontr d'am gwaz g., un eontr-kaer g. ; *das ist ein Onkel*, un eontr din eo. ; 2. [anv a ra ar vugale eus un den en oad gour] eontr g., paeron g.

Onkelehe b. (-,-n) : ti-bihan g., serc'herezh g., riboderezh g.

onkelhaft ag. : 1. eontrel ; 2. madelezhuz, habask, karadek, karantek, kuñv, digroz.

Onkologe g. (-n,-n) : [mezeg.] kankrouer g., onkologour b., kañserologour g., karkinologour g.

Onkologie b. (-) : [mezeg.] kankrouiezh b., onkologouriezh b., kañserologiezh b., karkinologiezh b.

Onkologin b. (-,-nen) : [mezeg.] kankrouez b., onkologouez b., kañserologouez b., karkinologouez b.

onkologisch ag. : [mezeg.] kankrel, ... ar c'hankrou, onkologek, karkinologek ; *onkologische Pathologie*, kleñvedouriezh kankrel b.

onkotisch ag. : [bev.] onkotek ; *onkotischer Druck*, gwask onkotek g.

online ag. : [stlenn.] enlinenn, keflinenn ; *online gehen*, en em gevreañ ouzh ar genrouedad, mont war ar genrouedad ; *online einkaufen*, prenañ keflinenn, prenañ enlinenn ; *online bezahlen*, paeañ keflinenn, paeañ enlinenn ; *seine Steuererklärung online abgeben*, pellzisklêriañ.

Online-Banking n. (-pe-s) : [stlenn.] bankerezh elektronek g., bankerezh enlinenn g.

Online-Betrieb g. (-s) : [stlenn.] mod enlinenn g., mod keflinenn g.

Online-Einkäufe ls. : [stlenn.] prenañ keflinenn g., prenañ enlinenn g.

Onlinehandel g. (-s) : pellwerzherezh g., pellwerzhañ g.

Online-Kontaktbörse b. (-,-n) : [stlenn.] load emgav g., lec'hienn emgav b.

Online-Modus g. (-) : [stlenn.] mod enlinenn g., mod keflinenn g.

Online-Partnerbörse b. (-,-n) : [stlenn.] load emgav g., lec'hienn emgav b.

Online-Service-Provider g. (-s,-) : [stlenn.] pourvezer servijoù enlinenn g. [*liester* pourvezerioù servijoù enlinenn].

Online-Zahlung b. (-,-en) : paeamant keflinenn g., paeamant enlinenn g.

Önograf g. (-n,-n) : gwinour g.

Önografie b. (-) : gwinouriezh b.

Önografen b. (-,-nen) : gwinourez b.

önografisch ag. : gwinourel.

Önologe g. (-n,-n) : gwinoniour g.

Önologie b. (-) : gwinoniezh b.

Önologin b. (-,-nen) : gwinoniourez b.

önologisch ag. : gwinoniell.

Önanie b. (-) : [mezeg.] delirion alkooler g., „delirium tremens“ g.

Onomastik b. (-) : anvadurezh b.

onomastisch ag. : anvadurel.

Onomatologie b. (-) : anvadurezh b.

onomatologisch ag. : anvadurel.

Onomatopoesie b. (-) : [yezh.] 1. [ober] trouzadellañ g. ; 2. [disoc'h] dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.

Onomatopoetikon n. (-s,-poetika) / **Onomatopoetikum** n. (-s,-poetika) / **Onomatopoietikon** n. (-s,-poietika) : [yezh.]

dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.

onomatopoetisch ag. / **onomatopöetisch** ag. / **onomatopoietisch** ag. : [yezh.] trouzadellek, trouzadellel.

Onomatopöie b. (-,-n) / **Onomatopöie** b. (-,-n) / **Onomatopöie** b. (-,-n) : [yezh.] 1. [ober] trouzadellañ g. ; 2. [disoc'h] dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.

Önometer n. (-s,-) : menter (meneger) ar bec'h alkool er gwin g. [*liester* menterioù (menegerioù) ar bec'h alkool er gwin], alkoolventer g. [*liester* alkoolventerioù].

ontisch ag. : [preder.] boudel, boudek.

Ontizität b. (-) : [preder.] boudegezh b.

Ontogenese b. (-,-n) : [bev.] ontogeniezh g., bouddedarz g., unandarzh g.

ontogenetisch ag. : [bev.] unandarzhel, bouddedarzhel, ontogenek ; *ontogenetische Regression*, argizadur ontogenek g.

Ontogenie b. (-,-n) : [bev.] ontogeniezh g., bouddedarz g., unandarzh g.

ontogenisch ag. : [bev.] unandarzhel, bouddedarzhel, ontogenek ; *ontogenische Regression*, argizadur ontogenek g.

Ontologe g. (-n,-n) : [preder.] boudoniour, ontologour g.

Ontologie b. (-) : [preder.] boudoniezh b., ontologiezh b.

ontologisch ag. : boudoniell, ontologek ; *ontologische Wahrheiten*, gwirionezioù boudoniell ls.

Ontologismus g. (-) : [preder.] boudoniouriezh b., ontologouriezh b.

Onychie b. (-,-n) : [mezeg.] *Onychie des Fingers*, beskoul b., laerez b., troell b., ivinad g., bizad g., P. kac'hadenn-yar b.

Onyx g. (-/-es,-e) : [maenoniezh] oniks g. ; *ein Onyx*, un oniksenn b.

Onyxgegenstand g. (-s,-gegenstände) : [maenoniezh] oniksenn b.

Oogenese b. (-,-n) : [bev., mezeg.] vibarañ g., ovogenezh g.

Oogon n. (-s,-ien) / **Oogonium** n. (-s, Oogonien) : [louza.] oogon g. [*liester* oogonoù].

Oolith g. (-s/-en,e/en) : [maenoniezh] oolit g. [*liester* oolitoù].

Oolithikum n. (-/-s) : [henzouarouriezh] ooliteg g.

oolithisch ag. : oolitek.

oophag ag. : [loen.] viezat, P. debrer vioù.

Oophagie b. (-) : [loen.] viezadezh b.

Oospore b. (-,-n) : [louza.] oospor str., oosporenn b.

Oothek b. (-,-en) : [loen.] viaoueg b. [*liester* viaouegoù], ooteg g. [*liester* ootegoù].

Oozyt g. (-en,-en) / **Oozyte** b. (-,-n) : [bev., mezeg.] ovokit str., ovokitenn b.

OP g. (-/-s,-/-s) : [berradur evit **Operationssaal**] bloc'h-oberata g., kamb oberata b.

Opa g. (-s,-s) : 1. tata-gozh g., tadig-kozh g., P. papabig charl b. ; 2. P. [altmodischer Mensch] kozh kripon g., kozh loufer dibaseet g., kozh loufer digoulzet g., kozh straker dibaseet g., kozh straker digoulzet g. ; 3. paotr kozh g. ; 4. [loen.] *Opa Langbein*, [loen.] opilion g. [*liester* opilioned], kemener g. [*liester* kemenerien], falc'heg g. [*liester* falc'heged / falc'heien], falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kemener bras g. [*liester* kemenerien vras], kastell-eost g., karrad-foen g.

opak ag. : demer, didreuzwelus, divoull ; *opak machend*, demeraus, ... demeraat, divoullaas, ... divoullaat ; *opak machen*, demeraat, divoullaat ; *opak werden*, demeraat, divoullaat ; *ein Fenster opak machen*, divoullaat ur prenestr ; *röntgenopak*, demer ouzh ar skinoù X, didreuzus d'ar skinoù X ; *röntgenopakess Metall*, metal demer ouzh ar skinoù X g. ;

eine opake Stelle, ein opaker Punkt, ein opaker Gegenstand, un demerenn b.

Opaklack g. (-s,-e) : gwernis divoullaus g.

Opal g. (-s,-e) : maen-opal g., opal g. [*liester opalennou*] ; ein Opal, un opalenn b. ; *einem Gegenstand das Aussehen von Opal geben*, opalekaat udb ; *das Aussehen von Opal annehmen*, opalekaat.

opalen ag. : opalidik, opalek, opalheñvel, e doare ar maen-opal, a-zoare gant an opal, a-seurt gant ar maen-opal.

Opalgegenstand g. (-s,-gegenstände) : opalenn b.

opalartig ag. : opalidik, opalek, opalheñvel, e doare ar maen-opal, a-zoare gant an opal, a-seurt gant ar maen-opal.

opaleszent ag. : opalidik.

Opaleszenz b. (-) : opalidigezh b.

opaleszieren V.gw. (hat opalesziert) : skediñ-diskediñ evel an opal.

Opalglas n. (-es) : opalin g. ; *Gegenstand aus Opalglas*, opalinenn b.

opalisieren V.gw. (hat opalisiert) : skediñ-diskediñ evel an opal.

V.k.e. (hat opalisiert) : [tekn.] opalekaat.

opalisierend ag. : opalidik.

Opalisierung b. (-,-en) : [tekn.] opalekadur g., opalekaat g.

Opalwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] garved gwenn str., garvedenn wenn b.

opazifizieren V.k.e. (hat opazifiziert) : [tekn.] demeraat, divoullaat.

Opazifizieren n. (-s) : [tekn.] demeratur g., demeraat g., divoulladur g., divoullaat g.

opazifizierend ag. : demeraus, ... demeraat, divoullaus, ... divoullaat.

Opazifizierung b. (-,-en) : [tekn.] demeratur g., demeraat g., divoulladur g., divoullaat g.

Opazifizierungskraft b. (-) : [tekn., kimiezh] galloud demeraat g., galloud divoullaat g.

Opazifizierungsmittel n. (-s,-) : [kimiezh] demeraer g. [*liester demeraerioù*].

Opazifizierungsvermögen n. (-s) : [tekn., kimiezh] galloud demeraat g., galloud divoullaat g.

Opazimeter n. (-s,-) : demerventer g. [*liester demerventerioù*].

Opazimetrie b. (-) : demerventerezh g.

opazimetrisch ag. : demerventadel.

Opazität b. (-) : 1. divoullder b., demerez g. ; *Röntgenopazität*, *Radioopazität*, demerez ouzh ar skinoù X g. ; 2. *Opazität eines Textes*, amsklaered ur skrid b.

OPEC b. (-) : [*berradur evit Organization of the Petroleum Exporting Countries*] Aozadur ar broioù a eziporzh tireoul g., ABET g., „OPEC“ g.

OPEC-Länder ls. : broioù ABET ls., broioù „OPEC“ ls.

Oper b. (-,-n) : 1. [arz] c'hoarigan g., opera g. ; *Oper in großer Ausstattung*, abadenn c'hoarigan war an ton bras (war an ton uhelañ) b. ; *komische Oper*, *scherzhafte Oper*, opera-komek g. ; *Rockoper*, c'hoarigan rock g., opera-rock g. ; 2. [savatur] opera g., c'hoarigandi g. ; *die Berliner Oper*, opera Berlin g., c'hoarigandi Berlin g.

Opera buffa b. (-, Opere buffe) : opera-bouf g.

operabel ag. : 1. implijadus, arveradus, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh, pare da implijout, pare da arverañ, prest da implijout, prest da arverañ, prest d'an implij, gwezhiadek ; 2. [mezeg.] oberatadus.

Operand g. (-en,-en) : [stlenn.] oberantenn b., niñvuzenn b.

Operateur g. (-s,-e) : 1. [mezeg.] surjian g., oberataour g. ; 2. luc'hskeudenner g. ; 3. penngameraour g. ; 4. [sal sinema] bannataer g.

Operateurin b. (-,-nen) : 1. [mezeg.] surjanez b., oberataourez b. ; 2. luc'hskeudennerez b. ; 3. penngameraourez b. ; 4. [sal sinema] bannataerez b.

Operating System n. (-s,-e) : [stlenn.] reizhiad korvoiñ b.

Operation b. (-,-en) : 1. [mezeg.] oberatadenn b., oberatadur g., gwezhiadenn surjanel b. ; *sich einer Operation unterziehen*, bezañ oberataet, P. mont ar ar based ; *die Operation hat lange gedauert*, pell eo bet padet an oberatadenn, hir eo bet padet an oberatadenn ; *bei einer Operation übernimmt der Chirurg die aktive Rolle, während der Patient sich auf die passive Rolle beschränkt*, en un oberatadenn emañ ar roll oberiat gant ar surjian, ar roll gouzañvat gant ar c'hlañvour ; *Notoperation*, oberatadenn war an tomm b., oberatadenn diwar zifrae b., oberatadenn diwar vall b. ; *er musste sich einer Notoperation unterziehen*, oberataet e voe war an tomm, oberataet e voe diwar zifrae, oberataet e voe diwar vall ; *plastische Operation*, oberatadenn atelviñ b. ; 2. [lu] taol g., gwezhiad vilourel b., embregadeg b., maneur g., gwezhiadenn b., oberiadenn b. ; *eine Militäroperation starten*, *eine Militäroperation einleiten*, luskañ ur wezhiad vilourel ; *Operation verbundener Waffen*, a) kenoberiadenn etre armeoù b., kenembregadeg etre armeoù b. ; b) kenbleustradeg etre armeoù b. ; 3. [mat.] niñvadur g. ; *Rechenoperation*, jedadenn b., jedadur g., oberiadenn b., oberiadur g. ; *Kommutation der Faktoren einer Operation*, kantamsavadur periadoù un niñvadur g. ; 4. [tekn.] oberiadenn b., gwezhiadenn b., gwezhiad g., obererezh g.

operational ag. / **operationell** ag. : 1. implijadus, oberatael, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh, gwezhiadek, gwezhiadel, pare da implijout, pare da arverañ, prest da implijout, prest da arverañ, oberiant ; *operationeller Standpunkt*, *operationeller Gesichtspunkt*, savboent oberatael g., savboent gwezhiadel g. ; 2. war ar pare, prest da stourm, prest da c'hoari, prest da vont dezhi, gwezhiadek ; 3. ... oberiañ ; *operationale Definition*, termenadur oberiañ g.

Operationsabteilung b. (-,-en) : [lu] rann an oberiadennoù b.

Operationsarzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] surjian g., oberataour g.

Operationsfeld n. (-s,-er) : 1. [lu] takad an oberiadennoù g., takad an embregadegoù g. ; 2. [merdead.] takad merdeñ g. ; 3. [mezeg.] maezienn oberata b.

Operationsgebiet n. (-s,-e) : 1. [lu] takad an oberiadennoù g., takad an embregadegoù g. ; 2. [merdead.] takad merdeñ g.

Operationsraum g. (-s,-räume) / **Operationssaal** g. (-s,-säle) : [mezeg.] bloc'h-oberata g., kambr oberata b.

Operationsschock g. (-s,-s) : [mezeg.] bleuz oberatael g.

Operationsschwester b. (-,-n) : [mezeg.] klañvdiourez ar bloc'h-oberata b.

Operationssitus g. (-,-) : [mezeg.] maezienn oberata b.

Operationstisch g. (-es,-e) : [mezeg.] taol-oberata b., P. pased b.

Operationstrakt g. (-s,-e) : [mezeg.] bloc'h-oberata g., kambr oberata b.

Operationsverstärker g. (-s,-) : [mat., tekn.] amplaeur niñvadurel g. [*liester amplaeurioù niñvadurel*].

Operationswerk n. (-s,-e) : [stlenn.] unvez niveroniel ha mezoniel b.

Operationszeichen n. (-s,-) : [mat.] niñvader g. [*liester niñvaderioù*].

operativ ag. : 1. [lu] oberatael, gwezhiadel, gwezhiadek ; *operatives Team*, pare wezhiadek b. ; *operativer Standpunkt*, *operativer Gesichtspunkt*, savboent oberatael g., savboent gwezhiadel g. ; 2. [mezeg.] ... oberata, oberatael, oberataek, surjanel ; *operative Komplikation*, rouestlad oberatael g. ;

operativer Eingriff, oberatadenn b., oberatadur g., oberatadenn surjaniel b., gwezhiadenn surjaniel b. ; *operative Kastration*, spazhañ surjaniel g. ; *operative Entfernung*, ezvenadur g., ezvenañ g. ; *die operative Entfernung von Tumoren*, an ezvenañ yoc'hennoù g. ; **3.** gwezhiadennel, ... oberiañ ; *operatives Vorgehen*, mod oberiañ g.

Operator¹ g. (-s,-en) : [stlenn., den] oberataer g., penelour g. [*liester* penelourien].

Operator² g. (-s,-en/s) : **1.** [stlenn., benveg] niñvader g. [*liester* niñvaderioù] ; *logischer Operator*, niñvader mezoniel g. ; *Folgeoperator*, niñvader kemalat g. ; **2.** [mat.] niñvader g. [*liester* niñvaderioù] ; *binärer Operator*, niñvader daouadek g. ; *das Pluszeichen (+) wird als mathematischer Operator für die Addition verwendet*, an arouezenn mui (+) a zo niñvader ar sammadur ; *Greenscher Operator*, diskoulmantenn b.

Operatorin b. (-,-nen) : [stlenn.] oberataerez b.,

Operette b. (-,-n) : operetenn b.

operierbar ag. : [mezeg.] oberatadus ; *nicht operierbar*, anoberatadus, ... n'oufed ket oberata, ... na c'heller ket oberata.

operieren V.k.e. (hat operiert) : **1.** [mezeg.] oberata ; *erneut operieren*, adoberata ; *jemanden am Auge operieren*, jemandes Auge operieren, oberata u.b. diouzh e lagad, oberata u.b. eus e lagad, oberata lagad u.b. ; *jemanden am Herzen operieren*, oberata u.b. eus e galon ; *sich operieren lassen*, bezañ oberataet, P. mont àr ar based ; *notoperieren*, *sofort operieren*, oberata diwar zifrae, oberata war an tomm, oberata diwar vall ; **2.** ober, embreger, seveniñ, oberiañ.

V.gw. (hat operiert) : **1.** [mezeg.] oberata ; **2.** mont dezhi, embregata, aktiñ, oberiñ ; **3.** [lu] kas ur gwezhiad milourel endro, luskañ ur wezhiad vilourel, brezelekaat, brezeliñ, bellañ.

Operierte(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] klañvour bet oberataet g., klañvourez bet oberataet b.

Operment n. (-s) : [kimiezh] orpimant g., orpimant-gwenn g., arsenik g.

Opernballett n. (-s,-e) : opera-barrezh g.

Opernbuch n. (-s,-bücher) : levrig c'hoarigan g., levrig opera g.

Operndichter g. (-s,-) : saver poizioù c'hoarigan g.

Operngesang g. (-s,-gesänge) : kan opera g., c'hoarigan g.

Opernglas n. (-es,-gläser) / **Operngucker** g. (-s,-) : lunedenn c'hoariva b., gevellunedenn c'hoariva b.

opernhaf ag. : operael, ... c'hoarigan, evel en ur c'hoarigan, ... opera.

Opernhaus n. (-es,-häuser) : c'hoarigandi g., opera g.

Opernkomponist g. (-en,-en) : [sonerezh] sonaozour operaoù g.

Opernregisseur g. (-s,-e) : leurenner opera g.

Opernsänger g. (-s,-) : kaner opera g., kanour opera g., operaour g.

Opernsängerin b. (-,-nen) : kanerez opera b., kanourez opera b., operaourez b.

Operntext g. (-es,-e) : levrig c'hoarigan g., levrig opera g.

Operon n. (-s,-s/-en) : [bev.] operon g. [*liester* operonoù].

Opfer n. (-s,-) : **1.** aberzh g., road g. [*liester* roadoù], ro g. [*liester* roioù], road-meur g., road-sakr g., roadenn b., lidkinnig g., lidroad g., sakrifis g. ; *den Göttern ein Opfer (dar)bringen*, kinnig un aberzh d'an doueed, ober un aberzh evit habaskaat an doueed, ober ur road d'an doueed ; *jemandem etwas zum Opfer bringen*, profañ udb d'u.b., reiñ udb e prof d'u.b., kinnig udb d'u.b. da aberzh (da road), aberzhiñ udb d'u.b. ; *große Opfer (an Geld) bringen*, *große finanzielle Opfer bringen*, aberzhiñ ur bern arc'hant, aberzhiñ ur pochat mat a arc'hant, mont un tousegad mat a arc'hant digant an-unan, debriñ an diaoul hag e bevar [gant u.b. / gant udb], foetañ kalz a arc'hant,

ober un dismantr euzhus a arc'hant, dismantrañ arc'hant bras, en em ziwadañ ; *kein(e) Opfer scheuen*, na ober pizh, na zalc'h'er pizh d'e wenneien, mont frank d'e yalc'h, na zamantiñ d'e zispignoù (d'e zanvez, d'e boan, d'e gorf), na gaout damant d'e boan ; *um auf dem Weltmarkt konkurrenzfähig zu bleiben*, *musste das Land große Opfer auf sich nehmen*, evit chom kevezus en nevid-bed e rankas ar vro asantiñ da aberzhioù pounner.

2. aberzhiñ g. ; *das Tieropfer*, an aberzhiñ loened g.

3. *Ritualopfer*, aberzhad g. / aberzhed g. [*liester* aberzhidi], lidlazhad g. / lidlazed g. [*liester* lidlazhidi], aberzhadez b., lidlazhadez b.

4. gouzañvad g. [*liester* gouzañvidi], gouzañvadez b., gouzañver g. [*liester* gouzañverien], gouzañverez b., gouziaviad g. [*liester* gouziviadi], gouziaviadez b., droukreuziad g. [*liester* droukreuzidi], droukreuziadez b., darvoudad g. [*liester* darvoudidi], darvoudadez b., gwallzarvoudad g. [*liester* gwallzarvoudidi], gwallzarvoudadez b., reuziad g. [*liester* reuzidi], reuzied [*liester* reuzidi] g. ; *Opfer eines Unfalls*, *Opfer einer Katastrophe*, droukreuziad g. [*liester* droukreuzidi], droukreuziadez b., darvoudad ur gwallreuz g. [*liester* darvoudidi ur gwallreuz], darvoudadez ur gwallreuz b., gwallzarvoudad g. [*liester* gwallzarvoudidi], gwallzarvoudadez b., gouzañvad ur gwallreuz g., gouzañvadez ur gwallreuz b., gouzañvad ur gwallzarvoud g., gouzañvadez ur gwallzarvoud b., darvouded g. [*liester* darvoudidi] ; *den Unfallopfern erste Hilfe leisten*, reiñ an deborzhoù kentañ da reuzidi ur gwallzarvoud ; *die Opfer, deren wir gedenken* / *die Opfer, denen wir gedenken*, ar reuzidi a reomp memor outo ; *der Opfer des Nationalsozialismus gedenken*, ober memor eus reuzidi ar vroadsokialouriezh, enoriñ memor reuzidi ar vroadsokialouriezh, memoriñ reuzidi ar vroadsokialouriezh, kounaat reuzidi ar vroadsokialouriezh ; *Opfer des Schicksals*, gouziaviad an tonkadur g. ; *einem Unfall zum Opfer fallen*, bezañ drouktizhet gant ur gwallzarvoud, bezañ droukreuziad ur gwallzarvoud ; *unzählige Bewohner fielen der Pest zum Opfer*, ar vosenn a reas ur riñs war an annezidi, ar vosenn a reas e rumm war an annezidi, ar vosenn a lakeas da vervel ur spont a dud ; *den Flammen zum Opfer fallen*, bezañ boued d'an tan-gwall, bezañ krog an tan en dra-mañ-tra, bezañ o teviñ, bezañ o tangwallañ ; *er fiel einem Mordanschlag zum Opfer*, drouklazhet e voe ; *einer Sache zum Opfer fallen*, bezañ tapet e-barzh udb, kouezhañ ur bec'h bennak war an-unan da-heul udb, kaout nec'h gant udb, mont da neuz (mont da get, mont da hesk, mont d'an hesk, mervel) abalamour d'udb, mont da goll en abeg d'udb, kouezhañ ur gwall bennak war an-unan / war an dra-mañ-tra, bezañ gwazh eus udb, bezañ distrujet (dismantret, gwastet, freuzet) gant udb ; *das Eisenbahnunglück hat viele Opfer gefordert*, kalz a dud a oa bet gloazet pe o doa kollet o buhez er gwallzarvoud a oa degouezhet gant an tren, kalz a dud a oa bet tapet er gwallzarvoud a oa erruet gant an tren, kalz a dud a oa bet paket er gwallzarvoud a oa c'hoarvezet gant an tren ; *die Opfer der extremen Armut*, ar beorien du ls., ar re baourañ e-touesk ar re baourañ ls. ; *das Opfer einer Täuschung sein*, bezañ touellet gant e zaoulagad.

Opfer- : ... aberzhel, ... aberzhiñ, ... aberzh, ... prof.

Opferaltar g. (-s,-altäre) : [relij.] aoter ar grataat b.

opferbereit ag. : emroüs, diemzamant, dizamant outañ e-unan ; *opferbereit sein*, bezañ diemzamant, bezañ dizamant ouzh an-unan (*outañ e-unan*, *outi hec'h-unan h.a.*), bezañ emroüs.

Opferbereitschaft b. (-) : emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emnac'hañ g., emroüsted b., emro g., emroidigezh b.

Opferbinde b. (-,-n) : seizenn sakr b.
Opferbrot n. (-s) : bara benniget g.
Opferdiener g. g. (-s,-) : lidlazhour g.
Opferer g. (-s,-) : aberzhour g., lidlazher g.
Opferfest n. (-es,-e) : lidaberzh g., lidlazh g., lidlazhadenn b.
opferfreudig ag. : **1.** brokus, lark, largentezus, frontal ; **2.** emroüs, diemzamant, dizamant ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*).
Opferfreudigkeit b. (-) : **1.** brokusted b., largentez b. ; **2.** emroüsted b., emnac'h g., emaberzh g., emzinac'h g.
Opfergabe b. (-,-n) : [relij.] prof aberzh g., donezon g., prof g., profadenn b., aberzh g., road g. [*liester roadoù*], road-meur g., road-sakr g., roadenn b., ro g. [*liester roiou*], lidkinnig g., lidroad g., sakrifis g., gouestladur g., kinnig g., kinnigadenn b., kinnigidigezh b., kinnigadur g., profadur g. ; *er legte seine Opfergabe vor den Altar nieder*, lakaat a reas e brof e-tal an aoter, leuskel a reas e brof e-tal an aoter, lezel a reas e brof e-tal an aoter.
Opfergebet n. (-s,-e) : [relij.] kinnigadur g., ofertouer g.
Opfergeist g. (-es) : emroüsted b., emnac'h g., emaberzh g., emzinac'h g.
Opfergeld n. (-s,-er) : [relij.] prof aberzh g., donezon g., prof g., aberzh g., road g. [*liester roadoù*], roadenn b., ro g. [*liester roiou*].
Opferkasten g. (-s,-kästen) : kef g.
Opferkerze b. (-,-n) : [relij.] goulouenn-goar b. ; *dem heiligen Erwan eine Opferkerze spenden*, lakaat ur c'houlouenn-goar d'an Aotrou sant Erwan.
Opferknecht g. g. (-s,-e) : lidlazhour g.
Opferlamm n. (-s,-lämmer) : **1.** oan kinniget da aberzh d'an doueed g., oan kinniget da aberzh da Zoue g. ; **2.** [dre astenn.] gouzañvad didamall g., aberzhad didamall g., lidlazhad didamall g., bouc'h an aberzh g., bouc'h ar pec'hedoù g.
Opfermut g. (-s) : emroüsted b., emnac'h g., emaberzh g., emzinac'h g.
opfern V.k.e. (hat geopfert) : **1.** aberzhiñ, lidaberzhiñ, lidlazhañ, kinnig da aberzh, reiñ e prof ; *wer opfert noch den alten bretonischen Heiligen*, piv a brof d'hor sent kozh ; *er würde alles opfern, sogar sein Leben*, reiñ a rafe pep tra, ha pa ve e vuhez e ve ; **2.** [dre skeud.] aberzhiñ, profañ, ober aberzh eus ; *sie opferte ihm ihre Jungfräulichkeit*, aberzhiñ a reas he gwerc'hded dezhañ.
V.em. : **sich opfern** (hat sich (ak.) geopfert) : aberzhiñ e vuhez, ober aberzh eus e vuhez, reiñ e vuhez (evit u.b./evit udb), na zamantiñ d'e vuhez (d'e boan, d'e gorf), na gaout damant d'e vuhez (d'e boan, d'e gorf), en em aberzhiñ, en em zioueriñ.
Opfern n. (-s) : aberzhiñ g., lidaberzhiñ g., lidlazhañ g. ; *das Opfern von Tieren*, an aberzhiñ loened g.
Opferpfennig g. (-s,-e) : prof g.
Opferpriester g. (-s,-) : aberzher g.
Opferritus g. (-,-riten) : lid aberzhel g.
Opferschale b. (-,-n) / **Opferschüssel** b. (-,-n) : plad-prof g.
Opfersinn g. (-s) : emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emouestlerez g., emginnig g.
Opferstätte b. (-,-n) : aberzhlec'h g.
Opferstein g. (-s,-e) : maen-aberzh g.
Opferstock g. (-s,-stöcke) : [relij.] kef g., kef an aluzen g., kef ar profadennoù g.
Opfertier n. (-s,-e) : hostiv g. [*liester hostivoù*], ostiv g. [*liester ostivoù*], loen kinniget da aberzh d'an doueed g., loen aberzh da Zoue g.
Opfertisch g. (-s,-e) : aoter g.

Opfertod g. (-s) : *den Opfertod erleiden*, **a)** ober aberzh eus e vuhez, kouezhañ war an dachenn enor, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, mervel evel merzher, mervel evit udb ; **b)** bezañ lidlazhet.
Opferung b. (-,-en) : **1.** lidaberzh g., aberzh g., aberzhiñ g., road g., road-meur g., roadenn b., lidlazh g., lidlazhadenn b., kinnigadenn b., lidkinnig g., lidroad g., sakrifis g. ; *die Tieropferung*, an aberzhiñ loened g. ; **2.** [relij.] *Mariä Opferung*, gouel kinnigadur ar Werc'hez g., Gouel-Maria-Viz-Du g., Gouel Maria e miz Du g. (Gregor).
Opferwille g. (-ns) : emroüsted b., emnac'h g., emaberzh g., emzinac'h g.
opferwillig ag. : emroüs, diemzamant, dizamant ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*).
Opferwilligkeit b. (-) : emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emouestlerez g., emginnig g.
Ophidiophobia b. (-) : [mezeg.] naerarur g., arur an naeron g.
Ophikleide b. (-,-n) : [sonerezh] ofleidell b.
Ophiolatrie b. (-) : naerazeulerez g.
ophiophag ag. : [loen.] naerezat.
Ophit¹ g. (-s,-e) : [maenoniezh] marbr naerek g.
Ophit² g. (-en,-en) : [relij.] naerelour g. ; *Glaubenslehre der Ophiten*, naerelouriezh b.
ophitisch ag. : **1.** naerel, naerheñvel ; **2.** [relij.] naerelour.
Ophthalmie b. (-) : [mezeg.] oftalmiezh b., lagadfo g., tanijenn-lagad b., lagadad g.
ophthalmisch ag. : [mezeg.] oftalmek, lagadel, ... al lagad ; *ophthalmische Migräne*, kernad lagadel b.
Ophthalmologe g. (-n,-n) : [mezeg.] lagadour g., medisin an dremm (Gregor) g., oftalmologour g., medisin an daoulagad g.
Ophthalmologie b. (-) : [mezeg.] lagadouriezh b.
ophthalmologisch ag. : [mezeg.] lagadouriel b.
Ophthalmometer n. (-s,-) : [mezeg.] oftalmometr g.
Ophthalmoskop n. (-s,-) : [mezeg.] oftalmoskop g.
Ophthalmoskopie b. (-s,-n) : [mezeg.] oftalmoskopiezh b.
ophthalmoskopisch ag. : [mezeg.] oftalmoskopek.
Opiat n. (-s,-e) : [mezeg.] opiomeg g. [*liester opiomeier*].
Opinel® n. (-s,-s) / **Opinel®-Messer** n. (-s,-) : [kontell-bleg] opinel® g.
Opioid n. (-s,-e) : [mezeg.] opioid g. [*liester opioïdoù*].
Opium n. (-s) : opiom g. ; *einer Substanz Opium beimengen*, opiomekaat un danvezenn ; *die Religion ist das Opium des Volkes* [Marx], opiom ar bobl a zo eus ar relijion, ar relijion eo opiom ar bobl.
Opiumextrakt g. (-s) : douhennad opiom g., strilhadur opiom g., eztennad opiom g., eztenn opiom g., tennad opiom g., laodanom g.
opiumhaltig ag. : opiomek.
Opiumhöhle b. (-,-n) : mogederezh-opiom b., butunerezh opiom b.
Opiummittel n. (-s,-) : [mezeg.] opiomeg g. [*liester opiomeier*].
Opiumraucher g. (-s,-) : mogeder-opiom g., butuner opiom g.
Opiumraucherin b. (-,-nen) : mogederez-opiom b., butunerez opiom b.
Opiumsucht b. (-) : opiomadegzh b., opiomgaehzhedez b.
Opiumsüchtige(r) ag.k. g./b. : opiomad g., opiomadez b., opiomgaehzhad g., opiomgaehzhadez b.
Opiomtinktur b. (-,-en) : [mezeg.] laodanom g., tentur opiom g.
Opodeldok g./n. (-s) : [mezeg., istor] [*Linimentum saponato-camphoratum*] traet soavonek g., opodeldok g.
Opossum n. (-s,-s) : [loen.] oposom g. [*liester oposomed*], sarigenn b. [*liester sariged*].

opotherapieutisch ag. : [mezeg.] opoterapek.
Opothérapie b. (-) : [mezeg.] opoterapiezh b.
Oppidum n. (-s, Oppida) : [istor] opidom g. [*liester* opidomou], din g.
Opponent g. (-en, -en) : eneber g., arbenner g., arbenmour g., harzer g., kontrolier g., rebarbour g., nagenner g. ; *die Opponenten*, an eneberien ls.
Opponentin b. (-, -nen) : eneberezh b., arbenner b., arbennoez b., harzerezh b., kontrolierezh b., rebarbouez b., nagenner b.
opponieren V.gw. [gegen] (hat opponiert) : enebañ ouzh, kaelat ouzh, skoilhañ ouzh, taliñ ouzh, mont a-benn da, harpañ ouzh, harpañ a-enep., pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, reiñ dao da, elbikat ouzh, kilstourm ouzh, kilenebiñ ouzh, arbenniñ ouzh, rebarbiñ ouzh.
opportun ag. : aotreüs, eürus, a-du, gwellañ, mat, a-vat, spletus, emsav, emsavus, dereat, ... a zegouezh, ... a zere, ... a zegouezh e koulz, ... a zegouezh e poent hag en amzer, hegoulz.
Opportunismus g. (-) : koulzataerezh g., koulzelouriezh b., matauster g., matausted b., amzerzibaberezh g.
Opportunist g. (-en, -en) : koulzataer g., koulzelour g., mataer g., amzerzibaber g., treizher g., gortozher g., amzerier g., P. klasker e du g., klasker e dro g., silienn b., tra bechar g., gwiblen b. ; *er ist ein echter Opportunist*, hennezh a oar treizhañ diouzh an amzer, eus gouenn ar sili eo, hennezh a zo pechar, hennezh a vez atav war an tu gounit, hennezh a oar ober diouzh ma tro an traoù, ur wiblen a zo anezhañ.
Opportunistin b. (-, -nen) : koulzataerez b., koulzelouez b., mataerez b., amzerzibaberezh b., treizherezh b., gortozerezh b., amzerierezh b., P. klaskerezh he zu b., klaskerezh he zro b., silienn b.
opportunistisch ag. : 1. koulzataer, koulzelour ; *opportunistisch handeln*, ober diouzh an darvoudoù, ober diouzh ma tro an traoù ; 2. [mezeg.] mataus ; *opportunistische Infektion*, kontammadur mataus g.
Opportunität b. (-, -en) : hegoulz g., hegoulzder g., tu g., tro b., avel a-du g., taol-kaer g., afer vat b., misi g., degouezh g.
Opportunitätskosten ls. : [kenwerzh] mizoù hegoulzder ls., mizoù erlec'hiañ ls., mizoù dizerc'hel ls.
Opposition b. (-, -en) : 1. enebiezh b., eneberezh g., enebadur g., enebadenn b., enebadeg b., harzerezh g., rebarb g. ; *zu etwas in Opposition stehen*, bezañ kontrol d'udb, bezañ a-vestu d'udb, bezañ a-gevenep d'udb, na glotañ (na gordañ gant udb), dislavaret (mont a-enep) udb, bezañ e-treuzarbenn d'udb ; *auf Opposition stoßen*, teukañ ouzh un eneberezh taer, kavout harp, kaout harp, kavout harz, kavout avel a-benn ; 2. [polit.] *die Opposition*, an tu enep g., ar gostezenn enep b., an eneberezh g. ; *die Opposition redet die Lage bewusst schlecht*, a-benest-kaer eo e vez gwashaet (duet) stad an traoù gant an tu enep ; *die Opposition mundtot machen*, *die Opposition knebeln*, hualañ berr an tu enep, minwaskañ an tu enep, minellañ an tu enep, minwalañ an tu enep, mudañ an tu enep.
oppositionell ag. : [polit.] ... an tu enep, ... eus an tu enep, ... enebañ, ... an eneberezh, ... eus an eneberezh, enep, nagenner ; *oppositionelle Strömung*, redenn eneb b. ; *oppositionelle Minderheit*, bihanniver enebañ g. ; [yezh.] kevenebadel ; *oppositionelle Merkmale*, regoù kevenebadel ls.
Oppositionelle(r) ag.k. g./b. : [polit.] eneber g., eneberezh b., arbenner g., arbenner b., emsaver g., emsaver b., rebarbour g., rebarbouez b., nagenner g., nagenner b.
Oppositionsbewegung b. (-, -en) : [polit.] enepuskad g.
Oppositionsblatt n. (-s, -blätter) : [polit.] kazetenn eus an tu enep b., kazetenn eneber b.

Oppositionsführer g. (-s, -) : [polit.] marc'h-blein an tu enep g., marc'h-kleur an tu enep g., penn an eneberezh g., bleiner an tu enep g.
Oppositionspartei b. (-, -en) : [polit.] strollad eus an tu enep g., strollad eneber g. ; *die Oppositionsparteien*, ar strolladoù eneber ls.
Oppositionsschleife b. (-, -n) : [stered.] souadur g.
Oppositionswort n. (-s, -e) : [yezh.] enepster g.
Optant g. (-en, -en) : [polit.] voter a-du gant ur raktres g., mouezhier a-du gant ur raktres g., dilenner a-du gant ur raktres g.
Optativ g. (-s, -e) : [yezh.] optativ g. ; *kupitiver Optativ*, optativ mennout g.
optativ ag. / **Optativ** - : ... hetiñ.
Optativpartikel b. (-, -n) : [yezh.] rannig hetiñ b.
optieren V.gw. (hat optiert) : *für etwas optieren*, dibab udb, dibarziñ udb, dilenn udb, choaz udb, diuz udb, diuzañ udb, divizout udb, diforc'h udb, diforc'hiñ udb.
Optik b. (-) : 1. [skiant] optik g., luc'honiezh b., gweledoniezh b. ; *Korpuskularoptik*, *Teilchenoptik*, optik rannig g. ; *Strahlenoptik*, *geometrische Optik*, optik mentoniell g. ; *Wellenoptik*, *physikalische Optik*, optik gwagennel g., optik fizikel g. ; *Quantenoptik*, optik pemantadel g. ; *physiologische Optik*, optik bevedel g. ; 2. [teknologiezh] luc'honi b. ; *integrierte Optik*, luc'honi gevanek b. ; 3. [tekn., benveg] ferennezh b. [*liester* ferennegoù], ferenne-vras b., lagad g., amkanell b., ferenne-dro b. ; 4. neuz b., neuziad b., neuziadur g., stumm g., liv g., feson b., tres g., gwel g., gweled g., diavaez g., diavaezioù ls., derc'h g., enebañ b., gobari g., tailh b., seblant g., spes g., spurmant g., taol g., aoz g./b., diskouez g., pok g. ; 5. *P. einen Knick in der Optik haben*, a) bezañ blink, bezañ luch, bezañ loakr, luchañ, gwilc'hañ, loakriñ, gwelet treuz, bezañ luch e zaoulagad, bezañ ul lagad luch en e benn, blinkañ ; b) [dre skeud.] bezañ o klask ar marc'h ha bezañ azezet war e gein ; *du hast wohl einen Knick in der Optik !* kaset ec'h eus da zaoulagad da liveañ ? anat kerkent eo ! anat da welet eo ! splann hag anat eo ! pikous eo da zaoulagad ? emañ o klask ar marc'h hag azezet out war e gein ! te e vez da zaoulagad o rodellat ez kodell ! te ne gavjes ket ar mor en aod ! lakaet ac'h eus ul lunedoù koad war da zaoulagad ! gleouroù ac'h eus ! berrwelet da vat out ! lakaet eo bet da zaoulagad dit el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar ! emañ da zaoulagad el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar ?
Optiker g. (-s, -) : 1. [skiantour] optikour g., gweledoniour g., luc'honiour g. ; 2. [kenwerzh] lunedour g., luneder g.
Optikerin b. (-, -nen) : 1. [skiantourez] optikourez b., gweledoniourez b., luc'honiourez b. ; 2. [kenwerzh] lunedourez b., lunederez b.
Optikus g. (-, Optizi) : [mezeg., korf.] nervenn ar gweled b.
optimal ag. : gwellek, peurvad, dreist, ar gwellañ-holl, gwellañ, muiañ ; *unter den optimalen Bedingungen*, pa vez an traoù en o gwellañ, an traoù o vezañ en o gwellañ ; *die Verhältnisse auf dem Meer sind optimal*, emañ ar mor en e wellañ.
Optimat g. (-en, -en) : [istor, Henroma] optimat g. [*liester* optimated], ezel eus an noblañs uhelañ a-du gant ar Sened g.
optimieren V.k.e. (hat optimiert) : gwellekaat.
Optimierer g. (-s, -) : 1. [den] gwellekaer g. [*liester* gwellekaerien] ; 2. [benveg] gwellekaer g. [*liester* gwellekaerioù].
Optimierung b. (-, -en) : gwellekadur g., gwellekaat.
Optimierungsmodell n. (-s, -e) : delvan gwellekaat g.
Optimismus g. (-) : gwellweleriezh g., gwellwelaouriezh b., gwellwelouriezh b. ; *naiver Optimismus*, aelouriezh b.

Optimist g. (-en,-en) : gwellweler g., gwellwelaour g., gwellwelour g.

Optimistin b. (-,-nen) : gwellwelerez b., gwellwelaourez b., gwellwelourez b.

optimistisch ag. : gwellwelus, techet da welet an tu brav eus an traoù.

Optimizer g. (-s,-) : [stlenn.] gwellekaer g. [*liester* gwellekaerioù].

Optimum n. (-s, Optima) : 1. tro wellañ a c'hellfe en em gavout b. ; 2. [bev., endro] gwellañ aoziou bevañ a c'hall bezañ ls.

Option b. (-,-en) : 1. dibarzh g., dibab g., dilenn g., diuz g., diuzad g., diviz g., choaz g. ; 2. [arc'hant., kenwerzh] diuzad g. ; *Kaufoption*, *Call-Option*, diuzad prenañ g. ; *Verkaufsoption*, *Put-Option*, diuzad gwerzhañ g. ; *eine Option ausüben*, akuizitañ da vat, seveniñ al lizher-gwerzh, sevel un diuzad ; 3. [stlenn.] dibarzh g., diuzad g. ; *implizite Option*, dibarzh ampleg g., diuzad ampleg g.

optional ag. : diuzadel.

Optionsanbieter g. (-s,-) : [arc'hant.] diuzadour g., roer an diuzad g.

Optionsanleihe b. (-,-n) : [arc'hant.] amprestadenn „*cum option*“ b., amprestadenn gant diuzad b.

Optionsgeber g. (-s,-) / **Optionsgewährer** g. (-s,-) : [arc'hant.] diuzadour g., roer an diuzad g.

Optionskäufer g. (-s,-) : [arc'hant.] akuiziter an diuzad g., prener an diuzad g.

Optionsmarkt g. (-es,-märkte) : [arc'hant.] marc'had war ziuzaoù g.

optisch ag. : 1. gweledel, ... gweled, ... al lagad ; *optisches Signal*, sinal gweledel g., arhent gweledel g. ; *optische Täuschung*, *optische Illusion*, touellwel g., falswelidigezh b., touell-lagad g., kammzerzh gweled g. ; *optische Halluzination*, trezerzh gweled g. ; *optische Wahrnehmung*, gwelerezh g. ; [film] *optisch herangehen*, *optisch näherholen*, zoumañ war-raok ; *etwas optisch darstellen*, hewelaat udb ; 2. [fizik] optikel, ... luc'h, luc'hel, luc'honiell, luc'honiezhel ; *optisches System*, reizhiad optikel b. ; *optische Achse*, ahel optikel g. ; *optischer Schirm*, skramm luc'hel g. ; *optisches Teleskop*, teleskop optikel g. ; *optische Faser*, luc'hedañv g., gwienn optikel b. ; *optisches Pumpen*, pomperezh luc'hel g. ; *optische Verzerrung*, torgamm optikel g. ; *optische Dichte*¹, feuriader luc'htorr g., feuriader gouskogañ g., arstallenn optikel b. ; *optische Dichte*², *optische Densität*, douested luc'hel b. ; *optische Weglänge*, *optischer Weg*, treu al luc'h g. ; *optische Aktivität*, gweredegezh luc'honiell b., c'hwelusted luc'honiell b. ; *optischer Tisch*, eskemmez optikel g., bank optikel g. ; *optische Übertragung*, treuzdoug optikel g. ; 3. [stlenn.] *optischer Plattenspeicher*, *optische Speicherplatte*, *optischer Datenspeicher*, kantenn luc'h b. ; *beschreibbare optische Platte*, kantenn luc'h enskrivadus b. ; *einen optischen Datenspeicher beschreiben*, enskrivañ ur gantenn luc'h ; *optisches Laufwerk*, luc'hlenner g. [*liester* luc'hlennerioù] ; *optische Lesung*, *optische Ablesung*, luc'hleñn g., luc'hleñnerezh g. ; 4. [tekn.] *optischer Sensor*, teutaer luc'hel g. [*liester* teutaerioù luc'hel]

Optoelektronik b. (-) : [fizik] luc'helektronik g., optoelektronik g.

optoelektronisch ag. : [fizik] luc'helektronek, optoelektronek.

Optometer n. (-s,-) : [mezeg.] optometr g.

Optometrie b. (-) : [mezeg.] optometriezh b.

optometrisch ag. : [mezeg.] optometrek.

Optometrist g. (-en,-en) : [mezeg.] optometroug g.

Optotronik b. (-) : [fizik] luc'helektronik g., optoelektronik g.

optotronisch ag. : [fizik] luc'helektronek, optoelektronek.

Optronik b. (-) : 1. [fizik] luc'helektronik g., optoelektronik g. ; 2. [lu] optronik g.

optronisch ag. : 1. [fizik] luc'helektronek, optoelektronek ; 2. [lu] optronek.

opulent ag. : fonnus, puihl, pompadus, lorc'hus, pompus ; *opulentes Essen*, pred fonnus g., pred a-stroñs g., tarin a friko g., pabor a bred g., pred eus an dibab g., pred eus ar gurunenn g., pred eus ar vegenn g., banvez eus ar c'haerañ g., friko c'hagn b./m., P. foeltr-bouzelloù g., talar gour g.

Opuntia b. (-,-n) : [louza.] kaktuz opuntia str., kaktuzenn opuntia b., kaktuz paliked str., kaktuzenn baliked b.

Opus n. (-, Opera) : [sonerezh] opus g., oberenn b.

Orade b. (-,-n) : [loen.] aouredenn b., doreadenn b., doreenn b., [*liester* doreed], lagadeg g., glazenn fri-aour b., glazenn skouarn-velen b., gouzerzh g./b., taleg g., speg g., suienn b. ; *kleine Orade*, folligan g.

Orakel n. (-s,-) : 1. diougan g., orakl g. [*liester* orakloù] ; 2. diouganlec'h g., oraklec'h g.

orakelhaft ag. : diouganel.

orakelmäßig ag. : evel un diouganer, evel ur beleg-meur ; *orakelmäßig sprechen*, komz evel un diouganer.

orakeln V.k.e. (hat orakelt) : diouganañ, komz evel un diouganer.

Orakelspruch g. (-s,-sprüche) : diouganadenn b., orakl g. [*liester* orakloù].

Orakelstätte b. (-,-n) : diouganlec'h g., oraklec'h g.

oral ag./Adv. : 1. genaouel, ... ar genoù ; *oraler Selbstlaut*, vogalenn-c'henoù b. ; [bred.] *orale Phase*, *orale Stufe*, pazenn c'henaouel b., fazenn chugal ar vabiged hervez Freud b., prantad chugal ar vabiged hervez Freud g., taolad chugal g. ; 2. [rev] genoù-rev.

Adv. : dre gomz, dre c'henoù, dre ar genoù, a-veg, a-c'henoù, a-gomz, a-deod ; [mezeg.] dre ar genoù ; *oral einzunehmen*, da gemer dre ar genoù, da lonkañ. ; *ein Arzneimittel oral einnehmen*, euvriñ ul louzoù bennak dre ar genoù.

Oralität b. (-) : 1. komz g., henlavar g. ; *von Oralität zu Literalität*, eus ar c'homz d'ar skrivañ ; 2. [bred.] genaouelezh b.

Oralphase b. (-,-n) : [bred.] pazenn c'henaouel b., fazenn chugal ar vabiged hervez Freud b., prantad chugal ar vabiged hervez Freud g., taolad chugal g.

oral-sadistisch ag. : [bred.] c'henaouel-sadek ; *oral-sadistische Stufe*, pazenn c'henaouel-sadek b.

Oralverkehr g. (-s) : [rev.] broud genoù-rev g., broud revel dre ar genoù g.

Orange¹ n. (-,-/-s) : liv-orañjez g., orañjez g.

Orange² b. (-,-n) : [louza.] aval-orañjez g., orañjez str., orañjezenn b., aouraval g., aval-Spagn g. ; *den Saft aus einer Orange pressen*, gwaskañ un orañjezenn evit kaout e chug, chugañ un orañjezenn, dichugañ un orañjezenn, deverañ un orañjezenn ; *Bitterorange*, orañjez c'hwerv str., orañjezenn c'hwerv b. ; *Blutorange*, orañjez ruz str., orañjezenn ruz b. ; [kegin.] *die Orangen mit einem scharfen Messer schälen und dabei die weiße Haut entfernen*, peliat an orañjez betek ar vouedenn ; *Ente à l'orange*, *Ente in Orangensoße*, houad gant orañjez g., kig houad aozet gant aouravaloù g.

Orange³ n. : [kêr] Aurenja b., Orañj b. ; *das Fürstentum Orange*, priñselezh Orañj b., priñselezh Orania b.

orange⁴ ag. digemm a-wechoù : orañjez, liv-orañjez, melen-ruz, ... a zoug liv an orañjez, livet e melen-ruz ; *ein orange Kleid*, *ein oranges Kleid*, ur vrozhañ orañjez b., ur vrozhañ melen-ruz b.

Adv. : *etwas orange färben*, orañjezañ udb.

Orangeade b. (-,-n) : [kegin.] orañjalez b., dour-orañjez g.
Orange-Ass n. (-es) : [kartoù] born karo g., bid karo g., louz karo g.
Orangeat n. (-s,-e) : [kegin.] orañjez kofizet str.
orangefarben ag. / **orangefarbig** ag. : orañjez, liv-orañjez, melen-ruz, ... a zoug liv an orañjez, livet e melen-ruz.
Orangegürtelträger g. (-s,-) : [sport] *ein Orangegürtelträger*, ur gouriz orañjez g.
orangen ag. : orañjez, liv-orañjez, melen-ruz, ... a zoug liv an orañjez, livet e melen-ruz.
Orangenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-orañjez str., orañjezenn b. [*liester* orañjezenned, orañjezed], aouravalenn b.
Orangenblüte b. (-,-n) : [louza.] bleuñv orañjez str.
Orangenblütenöl n. (-s) : eoul bleuñv orañjez g.
Orangenblütenwasser n. (-s) : dour bleuñv orañjez g.
orangefarben ag. / **orangefarbig** ag. : orañjez, liv-orañjez, melen-ruz, ... a zoug liv an orañjez, livet e melen-ruz.
Orangenhain g. (-s,-e) : orañjezeg b. [*liester* orañjezegil], aouravalenneg b. [*liester* aouravalennegil].
Orangenhaut b. (-,-häute) : [mezeg.] kellulit g.
Orangenkern g. (-s,-e) : [louza.] splus orañjez str., greun orañjez str., had orañjez str.
Orangenplantage b. (-,-n) : orañjezeg b. [*liester* orañjezegil], aouravalenneg b. [*liester* aouravalennegil].
Orangensaft g. (-s,-säfte) : [kegin.] chug orañjez g., dour orañjez g., orañjalez b.
Orangenschale b. (-,-n) : [louza.] pel orañjez g., pluskenn un orañjezenn b. ; *Orangenschalen*, rusk orañjez str., plusk orañjez str.
Orangenschnitt g. (-es,-e) : [Bro-Suis / su Bro-Alamagn, louza., kegin.] oeñs g.
Orangensorbet g./n. (-s,-s) : [kegin.] orañjezenn sklaset b.
Orangenzeste b. (-,-n) : [kegin.] pel orañjez g.
Orangerie b. (-,-n) : 1. orañjezeg b. [*liester* orañjezegil], aouravalenneg b. [*liester* aouravalennegil] ; 2. orañjezdi g., orañjerezh b.
Orangeriegebäude n. (-s,-) : orañjezdi g., orañjerezh b.
orangerot ag. : orañjez, liv-orañjez, melen-ruz, ... a zoug liv an orañjez, livet e melen-ruz.
Orangismus g. (-) : [istor] orañjouriezh b.
Orangist g. (-en,-en) : [istor] orañjour g. [*liester* orañjourien].
orangistisch ag. : [istor] orañjour.
Orang-Utan g. (-s,-s) : [loen.] orangoutan g. [*liester* orangoutaned], marmouz-koad g.
Oranien n. : [istor] 1. Orañj b., Orania b. ; 2. lignez Orañj b., lignez Orania b. ; *Prinz von Oranien*, Priñs a Orañj-Nassau g., Priñs Orania g. ; *Fürstentum Oranien*, priñselezh Orañj b., priñselezh Orania b.
Oranier g. (-s,-) : uheliad eus lignez Orañj g., uheliad eus lignez Orania g.
Oranier-Partei b. (-) : [istor] strollad orañjour g., kostezenn orañjour b.
Orans g. (Oranten, Oranten) / **Orant** (-en,-en) : [arz] pedenner g.
Orante b. (-,-n) : [arz] pedennerez b.
Oratorianer g. (-s,-) : [relij.] oratorian g. [*liester* oratorianed].
oratorisch ag. : 1. ... prezeg, ... ar prezeg, prezegennus ; 2. [sonerezh] ... a sell ouzh an oratorio, ... a sell ouzh an oratorioù.
Oratorium n. (-s, Oratorien) : 1. [relij.] ti-pediñ g., chapel b., orator g., pedennlec'h g., aluzenerezh b. ; 2. *das Oratorium*, urzh an oratorianed g. ; 3. [sonerezh] c'hoarigan-iliz g., c'hoarigan-santel g., oratorio g.

Orbit g. (-s,-s) : [stered.] amestez g. ; *Orbit eines Planeten*, amestez ur blanedenn g. ; *im Orbit*, en amestez ; *einen Satelliten in Orbit positionieren*, amestezañ ul loarell ; *einen Satelliten vom Orbit abbringen*, diamestezañ ul loarell ; *von dem Orbit abkommen*, diskregiñ diouzh e amestez, diamestezañ ; *Abbringung von dem Orbit*, *Abkommen von dem Orbit*, diamestezadur g., diamestezañ g. ; *rechtläufiger Orbit*, *prograder Orbit*, amestez kendu g. ; *rückläufiger Orbit*, *retrograder Orbit*, amestez gindu g. ; *geostationärer Orbit*, amestez geoarsavel g., amestez douargestal g. ; *Hufeisenorbit*, amestez elipsennek g.
Orbita b. (-, Orbitæ) : [korf.] poull al lagad g., pod al lagad g., poull-lagad g., pod-lagad g. ; *Fettkörper der Orbita*, korf behinek ar pod-lagad g.
Orbitaboden g. (-s,-böden) : [korf.] speur drañ ar pod-lagad b.
orbital ag. : 1. [fizik.] kelc'htroel, amestezel, ... en amestez ; 2. [korf.] ... ar pod-lagad.
Orbital n. (-s) : [fizik.] amestezva g.
Orbital- : [fizik.] kelc'htroel, amestezel, en amestez ; 2. [korf.] ... ar pod-lagad.
Orbitalflug g. (-s,-flüge) : nij amestezel g., nij en amestez g.
Orbitalrand g. (-s,-ränder) : [korf.] ribl ar pod-lagad.
Orbiter g. (-s,-) : amestezer g. [*liester* amestezerioù].
Orca g. (-s,-s) / **Orcawal** g. (-s,-e) : [loen.] skoazog g. [*liester* skoazoged], skoazeg g. [*liester* skoazeged], bleiz-mor g. [*liester* bleizi-mor], morvleiz g. [*liester* morvleizi].
Orchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ g., laz-binvioù g., orkestra g., muzik g. ; *ein Orchester dirigieren*, bleinañ ul laz-seniñ ; *während das Orchester spielte*, e-pad ma c'hoarie ar muzikoù.
Orchesterbegleitung b. (-,-en) : [sonerezh] orkestradur g., orkestriñ g., eilerezh orkestra g.
Orchesterdirigent g. (-en,-en) : bleiner laz-seniñ g., mestr laz-seniñ g., penn orkestra g.
Orchestergraben g. (-s,-gräben) : [sal ar sonadegoù] poull rakleur g.
Orchesterloge b. (-,-n) : rakleur b., rakleurenn b.
Orchesterraum g. (-s,-räume) : rakleur b., rakleurenn b.
Orchestersessel g. (-s,-) : azezenn rakleur b., kador rakleur b.
Orchesterstimme b. (-,-n) : roll orkestra g., skrid-sonerezh evit ur benveg g.
orchestral ag. : orkestrel.
orchestrieren V.k.e. (hat orchestriert) : orkestrañ ; *neu orchestrieren*, adorkestrañ.
Orchestrierer g. (-s,-) : orkestrour g.
Orchestrierung b. (-,-en) : orkestradur g., orkestrañ g.
Orchidee b. (-,-n) : [louza.] orkideenn b., orkide str.
Orchideengewächs n. (-es,-e) : orkideg g. [*liester* orkideged].
Ordal n. (-s,-ien) : [Krennamzer] barn dre an dour pe dre an tan b., barn Doue b. ; *einseitiges Ordal*, barn Doue un den b. ; *zweiseitiges Ordal*, barn Doue daou zen b.
Orden g. (-s,-) : 1. [relij., istor] urzh g., kongregadur g. ; *religiöser Orden*, urzh relijiel g. ; *Deutscher Orden* (*Deutscher Ritterorden*), urzh alaman a vrezel g., urzh teut a vrezel g. (Gregor), urzh ar varc'heien alaman g., urzh alaman a varc'hegiezh g. ; *Mönchsorden*, urzh menec'h g. ; *die vier Bettelorden*, ar pevar urzh kesterien ; *Benediktinerorden*, urzh sant Benead g. ; *Orden von der Heimsuchung Mariens*, urzh Maria-lid g. ; *Orden der Brüder der allerseligsten Jungfrau Maria vom Berge Karmel*, urzh Itron Varia Menez Karmel g. ; *dritter Orden*, trede urzh g. ; *kontemplativer Orden*, *beschaulicher Orden*, urzh an tadoù arvestat g., urzh an arvestidi g., urzh arvestiñ g. ; 2. medalenn b. [*liester*

medalennoù / medalinier], arouezenn enor b. ; *jemandem einen Orden verleihen*, medalennañ u.b. ; *Orden und Ehrenzeichen*, medalinier ls., medalennoù ls. ; *mit Orden behängen*, un treuziad medalinier ouzh e vrusk gantañ, medalennoù forzh pegement ouzh e vruched, un treuziad medalinier a-istreibil ouzh e vruched, gant e vruched medallenet holl.

Ordensband n. (-s,-bänder) : seizenn vedalenn b., lietenn b.

Ordensbruder g. (-s,-brüder) : [relij.] frer g., breur g., breuriezhour g., lean g.

Ordensbrüderschaft b. (-,-en) : [relij.] kumuniezh relijiel b., breuriezh b., kenvreuriezh b.

Ordensgeistliche(r) ag.k. g. : [relij.] relijiuz g., manac'h g. [*liester* menec'h], lean reizhat g., breuriezhour g., reizhad g. [*liester* reizhidi].

Ordensgeistlichkeit b. (-,-en) : [relij.] menec'h ls., leanez reizhat ls., kloer reizh [ar gloer reizh] ls., reizhidi ls.

Ordensgelübde n. (-s,-) : [relij.] gouestloù ar venec'h ls. ; *seine Ordensgelübde ablegen*, ober e ouestloù, ober e leoù, ober e ro, mont e relijion, mont da lean ; *die Ordensgelübde auf Lebenszeit ablegen*, ober e leoù hollbad, ober e ouestloù didermen, ober e ouestloù da viken, ober e ouestloù hed-buhez.

Ordensgemeinschaft b. (-,-en) : [relij.] kongregadur g., breuriezh relijiel b., kenvreuriezh relijiel b.

Ordensgesellschaft b. (-,-en) : [relij.] breuriezh b., kenvreuriezh b.

Ordensgewand n. (-s,-gewänder) : [relij.] dilhad-lean g., dilhad-leanez g., sae an urzh (Gregor) b.

Ordensinhaber g. (-s,-) : medalenned g. [*liester* medalennidi].

Ordenskette b. (-,-n) : karkan un urzh bennak g., kolier un urzh bennak g.

Ordenskleid n. (-s,-er) : [relij.] dilhad-lean g., dilhad-leanez g., sae an urzh (Gregor) b.

Ordensklerus g. (-) : [relij.] kloer reizh ls. [ar gloer reizh].

Ordenskreuz n. (-es,-e) : kroaz un urzh a Zellezegezh b.

Ordensmeister g. (-s,-) : mestr-meur un urzh bennak g., jeneral un urzh bennak g., arc'h-mestr un urzh bennak g.

Ordensprior g. (-s,-en) : [relij.] priol reizh g.

Ordensreform b. (-,-en) : [relij.] adreizhadur un urzh g.

Ordensregel b. (-,-n) : [relij.] reol b., reolenn b.

Ordensritter g. (-s,-) : marc'heg eus an urzh alaman a vrezel g., marc'heg eus an urzh teut a vrezel g.

Ordensschleife b. (-,-n) : rozennig seizenn un urzh a Zellezegezh b., rozetenn seizenn un urzh a Zellezegezh b., lietenn b.

Ordensschwester b. (-,-n) : [relij.] seurez b., c'hoar b., leanez b., P. manac'hez b. ; *sie führte das Leben einer Ordensschwester sozusagen*, ren a rae ur vuhez pe-dost hañval ouzh hini ul leanez b.

Ordensspange b. (-,-n) : [lu] treuziad medalennoù g.

Ordensstern g. (-s,-e) : steredenn un urzh a Zellezegezh b.

Ordenstracht b. (-,-en) : [relij.] dilhad-lean g., dilhad-leanez g., sae an urzh (Gregor) b., relijion b. ; *eine Ordenstracht tragen*, dougen relijion.

Ordensverleihung b. (-,-en) : medalennañ g., lid medalennañ g.

Ordenswesen n. (-s) : [relij.] *das Ordenswesen*, an urzhioù relijiel ls..

Ordenszeichen n. (-s,-) : medalenn b. [*liester* medalinier / medalennoù].

ordentlich ag. : 1. ordinal, kustum, boas, standur ; *ordentliche Gerichte*, lezioù-barn ordinal ls., lezioù-barn a wir kevredin ls. ; *ordentliche Sitzung*, estez ordinal g., bodadeg ordinal b., dalc'h-azez ordinal (kustum, boas, standur) g. ; *ordentliche*

Generalversammlung, bodadenn veur ordinal b., bodadenn veur standur b.

2. titlet, entitlet, e karg, da vat ; *ordentlicher Professor*, kelenner entitlet g., kelenner e karg g., kelenner a-berzh-Stad g. ; *ordentliches Mitglied*, ezel da vat g.

3. a-zoare, a-feson, a-dailh, a-dres, tre, diazez, reizh hag eun, reizh a galon, reizh-meurbet, prop, kempenn, jaojapl, a-jaoj ; *ein ordentlicher Mensch*, un den evel m'eo dleet g., un den evel 'zo dleet g., un den dereat g., un den a-zoare g., un den a-dailh g., un den a-feson g., un den modet mat g., un den a neuz g., un den da blijout g., un den onest g., un den reizh hag eun g., un den reizh a galon g., un den reizh-meurbet g., un den prop g., un den tre g. ; *ordentliche Leute*, tud keizh ls., tud vat ls., tud onest ls., tud reizh ls., tud tre ls., tud kenañ ls., tud modet mat ls.

4. mat, a-zoare, a-feson, brintin, enorus ; *ordentliche Arbeit*, labour vat (a-zoare, a-feson) g., labour gempenn g., labour brop g. ; *auf (eine) ordentliche Weise*, e pep reizhfurm, diouzh ar reizh, evel ma faot, evel a faot, en un doare dereat, [dre skeud.] en dailh hag en doare ma'z eo ret, evel ma'z eo dleet, evel eo dleet, evel ma tere, ent prop, e doare, a-zoare, a-feson, a-dailh, ken na strak, ken na strake, ken na fu, ken na fue, ken na luf, ken na lufre, hetus / a c'hoari gaer / kaer / brav ha kempenn (Gregor), brav ha prop ; *ich habe eine ordentliche Regendusche abbekommen*, paket em eus ur c'hlebiadenn a-feson, paket ez eus bet ur pilad-dour ganin, strink am eus bet, ur c'hlebiadenn a-feson am eus bet, paket ez eus bet ur revriad dour ganin, ur c'hlebiadenn a-zoare am eus bet, un tamm mat a strink am eus bet, tapet em eus strink, tapet em eus ur riñsenn ; *eine ordentliche Ohrfeige*, ur flac'had yac'h b., ur flac'had c'hwek b., ur flac'had a-zoare b., ur makez flac'had b., ur pezh flac'had b. ; *eine ordentliche Lektion*, ur gentel serzh b. ; *eine ordentliche Abreibung*, ur fustad a-zoare g. ; [dre skeud.] *er hat ordentlich einen getankt*, tapet en deus ur garg, ur sac'had lous a zo gantañ, ur pezh revriad a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel un toton, evel ur soubenn, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo.

5. klenk, kempenn, turgn, pizh, pergen, prop, dereat, urzhiet ; *er ist ein sehr ordentlicher Mensch*, klenk eo war e draoù, kempenn eo war e draoù, klenk ha kempenn eo war e draoù, pizh eo war e draoù, un den kempenn eo.

Adv. : a-zoare, a-feson, a-dailh, yac'h, kempenn, turgn ; *sein Haus sauber und ordentlich halten*, derc'hel e di naet ha kempenn ; *ein sauber gehaltenes und ordentlich aufgeräumtes Haus*, un ti turgn g., un ti kempenn g., un ti kempenn ha dilastez g. ; *die Kinder sauber und ordentlich halten*, delc'her ar vugale dibikouzh ; *ordentlich gekleidet*, gwisket kempenn, gwisket mistr, gwisket turgn, dilhadet mat, stipet-mat, gwisket prop ; *er hat sich ganz ordentlich benommen*, direbech e oa bet e emzalc'h, seven hag hegarat e oa bet, en em zalc'her mat-tre en doa graet ; *nüchtern benimmt er sich ordentlich*, besoffen wird er aber gleich mies, diwar an dour n'eus ket ur ger evitañ, met pa vez mezv en devez ijin fall leizh e gorf ; *er verdient recht ordentlich*, dont a ra e voued gantañ madik a-walc'h, kaer a-walc'h e vez paeet, ur stael gopret mat en deus ; *Holzschelte ordentlich aufeinander stapeln*, lakaat an etivi brav pennek-ha-pennek, lakaat an etivi klenk, lakaat hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, lakaat koad hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, pennegiñ an etivi, pennegiñ hanoch faoutet, pennegiñ koad hanoch faoutet ; *ich habe ihm den Kopf ordentlich gewaschen*, ur skandaladenn en deus bet tapet diganin ; *sein Vater hat ihn ordentlich geprügelt*, fest ar vazh (koad, kerc'h, kerc'h Spagn,

ul lard, ur c'hefestad) en doa bet gant e dad, ur pred en doa bet digant e dad, ur predañ en doa bet digant e dad, ur foetadenn a-zoare en doa paket gant e dad, boufonet a-zoare e oa bet gant e dad, paket en doa korreenn gant e dad, an drell en doa bet gant e dad, e repaz en doa paket gant e dad, a-zoare e oa bet kivist gant e dad, tapet en doa frot gant e dad, frotet kaer e oa bet gant e dad, gwashat roustad en doa bet digant e dad, e dad en doa lardet e gostezennoù dezhañ, fiblet kaer e voe gant e dad ; *sich ordentlich ausruhen*, diskuizhañ e begement, diskuizhañ e walc'h ; *ordentlich ausschlafen*, kousket e walc'h, kousket e begement ; *ordentlich feiern*, kas an ton, ober anezhi, kas anezhi, ober bourraplited, ober bos, ober ur bordead, c'hoari las, bezañ e godin, riboulat ; *sich ordentlich einen reinhauen*, tapout un tontonad (un dargreizad, ur revriad, ur c'hofad, ur sac'had, un toullad, ur pifad, ur foñsad, ur picherad, ur jiletennad, ur chupennad, un tognad, un troñsad, ur senklennad, ur garg), lakaat un talad, distagañ ur rouladenn, tennañ ur rouladenn, ober ur rouladenn, pakañ unan, distagañ (ober, kargañ, sammañ, tapout) ur c'hofad, ober (lakaat, distagañ) ur c'hofad, ober ur picherad, korfata, klukañ, lapañ, lipat, lonkañ, ober bos, ober un tortad, tapout un tortad, mezviñ, sistra, bezañ o tisammañ diwar ar c'herloù, puñsal ar pintoù, pintal, lakaat tenn war e vegel, ober pant.

Ordentlichkeit b. (-) : kempennadurezh b., doujusted b., onestiz b.

Order b. (-, -n) : 1. urzh g., gourc'hemenn g., kemennadur g., ordrenañs b., arest g., urzhreolenn b., diferadenn b. ; P. *Order parieren*, sentiñ, plegañ, soublañ, bale moan, bale strizh, bale kempenn, charreat moan, kerzhet (bale, mont) eeun, bale (mont) eeun gant an hent, bale plaen ; 2. [kenwerzh.] urzhiad g., urzh-prenañ g., urzh-werzhañ g., goulenn g., goulennadenn b. ; 3. [arc'hant] *zahlbar an die Order von ...*, lakaet war anv ..., da lakaat war kont u.b., lakaet e gourc'hemenn u.b. ; [Yalc'h] *Wechsel an Order*, lizher anzav g.

Orderbuch n. (-s, -bücher) : [kenwerzh.] levr urzhiadoù g.

Ordergeber g. (-s, -) : [kenwerzh.] urzhier g., roer urzhioù g., kefridier g., kemennour g., roer kefridi g., leurer g., debarzher g., devenner g., gougemenner g.

ordern V.k.e. (hat geordert) : urzhiadiñ.

V.gw. (hat geordert) : kas un urzh-prenañ, ober un urzhiad, tremen un urzhiad.

Orderscheck g. (-s, -s) : chekenn war un anv b., chekenn e gourc'hemenn u.b. b.

Orderwechsel g. (-s, -) : [Yalc'h] lizher anzav g.

ordinal ag. : urzhel ; [fizik] *ordinale Größe*, mentenn verkadus b.

Ordinaladjektiv n. (-s, -e) : [yezh.] adanav petvediañ g.

Ordinaladverb n. (-s, -ien) : [yezh.] adverb petvediañ g.

Ordinale n. (-/-s, Ordinalia) : niver-petvediañ g., niver urzhel g.

Ordinalgröße b. (-, -n) : [fizik] mentenn verkadus b.

Ordinalzahl b. (-, -en) : niver-petvediañ g., niver urzhel g.

Ordinandus g. (-, Ordinandi) : danvez beleg g. [*liester* danvez beleien].

ordinär ag. : 1. boutin, boas, kustum, ordinal, standur ; 2. divergont, kleuk, garzenn, hudur, lous, loudour, diwisk ha druz, ordous, lik, gros, diseven, distrantell, diskramailh, serzh, dibrenn, dizolo, distres, divalav, lourt, brein, kras, vil ; *ordinäre Geschichten erzählen*, kontañ traoù kamm ha traoù tort, kontañ garzaj ; *er führte eine ordinäre Sprache*, kaozeal a rae gast, kaozeal a rae vil, lous e oa e c'henoù, lourt e oa e barlant, un teod lous a zen e oa, ur genoù lous a zen a oa anezhañ, ur beg vil a zen a oa anezhañ, ur beg lous a oa anezhañ, mont (komz) a rae rust (dibalamour) ouzh an dud, komz a rae ken

gros hag ur mevel, boull e oa e grouer, gwallgaozeal a rae d'an dud, lardañ a rae e gomzoù gant gerioù gros, techet e oa da lavaret tourc'haj.

Ordinariat n. (-s, -e) : 1. [skol-veur] kador-gelenn b., karg a gelenner b. ; 2. [relij.] servij melestradurel an eskopti b., ordinaliezh b.

Ordinarium Missae n. (-) : [relij.] ordinal an oferenn g.

Ordinarius g. (-, Ordinari) : 1. [skol-veur] kelenner e karg g., penngelenner g. ; 2. [relij.] an aotrou 'n Eskop g. / an Eskob g. (Gregor), eskob ar vro g., ordinal g. ; 3. beleg-meur g., dileuriad an Iliz er vro g.

Ordinate b. (-, -n) : [mat.] hedenn b. ; *die Abszisse und die Ordinate*, al ledenn hag an hedenn.

Ordinatenachse b. (-, -n) : [mat.] ahel an hedennoù g.

Ordination b. (-, -en) : 1. [relij., Iliz katolik] urzhidigezh b., urzhiadur g. ; 2. [relij., Iliz protestant] tronidigezh ur pastor b. ; 3. [mezeg.¹] ordrenañs b., erskriv mezegel, erskrivadur g., erverk g., erverkadur g. ; 4. [mezeg.²] kuzuliadenn vezegel b., kuzuliadur mezegel g. ; 5. [Bro-Aostria] kabined mezegiezh g., studi vedisin b., studi vezeg b., kuzulva mezeien g., ti ar mezeg g.

ordinieren V.k.e. (hat ordiniert) : 1. belegiñ, urzhiañ, reiñ an urzhioù sakr da, urzhiañ [u.b.] beleg, sakrañ [u.b.] beleg ; *ordiniert*, domet, beleget ; *ordinierender Bischof*, urzhour g. ; 2. [relij., Iliz protestant] troniñ ur pastor ; 3. [mezeg.] a) lakaat war an ordrenañs, erskrivañ ; b) kuzuliañ.

Ordinierung b. (-, -en) : [relij.] urzhidigezh b., urzhiadur g.

ordnen V.k.e. (hat geordnet) : 1. renkañ, urzhiañ, urzhiata, kempenn, lakaat war e reizh, lakaat urzh (reizh, renk) e, klenkañ, reizhañ, degas urzh e, distlabezañ, kenurzhiañ, kerreizhañ, lakaat en e reizh, ober un tamm renk da, reizhaduriñ, rezañ, eeunaat, eeunañ, pennegiñ, regennañ, rummañ, rummata, steudata ; *neu ordnen*, adurzhiañ, adrenkañ, adframmañ ; *seine Verhältnisse ordnen*, lakaat urzh en e draoù (en e aferioù), renkañ e aferioù (e draoù), urzhiañ e draoù, lakaat e draoù war o reizh ; *nach der Größe ordnen*, renkañ hervez o mentoù (diouzh o mentoù, diouzh ment) ; *Wörter nach dem Alphabet ordnen*, *Wörter alphabetisch ordnen*, renkañ gerioù hervez urzh al lizherenneg ; *in Reihen ordnen*, regennañ, steudañ, arenkiñ, renkañ, lakaat a-renk, lakaat war-renk, lakaat a-renkennadoù, lakaat a-renkadoù, lakaat a-renkenn, linennañ, lakaat a-linnennoù, lakaat a-steudoù, lakaat a-steudadennnoù, lakaat a-steudad ; *nach Daten geordnet*, dre urzh an amzer, dre renk gant an amzer ; *seine Kleidung ordnen*, kempenn e zilh, ober un tamm kempenn d'e zilh, alejiñ e zilh, eeunañ e zilh, eeunañ e wiskamant ; *Strümpfe paarweise ordnen*, parañ loeroù ; *sich in Reihen ordnen*, en em lakaat a-renk, mont war-renk, sevel renkennadoù, en em lakaat e renkennoù ; *neu ordnen*, adreizhañ, adurzhiañ, adrenkañ, adframmañ ; 2. [mat.] urzhiañ ; *geordnetes Paar*, daouac'h g. ; *geordnete Menge*, teskad urzhiet g. ; *total ordnen*, peururzhiañ ; *total geordnet*, peururzhiet ; *partiell ordnen*, darnurzhiañ ; *partiell geordnet*, darnurzhiet ; [fizik] *magnetisch geordnete Zustände*, stadoù gwarellec urzhiet ls.

Ordnen n. (-s) : 1. renkidigezh b., renkatur g., klenkerezh g., klenkadur g., kempenn g., kempennidigezh b., kempennadur g., urzhidigezh b., urzhierzh g. ; 2. [mat.] urzhiañ g.

ordnend ag. : [yezh., mat.] *ordnendes Zahlwort*, adanv petvediañ g., anv-gwan petvediañ g.

Ordner g. (-s, -) : 1. [den] urzhier g., prienter g., reizher g., aozer g., kemennour g., renker g. ; 2. [Henamzer] *der Ordner der Materie*, renker ar bed g., reizher ar bed g., an demiurg g.,

spered urzhier ar c'hosmoz g., pennaour ar bed g. ; 3. [teuliadoù] renkell b., kleurenn b., teuliad g.

Ordnerin b. (-, -nen) : [den] urzhier b., prienterez b., reizherez b., aozerez b., kempennourez b., renkerez b.

Ordnung b. (-, -en) : 1. urzh g., kempennadurezh b., urzhiadur g., kenurzh g., renk b., reizh b., reizhded b., reizhder g. ; *den gerechten Anforderungen der öffentlichen Ordnung in einer demokratischen Gesellschaft genügen*, klotañ gant ezhommoù reizh an urzh foran en ur gevredigezh demokratel ; *die öffentliche Ordnung gewährleisten*, *die öffentliche Ordnung sicherstellen*, diogeliñ an urzh foran ; *die öffentliche Ordnung stören*, *die öffentliche Ordnung gefährden*, *gegen die öffentliche Ordnung verstoßen*, direnkañ an urzh foran, direizhañ ar peoc'h hag an urzh vat ; *in der Stadt herrscht wieder Ruhe und Ordnung*, didrouzet eo an traoù ha deuet urzh en-dro e kêr ; *Aufrechterhaltung der öffentlichen Ordnung*, kendalc'h an urzh foran g., gwardoniezh (dalc'hidigezh) an urzh vat b., [polis] kêrreizhañ g. ; [polis] *für Ordnung sorgen*, kêrreizhañ ; *die Ordnung wiederherstellen*, *wieder Ordnung bringen*, adlakaat urzh, adurzhiañ ; *bei ihm herrscht Ordnung*, klenk eo war e draoù, kempenn eo war e draoù, klenk ha kempenn eo war e draoù, un den kempenn eo, reizhded a zo en e di ; *ich staunte über die saubere Ordnung, die in so einem ärmlichen Haus herrschte*, souezhet e voen o welet koulz neuz en un ti ken paour ; *aus der Ordnung bringen*, direnkañ, lakaat en dizurzh, direizhañ, dizurzhiañ ; *etwas in Ordnung bringen*, renkañ (reizhañ, urzhiañ, reishaat, reizhekaat, ratreañ, adaozañ, dresañ, greiañ, kempenn, kompezañ, plaenaat, klenkañ, distlabezañ, dienkañ, rezañ, difallañ, feuzañ, eeunaat, eeunañ, ingalañ, pennegiñ, dilugañ) udb, kas udb da blom, lakaat udb war e reizh (en e reizh, e reizh vat, en urzh, e ratre), lakaat udb en e rez, lakaat udb war e rez, degas udb e ratre vat, degas udb war e du, degas udb war e zres, degas udb war e reizh, degas udb en e reizh, degas udb en e rez, lakaat an askorn en e blas (en e lec'h), lakaat ur pezh eus ur wikefre en e goch, [gwir] kanteolaat ; *seine Verhältnisse in Ordnung bringen*, kanteolaat e saviad ; *seine Kleider in Ordnung bringen*, kempenn e zilhadr, ober un tamm kempenn d'e zilhadr, alejiñ e zilhadr, eeunañ e zilhadr, eeunañ e wiskamant ; *Ordnung in etwas bringen*, lakaat (degas) urzh en udb, lakaat reizh en udb, lakaat renk en udb, degas udb war e du (en e rez, war e zres, en e reizh, e reizh vat, war e reizh), urzhiañ udb, eeunaat udb, eeunañ udb ; *etwas in Ordnung halten*, derc'hel udb e ratre, derc'hel udb kempenn (klenk, e stad vat, en urzh, e reizh, e ratre vat, e reizh vat, e ratre brav, a-ratre, a-blom), derc'hel udb en e blom, bezañ kempenn war udb ; *in Ordnung sein*, bezañ e terk, bezañ e ratre, bezañ e ratre vat, bezañ e reizh vat, bezañ e ratre vrav, bezañ e stad vat, bezañ a-ratre, bezañ a-blom, bezañ reizh, bezañ a-dres ; *der Motor ist nicht in Ordnung*, arakiñ a ra ar c'heflusker, emañ ar c'heflusker o c'hoari ar vazh, direizhet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker ; *sein Wagen ist in Ordnung*, mat ez a e garr en-dro, reizh eo e garr ; *nüchtern ist er in Ordnung*, besoffen wird er aber gleich mies, diwar an dour n'eus ket ur ger evitañ, met pa vez mezv en devez ijin fall leizh e gorf ; *es ist alles in Ordnung*, emañ an traoù war o reizh, mat ar bed ! ; *es wird schon alles in Ordnung kommen*, an traoù en em gavo, an traoù en em gordo ; *Ordnung schaffen*, skarzhañ al leurenn, ober karzhadenn, lakaat urzh (reizh, renk), reizhañ, urzhiañ, renkañ, degas urzh, kempenn, klenkañ, distlabezañ, kêrreizhañ, plantañ urzh, lakaat an traoù en o reizh, lakaat an traoù reizh, ober un tamm mat a renk, lakaat ar c'henurzh da ren, lakaat pep tra war e rez, lakaat an traoù war o rez, lakaat an traoù war o zu, lakaat an traoù en o rez, lakaat an traoù

kempenn, lakaat an traoù a-blaen ; *ein bisschen Ordnung schaffen*, braskempenn, ober un tamm kempenn, lakaat un tammig renk ; *Ordnung muss sein ! Ordnung ist das halbe Leben !* pep tra en e apart ! / pep las en e blas ! / pep tra en e blas hag ar bec'h e-kreiz ar c'hrevazh / an traoù gant an traoù, an nez gant al laou ; 2. *er ist in Ordnung*, un den tre eo, un den kenañ eo hennezh, un den a-vod eo, n'eus ger evitañ, n'eus ket a veskelloù gantañ, un den rik eo an den-se ; *sie ist in Ordnung*, ur plac'h tre eo, ur plac'h kenañ eo honnezh ; *die Sache ist in Ordnung*, emañ an afer war he reizh, reizh eo an afer, emañ an afer evel ma tle bezañ, an afer a ya kempenn en-dro, war he flaen e ya an afer ; *alles in Ordnung !* mat ar jeu ! mat ar bed ! kudenn ebet ! mont a ra mat an traoù en-dro ! emañ an traoù war o reizh ! ; *alles in Ordnung ?* mat an traoù ? c'hoari a ra ? ; *wenn all die Leute, die eine Einladung bekommen haben, wirklich erscheinen, ist alles in Ordnung*, mar deu ar pezh 'zo lavaret dezho dont e vo mat ; *dieser Pullover ist schon in Ordnung*, ar stammenn-se a raio an treuz - ar stammenn-se a raio va zrez - ar stammenn-se a raio va jeu - ar stammenn-se a raio va zraoù - ar stammenn-se, setu va zres - ar stammenn-se a rafe va zaoz brav a-walc'h - ar stammenn-se a rafe brav a-walc'h va stal din ; *wenn das für Sie in Ordnung ist*, mard eo mat deoc'h, mar kavit mat, mard eo da ganeoc'h, mard eo da evidoc'h, mar degouezh deoc'h, mard eo diouzh ho toare, mar en kavit mat, mar ne ra ket diaez deoc'h ; *da ist etwas nicht in Ordnung*, un draen a zo, drein a zo en amanenn, un dalc'h a zo, n'emañ ket pep tra en e reizh, aze ez eus un dra bennak ha n'eo ket reizh-tre, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, vi pe labous a zo gant ar yar, ned a ket klok, ned a ket diroufenn an traoù, un ibil bennak a zo a-dreuz, pig pe vran a zo ; 3. kenurzh g., kenurzhiadur g., kenurzhierzh g., reoliadur g., reolennadur g., reizhadur g., reizhadurezh b., reizhennadur g., reolennoù ls., reizhennoù ls., reolenn b., reol b. ; *sich der Schulordnung fügen*, sentiñ ouzh ar c'henurzh, doujañ ar c'henurzh, kaout doujañs da reolennoù ar c'henurzh, kaout doujañs d'ar c'henurzh, bezañ doujus d'ar c'henurzh, plegañ da reolennoù ar c'henurzh, plegañ d'ar reolenn ; *jemanden zur Ordnung rufen*, dec'hervel u.b. d'an urzh, adsterniañ u.b., lakaat urzh war u.b., lakaat reizh war u.b., lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., kas u.b. d'e doull, kas u.b. d'e nask, diblas u.b., diblasañ u.b., bontañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., lakaat u.b. en e stern, diskenn e gribenn d'u.b., ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., ober brud d'u.b., gourdrour (krozal, skandalat) u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrour gant u.b., gourdrour war-lerc'h u.b. ; 4. *die Tagesordnung*, ar roll-labour g., roll al labour g., roll an devezh g. ; 5. urzhiad g. ; *Gesellschaftsordnung*, urzh sokial g., reizhiad kevredigezhel b. ; *bestehende Ordnung*, *etablierte Ordnung*, *herrschende Ordnung*, urzh politikel an traoù g., an urzh diazezet g. ; *hierarchische Ordnung*, urzhaz g., rummatadur g., skeul-renk b., renkadurezh b. ; *in hierarchischer Ordnung*, hervez an urzhaz ; 6. [bevoniezh] urzhad g., urzhiad g. ; *Ordnung der Nagetiere*, urzhad ar c'hrigerien g. ; *in der Hierarchie der biologischen Systematik steht die Ordnung oberhalb der Familie und unterhalb der Klasse*, er rummatadur ar bevien emañ an urzhad dindan ar gevrennad hag a-us d'ar c'herentiad ; *Ordnung der Fleischfresser*, urzhad ar c'higdebrerien g. ; *die Haie lassen sich in zwölf Ordnungen einteilen*, rummata a reer ar rinkined e daouzek urzhad ; *die drei Ordnungen der Säugetiere*, an tri

urzhad bronneged ; 7. [arz] *die dorische Ordnung*, an urzh doriek g. ; *die ionische Ordnung*, an urzh ionek g. ; *die korinthische Ordnung*, an urzh korintek g. ; 8. [mat., yezh.] *kanonische Ordnung*, urzh destlel g. ; [mat.] *determinierte Ordnung*, urzh savelek g. ; *partielle Ordnung*, *Partialordnung*, *Halbordnung*, *Teilordnung*, daveadur urzhiañ ledan g. ; *strenge Ordnung*, *Striktordnung*, daveadur urzhiañ strizh g. ; *Fläche zweiter Ordnung*, gorreenn zaouvac'hek b., daouvac'heg g. [*liester* daouvac'hegoù].

Ordnungsamt n. (-s,-ämter) : burev marilh ar boblañs g.

Ordnungsdienst g. (-es,-e) : servij urzh g., bagad kenurzh g.

Ordnungsgeld n. (-s,-er) : tell-gastiz b.

ordnungsgemäß ag. : dereat, diouzh ar reizh, reizh, reizhek, reolek, reolennek, e pep reizhfurm, hervez ar reol, diouzh ar reolenn, diouzh ar reolennoù, evel ma faot, evel a faot, en un doare dereat, klenk, kempenn, e reizh vat ; *ordnungsgemäße Ausweisungspapiere*, paperioù e reizh vat ls., paperioù reizh ls.

Adv. : ent-reizh ; *alles ordnungsgemäß machen*, ober an traoù e pep reizhfurm, ober an traoù war o reizh ; *ordnungsgemäß vorgehen*, ober an traoù e pep reizhfurm, ober diouzh ar reolennoù ; *ordnungsgemäß durchgeführte Wahl*, dilennadeg kanteol b.

ordnungshalber Adv. : d'ober frink, evit mirout an diavaezioù kaer, evit doujañ d'an henvoaz (d'ar reolennoù), evit ober diouzh ar reol, evit ober diouzh ar reolennoù.

Ordnungshüter g. (-s,-) : diwaller an urzh g., [dre fent] polis g., poliser g., archer g.

Ordnungskräfte ls. : nerzhioù urzh ls., P. archerien ls.

Ordnungsliebe b. (-) : brasañ istim evit an urzh b., brasañ istim evit ar gempennadurezh b. ; *er zeigt Ordnungsliebe*, klenk eo war e draoù, kempenn eo war e draoù, klenk ha kempenn eo war e draoù, un den kempenn eo.

ordnungsliebend ag. : ... a blij dezhañ an urzh, kempenn, klenk.

ordnungslos ag. : dizurzh, digempenn, dibalamour, direizh, fourdoulh.

ordnungsmäßig ag. : dereat, diouzh ar reizh, reizh, reizhek, reolek, reolennek, reolennel, hervez ar reol, diouzh ar reolenn, evel ma faot, evel a faot, en un doare dereat, kempenn, klenk, reizhiadel, reizhiadek, kenreizhiadurek, kenreizhek, kenreizhiadurel ; *alles ordnungsmäßig machen*, ober an traoù war o reizh.

Ordnungsmäßigkeit b. (-) : reizhded b., reizhder g., reizhegezh b., kanteolded b., reoliegezh b. ; *Ordnungsmäßigkeit einer Wahl*, kanteolded un dilennadeg b.

Ordnungsrelation b. (-,-en) : [mat.] daveadur urzhiañ g. ; *strenge Ordnungsrelation*, daveadur urzhiañ strizh g.

Ordnungsruf g. (-s,-e) : dec'halv d'an urzh g., kemenn groñs g., gouzav g., gouzavadenn b.

Ordnungssinn g. (-s) : skiant an urzh b., skiant ar gempennadurezh b.

Ordnungsstrafe b. (-,-n) : tell-gastiz b.

ordnungswidrig ag. : amreol, direizh, tamalladus, kastizadus, kondaonadus, tamallus, karezadus.

Ordnungswidrigkeit b. (-,-en) : amreolded b., amreolder g., direizhded b.

Ordnungszahl b. (-,-en) : 1. niver petvediañ g., niver urzhel g. ; 2. [fizik, kimiezh] niverenn atom b.

Ordnungszahlwort n. (-s,-wörter) : [yezh] adanv petvediañ g., anv-gwan petvediañ g.

Ordo Missæ g. (-) : [relij.] ordinal an oferenn g.

Ordonnanz b. (-,-en) : 1. [lu] mevel-ofiser g., ordrenañs g. [*liester* ordrenañsed], kaser-urzhioù g., P. planton g. [*liester* plantoned] ; 2. [gwir] devredad g.

Ordonnanzdienst g. (-es,-e) : [lu] servij kaser-urzhioù g., P. servij planton g.

Ordonnanzoffizier g. (-s,-e) : [lu] ofiser kaser-urzhioù g., ordrenañs g. [*liester* ordrenañsed], eil-a-gamp g.

ordovizisch ag. : [henzouarouriezh] ordovikian.

Ordovizium n. (-s) : [henzouarouriezh] ordovikian g.

Ordre b. (-,-s) : *sellit ouzh Order*.

Oreade b. (-,-n) : [mojenn.] oreadenn b. [*liester* oreadenned / oreaded / oreadezed].

Oregano g. (-) : [louza.] marjol-ki str., origanell b.

Oreichalkos n. (-) / **Orichalkum** n. (-s) : [Henamzer, metal] orikalk g.

Organ n. (-s,-e) : 1. [korf.] organ g., benvegad g., benvegenn b., benveg g. ; *paarige Organe*, organoù par ls. ; *Befruchtungsorgane*, benvegad speriañ g. ; *äußere Geschlechtsorgane*, organoù genel diavaez ls. ; *innere Geschlechtsorgane*, organoù genel diabarzh ls. ; *Sinnesorgan*, organ skiantennel g., skiantenn b. ; *das Auge ist das Sinnesorgan des Sehens*, skiantenn ar gweled eo al lagad ; *das Sehorgan*, skiantenn ar gweled b. ; *bei Fischen sind die Flossen die Organe des Schwimmens*, organoù an neuñverezh eo angelloù ar pesked ; *ein Organ transplantieren*, imboudañ un organ ; *inneres Organ*, flugezenn b. [*liester* flugezennoù / flugez] ; *Embryonalanlage eines Organs*, eginenn un organ b. ; *elastisches Organ*, organ dastennek g. ; *lebensnotwendige Organe*, organoù ret d'ar vevañ ls. ; *das Zusammenspiel der Organe*, an arc'hwel bevedel g. ; *rudimentäres Organ*, krakorgan g., organ aspadat g., aspadad g. [*liester* aspadadoù] ; [louza., loen.] *Haftorgane*, organoù krapañ ls., krapoù ls., organoù spegañ ls. ; 2. [dre astenn.] mouezh b., korzenn b. ; *ein lautes Organ haben*, bezañ kreñv (skiltr) e vouezh, bezañ korzennet mat e vouezh, kaout ur vouezh nerzhus, kaout ur sapre korzenn, kaout korzailh ; 3. skiant b., donezonoù ls. ; *für etwas kein Organ haben*, bezañ udb dreist e vaner (e gompren, e vez, e boell), na vezañ barrek ouzh udb, bezañ dic'houest da gompren udb, tremen udb e spered, bezañ udb dreist e spered ; 4. [gwir] *Organ der Rechtsprechung*, barnadurezh b., organ barn g. ; 5. aozadur g., urzhiadur g., organ g. ; *beschlussfassendes Organ*, organ kevareizhañ g. ; *beratendes Organ*, organ kuzuliañ g. ; *ohne Mitwirkung kirchlicher Organe bestattet werden*, bezañ douaret hep tremen dre an iliz, P. bezañ interet evel ur c'hi ; 6. [kevredigezhioù, strolladoù politikel h.a.] kazetenn b., organ kelaouiñ g., kelaouenn b. ; *Organ der Gewerkschaft*, kelaouenn ar sindikad b., kelaouenn ar c'hweluniad b. ; *Parteiorgan*, kelaouenn ar strollad b. ; *Presseorgan*, organ kelaouiñ g.

Organbank b. (-,-en) : [mezeg.] bank organoù g.

Organdin g. (-s) / **Organdy** g. (-s) : [gwiaed.] organdi g.

Organell n. (-s,-e) / **Organelle** b. (-,-n) : [bev.] organit g. [*liester* organitoù].

Organempfänger g. (-s,-) : [mezeg.] resever an organ g., roadour un imboud g., imbouded g. [*liester* imboudidi], treuzplanted g., [*liester* treuzplantidi].

Organgesetz n. (-es,-e) : [gwir, polit.] lezenn organek b., lezenn framme b.

Organigramm n. (-s,-e) : organigramm g., aozlun g., frammlun g.

Organigraph g. (-en,-en) : treollunier g. [*liester* treollunieroù].

Organik b. (-) : [kimiezh] kimiezh organek b., kimiezh vevel b., glaoukimiezh b., karbongimiezh b.

Organiker g. (-s,-) : karbongimior g.

Organisation b. (-,-en) : 1. aozadur g., framm g., frammadur g., urzhiadur g., kenurzh g., kenaozadur g., reizhadur g. ; *unter Berücksichtigung der Organisation und der Mittel jedes*

Staates, en ur zerc'hel kont eus aozadur ha pinvidigezh pep bro ; *sich (dat.) eine Organisation geben*, en em frammañ ; [mezeg.] *pathologische Organisation der Psyche*, frammadur kleñvedek ar bred g. ; **2.** aozadurezh b., aozidigezh b., reizherezh g., urzhiadurezh b., kenurzhiadur g., kenurzhierezh g., reizhidigezh b., reizhadurezh b. ; *Fehlen von Organisation, Mangel an Organisation*, anaozadur g. ; **3.** kevredigezh b., aozadur g., ensavadur g., keveladur g., uniad g., kevarzhe b. ; *Organisation Amerikanischer Staaten*, Aozadur ar Stadoù Amerikan g. ; *Organisation erdölexportierender Länder*, Aozadur ar Stadoù a ezhporzh tireoul g. ; *Organisation für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung*, Aozadur evit ar C'henober hag an Diorren Ekonomikel g. ; *nichtstaatliche Organisation*, aozadur angouarnamantel g. ; *terroristische Organisation*, aozadur sponterien g. ; *freiwillige Organisation*, kevredad anarc'hantus g. ; *karitative Organisation*, aozadur karitezel g. ; *humanitäre Hilfsorganisation*, aozadur denegour g. ; *Weltgesundheitsorganisation*, Aozadur Bed ar Yec'hed (ABY) g. ; *Welthandelsorganisation*, Aozadur Bed ar C'henwerzh (ABK) g. ; *Organisation der Vereinten Nationen*, Aozadur ar Broadoù Unanet (ABU) g. ; *Arbeitgeberorganisation*, uniad patromed g., aozadur implijerien g., kengevread patromel g. ; *philanthropische Organisation*, kevarzhe dengar b. ; [polit.] *Massenorganisation*, aozadur yoc'hek g.

Organisationsberater g. (-s,-) : kuzulier war an aozañ g., kuzulier war ar c'henurzhiñ g.

Organisationsgesetz n. (-es,-e) : [gwir, polit.] lezenn organek b., lezenn frammel b.

Organisationsgrad g. (-s) : *gewerkschaftlicher Organisationsgrad*, feur c'hweluniadiñ g.

Organisationskunde b. (-) : ardeadezh b.

Organisationsplan g. (-s,-pläne) / **Organisationsschema** n. (-s,-schemata) : organigramm g., aozlun g., frammlun g.

Organisationstalent n. (-s) : **1.** skiant an aozañ b., skiant ar c'henurzhiñ b. ; **2.** [den] mailh war tachenn ar c'henurzhiñ g., mailh war tachenn an aozañ g., c'hwil evit aozañ an traoù g., dañvad war tachenn an aozañ g., maout war tachenn an aozañ g., ki war tachenn an aozañ g., kole war tachenn an aozañ g., tad den war tachenn an aozañ g., mestr d'ober war tachenn an aozañ g., tarin evit aozañ an traoù g.

Organisator g. (-s,-en) : urzhier g., aozer g., reizher g., prienter g., frammatar g., frammer g., kempennour g., kenaozer g., danzeer g.

Organisatorin b. (-,-nen) : urzhier b., aozer b., reizher b., prienter b., danzeer b., frammer b., framataer b., kempennour b., kenaozer b.

organisatorisch ag. : frammadurel, struktural, aozadurel, ... aozañ.

organisch ag. : organek, organel, korfel, bevel, bevedel ; *organisches Leben*, beved g. ; *organisch eingliedern*, kenstagañ, enframmañ, kenemprañ ; *organischer Bestandteil*, elfenn organel b. ; *organisches Phänomen*, anadenn bevedel b. ; *organische Chemie*, kimiezh organel b., kimiezh bevel b., glaoungimiezh b., karbongimiezh b. ; *organische Verbindung*, kediad bevel g. ; *organische Fehlbildung*, namm organel g. ; *organische Substanz*, *organischer Stoff*, *organisches Material*, danvezenn organek b., danvez bevel g. ; *organisches Medium*, metoù bevel g. ; *organische Masse*, danvezioù bevel ls., danvezioù organek ls. ; *organische Säure*, trenkenn bevel b. ; *organische Gewebe*, gwiadoù organek ls. ; *organische Flüssigkeiten*, liñvennoù organek ls. ; *Zersetzung der organischen Stoffe*, dispeuradur an danvezioù bevel g., dispeuradur an danvezioù organek g. ; [bev. gimiezh] *organische Synthese*, enaoz,

enaozadur g., enaozerezh g. ; [kevredadouriezh] *organische Struktur*, framm organek g. ; [mezeg.] *organische Erkrankung, organische Krankheit*, kleñved organel g. ; [preder., Gramsc] *die organischen Intellektuellen*, ar gefredourien organek ls.

organisierbar ag. : aozadus ; *nicht organisierbar*, anaozadus.

organisieren V.k.e. (hat organisiert) : **1.** aozañ, kenaozañ, frammañ, frammata, urzhiañ, kenurzhiñ, urzhiata, reizhañ, renkañ, reizhaduriñ, danzen [pennrann danze-] ; *er organisiert schlecht seine Arbeit, er ist schlecht organisiert*, ne oar ket an dibun eus e labour, fall eo evit renkañ dibun e labour ; *eine straff organisierte Armee*, ur arme framm-mat b., ur arme kenurzhiet strizh b. ; *ein verstreutes Volk organisieren*, ober un hordenn liammet gant ur bobl a-skign, unvaniñ ur bobl a-skign ; *die Arbeit organisieren*, frammañ al labour ; *den Produktionsverlauf organisieren*, kanturzhiñ an argerzhad kenderc'hiñ ; **2.** [dre astenn.] *pourvezañ, pourchas, degas, darbariñ ; ich werde uns schon ein paar gute Sitzplätze organisieren*, ober a rin diouzh tapout plasoù mat evidomp ; *ich habe schon alles organisiert*, graet 'm eus pep pourchas.

V.em. : **sich organisieren** (hat sich (ak.) organisiert) : **1.** en em renkañ, en em bakañ, en em dennañ ; **2.** en em genurzhiñ, en em frammañ ; *sich in Gewerkschaften organisieren*, en em genurzhiñ (en em frammañ) e diabarzh sindikadoù (e diabarzh c'hweluniadoù), c'hweluniañ, sindikadiñ.

organisiert ag. : framm-mat, prientet, aozet, kenurzhiet ; *organisierte Kriminalität*, torfederezh framm-kaer g. ; *er ist gut organisiert*, dibun en devez en e labour ; *er ist schlecht organisiert*, ne oar ket an dibun eus e labour, fall eo evit renkañ dibun e labour ; *gewerkschaftlich organisierter Arbeiter*, ezel ur sindikad g., ezel ur c'hweluniad, c'hwelunied g. [*liester c'hwelunidi*], sindikadad g. [*liester sindikadidi*], micherour c'hweluniet g. ; *diese Republik ist streng zentralistisch organisiert*, ar republik-se a zo diazezet holl war ar greizennelouriezh, ur stad kreizennet-strizh eo ar republik-se.

Organismus g. (-, Organismen) : **1.** [korf.] organeg b. [*liester organegoù*], organadur g., benvegadur g., benvegad g. ; **2.** [bev.] korf g. ; *lebender Organismus*, boud-bev g., bevedeg g. [*liester bevedegoù*], buhezeg g. [*liester buhezeged*], bev g. [*liester bevien*], bevadenn b. ; *gentechnisch veränderter Organismus*, bevedeg daskemmet e hil g., B.D.H. g., bevedeg hilzaskemmet g., B.H.D. g. ; *in dem Organismus synthetisiert*, enaozet gant ar bevedeg ; *einem Organismus erneut Feuchtigkeit zuführen, einen Organismus rehydrieren*, douradvec'hiñ ur bevedeg ; *den Organismus infizieren*, poreañ ar bevedeg ; [bev., loezh, louza.] *sich von faulenden Stoffen ernährenden pflanzlicher oder tierischer Organismus*, breinevad g. [*liester breinezaded*] ; **3.** [dre skeud.] aozadur g., urzhiadur g., kenaozadur g.

Organist g. (-en,-en) : [sonerezh] ograouer g., orglezour g.

Organistin b. (-,-nen) : [sonerezh] ograouerez b., orglezoerez b.

Organizer g. (s,-) : [stlenn., distagadur evel e saozneg] korurzhiataer g. [*liester korurzhiataerioù*], ameller personel g. [*liester ameilerou personel*].

Organizismus g. (-) : [preder.] organelouriezh b.

Organizist g. (-en,-en) : [preder.] organelour g.

organizistisch ag. : [preder.] organelour.

Organklage b. (-,-n) : [gwir] klemm a-enep un aozadur Stad b./g.

Organogenese b. (-) : [bev.] organbarañ g.

Organoleptik b. (-) : skiantennverzhout g., organolepsiezh b.

organoleptisch ag. : skiantennverzhel, organoleptek ; *organoleptische Eigenschaften*, perzhioù skiantennverzhel ls.

Organologe g. (-n,-n) : [bev., sonerezh] benvegour g., organologour g.

Organologie b. (-) : [bev., sonerezh] benvegouriezh b., organologiezh b.

organologisch ag. : [bev., sonerezh] benvegouriel, organologek.

Organsenkung b. (-, -en) : [mezeg.] diskenn-bouzelloù g.

organsinieren V.k.e. (hat organsiniert) : [gwiad.] kordennañ.

Organspende b. (-, -n) : [mezeg.] roadenn organ b., road organ g.

Organspenden n. (-s) : reiñ organoù g.

Organspender g. (-s, -) : [mezeg.] roer an organ g., roer an imboud g.

Organspenderin b. (-, -nen) : [mezeg.] roerez an organ b., roerez an imboud b.

organtherapeutisch ag. : [mezeg.] opoterapek.

Organtherapie b. (-) : [mezeg.] opoterapiezh b.

Organtransplantation b. (-, -en) / **Organverpflanzung** b. (-, -en) : [mezeg.] treuzplantadur organ g., treuzplantadenn organ b., emboud organ g., imboudañ organ g., imboud organ g., imboudadur organ g., imboudadenn organ b.

Orgasmus g. (-, Orgasmen) : orgasm g., oriadell b., trid-korf g., uhelañ g., bliz g. ; *klitoraler Orgasmus*, oriadell elligel b. ; *vaginaler Orgasmus*, oriadell c'houinel b. ; *zum Orgasmus kommen, den Orgasmus erreichen, einen Orgasmus haben, einen Orgasmus bekommen*, diraez an oriadell, en em vlizañ, blizañ, skrijal, degouezhout en uhelañ, tizhout an uhelañ ; [dre fent] *Ableben während eines Orgasmus*, P. epektaz g.

Orgasmushormon n. (-s) : P. [bev.] okitokin g.

orgastisch ag. : oriadellel, blizus.

Orgeat n. (-s) : [died] orja g.

Orgeatsirup g. (-s, -s/-e) : [died] siros orja g.

Orgel b. (-, -n) : **1.** [sonerezh] ograou g. [*liester* ograouiou / ograouier], orglez g. ; *Orgel spielen*, ograouiñ, seniñ an ograou ; *die Orgel brummt, die Orgel dröhnt, die Orgel plärrt*, fraoñval a ra an ograou, roc'hal a ra an ograou, sourrañ a ra an ograou, termal a ra an ograou, diroc'hal a ra an ograou, boudal a ra an ograou, froumal a ra an ograou ; *Orgel spielen können*, touch an ograou ; *Gesang, begleitet von X an der Orgel*, kan ograouet gant X g. ; **2.** [douarouriezh] *Basaltorgel*, ograou bazalte g., ograou volkanek g.

Orgelbalg g. (-s, -bälge) : megjin ograou b., c'hwezherez ograou b. [*liester* c'hwezhereziou ograou], souffletez ograou b. [*liester* souffleteziou ograou].

Orgelbau g. (-s) : an oberiañ ograou g.

Orgelbauer g. (-s, -) : oberour ograou g., orglezour g.

Orgelbüchse b. (-, -n) : [arm, istor] skloped g.

Orgelempore b. (-, -n) : tribunell an ograou b.

Orgelgehäuse n. (-s, -) : armel-ograou b.

Orgelharmonium g. (-s, -harmonien) : [sonerezh] harmoniom g., orglezig g., armolud g.

Orgelkasten g. (-s, -kästen) : armel-ograou b.

Orgelkoralle b. (-, -n) : [loen.] ograou-mor g.

Orgelmann g. (-s, -männer) : [sonerezh] c'hoarier boest-ograou g.

orgeln V.gw. (hat georgelt) : **1.** [sonerezh] ograouiñ, seniñ an ograou ; **2.** [loen., karv] blejal, musellat, beogal.

Orgelpfeife b. (-, -n) : **1.** korzenn ograou b. ; *die Orgelpfeifen*, ar korzennaoueg ograou b. ; **2.** [dre skeud.] *die Kinder standen nebeneinander wie die Orgelpfeifen*, tolpet e oa ar vugale a-steudad diouzh ment, tolpet e oa ar vugale a-steudad evel ur chapeledad ognon.

Orgelpfeifenfalte b. (-, -n) : [dilhac.] tulot g. ; *in Orgelpfeifenfalten legen*, tulotiñ, turturuihañ ; *in Orgelpfeifenfalten gelegt*, tulotet, turturuihet ; *Haube mit Orgelpfeifenfalten*, koef tulotet g. ; *das*

Legen in Orgelpfeifenfalten, an tulotiñ g. ; *ein Kleid in Orgelpfeifenfalten legen*, tulotiñ ur pezh dilhad.

Orgelprospekt g./n. (-s, -e) : armel-ograou b.

Orgelpunkt g. (-s, -e) : [sonerezh] dalc'henn b., dalc'hpikenn b.

Orgelregister n. (-s, -) : [sonerezh] rejistr ograou g., stirad g.

Orgelspieler g. (-s, -) : [sonerezh] ograouer g., orglezour g.

Orgelwerk n. (-s, -e) : [sonerezh] **1.** korzennaoueg-ograou b. [*liester* korzennaouegoù-ograou] ; **2.** skrid-sonerezh evit an ograou g., sonskrid evit an ograou g.

Orgelzug g. (-s, -züge) : [sonerezh] rejistr ograou g., stirad g.

orgiastisch ag. : **1.** dirollet, dirollek, didailh ; **2.** [istor] orgiak.

Orgie b. (-, -n) : **1.** dirolladeg b., diroll g., abadenn ziroll b., gwalc'hadenn b., foeltr-bouzelloù g., lonkadeg b., korfadeg b., debradeg b., debrerezh g. ; **2.** *Farbenorgie*, diroll a livioù g., maread livioù g., livioù da drellañ forzh pegement ls., livioù ken-ha-ken ls., livioù ken-ha-kenañ ls., livioù mui-pegem-mui ls. ; **3.** [istor] orgia b. [*liester* orgiaou].

Orichalkum n. (-s) : [Henamzer, metal] orikalk g.

Orient g. (-s) : sav-heol g., reter g. ; *vorderer Orient*, Reter-nesañ g., Reter-tost g.

Orientale g. (-n, -n) : reterad g.

Orientalin b. (-, -nen) : reteradez b.

orientalisch ag. : ... ar reter, reterel, reterat ; [louza.] *orientalische Kirsche*, kerezenn Japan b. [*liester* kerezenned Japan].

Orientalist g. (-en, -en) : reteroniour g.

Orientalistik b. (-) : reteroniezh b.

Orientalistin b. (-, -nen) : reteroniourez b.

orientieren V.k.e. (hat orientiert) : **1.** durc'haat, treiñ, reterañ, tuaduriñ, sturiañ, kenheñchañ ; **2.** kelaouiñ, titouriñ, ditourañ, stlennañ ; **3.** heñchañ, kuzuliañ ; *neu orientieren*, dastreiñ, adheñchañ ; **4.** [istor, tisav., relij.] durc'haat d'ar reter.

V.em. : **sich orientieren** (hat sich (ak.) orientiert) : **1.** en em lec'hiañ, kavout e verkoù, kemer merkoù, en em reteriñ, reteriñ, en em heñchañ ; *sich (ak.) flüchtig orientieren*, kemer merkoù prim-ha-prim, klask an norzh buan-ha-buan, klask buan pelec'h emeur, ober ur sell war an ardremez evit gouzout pelec'h emeur ; *auf offener See orientierten sie sich nach den Sternen, auf offener See orientierten sie sich am Stand der Sterne*, en em heñchañ a raent diouzh ar stered pa vezent war ar mor, ar stered o c'helenne pa vezent war ar mor, ar stered a verke o hent dezho pa vezent war ar mor, ar stered o levie pa vezent war ar mor ; **2.** *sich (ak.) über etwas orientieren*, goulenn an doare eus udb, goulenn eus keloù udb., goulenn (klask) titouroù diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, klask gouzout udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor) ; **3.** *sich (ak.) an etwas (dat.) orientieren*, delc'her tost d'udb, heuliañ pizh udb, mont diouzh udb, ober diouzh udb, kemer udb da skouer, kemer skouer diouzh udb, kemer skouer diwar udb, tennañ skouer diouzh udb, reizhañ e emzalc'h diouzh udb. ; *sich in etwas (dat.) an etwas (dat.) orientieren*, skoueriañ udb war udb.

orientiert ag. : **1.** tuet, durc'haet, troet, dihell ; **2.** [polit., emzalc'h] douget ; *links orientiert*, douget evit an tu kleiz ; *politisch orientierte Zeitung*, kazetenn douget d'un tu politikel b. ; **3.** titouret, kelaouet.

Orientierung b. (-, -en) : **1.** durc'hadur g., tuadur g., oriantiñ g., oriantadur g., sturiañ g., sturiadur g., sturierezh g., kenheñcherezh g. ; **2.** kelaouadur g., titouriñ g., stlennadur g. ; *zu Ihrer Orientierung*, deoc'h da c'houzout diouti, evit ho titouriñ, kement ha reiñ da c'houzout, kement ha kelaouiñ,

kement ha diskouez ; **3.** heñchañ g., heñchadur g. ; **4.** emlec'hiadur g., lec'hiadur g., lec'hidigezh b., reteradur g., reteradenn b., reteriñ g., emreteriñ g. ; *die Orientierung verlieren*, koll an ardremez, P. koll ar stur, koll e sterenn, koll ar Sterenn ; *ich habe die Orientierung verloren*, n'ouzon hent ebet ken, n'ouzon na roud na rabez ken, kollet on da vat, kollet em eus an ardremez ; *jemandem die Orientierung nehmen*, disturiañ u.b. ; **5.** tuadur spered g., doug g., pleg g. ; **6.** [dre astenn.] durc'hadur g., tuadur g. ; *politische Orientierung*, durc'hadur politikel g., tuadur politikel g. ; **7.** [mat., fizik] durc'hadur g., tu g. ; *Orientierung der Winkel*, durc'hadur ar c'homioù g. ; *Richtung und Orientierung*, roud ha tu [„pep roud a zo dezhañ daou du enep“] ; *zwei Vektoren mit gleicher Richtung haben entweder gleiche oder entgegengesetzte Orientierung*, div sturiadell gant an hevelep roud a zo dezho pe an hevelep tu pe daou du enep. ; **8.** [istor, tisav., relij.] durc'hadur d'ar reter g.

Orientierungsgerät n. (-s,-e) : [tekn.] durc'haer g. [*liester durc'haerioù*].

Orientierungslinie b. (-,-n) : linenn reteriñ b.

orientierungslos ag. : distur, diheñchet ; *orientierungslos sein*, bezañ kollet, na gaout ardremez, na c'houzout na roud na rabez.

Orientierungspunkt g. (-s,-e) : daveer lec'hel g. [*liester daveerioù lec'hel*], merk g., spisverk g.

Orientierungssinn g. (-s) : skiant an emlec'hiañ b., skiant an emreteriñ b.

Orientierungstafel b. (-,-n) : taol-reteriñ b., taol-emreteriñ b.

Oriflamme b. (-,-n) : [istor] aouriflamm g.

Origami n. (-pe -s) : origami g., arz ar plegañ paper g.

Origami-Vogel g. (-s,-vögel) : yarig paper b.

Origano g. (-) : [louza.] marjol-ki str., origanell b.

Original n. (-s,-e) : **1.** mammskrid g., skrid kentañ g., eskadenn b., skrid orin g., pezh orin g., teul orin g., patrom kentañ g., yezh orin b. ; *im Original lesen*, lenn er yezh orin ; **2.** [dre skeud.] ibil g., labous g., labous iskis a zen g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., oristal g., oristal a zen g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., orin g., orin den g., orin a zen g., pipi g., gwall bipi g., istrogell g., marc'h-lu g., mailhard g., tamm paotr iskis g., pitaouenneg g. [*liester pitaouenneien*], gwikefre g., hinkin g., ardigell g., istrelog g., kalkenn g./b., papigo g., istañsour g., termaji g., diaoul a zen g., aotrou g., pichon g., un esperadenn a zen b., un den dioutañ e-unan g., un den dezhañ e-unan g.

original ag. : ... orin, ... a orin, kentañ, diles, orinel, orinek.

Originalakt g. (-s,-e) : eskadenn b.

Originalausgabe b. (-,-n) : embannadur kentañ g.

Originalfassung b. (-,-en) : doare orin g., stummenn orin b. ; *Originalfassung mit Untertiteln*, doare orin istitlet g., DOI g., stummenn orin istitlet b.

Originalgemälde n. (-s,-) : taolenn orin b.

originalgetreu ag. : peurheñvel ouzh ar patrom kentañ, peurheñvel ouzh ar patrom orin.

Originalgröße b. (-) : ment wirion b. ; *in Originalgröße*, en e vent natur.

Originalhandschrift b. (-,-en) : dornskrid orin g.

Originalität b. (-) : **1.** gwirigezh b., gwirionder g. ; **2.** perzh orin g., perzh kentidik g., orinelezh b. ; **3.** dibarded b., dibarder g., dibarelezh b., perzh dibar g., disparder g., dibaregezh b.

Originalsendung b. (-,-en) : [skingomz, skinwel] abadenn war-eeun b.

Originalton g. (-s) : lavarou u.b. ger evit ger ls. ; *Originalton, Müller*, setu ger evit ger pezh en doa lavaret Müller.

Originalurkunde b. (-,-n) : [gwir] eskadenn b., pezh orin g., akta eskadenn g. ; *eine Originalurkunde ausstellen*, eskadenniñ un akta.

Originalverpackung b. (-,-en) : pakadur orin g.

originär ag. : **1.** kentidik, ... orin, ... a orin, kentañ ; **2.** dibar, divoutin, nevez penn-da-benn ; **3.** emskor, dizalc'h, emren ; **4.** [gwir] *Verbindung führt zum originären Eigentumserwerb*, dont a reer da berchenn dre c'hougorfidigezh.

originell ag. : dibar, divoutin, ispisial, a-ziforc'h, espar ; *eine Fülle origineller Gedanken*, ur froudad mennozhioù nevez g./b.

Orinokogans b. (-,-gänse) : [loen.] skilwaz Orinoko b. [*liester skilwazi Orinoko*].

Orion g. : [stered.] Orion g. ; *der Gürtel des Orion*, ar Rastell b., an Tri Roue ls., an Tri Lakez ls. ; *der Schild des Orion*, Skoed Orion g.

Oriongürtel g. (-s) : [stered.] *der Oriongürtel*, ar Rastell b., an Tri Roue ls., an Tri Lakez ls.

Orkaden ls. : [douaroniezh] *die Orkaden*, inizi Orc'h ls.

Orkan g. (-s,-e) : korventenn b., korvent g., korc'hwezh g., kelc'hwidenn b., avel-dro g., avel diroll g., rutenn b. ; *der Orkan vernichtete die ganze Ernte*, an avel-dro a beurgasas an holl drevadoù, drastet e voe holl ar bloaziad gant an avel-dro, an eostoù a voe pladet gant ar gorventenn ; *ein Orkan fiel über das Land*, ur gorventenn a c'hwezhaz war ar vro ; *die vom Orkan umgerissenen Bäume*, ar gwez diskaret gant ar gorventenn str.

orkanartig ag. : evel ur gorventenn, e doare ur gorventenn a-zoare gant ur gorventenn, a-seurt gant ur gorventenn.

Orkanstärke b. (-,-n) : nerzh ur gorventenn g.

Orkney n. : [douaroniezh] inizi Orc'h ls.

Orkus g. (-) : **1.** [mojenn.] Orkus g. ; **2.** [dre skeud.] tir ar re varv g., ifernioù ls. ; *in den Orkus gehen*, mont da get, mont da hesk, mont d'an hesk, bezañ war an diskar, bezañ war e ziskar, mont da zismantrou, mont war e gement all, mont en dismantr, mont distruj.

Orlean g. (-s) : [livuzenn] rokou g.

Orléans n. : Orleañs b.

Orleanismus g. (-) : [istor] orleanouriezh b.

Orleanist g. (-en,-en) : [istor] orleanour g.

Orleanstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] rokouenn b. [*liester rokouenned*], gwez-rokou str., gwezenn-rokou b.

Orlon® n. (-s) : [gwiad.] orlon® g.

Ornament n. (-s,-e) : **1.** kaeradur g., kinkladur g., kinklerezh g., kinkladurezh b., ficherezh g., stiperezh g., brageriz g., paramant g. ; **2.** [sonerezh] ripipioù ls.

ornamental ag. : **1.** ... kinklañ, kinklus, kaeraus, kinkladurek, kinkladurel ; *ornamentale Kunst*, arz kinklañ g. ; **2.** kinklet.

Ornat g./n. (-s,-e) : **1.** kaeradurioù ls., kinkladurioù ls. ; **2.** [relij.] dilhad-oferenñiñ ls. ; **3.** [skol-veur, gwir] dilhad lid ls. ; *in vollem Ornat*, gwisket war an ton bras, war e begement, gant e zilhad lid, en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, greiet, en aotrou, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña.

Ornithologe g. (-n,-n) : evnoniour g., evnour g., ornitologour g.

Ornithologie b. (-) : evnoniezh b., evnouriezh g., ornitologiezh b.

Ornithologin b. (-,-nen) : evnoniour b., evnour b., ornitologour b.

ornithologisch ag. : evnoniel, ornitologek.

Ornithomantik b. (-) : evnzivinouriezh b., ornitomañsi b.

Ornithophobie b. (-) : evnarur g., aon anpoellek rak al laboused g.

Ornithopoda ls. : [dinosaoed] ornitopoded ls.

Ornithose b. (-) : [loen., kleñved] ornitoz g.

orogen ag. : [douarouriezh] orogenek.

Orogenese b. (-) : [douarouriezh] orogeniezh b., geneliezh an aradennoù menezioù b., roufennadur pluskenn an Douar g. ;

Cadomische Orogenese, Assyntische Orogenese, Panafrikanische Orogenese, orogeniezh gadomian b. ; variszische Orogenese, herzynische Orogenese, orogeniezh herkinat b.

orogenetisch ag. : [douar.] orogenek.

Orografie b. (-) / **Orographie** b. (-) : [douarouriezh] orografiezh b., meneztaolennadur g., torosouriezh b.

orografisch ag. / **orographisch** ag. : orografek, torosel ; [hinouriezh] *orografischer Niederschlag*, koempad diwar doros g., glav diwar doros g.

oronasal ag. : [mezeg.] genoù-fri.

Oronym n. (-s,-e) : torosanv g. [*liester* torosanvioù].

Oronymie b. (-) : 1. torosanvouriezh b. ; 2. torosanvadurezh b.

oronymisch ag. : torosanvel, torosanvouriel.

Oropax® n. (-) : boulouigoù Quies® ls.

Oropharynx g. (-,-pharyngen) : [korf.] krennc'hargadenn b., gargadenn grenn b.

Operment n. (-s) : [maen.] orpimant g.

Orpheus g. : [mojenn.] Orfeüs g.

Orpheusgrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig-Orfeüs g.

Orphik b. (-) : [relij., Henamzer] orfeüzegezh b.

orphisch ag. : orfeüzek ; [arz] *orphischer Kubismus*, orfeüzegezh b.

Orphismus g. (-) : [arz] orfeüzegezh b.

Orphizismus g. (-) : [relij., Henamzer] orfeüzegezh b.

Ort¹ g. (-s,-e) : 1. lec'h g., plas g., lec'hienn b., tu g., tachad g., tachenn b., andred g., arroud g., load g. ; *an welchem Ort ?* e pe lec'h ? ; *ein bezaubernder Ort*, ul lec'h derc'h g., ul lec'h hollgaer g., ul lec'h ar c'haerañ-holl g., ul lec'h bourrus g., ur berlezenn b., ur boket g., ur plas dibab g., un arroud dreist g., un arroud dispar g. ; *stiller Ort*, lec'h sioul g., lec'h bouzar g. ; *steiniger Ort*, lec'hienn veinek b., tachenn veinek b. ; *am angegebenen (am angeführten) Ort*, el lec'h merket, el lec'h meneget ; *den Ort bestimmen, den Ort festlegen*, spisaat al lec'h ; *aller Orten*, e pep lec'h, dre-holl, forzh pelec'h, e pep tu ; *am anderen Ort*, e lec'h all / en ul lec'h all / en un tu all (Gregor) ; *manche Orte*, lec'hioù 'zo, lec'hiennoù ls. ; *an manchen Orten*, a-blasoù, amañ hag ahont, amañ-ahont, tu-mañ-tu-se, tu-mañ-tu-hont, a-dachadoù, a-dakadoù, lec'h-ha-lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo ; *an allen Orten*, dre-holl, e pep lec'h, e pep tu, e kement lec'h a zo holl, n'eus forzh pelec'h ; *von Ort zu Ort*, a lec'h da lec'h ; *am dritten Ort*, en ul lec'h estren, en un trede lec'h ; *am rechten Ort*, el lec'h reizh, el lec'h ma'z eo dleet, en ul lec'h a-dailh, en e blas ; *am falschen Ort*, er-maez a blas (Gregor), diblaset, en ul lec'h fall, en ul lec'h faos ; *ein sehr hoch gelegener Ort*, ul lec'h an uhelañ g. ; *am Ort des Verbrechens*, war lec'h ar muntr, el lec'h ma oa c'hoarvezet an taol ; *an Ort und Stelle, vor Ort*, a-blas, war al lec'h, war an dachenn, war ar bern, war al leur ; *an Ort und Stelle bleiben*, chom a-blas ; *sich an Ort und Stelle begeben*, mont war al lec'h ; *vor Ort eintreffen*, en em gavout war an dachenn, erruout war an dachenn, degouezhout war an dachenn ; *ich war nicht persönlich vor Ort*, n'edon ket eno ; *er sucht den richtigen Ort*, um sich sein eigenes Grab zu schaufeln, emañ o klask an ardremez eus al lec'h ma toulo e vez ; *in allen Orten, die ihr besuchen werdet, erwarten wir von euch ein korrektes Benehmen*, ret e vo deoc'h bezañ seven dre lec'h ma tremenot ; *ein Ort des Verderbens, ein Ort der Verdammnis*, ein Ort des Lasters, ul lec'h a gollidigezh g. ; *ein abgelegener Ort*, un difouilh g., ul lec'h kollet g., ul lec'h distro g., ul lec'h digenvez g., ul lec'h digavandenn g., ur plas difoul g., un distro g., un toull gouez g., un toull kutez g., ur vro gutez b., un toull kollet kac'het gant an diaoul g., un toull kêr g., un toull parrez

kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., ul lastez kêrig vihan b., ur vourc'hadenn laou b., ur c'hreiz lec'h distro g., un toullig bro g., un trogorn g., Kerneblec'h, Kernetra, Kerneuz, Keribil-Beuz ; [levrlennadur] *ohne Ort und Jahr*, [o. O. und J.], hep lec'h na bloaziad, [H.L.N.B.] ; [lenn., film] *Einheit des Ortes*, unded lec'h b. ; [kazetennoù] *Korrespondent vor Ort*, doaretaer lec'hel g., lec'hiegour g.

2. kêriadenn b., kumun b., parrez b., kêr b., lec'hienn b., lec'hiadenn b., bilajenn b. ; *hier, am Ort*, du-mañ, amañ en hor parrez, amañ er barrez, amañ en hor c'hêriadenn, er gumun-mañ, amañ e kêr, el lec'hienn-mañ, el lec'hiadenn-mañ ; *dieser Ort wird Altdorf genannt*, graet e vez an Hengêr eus al lec'h-se, an Hengêr a reer eus al lec'h-se.

3. metoù g. ; *höheren Orts*, e metoù ar pennoù bras, e metoù ar pennoù uhel, e metou uhelañ ar gevredigezh, gant ar pennoù bras.

4. [bevgimiezh] hanva g. ; *die Orte der Proteinsynthese*, hanvaoù enaozadur ar proteinoù ls.

Ort² g. (-s, Örter) : [mat.] lec'h g. ; *geometrischer Ort*, lec'h mentoniell g., lec'h geometrek g., lokus g.

Ort³ n. (-s, Örter) : [mengleuz.] talbenn an troc'h g., talbenn troc'h g. ; *vor Ort arbeiten*, labourat e strad ar vengleuz, labourat war (ouzh) talbenn an troc'h, labourat war (ouzh) an talbenn troc'h.

Ort⁴ g./n. (-s,-e) : [tekn.] minaoed g., poentell b. ; *mit einem Ort durchstechen*, minaoediñ.

Ortband n. (-s,-bänder) : [ardamezouriezh] koagenn b.

ortbar ag. : dinoadus, lec'hiadus.

Örtchen n. (-s,-) : P. *das stille Örtchen*, al lec'h distro g., kador-ar-sekredoù b., ar c'horn klet g., ar c'horn distro g., an ti bihan g., ar privezioù ls.

orten V.k.e. (hat geortet) : 1. lec'hiañ, spislec'hiañ, spisaat lec'h udb, spizañ savlec'h udb ; *das U-Boot wurde geortet*, lec'hiet e voe al lestr-spluj ; 2. [dre astenn.] diguzhat, diskoachañ, dinoiñ, diournat, diforc'hiñ, kavout.

Orten n. (-s) : spislec'hiadur g., spislec'hiañ g.

Orter g. (-s,-) : [nij.] merdeer g. [*liester* merdeerien].

ortfest ag. : difiñv, dizilec'huis, diloc'h, diflach, anhelam, andilec'hiadus.

Ortgang g. (-s,-gänge) : bord un doenn war-naou a-hed ar voger-bignon g.

Orthese b. (-,-n) : [mezeg.] ortezenn b., steudell g.

orthisch ag. : [mat.] savskoel.

orthochromatisch ag. : [bev.] ortokromatek.

Orthodontie b. (-) : [mezeg.] denteeunerezh g., ortodontiezh b.

orthodontisch ag. : [mezeg.] ... denteeunañ, ortodontek ; *orthodontische Apparatur*, steudell denteeunañ b.

orthodox ag. : [relij.] ortodoks, reizhkelennek, ... reizhkelenn, ... reizhkred, ... reizhkredenn, reizhkredennel ; *die orthodoxe Kirche*, an Iliz ortodoks b., an Iliz katolik ortodoks b., Iliz ortodoks ar Reter b., an Iliz reizhkredenn b.

Orthodoxe(r) ag.k. g./b. : [relij.] ortodoksour g., ortodoksourez b., reizhkredour g., reizhkredourez b., reizhkredennour g., reizhkredennourez b., reizhkelennad g., reizhkelennadez b.

Orthodoxie b. (-) : [relij.] ortodoksiezh b., reizhkelennerezh g., reizhkredenn b.

orthodrom ag. : derehentel, ortodromek.

Orthodrome b. (-,-n) : [mat., nij., merdead.] ortodromiezh b., derehent g.

orthodromisch ag. : derehentel, ortodromek.

Orthogenese b. (-) : ortogeniezh b., reizhengehent g.

orthogonal ag. : a-skouer, diaskouer, reol ; *orthogonal zueinander*, a-skouer an eil gant egile, diaskouer an eil ouzh

egile ; [mat.] *orthogonales Koordinatensystem*, dealf diaskouer g.

Orthogonale ag.k. b. : [mat.] diaskouerenn b.

orthogonalisieren V.k.e. (hat orthogonalisiert) : diaskoueriñ.

orthogonalisierung b. (-,-en) : [mat.] diaskoueriñ g.

Orthogonalität b. (-) : [mat.] diaskouer b., diaskouered b.

Orthogonalprojektion b. (-,-en) : bannad a-skouer g., bannad diaskouer g.

Orthogonalsystem n. (-s,-e) : [mat.] dealf diaskouer g.

Orthografie b. (-,-n) / **Orthographie** b. (-,-n) : reizhskrivadur g. ; *die vereinheitlichte Orthographie des Bretonischen*, ar peurunvan g.

orthografisch ag. / **orthographisch** ag. : ... reizhskriñ, reizhskrivadurel, ... reizhskrivadur, ... ar reizhskrivadur.

Orthoklas g. (-es,-e) : [maenoniezh] ortoz g.

orthonormal ag. : [mat.] reizhrolel.

Orthonormalsystem n. (-s,-e) : [mat.] dealf reizhrolel g.

Orthopäde g. (-n,-n) : [mezeg.] korfeeuner g., ortopedour g.

Orthopädie b. (-) : [mezeg.] korfeeunerezh g., korfeeunañ g., ortopediezh b. ; *dento-maximiläre Orthopädie*, denteeunerezh g., ortodontiezh b.

Orthopädiemechaniker g. (-s,-) : [mezeg.] osodour g.

Orthopädietechniker g. (-s,-) : [mezeg.] steudeller g.

orthopädisch ag. : [mezeg.] korfeeunadurel, korfeeunadel, ortopedek, ... korfeeunañ ; *orthopädisches Korsett*, korfenn eeunañ b. ; *orthopädischer Gürtel*, gouriz korfeeunañ g. ; *orthopädischer Chirurg*, surjian korfeeuner g.

Orthoptere b. (-,-n) / **Orthopteron** n. (-s, Orthopteren) : [loen.] ortofter g. [*liester* ortoftered], eeunaskelleg g. [*liester* eeunaskelleged].

Orthoptik b. (-) : [mezeg.] lagadeeunerezh g., ortopsiezh b.

orthoptisch ag. : [mezeg.] lagadeeunadel, ... lagadeeunañ, ortoptek.

Orthoptist g. (-en,-en) : [mezeg.] lagadeeunour g., ortoptour g.

orthorhombisch ag. : 1. [mat.] reizhlankellek, ortorombek ; 2. [maenoniezh] tridaoudañvel.

Orthoskopie b. (-) : ortoskopiezh b.

orthoskopisch ag. : ortoskopek.

Orthostase b. (-,-n) : [mezeg.] warsavelezh b., warsavegezh b.

Orthostat g. (-en,-en) : [tisav.] maen-sav g. [*liester* mein-sav], palis g. [*liester* palisou].

Orthostatengebäude n. (-s,-) : [tisav.] ti mein-sav g., ti paliset g., savadur mein-sav g., savadur paliset g.

orthostatisch ag. : warsavel.

orthotrop ag. : [tekn.] ortotrop.

orthosympathisch ag. : [mezeg.] ortosimpatek.

orthozentrisch ag. : [mat.] savgreizel.

Orthozentrum n. (-s,-zentren) : [mat.] ortokreizenn b., savgreiz g.

örtlich ag. : 1. ... ar bastell-vro, lec'hel ; *örtlicher Bedarf*, ezhommoù ar bastell-vro ls., ezhommoù du-se ls. ; *örtliche Verhältnisse*, stad an traoù er bastell-vro (el lec'h a zo kaoz anezhañ, du-hont) b. ; *örtlicher Name einer Pflanze*, anv lec'hel ur blantenn g. ; 2. [mezeg.] lunegorel, lec'hiek, parzhek ; *örtlich betäuben*, digizidikaat ul lec'h resis eus ar c'horf, diaraeziñ ul lodenn eus ar c'horf, lakaat dindan diaraez lec'hiek, lakaat dindan diaraez parzhek ; *örtliche Betäubung*, diaraeziñ lec'hiek g., diaraeziñ parzhek g.

Adv. : 1. [hinouriezh] a-blasoù, a-dachadoù, a-gornadoù, amañ hag ahont, amañ-ahont, tu-mañ-tu-se, tu-mañ-tu-hont, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo, amañ-ahont, a-dakadoù ; 2. [lec'h resis] *örtlich begrenzt*, *örtlich beschränkt*, spislec'hiet ; *örtlich begrenztes Phänomen*, *örtlich*

beschränktes Phänomen, anadenn spislec'hiet b. ; 3. [mezeg.] *örtlich wirkend*, topek ; *örtlich wirkendes Medikament*, louzoù topek g.

Örtlichkeit b. (-,-en) : lec'h g., lec'hienn b., plas g., lec'hiadenn b.

Örtlichkeitsname g. (-ns,-n) : anv-lec'h g., lec'h anv g.

Ortolan g. (-s,-e) : [loen.] kilheri g. [*liester* kilheried].

Ortsadverb n. (-s,-ien) : [yezh.] adverb lec'hiañ g.

Ortsangabe b. (-,-n) : 1. dave al lec'h g., meneg al lec'h g., menegadur al lec'h g. ; *ohne Orts- und Datumsangabe*, hep lec'h na deiziad ; 2. [yezh.] renadenn a verk al lec'h b.

ortsansässig ag. : eus kêr, eus al lec'h.

Ortsansässige(r) ag.k. g./b. : den eus kêr g., den eus al lec'h g., annezad g., annezadez b.

Ortsauflösung b. (-,-en) : [fizik] diarunusted ec'honel b.

Ortsausfahrt b. (-,-en) / **Ortsausgang** g. (-s,-ausgänge) : hent-maez al lec'hiadenn g., isuen al lec'hiadenn b., difour g., toull ar bourk g.

Ortsbefund g. (-s) : stad al lec'h b., renabl g.

Ortsbehörde b. (-,-n) : pennadurezh lec'hel b., gwazadur lec'hel g.

Ortsbeschaffenheit b. (-) : stad al lec'h b., doare al lec'h g., ardremez g.

Ortsbeschreibung b. (-) : glennadurezh b., taolennadur al lec'h g.

Ortsbestimmung b. (-,-en) : 1. lec'hiadur g., reteradur g., reteriñ g. ; 2. [merdead.] savle g., savleañ g. ; 3. [yezh.] renadenn a verk al lec'h b.

Ortsbrauch g. (-s,-bräuche) : doare ar vro g., uz ha kustum ar vro, boaz ha kustum ar vro, giz ar vro b.

Ortschaft b. (-,-en) : kêr b., lec'hiadenn b., lec'h g., kêriadenn b., bourc'h b., bourk g., bourc'hadenn b., bourgadenn b., bourc'hig b., bilajenn b. ; *geschlossene Ortschaft*, tolpad g., tolpad kêrel g., kêriadenn b. ; *weitab von jeder Ortschaft*, war ar maez don.

Ortscheit n. (-s,-e) : [kirri] bazh-stern b., gwalenn-sparl b., sparlad g., bazh-treuz b.

Ortsdialekt g. (-s,-e) : isrannyezh b.

ortsfest ag. : difiñv, dizilec'hius, diloc'h, diflach, anhelam, andilec'hiadus.

ortsfremd ag. : 1. diavaeziat, a-ziavaez, diavaez, genidik eus diavaez-kêr, eus ar c'hostezioù all ; 2. ... na anavez ket al lec'h.

Ortsfremde(r) ag.k. g./b. : diavaezour g., diavaezourez b.

Ortsgebrauch g. (-s,-gebräuche) : doare ar vro g., uz ha kustum ar vro, boaz ha kustum ar vro, giz ar vro b.

ortsgebunden ag. : arsezat, arsavel, divonedus.

Ortsgedächtnis n. (-ses) : eñvor eus al lec'hioù b., eñvor douaroniel b., koun eus al lec'hioù g., koun douaroniel g., memor eus al lec'hioù b., memor douaroniel b.

Ortsgeistliche(r) ag.k. g./b. : [relij.] pastor ar barrez g., pastorez ar barrez b., beleg eus ar barrez g.

Ortsgemeinschaft b. (-,-en) : kumuniezh lec'hel b.

Ortsgeografie b. (-) : douaroniezh lec'hel b.

Ortsgeschichte b. (-) : istor al lec'h g., istor ar gêriadenn g.

Ortsgespräch n. (-s,-e) : [disprede] pellgomzadenn er c'hornbro tostañ b.

Ortsgewöhnung b. (-) : boazadur ouzh al lec'h g.

Ortsgruppe b. (-,-n) : 1. kevrenn ar c'hornbro b., kevrenn ar gumun b., strollad lec'hel g. ; 2. [sport] skipailh ar c'hornbro g., skipailh ar gumun g.

Ortskorrespondent g. (-en,-en) : [kazetennerezh] doaretaer lec'hel g., lec'hiegour g.

Ortskenntnis b. (-,-se) : anaoudegezh an dachenn b., anaoudegezh an ardremez b.

Ortskommandant g. (-en,-en) : [lu] komandant al lec'h g., komandant ar plas g.

Ortskommandantur b. (-,-en) : [lu] sturvod al lec'h g., sez komandant ar plas b./g.

ortskundig ag. : ... a anavez mat al lec'h, ... a anavez mat an ardremez.

Ortskundige(r) ag.k. g./b. : anavez an dachenn g., anavezerez an dachenn b., anavez an ardremez g., anavezerez an ardremez b.

Ortskrankenkasse b. (-,-n) : *allgemeine Ortskrankenkasse*, kef kentañ kretadur kleñved g., kef surentez sokial ar c'hornbro g.

Ortsleihe b. (-,-n) : [levraoueg] prest g., prestadenn b.

Ortslinie b. (-,-n) : [mat.] lokus g., lec'h mentoniell g., lec'h geometrek g.

Ortsmissweisung b. (-,-en) : **1.** [mentawouriezh] amroudad g. ; **2.** [merdead.] amdenad ur c'hompaz g.

Ortsmissweisungswinkel g. (-s,-) : [merdead.] bleingorn g.

Ortsmundart b. (-,-en) : isrannyezh b.

Ortsname g. (-ns,-n) : anv-lec'h g. [*liester* anvioù-lec'h], lec'h anv g., anv ar gêriadenn g. [*liester* anvioù ar c'hêriadennoù].

Ortsnamenkunde b. (-) : lec'h anvouriezh b.

Ortsnamenforscher g. (-s,-) : lec'h anvourour g.

Ortsnamenforschung b. (-) : lec'h anvouriezh b.

Ortsnetz n. (-es,-e) : rouedad lec'hel b., rouedad an takad b.

Ortsnetzkenzahl b. (-,-en) : igorell an takad b., niverenn an takad b.

Ortsporto n. (-s,-s) : mizoù kas evit ar c'hornbro tostañ ls., mizoù kas lec'hel ls.

Ortspräposition b. (-,-en) : [yezh.] araogenn lec'hiañ b.

Ortsschild n. (-s,-er) : panell gant anv al lec'h b., panell gant anv ar gêriadenn b.

Ortssender g. (-s,-) : radio lec'hel g., radio kornbro g.

Ortssinn g. (-s) : skiant an emlec'hiañ b., skiant an emreteriñ b.

Ortstafel b. (-,-n) : panell gant anv al lec'h b., panell gant anv ar gêriadenn b.

Ortstarif g. (-s,-e) : [dispredet] priz evit ar pellgomzadennoù er c'hornbro tostañ g., priz evit ar pellgomzadennoù lec'hel g.

Ortsteil g. (-s,-e) : ranngêr b., ranngêriad b., karter g.

Ortstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] fetisad traehz g.

ortsüblich ag. : diouzh giz ar vro, diouzh uz ha kustum ar vro, diouzh boaz ha kustum ar vro.

Ortsüblichkeit b. (-,-en) : doare ar vro g., uz ha kustum ar vro, boaz ha kustum ar vro, giz ar vro b.

Ortsunterkunft b. (-,-unterkünfte) : [lu] lec'h kantoniñ g.

Ortsvektor g. (-s,-en) : [mat., fizik] sturiadell savlec'h g.

Ortsveränderung b. (-,-en) : dilec'hiadur g., dilec'hidigezh b., dilec'hiezezh g.

Ortsverkehr g. (-s) : **1.** tremenerezh lec'hel g. ; **2.** treuzdougen lec'hel g.

Ortsvermittlung b. (-,-en) : [dispredet] standard pellgomz evit ar c'hornbro tostañ g., standard pellgomz lec'hel g.

Ortsvorsteher g. (-s,-) : melestrour ar gumun g., merour ar gumun g.

Ortszeit b. (-,-en) : eur lec'hel b., eur diouzh an heol b., eur an heol b.

Ortszulage b. (-,-n) / **Ortszuschlag** g. (-s,-zuschläge) : digoll annez g.

Ortung b. (-,-en) : dinoadur g., dinoerezh g., spislec'hiadur g., spislec'hiañ g., lec'hiadur g., spislec'hidigezh b., lec'hidigezh b.

Ortungsanlage b. (-,-n) : [tekn.] reizhiad lec'hiañ b., reizhiad dinoiñ b.

Orvault n. : Orvez b.

Orvietan g. (-/-s) : [peurlouzoù] orietan g.

Oryxantilope b. (-,-n) : [loen.] oriks g. [*liester* oriksed].

Os n. (-,Ossa) : [korf.] askorn g. [*liester* eskern] ; *Os trigonum*, askorn tric'horn g.

Osculum n. (-s, Oscula) : [loen.] oskulenn b. [*liester* oskulennoù].

Öse b. (-,-n) : lagadenn b., lagad g., ailhedenn b., toull-las g., toull-nozelenn g., toull-bouton g. ; *Öse des Angelhakens*, lagad an higenn g. ; *eine Schnur durch die Öse fädeln*, lakaat ul las da dremen dre doull al lagadenn.

Osid n. (-s,-e) : [bevgimiezh] ozid g.

Oskar g. : Oskar g. ; *ihr seid ja frech wie Oskar*, souezhus-meurbet eo ho toare diseven, c'hwi a zo hardizh evel chas, na c'hwi 'zo euer ! n'eo ket an hardizhegezh a vank deoc'h ! P. c'hwi a zo ront deoc'h ! ne vank ket avel deoc'h ! ; *stolz wie Oskar*, c'hwezet gant al lorc'h, leun a foug hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, ur foug gantañ.

Oskulation b. (-) : [mat.] afadezh b.

oskulierend ag. : [mat.] afat.

Oslo n. : Oslo b.

Osmane g. (-n,-n) : Otoman g. [*liester* Otomaned].

Osmanin b. (-,-nen) : Otomanez b.

osmanisch ag. : otoman ; *Osmanisches Reich*, Impalaeriezh Otoman b., impalaeriezh turk b.

Osmium n. (-s) : [kimiezh] osmiom g.

Osmium(VIII)-Oxid n. (-s) / **Osmiumsäure** b. (-) : [kimiezh] trenkenn osmek b.

Osmometer n. (-s,-) : [kimiezh] osmometr g.

Osmose b. (-,-n) : **1.** [kimiezh] osmoz g., treuzredadur g., treleizhiñ g. ; **2.** [dre skeud.] kenintrañ g.

osmotisch ag. : [fizik] osmotek, treuzredel, treleizhel ; *osmotischer Druck*, gwask treleizhel g., gwask osmotek g. ; *osmotisch diffundieren*, treuzredek, treleizhiñ ; [mezeg.] *osmotische Hypertonie*, usgrenn g. ; *osmotisch hyperton*, usgrennel.

ösophagisch ag. : [korf.] ... an treizher.

Ösophagus g. (-, Ösophagi) : [korf.] treizher g., korzennvoued b., bouzellenn-ruz b., kanol vezhur b., kan boued g.

Ossarium n. (-s, Ossarien) : karnel b., askornaoueg b. [*liester* askornaouegoù].

Ossein n. (-s) : [bevgimiezh] osein g.

Ossi g. (-s,-s) / b. (-,-s) : [*berradur evit Ostdeutsche(r)*] Alaman eus reter ar vro g., Alamanez eus reter ar vro b., Alaman eus ar Reter g., Alamanez eus ar Reter b., reterad g., reteradez b.

Ossian g. : Osian g.

ossianisch ag. : [lenn.] osianek.

Ossianismus g. (-) : [lenn.] osianegezh b.

Ossianist g. (-en,-en) : [lenn.] osianour g.

ossianistisch ag. : [lenn.] osianour.

Ossuarium n. (-s, Ossuarien) : karnel b., askornaoueg b. [*liester* askornaouegoù].

Ossifikation b. (-,-en) : [mezeg.] askornaat g.

ossifizieren V.k.e. (hat ossifiziert) : [mezeg.] askornaat. V.gw. (hat ossifiziert) : askornaat.

Ost¹ g. (-s,-e) : avel reter g., avel uhel g., avel lein g., avel zouar g.

Ost² g. (-ens) / **Osten** g. (-s) : **1.** *der Osten*, ar reter g., ar sav-heol g., tu ar sav-heol g. ; *Ost zu Nord*, reter-uhel g. ; *Ost zu Süd*, reter-izel ; *der Nahe Osten*, ar Reter-nesañ g., ar Reter-tost g. ; *der mittlere Osten*, ar Reter-kreiz g. ; *der Ferne Osten*, ar Reter-pellañ g. ; *im Osten*, ouzh tu ar sav-heol, er reter ; *vom Osten nach Westen*, eus ar sav-heol d'ar c'huzh-heol, eus

ar reter d'ar c'hornaoueg (d'ar c'hornôg) ; *nach Osten gelegen*, o skeiñ war ar sav-heol, dihell d'ar sav-heol, troet war-zu ar sav-heol, troet etrezek ar sav-heol, troet ouzh ar reter, tro ouzh ar sav-heol, tro etrezek ar sav-heol, durc'haet d'ar sav-heol, durc'haet ouzh ar reter, durc'haet d'ar reter ; *nach Osten ausgerichtetes Haus*, ti o skeiñ war ar sav-heol g., ti dihell d'ar sav-heol g., ti troet war-zu ar sav-heol g., ti troet ouzh ar sav-heol g., ti troet etrezek ar sav-heol g., ti tro ouzh ar sav-heol g., ti tro etrezek ar sav-heol g., ti durc'haet ouzh ar sav-heol g., ti durc'haet d'ar sav-heol g. ; *nach Osten wandern*, kerzhet a-enep d'an heol, kerzhet en eskenm d'an heol ; *der Wind dreht nach Osten*, reteriñ a ra an avel, mont a ra an avel d'e reter, mont a ra an avel d'ar reter, dont a ra an avel d'e reter ; *der Wind kommt aus dem Osten*, emañ an avel en e reter, an avel a zo reter, reter eo an avel, avel reter a zo ganti ; **2.** [polit., istor] ar Reter g. ; *die Länder des Ostens*, broioù ar Reter ls.

Ostafrika n. (-s) : reter Afrika g., Afrika ar reter b.

Ostalgie b. (-) : hiraehz da amzer an RDA b.

ostalisch ag. : hiraehzet da amzer an RDA.

Ostasien n. (-s) : ar Reter-pellañ g. ; *Mensch aus Ostasien*, Reterpellaad g. [*liester* Reterpellaiz].

ostasiatisch ag. : ... ar Reter-pellañ, eus ar Reter-pellañ, reterpellaat ; [louza.] *ostasiatische Kirsche*, kerezenn Japan b. [*liester* kerezenned Japan].

Ostberlin n. (-s) : Berlin ar Reter b.

Ostblock g. (-s) : [istor] broioù lodek e feur-emglev Varsovia ls., bloc'had ar Reter g., bloc'had soviedel g., broioù ar Reter ls.

Ostblockland n. (-s, -länder) : [istor] bro lodek e feur-emglev Varsovia b., bro eus bloc'had ar Reter b.

Ostblockstaat g. (-s, -en) : [istor] stad lodek e feur-emglev Varsovia b., stad eus bloc'had ar Reter b.

Ostbretagne b. (-) : *die Ostbretagne*, Breizh-Uhel b., Gorre-Breizh g., ar Broioù Krec'h ls., ar broioù-uhel ls., reter Breizh g., ar broioù diwar-laez ls., [dispredet] Gall b.

Ostbretone g. (-n, -n) : Breizhuhelad g. [*liester* Breizhuheliz].

ostdeutsch ag. : **1.** eus reter Bro-Alamagn ; **2.** [istor] eus Bro-Alamagn ar Reter.

Ostdeutsche(r) ag.k. g./b. : **1.** Alaman eus reter ar vro g., Alaman eus reter ar vro b. ; **2.** [istor] Alaman eus ar Reter g., Alaman eus ar Reter b.

Ostdeutschland n. (-s) : **1.** reter Bro-Alamagn g. ; **2.** [istor] Bro-Alamagn ar Reter b. [*d.l.e.* an R.D.A.].

Osteitis b. (-) : [mezeg.] askornfo g., askornad g., poan-eskern b., mallez an eskern g.

Osten g. (-s) : *sellit ouzh Ost*² g.

ostensibel ag. : **1.** anat, a-wel-kaer, a-wel d'an holl, hewel ; **2.** pompadus, fougassus, boufon, fougéüs, en ur fougéal, en ur vragal, gant fougé, a-stroñs.

ostensiv ag. : hewelus, hewel, anat, a-wel d'an holl, a-wel-kaer, anat d'an holl, anat da welet, splann, tremen splann, tremen anat.

Ostensorium n. (-s, Ostensorien) : [relij.] heolenn b., heol-ar-Sakramant g., sakr g., sakramant g., ostañsouer g.

ostentativ ag. : **1.** hewel, anat, a-wel-kaer, a-wel d'an holl ; **2.** pompadus, fougassus, boufon, fougéüs, en ur fougéal, en ur vragal, gant fougé, a-stroñs.

ostentiös ag. : fougéüs, moliac'hus, lorc'hek, lorc'hus, c'hwezet, ourgouilhus, fougassus, boufon, brabañsus, pompus, pompadus, glabous, leun a avel, avel gantañ leizh e benn, randonus, brasaet dezhañ, P. mok.

Adv. : en ur fougéal, en ur vragal, gant fougé.

osteoartikulär ag. : [mezeg.] askorngenvellek.

Osteoblast g. (-en, -en) : [mezeg.] osteoblast g.

osteoblastisch ag. : [mezeg.] osteoblastek.

osteochondral ag. : [mezeg.] askorn-migorn.

Osteogenese b. (-) : [bev., mezeg.] askornbarañ g.

Osteoklast g. (-en, -en) : [mezeg.] osteoklast g.

osteoklastisch ag. : [mezeg.] osteoklastek.

Osteologe g. (-n, -n) : [mezeg.] askornour g., osteologour g.

Osteologie b. (-) : [mezeg.] osteologiezh b., askornouriezh b., askornoniezh b.

osteologisch ag. : [mezeg.] osteologe, askornouriel.

Osteopath g. (-en, -en) : [mezeg.] osteopat g. [*liester* osteopated].

Osteopathie b. (-) : [mezeg.] osteopatiezh b.

Osteoplastik b. (-) : [mezeg.] askornatelviñ g.

Osteoporose b. (-) : [mezeg.] osteoporoz g.

Osteosklerose b. (-, -n) : [mezeg.] osteoskleroz g.

Osteozyt g. (-en, -en) : [bev.] osteokit g.

Osterabend g. (-s, -e) : noz Fask b.

Osterandacht b. (-) : [relij.] *seine Osterandacht halten*, ober e bask, paskañ.

Osterberechnung b. (-) : [relij.] kompod g., kompodañ g.

Osterblume b. (-, -n) / **Osterblümchen** n. (-s, -) : [louza.] bleunienn an nevezamzer b. [*liester* bleunioù an nevezamzer].

Osterdienstag g. (-s, -e) : Meurzh Fask g.

Osterei n. (-s, -er) : vi Fask g.

Osterevangelium n. (-s) : [relij.] Aviel-Fask g.

Osterferien ls. : vakañsoù Pask ls., vakañsoù Fask ls.

Osterfest n. (-es, -e) : gouelioù Pask ls., gouel Pask g. ; *das Datum für das Osterfest berechnen*, kompodañ.

Osterglöckchen n. (-s, -) : [louza.] foeon str., jonkilhez str., boked laezh-ribot g., roz-kamm melen str., boked santez Nonna g.

Osterglocke b. (-, -n) : **1.** [relij.] kloc'h Fask g. ; **2.** [louza.] foeon str., jonkilhez str., boked laezh-ribot g., roz-kamm melen str., boked santez Nonna g.

Osterhase g. (-n, -n) : [kegin.] konikl Fask g., konikl chokolad g.

Osterkerze b. (-, -n) : piled Pask g.

Osterlamm n. (-s, -lämmer) : Oan-Fask g., oan Fask g. ; *das Osterlamm essen*, debriñ ar Pask, debriñ an oan Fask.

österlich ag. : ... Pask, ... Fask ; *zur österlichen Kommunion gehen*, ober e Bask.

Osterluzei b. (-, -en) : [louza.] aristolochez str.

Ostermarsch g. (-es, -märsche) : [polit.] dibunadeg ar beoc'hgarourien en amzer Fask b.

Ostermesse b. (-, -n) : **1.** [relij.] oferenn Fask b. ; **2.** [kenwerzh] foar Fask b.

Ostermontag g. (-s, -e) : Lun Fask g., Lun Bask g. ; *am Ostermontag*, da Lun Fask.

Ostermorgen g. (-s, -) : beure Fask g., mintin Fask g.

Ostern n. (-, -) / ls. : **1.** Pask g., deiz Pask g. ; *Ostern fällt dieses Jahr spät*, diwezhat e vo Pask er bloaz-mañ, diwezhat e tegouezho Pask er bloaz-mañ ; *die vierzigtägige Fastenzeit vor Ostern*, yun ar C'horaiz g. ; [kr-] *grüne Weihnachten, weiße Ostern*, Nedeleg en nor, Pask 'tal an tan - c'hwibu da Nedeleg, erc'h da Bask - c'hwibu da Nedeleg, skorn da Bask - kelien da Nedeleg, skorn da Bask - Meurlarjez e toull an nor, Pask e-tal an tan ; *zu Ostern*, da Bask, en amzer Fask, pa vez Pask o ren, gant Pask, gant gouelioù Pask ; *frohe Ostern !* Pask laouen ! ; **2.** [dre skeud.] *wenn Ostern und Pfingsten auf einen Tag fallen*, *wenn Ostern und Weihnachten auf einen Tag fallen*, pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh, a-benn james, biken, gwech ebet, pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, pa nijo ar moc'h, pa'n em lako ar yer da bisat, an deiz goude biken, pa sono trompilh ar Varn, da ouel sant Bikenig, da zeiz sant

Bikenig, p'o devo dent ar yer, pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se.

Osternacht b. (-, -nächte) : *die Osternacht*, noz Fask b.

Osterrechner g. (-s,-) : relij. 1. [tekn., ardivink] kompoder g. [*liester* kompoderioù] ; *der Osterrechner von Fritz Klinghammer [1908-2006]*, kompoder iliz-veur Strassburg savet gant Fritz Klinghammer g. ; 2. [den] kompoder g. [*liester* kompoderien].

Osterrechnung b. (-) : [relij.] kompoder g., kompodiñ g.

Österreich n. (-s) : Aostria b., Bro-Aostria b.

Österreicher g. (-s,-) : Aostrian g. [*liester* Aostrianed] ; [Bro-Aostria] *Herr Österreicher*, un den a nep hini g., ar peanv war ar straed g., Yann forzh piv g.

Österreicherin b. (-, -nen) : Aostrianez b.

österreichisch ag. : aostrian ; *österreichisches Hochdeutsch, österreichische Hochsprache, österreichisches Schriftdeutsch, österreichisches Standarddeutsch*, alamaneg skoueriek Bro-Aostria g. ; *er spricht mit österreichischem Tonfall*, komz a ra e stumm Bro-Aostria ; [tr-l] *österreichische Lösung*, drougemglev g., droukziskoulm g., gwallziskoulm g.

Osterreiten n. (-s) : [Bro-Luzasia] marc'hekadeg Sul Fask b.

Ostersonntag g. (-s,-e) : *der Ostersonntag*, ar Sul Fask g. ; *am Ostersonntag*, da Sul Fask.

Osterwasser n. (-s) / **Osterweihwasser** n. (-s) : [relij.] dour-Fask g.

Osterweihkerze b. (-, -n) : piled Pask g.

Osterwoche b. (-, -n) : 1. [goude Pask] *die Osterwoche*, ar sizhun Fask b. ; 2. [a-raok Pask] *die Osterwoche*, Sizhun ar Binijenn b. (Gregor), ar Sizhun Vras b., ar Sizhun-Veur b., ar Sizhun Santel b., Sizhun ar Basion b.

Osterzeit b. (-, -en) : *die Osterzeit*, an amzer Fask b.

Osteuropa n. (-s) : Europa ar Reter b., reter Europa g.

osteuropäisch ag. : eus Europa ar Reter, eus reter Europa ; *die osteuropäischen Länder*, broioù ar Reter ls., broioù Europa ar Reter ls.

Ostflüchtling g. (-s,-e) : [istor] repuad o tont eus ar Reter g.

Ostgote g. (-n,-n) : [istor] Ostrogot g. [*liester* Ostrogoted], Got ar Reter g.

Ostgrenze b. (-, -n) : harzoù reter ur vro ls. ; *die Länder auf beiden Seiten der Ostgrenze der Bretagne*, ar Broioù Krec'h ls., ar broioù ouzh krec'h ls., ar broioù-uhel ls., ar broioù diwarlaez ls.

Ostiarier g. (-s,-) : [relij.] porzhier g., breur porzhier g.

Ostindien n. (-s) : Indez ar Sav-Heol b., an Indez b.

ostindisch ag. : eus Indez ar Sav-Heol ; *die ostindischen Faktoreien*, kontouerioù an Indez ls.

Ostindier g. (-s,-) : Indezad g.

Ostitis b. (-, Ostitiden) : [mezeg.] askornfo g., askornad g., poan-eskern b., mallez an eskern g.

Ostkirche b. (-) : [relij.] Iliz ar Sav-Heol b.

Ostküste b. (-, -n) : aodoù reter ls.

östlich ag. : reterel, .. ar reter ; *der östliche Teil des Landes*, rann reter ar vro b., rannbarzh reter ar vro b., lodenn reter ar vro b. ; *der östliche Teil des Landes*, penn reterañ ar vro g. ; *östliche Hemisphäre*, hanterzouar-reter g. ; *östlich von*, er reter da ; *aus östlicher Richtung kommen*, dont diwar-zu ar reter ; [von einem bretonischen Standort aus] *aus dem östlichen Ausland*, diwar-laezioù ; *in östliche Richtung wandern*, kerzhet a-enep d'an heol, kerzhet en eskemm d'an heol.

Ostmark¹ b. (-, -en) : 1. [istor] Marz ar Reter g. ; 2. [istor, nazi] Aostria b., Marz ar Reter g.

Ostmark² b. (-, -) : [moneiz] mark an RDA g., mark ar Reter g.

Ostnordost / Ostnordosten g. (-s) : biz-reter g.

Ostpolitik b. (-) : [polit., istor] politikerezh e-keñver broioù ar Reter g., Ostpolitik g.

Ostprien n. (-s) : [istor] Prus ar Reter b., Prusia ar Reter b.

ostpreußisch ag. : [istor] eus Prus ar Reter, eus Prusia ar Reter.

Ostrazismus g. (-) : forbannerezh g., ostrakismos g., ostrakelezh b., forbanniñ g.

Os trigonum n. (-) : [korf.] askorn tric'horn g.

Östrogen n. (-s,-e) : [bev.] estrogen g.

östrogen ag. : [bev.] estrogenek.

Ostrom n. (-s) : [istor] Impalaeriezh Roman ar Sav-Heol b., Impalaeriezh Roman ar Reter b., Impalaeriezh Bizantion b.

öströmisch ag. : bizantat, eus Bizañs, ... Bizañs, eus Bizantion, ... Bizantion ; *das Öströmische Reich*, Impalaeriezh Roman ar Sav-Heol b., Impalaeriezh Roman ar Reter b., Impalaeriezh Bizantion b.

Ostsee b. (-) : Mor Baltel g.

Ostseegarnele b. (-, -n) : [loen.] chevr kofeged str.

Ostseite b. (-, -n) : tu reter g.

Ostsektor g. (-s) : [istor] tolead reter g.

Ostsüdost g. (-ens) : reter-gevred g.

Ostteil g. (-s) : tolead reter g. ; *der Ostteil des Léon*, Gorre-Leon g. ; *der Ostteil der Stadt*, gorre kêr g.

Ostverträge ls. : [istor, 1972] *die Ostverträge*, ar feur-emglev etre Bro-Alamagn ar C'hornôg hag Unaniezh ar Republikoù Sokialour Soviedel [*Moskauer Vertrag*, feur-emglev Moskov] hag ar feur-emglev etre Bro-Alamagn ar C'hornôg ha Bro-Bolonia [*Warschauer Vertrag*, feur-emglev Warszawa].

Ostwand b. (-, -wände) : 1. moger reter b., tu reter ; 2. [menez] tor reter g., rabañs reter b., bri reter b.

ostwärts Adv. : war-zu ar reter, etrezek ar reter, etramek ar reter, war-zu ar sav-heol, etrezek ar sav-heol ; *ostwärts wandern*, kerzhet a-enep d'an heol, kerzhet en eskemm d'an heol.

Ostwind g. (-s,-e) : avel reter g., avel uhel g., avel lein g., avel zouar g., avel dialaez g., avel diamont g., avel gred'h g. ; *wir haben Ostwind*, emañ an avel en e reter, an avel a zo reter, reter eo an avel, avel reter a zo ganti.

Ost-West-Beziehungen ls. : [polit., istor] *die Ost-West-Beziehungen*, an darempredoù etre ar C'hornôg hag ar Reter ls.

Ostzone b. (-) : [istor] takad reter g.

Oszillation b. (-, -en) : [fizik] loc'h luskelladek g., luskelladur g., luskellad g., brañselladur g., brañskelladur g. ; *eine Oszillation*, ul luskelladenn b., ur vrañselladenn b., ur vrañskelladenn b.

Oszillator g. (-s,-en) : [fizik] luskellader g. [*liester* luskelladerioù] ; *harmonischer Oszillator*, luskellader dazuc'hadel g.

oszillatorisch ag. : luskelladel, luskelladek.

oszillieren V.gw. (hat oszilliert) : [fizik] luskellat, luskellañ, brañskellat, brañsellat.

Oszillieren n. (-s) : luskellat g., luskellañ g. ; *ein Oszillieren*, ul loc'h luskelladek g.

Oszillogramm n. (-s,-e) : [fizik, mezeg.] oskillogramm g.

Oszillograph g. (-en,-en) : [fizik, mezeg.] oskillograf g.

Oszilloskop n. (-s,-e) : oskilloskop g.

Otalgie b. (-) : [mezeg.] skouarnad b.

Otiatrie b. (-) : [mezeg.] otologiezh b., skouarnoniezh b., skouarnouriezh b.

Otitis b. (-, Otitiden) : [mezeg.] otit g., skouarnfo g., skouarnad b., tanienn skouarn b.

Otofon n. (-s,-e) : [mezeg., dispredet] korzenn-glevet b., korn-selaou g., benveg sikour selaou g.

Otokonie b. (-/-n) / **Otolith** g. (-en/-s,-en/-e) : [korf., bev.] otolit g. [*liester* otolitoù].

Otologe g. (-n,-n) : [mezeg.] otologour g., skouarnour g.

Otologie b. (-) : [mezeg.] otologiezh b., skouarnoniezh b., skouarnouriezh b.

otologisch ag. : [mezeg.] skouarnel, otologek.

Otophon n. (-s,-e) : [mezeg., dispredet] korzenn-glevet b., korn-selaou g., benveg sikour selaou g.

O-Ton g. (-s) : P. *berradur evit* **Originalton**.

Oto-Rhino-Laryngologie b. (-) : [mezeg.] otorinolaringologiezh b., skouarnfrigarloc'hennouriezh b.

Otoskop n. (-s,-e) : [mezeg.] otoskop g., skouarnseller g. [*liester* skouarnsellerioù].

Otoskopie b. (-) : otoskopiezh b.

Otter¹ b. (-,-n) : [kerentiad loened] viperideg g. [*liester* viperideged] ; [loen.] naer-wiber b. [*liester* naered-gwiber], naer rous b. [*liester* naered rous] ; *junge Otter, kleine Otter*, gwiberig b. [*liester* gwiberiged] ; *die Ottern betreffend*, gwiberel.

Otter² g. (-s,-) : [loen.] dourgi g. [*liester* dourgon], ki-dour g. [*liester* chas-dour], kazh-dour g. [*liester* kizhier-dour].

Otterfell n. (-s,-e) : feur zourgi b., foulenn gi-dour b.

Otterjagd b. (-) : dourgonaez g.

Otterjäger g. (-s,-) : dourgonae g.

Ottermuschel b. (-,-n) : [loen.] antereñ b. [*liester* antered], P. kouilhoù kezeg ls.

Otterngezücht n. (-s,-e) : [relij., Bibl] gorad naered g., gorad naered-gwiber g., gouenn naered b., distaladennoù naer-wiber ls., orin g.

Otilie b. : Odil b.

Otto g. : **1.** Otto g. ; **2.** [istor : 919–1024] *die Ottonen*, an impalaered Ottonian ls. ; *in zweiter Ehe wurde Adelheid Gattin des Kaisers Otto I.*, dont a reas Adelheid da vezañ gwreg-pried an impalaer Otto I^{añ} dre addimeziñ (dre eildimeziñ) ; **3.** [dre skeud.] *den flotten Otto haben*, bezañ lampr e gof, bezañ lampr e gorf, bezañ peget an dipadapa en e doull, bezañ gant an dipadapa, bezañ ar foerell gant an-unan, bezañ gant ar foerell, bezañ krog ar foer en an-unan, bezañ tanav e gof, bezañ tanav e gorf, foerat.

Ottomane¹ b. (-,-n) : gourvezvank g., kador ec'hoazañ b.

Ottomane² g. (-n,-n) : Otoman g. [*liester* Otomaned].

ottomanisch ag. : otoman ; *Ottomanisches Reich*, Impalaeriezh Otoman b., impalaeriezh turk b.

Ottomotor g. (-s,-en) : [tekn.] keflusker Otto g., keflusker pevar fred g., keflusker pevar zaol g., keflusker pevar fred-amzer g., keflusker laoskidigezh diabarzh g.

Otto-Normalbürger g. (-s,-) : den a nep hini g., ar peanv war ar straed g., den boutin g., den evel ar re all g., den eus an ordinaloù g., den keitat g., Yann forzh piv g.

Otto-Normalverbraucher g. (-s,-) : bevezer a nep hini g., bevezer eus an ordinaloù g., bevezer boutin g.

ÖTV b. (-) : [*berradur evit* **Gewerkschaft Öffentliche Dienste, Transport und Verkehr**] sindikad [c'hweluniad] ar servijoù publik, an treuzdougen hag an tremenerezh g.

Ouessant n. : *die Insel Ouessant*, Eusa b., Enez-Eusa b. ; *an der windabgewandten Seite der Insel Ouessant entlangsegeln*, paseal olavent da Eusa.

Ouessant-Schaf n. (-s,-e) : [loen.] dañvad korr Enez-Eusa g.

O-Umlaut g. (-s,-e) : [yezh.] O daoubik warnañ g., o daoubik warnañ g., O-Umlaut g., o-Umlaut g.

O-Urteil n. (-s,-e) : [preder.] lavarenn doare O b.

out ag. : P. *er ist out*, er-maez eus ar jeu emañ, n'eo ket mui eviti, dibaseet eo.

outen V.k.e. (hat geoutet) : P. *jemanden outen*, diskuliañ heñvelrevelezh u.b.

V.em. : **sich outen** (hat sich (ak.) geoutet) : P. diskuliañ e heñvelrevelezh, ober e „going-out“.

Outfit n. (-s,-s) : **1.** stumm diavaez g. ; **2.** P. libourc'hoù ls., pourc'hoù ls., traouajoù ls., pilhoù ls., halboù ls., kozh dilhadoù ls., gwiskamantoù ls.

Output g./n. (-s,-s) : [armerzh.] ec'hod g. ; *Inputs und Outputs*, enodoù hag ec'hodoù.

outsourcen V.k.e. (ich source out / du sourct out / er sourct out / ihr sourct out // sourcte out // hat outgesourct) : [kenwerzh] *Aufträge outsourcen*, eilkevrañ.

Outwacher g. (-s,-) : [Bro-Aostria] P. [sport] tredeog-gwrimenn g., tredeog ar wrimenn g., tredeog al linenn g.

Ouverture b. (-,-n) : [sonerezh] digorenn b., deraouenn b. ; *Ouverture und Finale*, digorenn ha diwezhen, deraouenn ha diwezhell.

Ouvrierismus g. (-) : [polit.] micherelouriezh b.

Ouvrierist g. (-en,-en) : [polit.] micherelour g.

ouvrieristisch ag. : [polit.] micherelour.

oval ag. : hirc'elc'hiek, vigelc'hiek, ront en hir ; [korf.] *ovales Fenster*, prenestr ar rakkambr g.

Oval n. (-s,-e) : hirc'elc'h g., vigelc'h g.

Ovalbulmin n. (-s,-e) : [bev.] ovalbulmin g.

Ovar n. (-s,-e) : **1.** [korf.] virez b., vigell b., vigellig b. ; **2.** [louza.] virez b., hadc'hell b.

ovarial ag. : vierez, ... ar vierez.

Ovarialzyklus g. (-,-zyklen) : kor vierez g.

Ovarialzyste b. (-,-n) : [mezeg.] kist vierez g.

Ovariectomie b. (-) : [mezeg.] ovariectomiezh b., vierezevrenañ g.

Ovarium n. (-s, Ovarien) : [korf.] virez b., vigell b., vigellig b. ; **2.** [louza.] virez b., hadc'hell b.

Ovate g. (-n,-n) : [drouizelezh] ovad g. [*liester* ovaded], oviz g. [*liester* ovizien].

Ovation b. (-,-en) : youadeg b., youc'hadeg b., huchadeg b. ; *ihm wurde eine begeisterte Ovation dargebracht*, un huchadeg spontus (un huchadeg diroll) a savas en enor dezhañ, youc'hal brav-brav forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegenn-mui) a voe graet dezhañ, tarzhañ a reas pezh a gar stlakadennoù kenyouc'het dezhañ.

Overall g. (-s,-s) : [dilhad.] surtoud g. [*liester* surtoudoù], dilhad war-c'horre ls., frag glas g., frag labour g., frag g.

Overdrive® g. (-/-s,-s) : [tekn.] uskefloc'h g.

Overdrive®-**Getriebe** n. (-s,-) : [kirri-tan] rodaoueg uskefloc'h b.

Overheadfolie b. (-,-n) : treuzwelenn b.

Overheadprojektor g. (-s,-en) : kilvanner g. ; *transparente Vorlagen mit einem Overheadprojektor projizieren*, kilvannañ.

Overkill g. (-) : **1.** [lu] dreistbarr distrujañ g. ; **2.** dreistkresk g.

Overlocknähmaschine b. (-,-n) : sourjellerez b. [*liester* sourjellerezioù].

Ovidukt g. (-s,-e) : [korf.] korzenn ar grozh b., korzenn Fallope b.

ovipar ag. : [bev.] vic'haner, dozver ; *ovipares Tier*, vic'haner g. [*liester* vic'hanerien], dozverez b. [*liester* dozverezed].

Oviparie b. (-) : vic'hanerezh g.

Ovipositor g. (-s,-en) : [loen.] kan-dozviñ g.

ovoid ag. / **ovoidisch** ag. : viheñvel.

ovovivipar ag. : bevvic'haner, vivevc'haner ; *ovovivipares Tier*, dozverez-plogus b. [*liester* dozverezed-plogus], vivevc'haner g. [*liester* vivevc'hanerien], bevvic'haner g. [*liester* bevvic'hanerien].

Ovoviviparie b. (-) : vivevc'hanerezh g., bevvic'hanerezh g.

ÖVP b. (-) : [*berradur evit* **Österreichische Volkspartei**] strollad aostrian ar bobl g. [*tu dehou pellañ e Bro-Aostria*].

Ovulation b. (-, -en) : vierezh g., viañ g., vigelligañ g., dozvadur ar vigellig g., dozvadur ar vi g. ; *eine Ovulation haben*, vigellañ, viañ.

Ovulationshemmer g. (-s, -) : [mezeg.] hilastaler g. [*liester* hilastalerioù].

Ovulum n. (-s, Ovula) / **Ovum** n. (-s, Ova) : [korf.] viell b., vigellig b., P. vi g.

Oxalat n. (-, -e) : [kimiezh] oksalat g.

Oxalsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn oksalek b.

Oxid n. (-s, -e) : [kimiezh] oksidenn b. ; *saure Oxide*, oksidennoù trenkek ls.

Oxidase b. (-, -n) : [bev.] oksidaz g.

Oxidation b. (-, -en) : [kimiezh] oksidatur g., oksidañ g., oksiderez g., merglerezh g., merglidigezh b. ; *Reduktionsoxidation*, oksidañ-diren g.

Oxidationsmittel n. (-s, -) : oksider g. [*liester* oksiderioù].

oxidierbar ag. : [kimiezh] oksidatus, hevergl.

Oxidierbarkeit ag. : [kimiezh] oksidadusted b.

oxidieren V.k.e. (hat oxidiert) : oksidañ, daskrignat, krignat, kregiñ e, merglañ.

V.gw. (hat oxidiert / ist oxidiert) : oksidañ, mont gant an daskrign, bezañ debret gant an daskrign, merglañ.

oxidierend ag. : oksidus, merglus.

Oxidierung b. (-, -en) : [kimiezh] oksidatur g., oksidañ g., oksiderez g., merglerezh g., merglidigezh b.

Oxidimetrie b. (-) : [kimiezh] oksidimetriezh b.

Oxidul n. (-s, -e) : [kimiezh] protoksidenn b.

Oxisäure b. (-) : [kimiezh] oksitrenkenn b.

Oxitozin n. (-s) : [bev.] okitokin g.

Oxyd n. (-s, -e) : [kimiezh] oksidenn b. ; *saure Oxyde*, oksidennoù trenkek ls.

Oxydase b. (-, -n) : [bev.] oksidaz g.

Oxydation b. (-, -en) : [kimiezh] oksidatur g., oksidañ g., oksiderez g., merglerezh g., merglidigezh b. ; *Reduktion-Oxydation*, oksidañ-diren g.

Oxydationsmittel n. (-s, -) : oksider g. [*liester* oksiderioù].

oxydierbar ag. : [kimiezh] oksidatus, hevergl.

Oxydierbarkeit ag. : [kimiezh] oksidadusted b.

oxydieren V.k.e. (hat oxydiert) : oksidañ, daskrignat, krignat, kregiñ e, merglañ.

V.gw. (hat oxydiert / ist oxydiert) : oksidañ, mont gant an daskrign, bezañ debret gant an daskrign, merglañ.

oxydierend ag. : oksidus, merglus.

Oxydierung b. (-, -en) : [kimiezh] oksidatur g., oksidañ g., oksiderez g., merglerezh g., merglidigezh b.

Oxydimetrie b. (-) : [kimiezh] oksidimetriezh b.

Oxydul n. (-s, -e) : [kimiezh] protoksidenn b.

Oxygen n. (-s) : [kimiezh] oksigen g.

Oxygenase b. (-, -n) : [bev.] oksigenaz str., oksigenazenn b.

Oxygenator g. (-s, -en) : [mezeg.] oksigener g. [*liester* oksigenerioù].

oxygenieren V.k.e. (hat oxygeniert) : [kimiezh, bev.] oksigenañ.

Oxygenierung b. (-) : [kimiezh, bev.] oksigenatur g., oksigenañ g.

Oxygenium n. (-s) : [kimiezh] oksigen g.

Oxyhämoglobin n. (-s) : [bev., kimiezh] oksihemoglobin g.

Oxymoron n. (-s, Oxymora) : [yezh.] emdourtad g.

oxymorisch ag. : enepster.

Oxynaphthalin n. (-s) : [kimiezh, C¹⁰H⁷OH] naftol g.

Oxysäure b. (-) : [kimiezh] oksitrenkenn b.

Oxytocin n. (-s) / **Oxytozin** n. (-s) : [bev.] okitokin g.

Oxytonon n. (-s, Oxytona) : [yezh.] oksiton g. [*liester* oksitonnoù].

Oxytonie b. (-) : [yezh.] oksitoniezh b.

oxytonisch ag. : [yezh.] oksitonek.

oxytonisieren V.k.e. (hat oxytonisiert) : oksitonekaat.

Oxyure b. (-, -n) : [loen., mezeg.] kest str., kestenn b.

Oxyurenbefall g. (-s) / **Oxyuriasis** b. (-) : [mezeg.] oksiueroz g.

Ozean g. (-s, -e) : mor-bras g., meurvor g. ; *Atlantischer Ozean*, Meurvor Atlantel g. ; *Stiller Ozean*, Meurvor Habask g., Mor-Habask g. ; *Indischer Ozean*, Meurvor Indez g., Meurvor an Indez g. ; *artischer Ozean*, meurvor Artikel g. ; *die Ozeane üben einen Einfluss auf das Klima aus, das Klima wird von den Ozeanen beeinflusst*, delanvadet e vez an hin gant ar meurvorioù ; *der Einfluss der Ozeane auf das Klima*, delanvad ar meurvorioù war an hin g.

Ozeanaut g. (-en, -en) : danvoraer g. [*liester* danvoraerien].

Ozeanboden g. (-s) : [douarouriezh] sol ar meurvor g.

Ozeandampfer g. (-s, -) : mordreizher g. [*liester* mordreizherioù].

Ozeanflug g. (-s, -flüge) : [nij.] treizhadenn ur meurvor war-nij b., nij treuzveurvel g.

Ozeanien n. (-s) : Okeania b.

ozeanisch ag. : 1. meurvor, ... meurvor, ... ar meurvorioù ; *ozeanisches Klima*, hin broioù an arvor b., hinad an arvor b., hinad veurvel b. ; [douarouriezh] *ozeanische Platte*, plakenn danvoren b. ; 2. okeaniat, ... Okeania ; *die ozeanischen Sprachen*, yezhoù Okeania ls.

Ozeanodromie b. (-) : [loen.] moremdizh g.

Ozeanograf / Ozeanograph g. (-en, -en) : moroniour g.

Ozeanografie / Ozeanographie b. (-) : moroniezh b. ; *dynamische und regionale Ozeanographie*, moroniezh deskriñ b. ; *Amt für Hydrografie und Ozeanografie*, gwazerezh douradurel ha moroniel g.

ozeanografisch / ozeanographisch ag. : moroniel ; *ozeanographische Forschungen*, arglaskoù moroniel ls., ergerzhadoù moroniel ls.

Ozeanologe g. (-n, -n) : [ral en alamaneg] morour g., moroniour g.

Ozeanologie b. (-) : morouriezh b., moroniezh b.

ozeanologisch ag. : morourel, ... morouriezh, moroniel.

Ozelle b. (-, -n) : lagadenn b.

Ozelot g. (-s, -e/-s) : 1. [loen.] oselot g. [*liester* oseloted] ; 2. mantell feur oselot b., mantell oselot b.

Ozon g./n. (-s) : ozon g. ; *in Ozon verwandeln*, ozonekaat, ozoniñ.

Ozonerzeuger g. (-s, -) : ozoner g. [*liester* ozonerioù], ozonerez b. [*liester* ozonereziou].

ozonhaltig ag. : ozon ennañ, ozonek.

Ozonisator g. (-s, -en) : ozoner g. [*liester* ozonerioù].

ozonisieren V.k.e. (hat ozonisiert) : ozonekaat, ozoniñ.

Ozonisierung b. (-, -en) : ozonkadur g., ozonadur g., ozoniñ g.

Ozonisierungsapparat g. (-s, -e) : ozoner g. [*liester* ozonerioù], ozonerez b. [*liester* ozonereziou].

Ozonloch n. (-s, -löcher) : toull er gwiskad ozon g.

Ozonosphäre b. (-) : ozonosfer g.

Ozonschicht b. (-, -en) / **Ozonschild** g. (-s, -e) : gwiskad ozon g.

Ozytozin n. (-s) : [bev.] okitokin g.